

2011

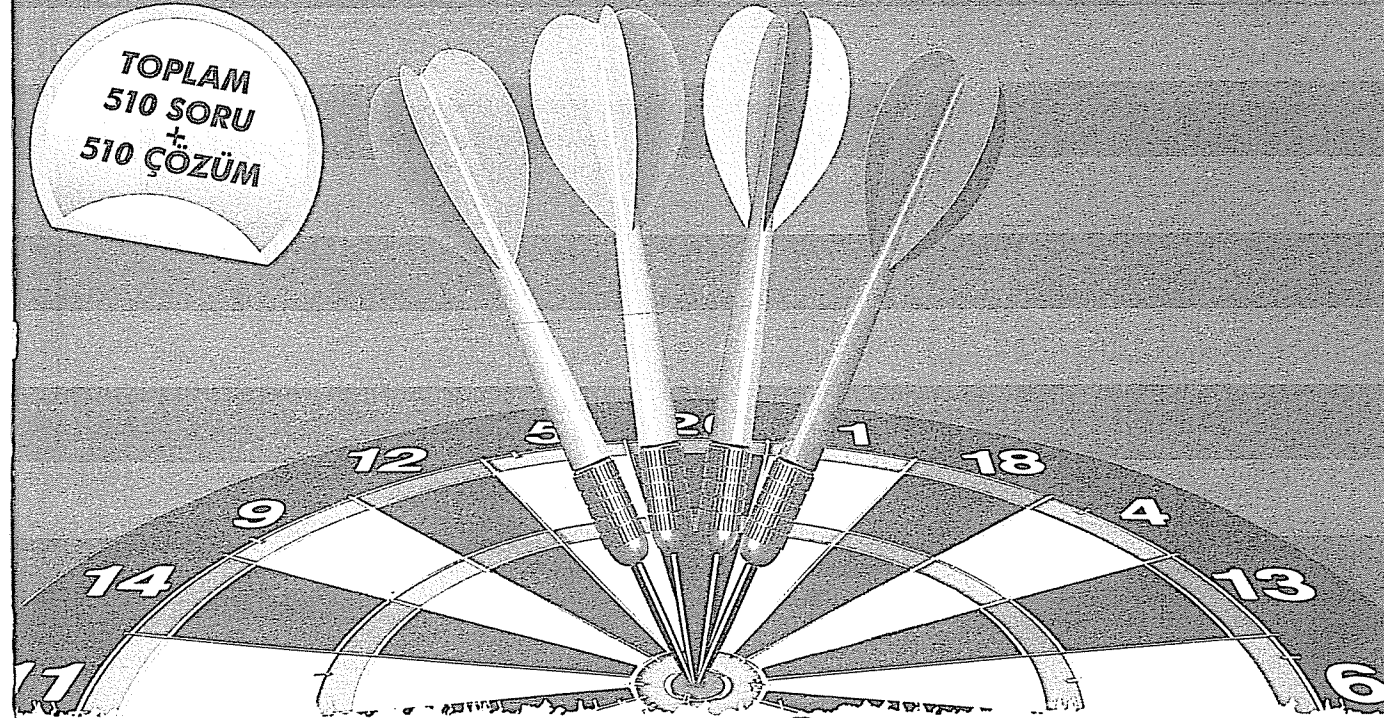
AKILLI ADAM

YGS TARİH 30 DENEME

- ✓ Zorluk Derecesine Göre Sınıflandırılmış 30 Özgün Deneme
- ✓ KOPKOLAY 10 DENEME
- ✓ ORTA ŞEKERLİ 10 DENEME
- ✓ ZOPZOR 10 DENEME

TOPLAM
510 SORU
+
510 ÇÖZÜM

AKILLI ADAM ÇÖZER... DEFA TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜRKİYE'DE İLK DEFA

İÇİNDEKİLER

YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 1	1
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 1 ÇÖZÜMLERİ.....	4
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 2	6
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 2 ÇÖZÜMLERİ.....	9
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 3	11
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 3 ÇÖZÜMLERİ.....	14
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 4	16
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 4 ÇÖZÜMLERİ.....	19
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 5	21
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 5 ÇÖZÜMLERİ.....	24
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 6	26
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 6 ÇÖZÜMLERİ.....	29
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 7	31
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 7 ÇÖZÜMLERİ.....	34
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 8	36
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 8 ÇÖZÜMLERİ.....	39
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 9	41
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 9 ÇÖZÜMLERİ.....	44
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 10	46
YGS KOPKOLAY TARİH DENEME 10 ÇÖZÜMLERİ.....	49
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 1	51
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 1 ÇÖZÜMLERİ.....	54
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 2	56
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 2 ÇÖZÜMLERİ.....	59
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 3	61
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 3 ÇÖZÜMLERİ.....	64
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 4	67
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 4 ÇÖZÜMLERİ.....	70
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 5	72
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 5 ÇÖZÜMLERİ.....	75

İÇİNDEKİLER

YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 6	77
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 6 ÇÖZÜMLERİ.....	80
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 7	82
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 7 ÇÖZÜMLERİ.....	85
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 8	87
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 8 ÇÖZÜMLERİ.....	90
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 9	92
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 9 ÇÖZÜMLERİ.....	95
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 10.....	97
YGS ORTA ŞEKERLİ TARİH DENEME 10 ÇÖZÜMLERİ.....	100
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 1.....	102
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 1 ÇÖZÜMLERİ	105
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 2.....	107
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 2 ÇÖZÜMLERİ	109
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 3.....	111
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 3 ÇÖZÜMLERİ	113
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 4.....	115
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 4 ÇÖZÜMLERİ	117
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 5.....	119
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 5 ÇÖZÜMLERİ	121
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 6.....	123
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 6 ÇÖZÜMLERİ	125
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 7.....	127
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 7 ÇÖZÜMLERİ	129
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 8.....	131
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 8 ÇÖZÜMLERİ	133
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 9.....	135
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 9 ÇÖZÜMLERİ	137
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 10.....	139
YGS ZOPZOR TARİH DENEME 10 ÇÖZÜMLERİ	141

YGS TARİH 10 DENEME – KOLAY

DENEME – 1 SORULARI

1. Tarih öncesinin devirlere ayrılmasında aşağıdaki gelişmelerden daha çok hangisi etkili olmuştur?
 - A) Hayvanların evcilleştirilmesi
 - B) Giyim kuşamda değişim
 - C) Tarımla uğraşma
 - D) Araç ve gereç yapımı
 - E) Toplumsal dayanışma
2. Eski Türk topluluklarının genel yaşam biçimi düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi günümüze ulaşan Türk buluntularından değildir?
 - A) At koşum takımları
 - B) Kılıç kabzaları
 - C) Tapınak kalıntıları
 - D) Süs eşyaları
 - E) Toprak kap, kacaklar
3. İslamiyet'ten önce Mekke'yi ziyarete gelen Araplar, kurdukları büyük panayırda alışveriş yaparlar, eğlenceler ve spor karşılaşmaları düzenlerler, sonra da Kabe'deki putları ziyaret ederlerdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

 - A) Mekke'nin kutsal bir şehir olduğu
 - B) Arapların ticarete önem verdikleri
 - C) Arapların çok tanrılı dinlere inandıkları
 - D) Kutsal yerlerin ziyaret edilmekte olduğu
 - E) Araplar arasında siyasi birlik bulunduğu
4. Osmanlılarda toprağı kullanma hakkı, devletin denetimi altında halka verilmişti. Devlet, toprağıni iyi kullanmayan ve arka arkaya üç yıl boş bırakanların topraklarını ellerinden alıp başkalarına verirdi.

Böyle bir uygulamanın en önemli amacı ne olabilir?

 - A) Toprak sahiplerinden vergi almak
 - B) Devlet memurları ve askerlerin maaşlarını toprak gelirleriyle ödemek
 - C) Topraklar üzerindeki haklarını korumak
 - D) Üretimin sürekliliğini sağlamak
 - E) Üreticilere yardımcı olmak

5. Osmanlı tarihinde II. Osman ve III. Selim, devlet düzeninde bazı değişiklikler yapmaya çalıştıkları için; Abdülaziz ve II. Abdülhamid ise devlet düzeninde yapılmak istenen değişikliklere karşı oldukları için tahtlarından indirilmişlerdir.

Yalnız bu bilgilere dayanarak, II. Osman Dönemi'nden II. Abdülhamid Dönemi'ne kadar geçen süre içinde nasıl bir değişme olduğu söylenebilir?

 - A) Yenilik taraftarlarının güçlendiği
 - B) Padişahların devleti iyi yönetemedikleri
 - C) Halkın, düzeni korumaya çalıştığı
 - D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan etkilenmediği
 - E) Padişahların anayasal düzeni benimzedikleri
6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ticari yaşamını zarara sokan gelişmelerden biri değildir?
 - A) Keşifler neticesinde İpek ve Baharat yollarının önemini yitirmesi
 - B) Yabancı devletlere tanınan imtiyazların yaygınlaşması
 - C) Osmanlı Devleti'nin deniz aşırı sefer düzenleyecek gücünün olmaması
 - D) Balta Limanı vb. antlaşmalarla ülke pazarlarının yabancı mallara açık hale gelmesi
 - E) Üretimin tarıma dayalı olması
7. XIX. yüzyılın ikinci yarısında İngiltere ve Fransa sömürgelerinde yaşayanların hakları, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Hristiyanların haklarından daha sınırlıydı. Buna karşın İngiltere ve Fransa, Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan Hristiyanların haklarını yetersiz bularak Osmanlı Devleti'nden, Islahat Fermanı'na uyulmasını istemişlerdir.

İngiltere ve Fransa'nın, Osmanlı Devleti'nden böyle bir istekte bulunmalarının amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

 - A) Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Hristiyanların yaşam düzeyini yükseltme
 - B) Kendi ülkelerindeki demokrasi ilkelerini diğer ülkelere de yayma
 - C) Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanma ve çöküşünü hızlandırma
 - D) Osmanlı Devleti'ne başka devletlerin baskı yapmasını önleme
 - E) Sömürgelerinde yaşayanların uğradıkları haksızlıkları gizleme

8. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı padişahının halife unvanıyla yayımladığı cihat fermanına rağmen bazı Araplar Türk askerine ateş açmıştır.

Yalnız bu bilgiyle,

- I. Milliyetçilik Araplar üzerinde etkili olmuştur.
- II. Osmanlı padişahının Araplar üzerindeki nüfuzu azalmıştır.
- III. Almanya Orta Doğu'ya egemen olmak istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Cumhuriyet'e kadar geçen iki yüz yıllık dönemde, bu ülkenin okumuş geçinenleri ulusumuzun uygarlık kurma ve yaşatma güçlerine inanmadan konuşurlardı. Türklerin ulusal hayatını, bu alanlardaki kendi güçlerinden yoksun bırakmak isteyen bazı yabancı düşünceler, çok dikkatli olduğunu sanan bilim çevrelerimizde bile yerleşmişti.

Bu parçaya göre, Cumhuriyet öncesi dönemde eksik olan nedir?

- A) Kendi öz değerlerine dayanma ve güvenme
B) Yabancı düşüncelere kapılarını açık tutma
C) Bilim adamlarının çalışmalarını destekleme
D) Türk uygarlığının etkilerini ortaya koyma
E) Eski Türk yapıtlarını dünyaya tanıtmak

10. Bazı büyük devletlerin, Osmanlı Devleti'ni de Birinci Dünya Savaşı'na sokmaya çalışmalarında, Osmanlı Devleti'nin hangi özelliği önemli bir etken olmuştur?

- A) Askeri gücü B) Jeopolitik konumu
C) Savaş tecrübesi D) Ekonomik gücü
E) Siyasal yapısı

11. Kurtuluş Savaşı'mızın devam ettiği yıllarda samimi yurtseverler arasında laikliğe karşı olanlar, saltanat ve hilafet yanlıları da vardı. **Mustafa Kemal Paşa'nın böyle farklı düşüncede olan kişileri tek amaçta birleştirmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

- A) İstanbul Hükümeti'nin dışında yeni bir hükümet kurması
B) Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin düşmanlar tarafından dağıtılmasını protesto etmesi
C) Yurtseverlik duygusunun gelişmesine önem vermesi
D) İstanbul Hükümeti emrinde önemli görevler almış olması
E) Yurdun kurtarılmasına öncelik vererek, devrimleri sonraya bırakması

12. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM'ye karşı başlatılan ayaklanmaların nedenlerinden biri değildir?**

- A) Azınlıkların devlet kurmak istemesi
B) İstanbul Hükümetince halkın dini duygularının kötüye kullanılması
C) Osmanlı Devleti'nin zayıflığından yararlanarak bazı ailelerin otoriteyi ele geçirmesi
D) Bazı Kuvaimilliyeye şeflerinin yeni orduya katılmaya karşı çıkmaları
E) Seçim çalışmalarının başlaması

13. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda Sovyet Rusya:

- I. Anadolu'daki ulusal bağımsızlık çabalarını desteklemiştir.
- II. Dışişleri Bakanı'nın 16 Mart 1921'de TBMM Hükümeti adına İtalya, İngiltere ve Fransa ile görüşmeler yapmasını protesto etmiştir.
- III. TBMM Hükümeti'nin 20 Ekim 1921 "de Fransa ile yaptığı Ankara Antlaşması'nı protesto etmiştir.

Sovyet Rusya'nın bu davranışlarından nasıl bir sonuç çıkarılabilir?

- A) TBMM Hükümeti'nin Batı ile sıkı ilişki kurmasını istemediği
B) Türkiye'deki ulusçuluk akımlarından çekindiği
C) TBMM Hükümeti'ni dışarıda ve içerde güçsüz bırakmak istediği
D) Bağımsız bir Türk devletinin kurulmasını istemediği
E) TBMM Hükümeti'ni bu devletlere karşı korumaya çalıştığı

14. **Aşağıdakilerden hangisi Atatürk İnkılapları ile sağlananlardan biri değildir?**

- A) Demokratik yönetim
B) Toplumsal çağdaşlaşma
C) Totaliter bürokrasi
D) Laik hukuk sistemi
E) Ulusçu tarih anlayışı

15. 3 Mart 1924'te Halifelik kaldırılmış, 2 Eylül 1925'te tekke ve zaviyeler kapatılmış, 17 Şubat 1926'da da Türk Medeni Kanunu kabul edilmiştir.

Bu üç değişiklik aşağıdakilerden özellikle hangisini gerçekleştirmek için yapılmıştır?

- A) Laik devlet düzenini
B) Cumhuriyet yönetimini
C) Yurttaşlar arasında eşitliği
D) Ekonomik kalkınmayı
E) Ulusal birliği

16. Düşman işgallerine karşı 1918-1919 yılları arasında Anadolu ve Trakya'nın çeşitli yörelerinde bölgesel direniş güçleri oluşturulmuştur.

Bu durum, Atatürk ilkelerinden hangisinin Türk ulusunca daha önceden benimsenmiş olduğunu gösterir?

- A) Devletçilik B) Eşitlik
C) Cumhuriyetçilik D) Akılcılık
E) Bağımsızlık

17. "Mustafa Kemal Paşa, Çanakkale Savaşı'nda ordu komutanından savaş bölgesindeki bütün kuvvetlerin kendi emrine verilmesini, Sakarya Savaşı'nda da TBMM'den Başkomutanlıkla birlikte Meclis'in yetkilerini istemiştir."

Bu istekler onun kişiliğinin hangi yönüne örnek gösterilebilir?

- A) Açık sözlülüğüne
B) Titizlik ve güç tutkusuna
C) İnanırma gücüne
D) Tez canlılığına
E) Kendine olan güvenine

DENEME – 1 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarih öncesi dönemler, uygarlıkların ilk gelişim evrelerini tamamladıkları süreçtir. Bu doğrultuda düşünüldüğünde tarih öncesi uygarlıkların kullandıkları araç ve gereçlerle anıldıkları görülür. Örneğin taş devri, maden devri gibi. Tarih öncesi dönemlerin en önemli özelliği ise bu dönemlerde yazının kullanılmamış olmasıdır.

CEVAP: D

2. Eski Türk topluluklarının genel yaşam biçimi göçebeliktir. Göçebe yaşam sürdüren topluluklarda da saray, tapınak vb. yapıların kalınlarına rastlamak mümkün değildir.

CEVAP: C

3. Mekke'de bulunan Kâbe'nin ziyaret edilmesi bu kentin kutsal olduğunu gösterir (A-D). Arapların Kâbe'yi ziyaretten önce alışveriş yapmaları, ticarete önem verdiklerini gösterir (B). Kâbe'de birden fazla put bulunduğundan, Arapların çok Tanrılı dinlere inandıkları sonucuna ulaşabiliriz (C).

Ancak paragrafta Arapların bir siyasi birlik içinde olduklarına dair bir bilgi yoktur. Şu da unutulmamalıdır ki İslamiyet öncesinde kabileler halinde yaşayan Araplar arasında görülen kan davaları siyasi birliğin oluşmasını engellemiştir.

CEVAP: E

4. Osmanlı Devleti'nde tarım üreticisi halk, soruda da belirtildiği gibi, toprak üzerinde kiracı konumundadır. Devletin kiracısidir. Bu durumda devletin kurallarına uymak zorundadır. Devletin köylünün toprağını boş bırakmamasını istemesinin nedeni, üretimin sürekliliğini sağlamaktır. Çünkü ancak bu şekilde gelirlerini garantiye alabilirdi.

CEVAP: D

5. Abdülaziz ve II. Abdülhamid devlet düzeninde yapılmak istenen değişikliklere karşı çıktıkları için tahttan indirilmeleri, yenilik taraftarlarının güçlendiğini gösterir. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Batılılaşma adımlarını hızlandırması ve hemen her alanda yenileşme sürecine girmiş olması da A seçeneğine ulaşmamızı sağlayan diğer bir yoldur.

CEVAP: A

6. Fransız İhtilali ile yayılan ulusçuluk fikri çok uluslu yapıdaki Osmanlı Devleti'ni de olumsuz etkilemiştir. Osmanlı Devleti'de bu parçalanmaya yönelik fikirlerden az etkilenmek amacıyla Tanzimat ve Islahat fermanlarını yayınlamıştır. Ancak halkları kaynaştırmaya yönelik bu fermanlar sorunun çözümü olmamış ve parçalanma sürmüştür.

Bu fermanların beklenen yararı sağlayamamasında, dış güçlerin azınlıkları kışkırtmaya devam etmesi (I), halkın fermanları tam idrak edememesi (II) ve gayrimüslim-müslim teba arasında çatışma yaşanması etkili olmuştur (III).

CEVAP: E

7. XIX. yüzyıl, Batılı büyük devletlerin dünyayı sömürgeleştirmeye çalıştıkları bir dönemdir. Aynı yüzyıl, Osmanlı Devleti'nin de çöküş sürecinin en sancılı dönemi olarak nitelenebilir. Batılı devletler, yıkılmakta olan Osmanlı Devleti topraklarından pay alabilmek için, Osmanlı iç işlerine müdahale etmeye başlamışlardır. Bu konuda kullandıkları bahanelerin başında, azınlık hakları gelir. XIX. yüzyıl sonlarına gelindiğinde Batılı devletlerin desteği ile birçok azınlık Osmanlı Devleti'nden ayrılmış ve kendi bağımsız devletlerini kurmuştu. Bu da Osmanlı Devleti'nin parçalanma ve çöküş sürecini hızlandırıyordu.

CEVAP: C

8. Halifelik sanı tüm Dünya Müslümanlarının liderliği anlamına gelir. Ümmetçi anlayış çerçevesinde bu makamın Müslümanlar üzerinde birleştirici bir gücü mevcuttur.

Ancak, I. Dünya Savaşı sırasında ilan edilen Büyük Cihad'a Araplar olumsuz cevap vermiş ve halifeye karşı hareket etmişlerdir. Bu da gösteriyor ki ümmetçi fikir zayıflamıştır. Arapların Osmanlı'ya karşı bu tutumunda İngilizlerden "bir ulus devlet kurma" sözü almalarıdır. Yani Araplar üzerinde Milliyetçilik fikri etkili olmuştur (I).

Ayrıca bu durum Araplar üzerinde Osmanlı nüfuzunun azaldığına da bir kanıttır (II).

CEVAP: C

9. Atatürk hareketine kadar Anadolu'da milli bir bilincin olmadığı dönemin kayıtları ile sabittir. Nitekim Mustafa Kemal Paşa Anadolu'ya geçtiğinde ilk olarak yürütülecek ulusal direniş hareketinin halka dayandırılmasını esas almıştır. I. Dünya savaşından sonra Anadolu topraklarının işgaline karşı, paragraftaki gibi düşünenler "manda ve himaye" aldatmacasını tek çözüm olarak görüyorlardı. Böylece bu insanlar, kendi öz değerlerine dayanma ve güvenme gerçeğini fark edemiyorlardı.

CEVAP: A

10. Osmanlı Devleti özellikle askeri ve ekonomik gücünü kaybettiği XVIII. ve XIX. yüzyıllardan beri Batılı emperyalist devletlerin ilgi odağı durumuna gelmişti. XIX. yüzyıl bu nedenle Batılıların sürdürdükleri emperyalist politikalarla doludur.

Almanya başta olmak üzere, birçok Batılı devletin I. Dünya Savaşı'na Osmanlı Devleti'ni dahil etmek istemelerinin nedeni jeopolitik konumudur.

CEVAP: B

11. Mayıs 1919- Ekim 1922 yılları arasında gerçekleşen Türk Kurtuluş Savaşı'nda direnen halkın veya lider kadronun tamamının aynı ideolojik düşünce etrafında birleştiğini söyleyemeyiz. Mustafa Kemal bunun farkında olarak direnişin başına geçmiştir. Nitekim laik bir devlet kurmak yolunda temel devrim adımlarını atmadan evvel, önceliği Anadolu'nun bağımsızlığını kazanmasına vermiştir. Çünkü bağımsız olmayan bir ülkede laik devrim adımlarının atılması anlamlı olmayacaktı.

CEVAP: E

12. Milli Mücadele içerisinde açılan I. TBMM birçok kişi ve grubun çıkarlarına ters düşmüştür. Mücadeleyi kurumsallaştırmayı hedefleyen TBMM'nin varlığına ters hareket eden bu gruplar içerisinde İstanbul Hükümeti, bazı Kuvaimilliyeciler, bir takım feodal beyler, İtilaf- lar ve azınlıklar yer almaktadır. Gücünü kaybetmek istemeyen aşiretler, devlet kurmak isteyen azınlıklar, Hükümetin halkı dini yönden sömürmesi, bazı kuvaimilliyeye şeflerin düzenli orduya katılmak istemesi çıkarılan isyanların nedenlerindendir.

Ancak, seçim çalışmalarının başlaması TBMM'ye karşı başlatılan isyanların nedenlerinden biri değildir.

CEVAP: E

13. Türk Kurtuluş Savaşı'nda TBMM- Sovyet Rusya ilişkileri oldukça önemlidir. Rusya, öncülde verilen politikaları ile TBMM'yle Batı dünyası arasında ilişki kurulmasını önlemeyi amaçlıyordu. Çünkü Rusya'nın sosyalist rejimi Batı tarafından desteklenmiyordu. Ayrıca Sovyet Rusya'nın, İtilaf- ların imzaladığı gizli antlaşmaları dünya kamuoyuna duyurması da aralarının bozulmasına neden olmuştur.

CEVAP: A

14. Atatürk inkılapları ile ulaşılmak istenenler arasında;

- Demokratik bir yönetim
- Laik hukuk sistemi
- Ulusçu yapının güçlenmesi
- Halkın yönetimde etkin olması
- Eşitliğin ve çağdaşlaşmanın sağlanması

Ancak, inkılaplar ile ulaşılmak istenenler arasında totaliter yani baskıcı bir bürokrasi oluşturma isteği olamaz.

CEVAP: C

15. Yeni Türk Devleti'nde halifeliğin kaldırılması, tekke ve zaviyelerin kapatılması ve şeri temelli Medeni Kanun (Mecelle) yerine Türk Medeni Kanunu'nun laik bir yapı kazandırmaya yöneliktir.

CEVAP: A

16. İşgallere karşı 1918-1919 yıllarında bölgesel direniş cemiyetleri öncülüğünde başlayan mücadele, bağımsızlıkla ilgilidir. Bu soruda "bağımsızlık" seçeneği dışında "milliyetçilik" seçeneği de cevap olarak düşünülebilir. Fakat böyle bir tercih doğru olmayacaktır. Çünkü 1918-1919 yıllarında Anadolu'da örgütlü bir milliyetçiliğin söz konusu olduğu ileri sürülemez. Bilindiği gibi, Mustafa Kemal Samsun'a çıktıktan sonra, bu bölgesel cemiyetleri ulusal (milli) bir çatı altında birleştirene kadar, cemiyetlerin amaçları sadece yöresel veya en fazla bölgeseldir.

CEVAP: E

17. Mustafa Kemal'in Çanakkale'de komuta etmesi gereken birliklerden daha fazlasına komuta etmek istemesi ve Sakarya Savaşı öncesi Başkomutanlıkla birlikte Meclisin yetkilerini istemesi, kendine güvendiğinin göstergesidir.

CEVAP: E

DENEME – 2 SORULARI

1. Cilalı Taş Devri'nde, yiyecek olarak kullanılmak üzere çeşitli bitkiler yetiştirilmeye başlanmış, su kıyılarında birbirine bitişik bahçeli evler yapılmış, taşlardan yapılmış alet ve silahlar daha kesici hale getirilmiş, bitki liflerinden giysiler, yiyecekleri saklamak için topraktan çanak çömlek yapılmıştır.
- Bu açıklamada, Cilalı Taş Devri'nde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmiş olduğunu gösteren bir kanıt yoktur?**

- A) Yerleşik hayata geçilmesi
B) Toprakten eşya yapılması
C) Kullanılan silahların geliştirilmesi
D) Tarım üretimine geçilmesi
E) Yazının bulunması

2. **Devlet Özellik**
I. Asya Hun	Kurucunun Teoman olması
II. Uygur	Türk tarihinde ilk kez matbaa kullanması
III. Göktürk	Orhun Abideleri'nin yazılması
IV. Hazar	Hristiyanlığa inanan ilk Türk devleti olması
V. Avar	İstanbul'u kuşatması
- Türk devletleriyle ilgili yukarıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Türk-İslam uygarlığında aşağıdakilerden hangisinin yasaklanması, oymacılık, kakmacılık ve nakkaşlık gibi süsleme sanatlarının gelişmesinde etkili olmuştur?
- A) Yazı (hat) sanatı
B) Resim ve heykeltirlik
C) Duvar çiniliği
D) Figürlü plastik sanat
E) Minyatür sanatı

4. Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde merkezi otoritenin artırılmasına yönelik olduğu söylenemez?
- A) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
B) Mebusan Meclisi'nin açılması
C) Kardeş katli yasasının kabul edilmesi
D) Saray kadınlarının müdahalelerinin önlenmesi
E) İllere merkezden vali atanması

5. Osmanlı Devleti Küçük Kaynarca Antlaşması'yla, Kırım'ın bağımsızlığını tanımış, ancak Müslüman halkın dini bakımdan kendisine bağlı kalmasını Rusya'ya kabul ettirmiştir.
- Osmanlı Devleti bu tutumuyla aşağıdakilerden hangisini korumaya çalışmıştır?**
- A) Kırım'ın Karadeniz ticaretindeki yerini
B) Gerçekleştirdiği ıslahat hareketlerini
C) Kırım halkıyla kültürel bağlarını
D) Ortodoks Kilisesi'nin saygınlığını
E) Rusya ile Kırım arasındaki ilişkileri

6. XVI. yüzyılda yaşayan Osmanlı astronomi bilginlerinden Takiyyüddin Mehmet, hükümetten aldığı izinle Tophane'de yeni bir rasathane kurulmasını sağlamış, ancak bu rasathane zamanın Şeyh'ül İslam'ının isteği üzerine yıktırılmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Çeşitli alanlarda bilimsel çalışmalar yapıldığının
B) Toplumda bilim adamlarına büyük hayranlık duyulduğunun
C) Bilimsel alanlarda önemli buluşlar yapıldığının
D) Bilimsel çalışmanın, toplumun bazı kesimlerinde desteklenmediğinin
E) Bilime önem verildiği halde sanata önem verilmediğinin

7. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda, birçok alanda duraklama ve gerileme dönemine girmiştir. Bu dönemde görülen, duraklama ve gerileme belirtileri aşağıdakilerin hangisinde en azdır?

- A) Güzel sanatlar
B) Dış ülkelerdeki saygınlık
C) İmparatorluk sınırları içindeki topraklar
D) Hazine gelirleri (maliye)
E) Ordunun savaş gücü

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi, Türklerin denetiminde kalan Anadolu topraklarının da elden çıkabileceği anlamına gelmektedir?

- A) Osmanlı Devleti diğer devletlerle bütün ilişkilerini kesecektir.
B) Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması ile görevli olanlar dışındaki bütün Osmanlı ordusu terhis edilecektir.
C) İtilaf devletleri, güvenliklerini tehdit edici durumlarda stratejik noktaları işgal edilebilecektir.
D) Hükümet haberleşmesi dışında, telsiz ve telefonlar İtilaf Devletleri'nce denetlenecektir.
E) Bütün demiryolları, İtilaf Devletleri'nin denetimi altına alınacaktır.

9. ABD Başkanı Wadrow Wilson tarafından yayınlanan;

- I. Uluslararası barış için bir kurul oluşturulmalı,
II. Boğazlar dünya ticaretine açık olmalı,
III. Her millet kendi kaderini kendisi belirlemeli

ilkelerinden hangilerine, emperyalist düzenleri bozulacak telaşı ile İngiltere ve Fransa karşı çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) Yalnız III E) II ve III

10. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın başladığı günlerde Mustafa Kemal Paşa askeri alandan daha çok bir millet meclisi ve bu meclise bağlı bir hükümet kurmaya öncelik vermiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu yolla ulaşmak istediği amaç nedir?

- A) Bağımsızlık savaşını başlatmakta haklı olduklarını dünyaya duyurmak
B) İç isyanlara son vermek
C) Dışardan ekonomik yardım almak
D) Ulusal güçleri birleştirmek
E) Kendi yetkilerini artırmak

11. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği günlerde Batı Anadolu'daki Kuva-i Milliye birliklerine bir emir gönderilerek, suçlu görülen yurttaşların cezalandırılmaması, bu yurttaşların İstiklâl Mahkemesi'ne verilmesi istenmiştir.
- Bu emrin, aşağıdaki amaçlardan hangisine yönelik olduğu söylenemez?**

- A) Devlet otoritesini gerçekleştirme
B) Suçluların cezalandırılmasını geciktirme
C) Ulusal birliklerin savunma dışındaki yetkilerini sınırlandırma
D) Halkın Kuva-i Milliye'ye olan güvenini koruma
E) Suçluyu suçsuzdan ayırma

12. Fransız Devrimi, krallığa ve soylulara karşı, Rus Devrimi çarlığa ve soylulara karşı, Türk Devrimi ise saltanata ve emperyalizme karşı yapılmıştır.

Buna göre Türk Devrimi hangi özelliği ile Fransız ve Rus Devrimlerinden ayrılmaktadır?

- A) Zulüm ve baskı düzenine son verip, vatandaşlara siyasal haklar getirmesi
B) Ulusal bağımsızlıkla ulusal egemenliği birlikte gerçekleştirmesi
C) Eski yönetimi yıkıp yerine yeni bir yönetim getirmesi
D) Halkın yaşam biçimini değiştirmesi
E) Ayrıcalıklı olanların egemenliğine son verip, halkın yaşam düzeyini yükseltmesi

13. Anadolu'nun Batılı devletlerin ham madde kaynağı ve pazarı olma durumundan kurtarılması amacıyla atılmış olan en önemli adım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
B) Kapitülasyonların kaldırılması
C) İhracatın kontrol edilmesi
D) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
E) Gümrük vergilerinin yükseltilmesi

14. İtilaf Devletleri, Londra Konferansı'na ve Lozan Barış Görüşmesi'ne hem Osmanlı Hükümeti'ni hem de TBMM Hükümeti'ni davet etmişlerdir.

İtilaf Devletleri'nin bu iki hükümeti birlikte çağırımlarının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TBMM'yi desteklemek
B) İstanbul Hükümeti'ne güven duyulmadığını göstermek
C) İki hükümet arasındaki görüş ayrılığın dan yararlanmak
D) Demokratik bir tutum ortaya koymak
E) İki hükümeti uzlaştırmak

15. Atatürk, Latin harflerinin kabul edileceğinden 1919 yılında Erzurum Kongresi'nin yapıldığı sıralarda, daha sonra da 1922 yılında söz etmiş; ancak Latin harfleri 1928 yılında çıkarılan bir yasayla kabul edilmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak, Atatürk inkılaplarının,

- I. geleneklere karşı çıkma,
II. hukuki güvence altında olma,
III. yeri ve zamanı geldiğinde yapılma
özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

16. Atatürk 1925 Ağustosunda yaptığı Kastamonu İnebolu gezisinde halkı başı açık olarak selamladı. Elindeki başlığın adının şapka olduğunu söyledi; sağlık açısından, ekonomik ve estetik açılardan şapkanın yararlarını anlatarak onu halka tanıttı. Fesler atıldı. Şapka kullanımı kısa sürede yurda yayılmaya başladı. Arkasından, 25 Kasım 1925'te "Şapka Giyilmesi Hakkında Kanun" çıkarıldı.

Bu durum Türk inkılaplarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) İnkılapların birbirine tamamlar nitelikte olduğunun
B) İnkılapların, bazı engellemelerle karşılaştığının
C) İnkılapların yapılmasında bazı geleneklerin dikkate alındığının
D) Siyasi inkılaplara daha çok önem verildiğinin
E) İnkılaplar yapılırken gerekli ortamın hazırlandığının

17. Atatürk, "Ulus temel alan ulusal irade, ulus adına ve sınırlı ve belirli bir zaman için manevi kişiliğini de belirten Millet Meclisi de en sonunda ulusça yenilenmekle karşı karşıyadır. Özde olan ulustur. Egemenlik onundur." demiştir.

Atatürk'ün, bu sözyle milli gücün;

- I. siyasi,
II. mali,
III. askeri

unsurlarından hangilerini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız III
B) Yalnız I
C) II ve III
D) I ve II
E) Yalnız II

DENEME – 2 ÇÖZÜMLERİ

1. Öncülde, Cilalı Taş Devri ile ilgili olarak verilen bilgilerden, bu devirde dokuma faaliyetlerinin yürütüldüğü, yerleşik yaşama geçildiği, çanak çömlek yapımında topraktan yararlanıldığı, bitkilerin yetiştirilmesi ile tarım faaliyetlerinin başladığı görülmektedir. Ancak, bu dönemde yazının kullanıldığını gösteren herhangi bir kanıt bulunmamaktadır. Ayrıca şu da unutulmamalıdır ki yazı ilk kez Demir Devri'nin sonunda kullanılmıştır.

CEVAP: E

2. Hazarlar Karadeniz'in kuzeyi, Kafkaslar ve daha sonra Balkanlar bölgesinde faaliyet gösteren Türk topluluğudur. Hazarların yöneticileri Museviliğe inanarak bunu milli din kabul etmiştir. Bu nedenle Hristiyanlığa inanan ilk Türk devleti olma özelliğine sahip değildir.

CEVAP: D

3. İlk İslam devletlerinde ve daha sonra Türklerin İslam'ı kabulü ile birlikte Türk devletlerinde resim ve heykelticilik yasaklanmıştır. Bu yasak, resim ve heykelticiliğe alternatif oluşturabilecek; oymacılık, kakmacılık ve nakkaşlık gibi sanatlarda gelişmelerin yaşanmasını sağlamıştır. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen sanat dalları Türk- İslam tarihinde yasaklanmamıştır.

CEVAP: B

4. Osmanlı Devleti'nde merkezi otoriteyi güçlendirmek amacıyla Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır, Fatih Sultan Mehmet tarafından kardeş katli yasası çıkarılmıştır. Ayrıca, IV. Murat tarafından saray kadınlarının etkisi azaltılmıştır ve II. Mahmut tarafından merkezden illere vali atanmıştır.

Ancak, Mebusan Meclisi'nin açılmasının merkezi otorite ile ilgili yoktur. Hatta bu meclisin açılması ile parçalanma hızlanmıştır.

CEVAP: B

5. Kırım'ın bağımsızlığını tanıyan Osmanlı Devleti, Kırım halkının dinsel olarak kendisine bağlı kalmasını Rusya'ya kabul ettirmesi, "Kırım halkıyla kültürel bağlarının kopmasını önleme çalışması" şeklinde yorumlanmalıdır. Çünkü din, kültürel bağları bir arada tutan bir olgudur.

CEVAP: C

6. Bu soruda A ve D seçenekleri üzerinde durmamız gerekiyor. Diğer seçeneklerin paragrafta verilen bilgilerle bir ilgisi yoktur.

A seçeneği cevap olabilecek gibi görünmesine rağmen, bir çeldiricidir. Çünkü paragraftaki bilimsel gelişmelere vurgu yapmasına karşın, atılan bilimsel adımın neden sonlandırıldığı konusunda bir fikir vermemektedir.

D seçeneği ise bir bilimsel çalışmanın yapıldığını ve bunun neden durdurulduğu yönünde bir yargı ileri sürmektedir. Bu da "rasathahnenin yıkılması" şeklindeki bilgiye dayanarak, toplumda bazı kesimlerin bilimsel çalışmaları desteklemediği şeklinde açıklanabilir.

CEVAP: D

7. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda Batı karşısında ilk askeri yenilgilerini almış ve buna paralel olarak ilk defa toprak kaybetmiştir. Bu durum B, C ve E seçeneklerinde ileri sürülen alanlarda bir gerilemenin veya duraklamanın olduğuna işaret eder.

XVII. yüzyıldan başlayarak özellikle Tımar Sistemi'nin bozulması ve iç isyanlar sonucunda ticari faaliyetlerin sekteye uğraması da doğrudan D seçeneği ile ilgilidir.

XVII. yüzyılda güzel sanatlarda çok ciddi ve belirgin bir gerilemenin olduğunu ileri süremeyiz.

CEVAP: A

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın en önemli maddesi 7. maddedir. Bu maddeye göre; "İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehlikede hissettikleri bir durumla karşılaşarlarsa stratejik yerleri işgal edebileceklerdir."

Politik bir kıvraklıkla hazırlanan bu maddede tehdit olabilecek durumlar tanımlanmamıştır. Bu durumda en basit bir gelişme veya olay bahane edilerek Anadolu'nun istenilen bir bölgesi işgal edilebilecekti. Nitekim Musul (petrol yatakları nedeniyle) Ateşkesten hemen sonra İngiltere tarafından işgal edilmiştir.

CEVAP: C

9. I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru savaşa giren ABD'nin o dönemki başkanı Wilson 14 prensipten oluşan bir bildiri yayınlamıştır. Bu bildirideki "Her millet kendi kaderini kendisi belirlemeli" maddesi yani halklara self determinasyon hakkı tanınması İngiltere ve Fransa gibi emperyalistleri tedirgin etmiştir (III).

CEVAP: D

10. Mustafa Kemal, düzenli orduyu kurmadan önce 23 Nisan 1920 yılında TBMM'yi açmaya öncelik vermiştir. Bunun nedeni Anadolu hareketini tek elden yönetmekti. Tüm ulus adına karar verecek bir meclis kurmaktır. Böylece ulusal güçlerin birleştirilmesi daha kolay olacaktı.

CEVAP: D

11. Kuva-i Milliye bir gerilla hareketi olarak İzmir'in işgalinden hemen sonra kurulmuş ve kısa sürede Anadolu'nun her yanına yayılmıştır. Kuva-i Milliye'nin bölgesindeki suçluları cezalandırması TBMM'nin otoritesini sarsabilirdi. Kaldı ki Kuva-i Milliye içinde adil bir yargılamanın yapılması da mümkün değildir. Dolayısıyla verilecek yanlış kararlar, halkın bu örgüte güvenini sarsabilirdi.

Ancak TBMM'nin bu uygulama ile suçluların cezalandırılmasını geciktirmek gibi bir amacı yoktur.

CEVAP: B

12. Türk devrimi, Fransız ve Rus devrimi gibi monarşik bir düzene karşı yapılmıştır. Fakat Türk devrimi bu iki devrimden farklı olarak, Anadolu'yu işgal eden emperyalist Batı devletlerine karşı ulusal bağımsızlığı sağlamak için de yapılmıştır. Bu yönü ile diğer iki devrimden ayrılmaktadır.

CEVAP: B

13. Batılı devletler XVIII. yüzyıldan itibaren "kapitülasyonlar" aracılığı ile Osmanlı Devleti'nin ekonomik kaynaklarını sömürmüşlerdir. XX. yüzyıla gelindiğinde, Osmanlı ekonomik olarak tamamen Batıya bağımlı ve onların pazarı durumuna düşmüştü.

CEVAP: B

14. 19 Mayıs 1919 yılında başlayan ve Ekim 1922 yılında sona eren Kurtuluş Savaşı'nda TBMM Hükümeti, İstanbul Hükümeti ile derin bir anlaşmazlık içinde olmuştur. (Bunun nedeni İstanbul'un işgalcilerle işbirliği yapmasıydı.) İtilaf Devletleri de soru kökünde geçen iki kritik antlaşmada, bu anlaşmazlık durumunu kendi çıkarlarına kullanmayı düşünmüşlerdir.

CEVAP: C

15. Atatürk'ün harf inkılâbından çeşitli tarihlerde bahsetmesine rağmen, 1928 yılından önce bu yönde bir girişimde bulunmaması, uygun bir yer ve zaman beklemesiyle ilgilidir.

Ayrıca "...1928 yılında çıkarılan bir yasa ile Latin harflerinin kabul edilmesi", Atatürk inkılâplarının hukuki güvence altında olduğuna işaret eder.

Geleneklere karşı çıkma seçeneğini alamayız. Çünkü Atatürk bir geleneğe karşı çıkmak için değil, somut bir fayda için Latin alfabesinin kabul edilmesini istemiştir.

CEVAP: E

16. Paragrafta verilen bilgilere dikkat edilirse, Atatürk Şapka Kanunu'nu çıkarmadan önce, yurdun bir bölgesine (Kastamonu) gezi düzenlemiştir. Bu gezide kendisi de şapka takmış ve şapkanın neden giyilmesi gerektiği hakkında bir konuşma yapmıştır. Böylece "şapka giyilmesi hakkında kanun" çıkarılmadan önce gerekli ortam hazırlanmıştır.

CEVAP: E

17. Atatürk sözünde iradenin ve yönetim hakkının ulusta olması gereğini vurgulamıştır. Bu da milli gücün siyasi unsuruna değinildiğinin kanıtıdır.

CEVAP: B

DENEME – 3 SORULARI

1. Birbirini izleyen iki tarihsel olaydan birinin, ötekini nedeni sayılıp sayılamaya çağını ortaya çıkarmak için öncelikle neye bakılmalıdır?

- A) Sonrakinin nedenlerinin, öncekinin sonuçları arasında olup olmadığına
B) İki olayda da aynı kişilerin etkin olup olmadığına
C) İki olayın da aynı yerde geçip geçmediğine
D) İki olayın konuları arasında benzerlik olup olmadığına
E) Olayların sonuçları arasındaki benzerliğe

2. İslamiyet'ten önceki Türklerde, savaştan dönen yiğitlerin ağırlandığı, yoksulların donatıldığı, dini ve milli bakımdan önemli günlerin hep birlikte kutlandığı şöenler yapıldı.

Bu şöenlerin aşağıdakilerden hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Toplumsal dayanışmayı
B) Askerlik bilgisinin gelişmesini
C) İnanç özgürlüğünü
D) Komşu ülkelerle ilişkilerin gelişmesini
E) Yerleşik hayata geçişin hızlanmasını

3. Çinlilerle Araplar arasında yapılan Talas Savaşı'nın dünya kültür tarihi açısından en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı Türkistan'ın Çin baskısından kurtulması
B) Karlukların bağımsız devlet olmaları
C) Türk - Arap mücadelesinin sona ermesi
D) Kağıt üretiminin Çin'in dışında da yaygınlaşması
E) Türklerin İslam dinini yakından tanımaları

4. Cem Sultan ile II. Bayezid arasındaki saltanat kavgası, önceleri Osmanlı İmparatorluğu'nun bir iç sorunu iken giderek bir dış sorun haline gelmiştir.

Cem Sultan'ın aşağıdaki davranışlarından hangisi bu olayın bir dış sorun haline gelmesinde başlıca etken olmuştur?

- A) Karamanoğulları Beyliği ile işbirliği yapması
B) Önce Rodos şövalyelerine, sonra Papa'ya sığınması
C) İstanbul halkının desteğini sağlamaya çalışması
D) Kendi adına hutbe okutarak para bastırması
E) Osmanlı topraklarını ikiye ayırmaya çalışması

5. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı İmparatorluğu'nun duraklamasına yol açan iç nedenlerden biridir?

- A) Ülkede, çeşitli milletlerden ve dinlerden kişiler bulunması
B) Yeni ticaret yollarının keşfi
C) Avrupa'nın bilim ve teknikte ilerlemesi
D) Avrupa Hristiyanlarının Osmanlılara, birlikte karşı koyması
E) İmparatorluğun doğal sınırlara ulaşması

6. Avrupa'da anayasaya bağlı yönetimler oluşturulmaya çalışılırken, Osmanlı ülkesinde de Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi, azınlıklar ve çoğu Avrupa devletleri üzerinde olumlu bir etki uyandırmıştı.

Devlet yönetiminden sorumlu olanların ilan ettiği bu ferman, Osmanlı ülkesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ilk aşaması sayılabilir?

- A) Laikliğin
B) Anayasacılığın
C) Milliyetçiliğin
D) Devletçiliğin
E) Islahatçılığın

7. XIX. yüzyılda, Osmanlıların girdiği savaşlar genellikle yenilgi ile sonuçlanmıştır. Osmanlı ülkesinde ticaret azınlıkların elindedir. Hammadde Avrupa ülkelerine satılmakta; dışarıdan bol miktarda, ucuz ve çeşitli mallar gelmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucu değildir?

- A) Yeni fabrikaların kurulması
- B) Küçük sanayi atölyelerinin azalması
- C) İşsizliğin artması
- D) Yönetimde yeni arayışların artması
- E) Dış ticarete dengenin bozulması

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı Hükümeti'nin süregelen işgaller karşısında yetersiz kalması Türk Ulusu'nun tepkilerine yol açmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tepkilerden biridir?

- A) İstiklal Mahkemeleri'nin kurulması
- B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
- C) Takrir-i Sükun Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Tekalif-i Milliye Emirleri'nin kabul edilmesi
- E) Kuva-i Milliye'nin oluşması

9. Birinci Dünya Savaşı sırasında, gizli anlaşmalarda Boğazlar ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin Rusya'ya verilmesi kararlaştırılmışken, Mondros Ateşkes Antlaşması'nda böyle bir hüküm yer almamıştır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya'nın Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmesi
- B) Rusya'da iç karışıklıkların devam etmesi
- C) Türklerin Çanakkale cephesinde başarılı olması
- D) İngiltere ve Fransa'nın, Rusya'dan daha çok İtalya'nın dostluğuna önem vermesi
- E) Türklerin Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri alması

10. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İstanbul Hükümeti galip devletlerin etkisi altına girmiş ve millete karşı sorumluluklarını yerine getiremez olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucu değildir?

- A) Erzurum ve Sivas Kongrelerinin yapılması
- B) Yöresel direnişlerin başlaması
- C) Anadolu halkının, İstanbul Hükümetine olan güvenini yitirmesi
- D) Anadolu halkının Mustafa Kemal'in çevresinde toplanması
- E) Gizli anlaşmaların yapılması

11. Misak-ı Milli belgesinde politik, ekonomik ve mali gelişmemizi destekleyen ve hukuk alanında hakimiyetimizi sınırlandıran imtiyazların ortadan kaldırılması hükmü bulunmaktaydı.

Bu hükümle, aşağıdakilerden hangisinin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır?

- A) Dine dayanan devlet düzeninin
- B) Osmanlı saltanatının
- C) Aşar vergisinin
- D) Eski eğitim sisteminin
- E) Kapitülasyonların

12. İlk TBMM Dönemi'nde, Devletin en çok harcama yaptığı alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım ve hayvancılık
- B) Ticaret
- C) Sanayi
- D) Milli savunma
- E) Ulaşım ve haberleşme

13. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın, "İstanbul ve Boğazlar, TBMM Hükümeti yönetimine bırakılacaktır." hükmü, Osmanlı Devleti'nin ne olacağını gösteriyordu?

- A) Hukuken sona ereceğini
- B) Küçük bir devlet olarak kalacağını
- C) TBMM Hükümeti'ne bağımlı olacağını
- D) TBMM Hükümeti ile birlikte hareket edeceğini
- E) Anlaşma Devletleri'ne bağımlı kalacağını

14. "Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler memleketi olamaz. Türkiye Cumhuriyeti her alanda doğru yolu gösterecek, uyaracak güçtedir."

Atatürk'ün bu sözleri, öncelikle aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesinde yol gösterici olmuştur?

- A) Takvim, saat ve ölçülerin değiştirilmesi
- B) Milli ekonominin kurulması
- C) Kadınlara siyasal haklar tanınması
- D) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- E) Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi

15. Türk kadınları, aşağıdaki hakların hangisinde uzun süre bazı Avrupa ülkelerinin kadınlarından daha önde olmuşlardır?

- A) Evlenme ve boşanma
- B) Mal mülk edinme
- C) Meslek seçme
- D) Eğitim ve öğretimi sürdürme
- E) Seçme ve seçilme

16. Aşağıdakilerden hangisi, bir toplumda laiklik ilkesine uyulmasının etkilerinden biri değildir?

- A) Halkın, dinini seçme ve vicdan özgürlüğünün olması
- B) Kişinin özel hayatında serbestçe ibadet edebilmesi
- C) Bireye verilen değer artması
- D) Din adına birtakım batıl inançların yayılması karşısında devletin tarafsız kalması
- E) Eşitlik anlayışının yaygınlaşması

17. Dış siyasette güçlü ve sözü geçer olmanın ön koşulu içte de güçlü olmaktır.

Türkiye'de aşağıdaki gelişmelerden hangisi buna bir örnektir?

- A) Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasından sonra Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması
- B) Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Kurtuluş Savaşı'nın başlaması
- C) Saltanatın kaldırılmasından sonra Cumhuriyet'in kurulması
- D) Cumhuriyet'in ilanından sonra Halifeliğin kaldırılması
- E) Milletler Cemiyeti'ne girdikten sonra Balkan Antantı'nın imzalanması

DENEME – 3 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarih biliminin en önemli özelliklerinden biri de sebep- sonuç ilişkisi ile olayların bir zincir gibi birbirleriyle bağlantılı olmasıdır. Örneğin II. Dünya Savaşı'nın nedenleri incelendiğinde bu nedenlerden en önemlilerinin I. Dünya Savaşı'nın sonuçları olduğu görülecektir.
CEVAP: A
2. Eski Türklerdeki bu tür uygulamalar insanlar arasında toplumsal dayanışmanın güçlenmesini sağlamıştır. Çünkü toplumun ortak değerleri bu tür törenlerde vurgulanırdı. Bu da birbirini tanımayan insanların kaynaşması ve ortak bir ülkü etrafında birleşmesi demektir. Günümüzde dini ve milli bayramlarda sergilenen ortak tutum bu duruma benzetilebilir. Ayrıca şu da unutulmamalıdır ki toplumsal kaynaşmanın sağlanması hükümdarın görevleri arasında görülmektedir.
CEVAP: A
3. Talas Savaşı genellikle, Türklerin İslam'la tanışmaları sonucu ile birlikte anılan bir olaydır. Talas Savaşı'nın dünya kültür tarihi açısından sonucu ise D seçeneğinde yer alan; kâğıt üretiminin Çin'in dışında da yaygınlaşmasıdır.
CEVAP: D
4. Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde ortaya çıkan Cem olayının, bir dış sorun halini alması; Cem Sultan'ın önce Rodos sonra da Papa'ya sığınması ile ilgilidir. Diğer seçeneklerde verilen Sultan Cem'in faaliyetleri, Osmanlı sınırları içinde olduğundan, cevap olamazlar. Önemli olan yapılan bir eylemin devletin sınırları dışına taşmış olmasıdır.
CEVAP: B
5. Osmanlı Devleti çok uluslu yapıdadır. Bu imparatorluk yapısında birçok farklı dil, din, ırk ve mezhepten insan yer almaktadır. Osmanlı idaresinin zayıflamasına bağlı olarak bu grupların kontrolü sağlanamayınca devlet duraklama yaşamıştır.
CEVAP: A

6. Tanzimat Fermanı 1839 yılında ilan edilmiştir. Osmanlı Devleti yıkılışına kadar devam eden süreçte, laiklikle ilgili ciddi bir düzenlemeye gitmemiştir. Osmanlı'da Milliyetçilik, XIX. yüzyılın son çeyreğine kadar benimsenen bir akım değildir. Islahatçılık, XVII. yüzyılda başlamıştır. Osmanlı Devleti, en başından beri devletçi bir ekonomik yapıya daha yakın bir siyaset izliyordu. Fakat padişahın haklarının önemli ölçüde kısıtlamak ve her gücün üzerinde bir yasa gücünün kabulü anlamında ilk uygulamalar Tanzimat Fermanı ile gündeme gelmiştir. Bu da Anayasacılığın ilk aşaması olarak kabul edilebilir.
CEVAP: B
7. Yeni fabrikaların açılması, paragrafta verilen olumsuzlukların bir sonucu olamaz. Kaldı ki tersine ülkede fabrikanın olmaması hammaddenin dışarıya satılmasına neden olmaktadır. Bilindiği gibi, Osmanlı Devleti yıkılana kadar sanayileşememiş bir devlettir. Dolayısıyla A seçeneği hiçbir durumda yukarıda verilen olumsuzlukların sonucu olamaz.
CEVAP: A
8. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler aslında bir tür tepkidir. Ancak bu tepkiler mütareke şartlarına karşı ilk tepkiler değil, TBMM'nin açılması sonrasında farklı durumlara karşı alınan önlemlerdir. 30 Ekim 1918'de Ateşkes'in imzalanmasından sonra, 15 Mayıs 1919 yılında Yunanlılar İzmir'i işgal etmeye başladı. Buna tepki olarak yerel halktan oluşan Kuva-i Milliye birliklerinin kurulması, işgallere karşı ilk tepki niteliğindedir.
CEVAP: E
9. Rusya, 1914 yılında başlayan I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri'nin tarafında yer alıyordu. Ancak Ekim 1917 yılında sosyalist devrimle savaştan çekilmiş ve yeni rejim, Batı karşıtı bir diplomasi yürütmüştür, bu nedenle Mondros Ateşkes Antlaşması'nda Rusya'ya daha önce gizli antlaşmalarla verilmesi planlanan Anadolu toprakları verilmemiştir.
CEVAP: A

10. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler, İstanbul Hükümeti'nin görevini yerine getirmemesi sonucunda, işgale karşı Anadolu halkının kendi başının çaresine bakmak için uygulamaya koyduğu girişimlerdir. Gizli antlaşmaların yapılması ise, I. Dünya Savaşı devam ederken, yani henüz Anadolu işgali söz konusu değilken yapıldığından, paragrafta verilen bilgilerle hiçbir ilgisi yoktur.
CEVAP: E
11. Paragrafta verilen tanım, her türlü ayrıcalık veya imtiyaz anlamında kullanılan "Kapitülasyon" sistemine işaret ediyor. Buna karşı çıkılması, doğrudan kapitülasyonların reddedileceğini gösteriyordu.
CEVAP: E
12. İlk TBMM, daha öncede açıkladığımız gibi, bir savaş meclisidir. Bu durumda temel amacı, yurdu kurtarmaktır. Bunun için silaha ihtiyaç duyulacağı için, ilk TBMM en fazla milli savunmaya önem vermiştir.
CEVAP: D
13. Mudanya Ateşkesi ile Osmanlı başkenti İstanbul'un TBMM'ye bırakılmasına karar verilmesi, Osmanlı Devleti'nin hukuken sona ereceğini ortaya koymaktadır.
CEVAP: A
14. Şeyh, derviş ve mürit gibi mevkiler veya unvanlar tekke, zaviye ve türbelere özgü olduğu için, bu kurumların kapatılması amaçlanmıştır.
CEVAP: D
15. Dünya üzerinde kadınlara siyasi haklar tanıyan ilk devlet Türkiye Cumhuriyeti'dir. 1930 yılında Belediye, 1933 Muhtar seçimlerine katılma hakkı kazanan Türk kadını, 1934 yılında da milletvekili seçme ve seçilme hakkını elde etmiştir.
CEVAP: E
16. Laik devlet anlayışında, devlet kesinlikle din taraftarlığı yapmaz. Bu laikliğin vazgeçilmez kurallarından biridir. Ancak bunu, her türlü batıl inançların yayılması karşısında devletin tarafsız kalması gerektiği şeklinde anlamamalıyız. Çünkü laik devletin temel amaçları arasında, toplumda halkın inançları üzerinde çeşitli çıkarlar sağlamak için gündemde tutulmaya çalışılan batıl inançlara karşı savaşmak vardır. Devlet, dikkat edilirse, burada bir din taraftarlığı yapmıyor. Çünkü batıl inançlar, din değil, din adına öne sürülen bazı safsatalardır.
CEVAP: D
17. Bir ülkenin haklarını uluslar arası düzeyde savunması iç yapısındaki gücü ile ilgilidir. Bu güç ekonomik, askeri, alanlarda öne çıkmışsa etkisi çok daha yaygın olur. Türkiye Lozan'a Batılı devletleri savaş alanlarında yenen bir devlet olarak gitmiştir. Bu da Türkiye'nin isteklerinin kabul edilmesinde temel etken olmuştur.
CEVAP: A

DENEME – 4 SORULARI

1. Hititlerde tarih yazıcılığı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi, tarafsız tarih anlayışının bir göstergesidir?

- A) Yıllıkların Sümer çivi yazısıyla yazılması
- B) Yıllıkların, kralların yaptıkları işler konusunda bilgi vermek için yazılması
- C) Kralların zaferleri kadar yenilgilerini de yıllıklara yazdırmış olmaları
- D) Yıllıkların, özellikle ünlü kralların dönemlerini içermesi
- E) Yıllıkların edebi dille yazılmış olması

2. Genel olarak Türklerde sanat Uygurlara kadar, taşınabilir malzemeden, deri, ahşap, metal ve taş işçiliğine dayalıdır. Uygurlarda ise sanat manastır, saray yapımı ve bunların iç donanımı biçiminde gelişme göstermiştir. Türklerde sanatta görülen bu gelişme, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Göçebe hayattan yerleşik hayata geçildiğinin
- B) Ülke sınırlarının genişlediğinin
- C) Komşu devletlerle ilişkilerin zayıfladığının
- D) Ticaret anlayışının değiştiğinin
- E) Ülkenin istilalardan korunduğunun

3. Hz. Muhammed Dönemi'nde Bedir Savaşı'nda esir alınan Mekkelilerin bir kısmı Müslümanlara okuma yazma öğretmeleri karşılığında serbest bırakılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi için bir kanıt olabilir?

- A) Arapça okuma yazma öğrenmenin kolay olduğu
- B) Bedir Savaşı'nı Hz. Muhammed'in yönettiği
- C) Okuma yazma bilen esir sayısının fazla olduğu
- D) Bedir Savaşı'nın Müslümanların ilk başarısı olduğu
- E) Okuma yazmaya önem verildiği

4. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethi ile Bizans İmparatorluğu'na son verildiği halde, İstanbul'da Ortodoks Kilisesi'nin varlığı korunmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, Fatih'in bu yolla ulaşmak istediği bir amaç olamaz?

- A) Hristiyan dininde mezhep ayrılıklarına son vermek
- B) Yönetimi altındaki Hristiyanlara hoşgörü ile davranıldığını ortaya koymak
- C) Ortodoks Kilisesi'nin hareketlerini kontrol altında tutmak
- D) Katolik Kilisesi'ne karşı bir güç oluşturmak
- E) Balkanlarda yapılacak savaşlarda Rumların desteğini sağlamak

5. Osmanlı Devleti'nde padişahların tahta çıkışları incelendiğinde, ölen padişahın yerine oğlunun, erkek kardeşinin veya amcasının geçtiği görülür.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Bazı padişahların uzun süre tahta kalmadığının
- B) Padişahlıkta deneyime önem verildiğinin
- C) Egemenlik hakkının hanedanın kız çocuklarına tanınmadığının
- D) Padişah değişikliğinde dış güçlerin etkili olduğunun
- E) Merkezi otoritenin zayıf olduğunun

6. XIX. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nin sınırları daralırken sınırlar içindeki nüfusu gitgide artmaktaydı.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin sonuçlarından biridir?

- A) Savaşlarda kaybedilen yerlerden gelen göçlerin
- B) Osmanlı toplumunun değişik etnik yapıda olmasının
- C) Savaşların, daha çok sınırlardaki çatışmalardan çıkmasının
- D) Savaşlarda ele geçen esirlerin sayıca fazla olmasının
- E) Köyden kentlere göçlerin artmasının

7. Osmanlı Devleti'nde, XIX. yüzyılın ilk yarısında Müslüman nüfus ile Müslüman olmayanların nüfus oranları XVI. yüzyıldaki oranlarla aynıyken, XX. yüzyılın başlarında Müslümanların oranında büyük artış olmuştur.

Bu artışta aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Dış göçlerin
- B) Sınırların daralmasının
- C) Uluslararası antlaşmaların
- D) Savaşlarda yenilgiye uğranılmasının
- E) Kentleşmeye yönelmesinin

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin Hicaz, Yemen, Suriye ve Irak'taki kuvvetleri en yakın Antlaşma Devletleri Kumandanlığı'na teslim olacaktı.

Bu madde, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın hangi özelliğine bir örnektir?

- A) Osmanlı Devleti'ni güçsüz duruma düşürme
- B) Sınırları belli olmayan yörelerin, eski coğrafya adlarını kullanma
- C) Osmanlı Devleti'nin hukuki varlığını tanıma
- D) Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle bağlantısını kesme
- E) Yerel direnişleri başlatma

9. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti şu kararları almıştır:

- I. Hiçbir şekilde göç edilmeyecek.
- II. Bilim, iktisat ve din alanında örgütlenilecek.
- III. Doğu vilayetleri gerektiğinde savunulacak.

Bu kararların başlıca amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzer amaçlı millî cemiyetleri birleştirmek
- B) Bölgedeki Türkleri, azınlıklara oranla her yönden daha güçlü tutma
- C) Diğer Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri'ne kendi gücünü gösterme
- D) Erzurum'da millî bir kongre yapılmasını sağlama
- E) Cemiyetin bölgedeki şube sayısını artırma

10. Aşağıdakilerden hangisi, Endüstri İnkılabı'nın gerçekleşmesiyle ortaya çıkan hammadde ve pazar ihtiyacındaki artışın sonuçlarından biri değildir?

- A) Almanya'nın İngiltere'ye rakip çıkması
- B) Sömürgeciliğin yaygınlaşması
- C) Birinci Dünya Savaşı'nın çıkması
- D) Büyük şirketlerin kurulması
- E) Coğrafya keşiflerinin başlaması

11. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde alınacak kararların taslağını Mustafa Kemal Paşa hazırladığı halde, sadece vatanın bütünlüğünü korumaya yönelik kararlarda bu taslağa uyulmuş, diğerlerinde uyulmamıştır.

Mebusların böyle farklı kararlar almalarında aşağıdakilerden hangisi en çok etkili olmuştur?

- A) Çoğunluğun saltanata bağlı olması
- B) Kendi çıkarlarını koruma çabasına girmeleri
- C) Demokratik kurallara uymaya çalışmaları
- D) İtilaf Devletleri'nin baskısından korkmaları
- E) Çoğunluğun manda taraftarı olması

12. İlk TBMM, kendisinin üstünde bir kuvvet tanımamakla aşağıdakilerden hangisini yok saymıştır?

- A) Azınlık haklarını
- B) İtilaf Devletlerini
- C) Osmanlı yönetimini
- D) Eski antlaşmaları
- E) Kuva-i Milliye'yi

13. Demirci Mehmet Efe ve Çerkez Ethem, Batı Anadolu'da Yunanlıların ilerlemesinin kısmen engellenmesinde, TBMM'nin kurulması ve ayaklanmaların bastırılmasında etkili olmalarına rağmen, daha sonra TBMM'ye karşı ayaklanmışlardır.

Ayaklanmaların nedeninin aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Millî güçlerinin düzenli orduya bağlanmak istenmesi
- B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
- C) Damat Ferit'in sadrazamlık görevinden çekilmesi
- D) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- E) Kuva-i Milliye şeflerinden Topal Osman'ın öldürülmesi

14. İsmet İnönü, Lozan Konferansı'na katılan devletlere, barışın yapılması için egemenlik ve hayat hakkımıza saygı duyulması gerektiğini belirtmiştir.

İsmet İnönü bu tutumuyla, Konferansta aşağıdakilerden hangisini savunmuştur?

- A) Bloklaşma
- B) Korumacılık
- C) Uluslararası eşitlik
- D) Kuvvet kullanma
- E) Karşılıksız dış yardım alma

15. Eğitim ve kültür alanındaki gelişmelerle ilişkisi en az olan inkılap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğretimin birleştirilmesi
- B) Yeni Türk Alfabesi'nin kabul edilmesi
- C) Medreselerin kapatılması
- D) Türk Tarih Kurumu'nun kurulması
- E) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi

16. Aşağıdakilerden hangisi Atatürkçülükle bağdaşmaz?

- A) Kalkınmada aklın ve bilimin rehberliğini temel alma
- B) Yönetimi ulus egemenliğine bağlı tutma
- C) Ekonomik kalkınmayı yabancı sermayeye dayandırma
- D) Ülkenin bağımsızlığını koruma
- E) Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma

17. Özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, sömürge durumunda olan bazı Asya ve Afrika ülkelerinin Türkiye'yi örnek aldıkları görülmüştür.

Türkiye'nin, bu ülkeleri etkileyen yönü aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Yurtta ve dünyada barışı korumaya çalışması
- B) Başka ulusların haklarına saygılı olması
- C) Ortadoğu'da güç dengesini koruması
- D) Batı demokrasisi ilkelerini benimsemesi
- E) Bağımsızlığını kazanma ve sürdürmedeki başarısı

DENEME – 4 ÇÖZÜMLERİ

1. Hititlerin resmi tarih yıllıkları olarak kabul edilen anallar, tarafsız (Objektif) tarih yazıcılığının ilk örnekleri sayılır. Bunun nedeni, sadece başarıların kaydedilmeyip yenilgilerinde bu yıllıklara kaydedilmesidir. Hititler tanrılara hesap vereceklerini düşündüklerinden böyle bir uygulamaya geçmişlerdir.

CEVAP: C

2. İslam öncesi Türk tarihinin Uygurlara kadar olan kısmında genel olarak göçebe bir yaşam tarzı hâkimdi. Dolayısıyla bu yaşam tarzına bağlı olarak sanat daha çok taşınabilir malzemeler üzerine işleniyordu. Ancak, Uygurlardan itibaren sanat eserleri içerisinde saray, manastır gibi yapılarda yer almaya başlamıştır. Bu durum Uygurların yerleşik yaşama geçmesi ile ilgilidir.

CEVAP: A

3. Müslümanların Mekkelilere karşı kazandıkları ilk savaşta, Mekke'li esirleri Müslümanlara okuma- yazma öğretmeleri şartıyla serbest bırakmaları, her şeyden önce, okuma- yazmaya önem verdiklerini gösterir.

CEVAP: E

4. İstanbul'un fethi ile dünya tarihinde bir çığır açan Fatih, aynı zamanda tüm Avrupa'yı da karşısına almıştı. Bu durumda birtakım önlemler almayı gerekli gören Osmanlı hükümdarı; Hristiyan dünyasında ki mezhep ayrılığını körüklemek için Ortodoks kilisesinin varlığını sürdürmesine müsaade etmiştir. Dikkat edilirse A seçeneğinde bu yargının tam tersi ileri sürülmüştür. Ancak Fatih ifade ettiğimiz gibi, Hristiyan dünyasında birliğin olmamasından yanadır. Fakat mezhep ayrılıklarına son vererek bunu yapamayacağı açıktır.

CEVAP: A

5. "Osmanlı yönetim anlayışında, kız çocukları- nın yönetme hakkı yoktur." Bu standart bir kuraldır. Ancak bu bilgi hatırlanmasa bile, paragrafta ölen padişahların yerine, oğulları, erkek kardeşleri ve amcalarının geçtiği açıkça vurgulanmıştır. Bu durumda egemenlik hakkının kız çocuklara tanınmadığı yargısına kolaylıkla ulaşabiliriz.

CEVAP: C

6. XIX. yüzyılda sınırların daralması, ülkenin toprak kaybettiğini gösterir. Toprak kaybedilince, üzerinde yaşayan Müslüman- Türk nüfus özellikle Anadolu'ya kitleler halinde göç etmiştir. Bu da nüfusun artması sonucunu doğurmuştur.

CEVAP: A

7. XX. yüzyılda Müslüman nüfusun genel nüfus içinde oranının yükselmesi; yapılan savaşların genel olarak başarısızlıkla sonuçlanması, savaşların sonunda imzalanan antlaşmalarla kaybedilen geniş topraklar ve bu topraklardan anavatana yapılan yoğun göçlerle ilgilidir. Kentleşmenin bu süreçte herhangi bir etkisi olmamıştır.

CEVAP: E

8. Mondros Ateşkesi'ndeki askeri hükümler oldukça ağırdır. Bunun nedeni, anlaşma şartlarına karşı muhtemel bir halk direnişini, askeri destekten yoksun bırakıp, Osmanlı devletini güçsüz ve savunmasız bırakmaktır.

CEVAP: A

9. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin aldığı kararlar incelendiğinde;

- I. Numaralı seçenekte, özellikle nüfus açısından Türkleri azınlıklara üstün kılma amaçlanmıştır.
- II. Numaralı seçenekte, Türk bölgelerinin her alanda kalkınması amaçlanmıştır.
- III. Numaralı seçenekte, Doğu'daki Türk bölgelerinin herhangi bir saldırıya karşı ko- yacağı belirtilmiştir.

Bu durumda bölgedeki Türkleri her yönden azınlıklara karşı üstün kılma amaçlanmıştır.

CEVAP: B

10. Endüstri Devrimi (Sanayi İnkılabı) 1750'lerde İngiltere'de yaşanan bir süreçtir. Coğrafi Keşifler ise XV. yüzyılda yaşanmıştır. Bundan dolayı Coğrafi Keşifler, Endüstri İnkılabı'nın sonuçları arasında yer almaz.

CEVAP: E

11. Bir önceki soruda da belirttiğimiz gibi, 1920'li yıllarda halkın önemli bir kısmı Ulusal Kurtuluş Savaşı'na destek vermesine rağmen, halife- sultanın (padişahın) esir olduğunu düşünüyordu. Dolayısıyla saltanat yönetimine koşulsuz bağlılıklarını sürdürüyorlardı, bu nedenle Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde, Mustafa Kemal'in vatanın bütünlüğü ile ilgili tasarısı dışındakilere sıcak bakmamışlardır.

CEVAP: A

12. TBMM, Anadolu'da, Osmanlı Devleti coğrafyasında kurulmuş bir meclistir. Bu meclis "üstümde hiçbir güç tanımıyorum" diyorsa, en başta Osmanlı Devleti'ni yok sayıyordur.

CEVAP: C

13. Milli Mücadele'nin başladığı bir dönemde halkın oluşturduğu Kuvayimillîye birliklerinin önemli isimlerinden olan Demirci Mehmet Efe ve Çerkez Ethem Batı Anadolu'da Yunanlıların oyalanmasında, TBMM'nin kurulma aşamasında ve çıkan bazı ayaklanmaların bastırılmasında oldukça etkili olmuşlardır.

Ancak bir süre sonra bu isimler TBMM'ye karşı ayaklanarak Türk Devleti'ni zor durumda bırakmışlardır. Bu durumun yaşanmasında milis güçlerin (Kuvayimillîye Birlikleri) kurulan düzenli orduya bağlanmak istememeleri etkili olmuştur.

CEVAP: A

14. Uluslararası eşitlik, her ülkenin birbirinin egemenlik haklarına saygı duymasını gerektirir. Bu da ancak uluslararası eşitlik ilkesi ile mümkündür. Lozan'da İsmet İnönü'nün tutumu da bu doğrultudadır.

CEVAP: C

15. A, B, C ve D seçenekleri açıkça eğitim ve kültürle ilgilidir. Fakat Soyadı Kanunu, daha çok çağdaşlaşma ile ilgili bir devrim adımıdır. 1925 yılında çıkarılan bir kanun ile milli kültüre mâl olmuş kişilerin türbeleri hariç diğer türbeler ve tüm tekkeler kapatılmıştır.

CEVAP: E

16. A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler, Atatürkçülüğün en önemli özellikleri arasındadır. Atatürkçülüğün bir diğer özelliği ise, milli ekonomi politikasıdır. Bu politikada ekonomi yabancı sermayeye dayanmaz. Tersine milli sermayeye dayanır.

CEVAP: C

17. Türkiye Atatürk öncülüğünde Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra topraklarını işgal eden sömürgeci devletlere karşı başarılı bir mücadele vererek yeni ve bağımsız bir devlet kurmuştur. Bu durum XX. yüzyılın başında sömürge durumundaki Asya ve Afrika milletlerine örnek olmuştur.

CEVAP: E

DENEME – 5 SORULARI

1. Kazılarda ortaya çıkarılan eski yerleşim yerlerinin pek çoğunda yiyecek pişirme ve saklama kapları, giysiler, silahlar gibi eşyalara rastlanmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine bir kanıt olabilir?

- A) Araç ve gereçlerin paylaşılmasına önem verildiğine
B) Topluluklar arasında ticaret yapıldığına
C) İnsan gereksinimlerinin birbirine benzediğine
D) Uygarlık düzeyinin toplumdan topluma değiştiğine
E) İnsanlar arasında barışın egemen olduğuna

2. Orta Asya Türk topluluklarında;

- I. dokumacılığın yaygın olması,
II. deri ve köselenin en önemli ihraç ürünleri olması,
III. sulama kanallarının bulunması

durumlarından hangileri hayvancılığa dayalı bir yapının varlığına kanıttır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Hz. Ebubekir Dönemi'nde,
- Yalancı peygamberler ortadan kaldırılmış,
- İç ayaklanmalar bastırılmış,
- Dinlerinden dönen Arap kabilelerinin yeniden Müslüman olmaları sağlanmıştır.

Hız. Ebubekir Dönemi'ndeki bu gelişmelerin tümü birlikte düşünüldüğünde bunlar, aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtıdır?

- A) Ayaklanmaların ekonomik nedenlerle çıktığının
B) Mezhep ayrılıklarına son verildiğinin
C) Dinî ve siyasî yönden etkinlik kazanıldığının
D) Halifelik seçiminde kabilelerin etkili olduğunun
E) Arap kabilelerinin arasında göçebe hayatın yaygınlaştığının

4. Türk - İslam Devletleri'nde hat sanatının gelişimine bağlı olarak, gelişenler arasında aşağıdakilerden hangisi **yoktur**?

- A) Minyatür B) Ciltçilik
C) Tezhip D) Fresk
E) Kağıt

5. Osmanlı Devleti önce Kayı Boyu'na dayalı bir beylikken, daha sonra imparatorluk haline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlıların beylik döneminde sahip olmadıkları halde, imparatorluk döneminde kazandıkları özelliklerden biridir?

- A) Çok uluslu olma
B) Osmanlı soyu tarafından yönetilme
C) Müslüman devlet olma
D) Siyasi varlığını koruma mücadelesi verme
E) Yönetimde hiyerarşiyi temel alma

6. Osmanlı İmparatorluğu'nda;
I. 1512- 1520 yıllarına Yavuz,
II. 1520 -1566 yıllarına Kanuni,
III. 1564 -1579 yıllarına Sokullu,
IV. 1656 -1691 yıllarına Köprülüler Dönemi denmiştir.

Bu durumlara bakarak Osmanlı tarihindeki dönemlerin adlandırılmasında nasıl bir yol izlendiği söylenebilir?

- A) Dönemlerin önemli olayları göz önüne alınmıştır.
B) O yıllarda tarihin akışında rol oynayan kişilere bakılmıştır.
C) Dönemler, devlet yönetiminde en uzun kalanlara göre adlandırılmıştır.
D) Birbirine benzeyen padişah isimlerinin karıştırılmaması önemli sayılmıştır.
E) En yaşlı devlet adamının ismi esas alınmıştır.

7. Osmanlı İmparatorluğu, Yükselme Devri'nde Batı ile ilgili sorunlarını kendi görüşleri doğrultusunda da çözmeye çalışmıştır. Tanzimat Devri'nde ise bu tür sorunların çözülmesinde Batılı büyük devletlerle görüş birliği içinde olmaya önem vermiştir.
- Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı İmparatorluğu'nun Batıya karşı tutumundaki bu değişimin bir açıklaması olamaz?**
- A) Büyük devletlerin olumsuz tutumlarından çekinmektedir.
- B) Islahatların Avrupa devletlerince de tanınmasına çalışmaktadır.
- C) Siyasal gücünü bu yolla korumak istemektedir.
- D) Genişleme siyasetini bu yolla sürdürmektedir.
- E) Batı ile sorunlarını barış yolu ile çözmeye çalışmaktadır.
8. Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde İslamcılık ve Osmanlılık anlayışları etkilerini yitirirken yeni bir anlayış güç kazanmıştır. **Bu yeni anlayış aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Milliyetçilik
- B) Islahatçılık
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) Medeniyetçilik
9. II. Meşrutiyet Dönemi'nde, 1909 yılında Kanun-i Esasi'de yapılan değişiklikler yürürlüğe girmiştir. Bu değişikliklerle vekillerin (bakanların) padişaha değil, Mebuslar Meclisi'ne sorumlu olması esası getirilmiş, Meclisin padişah tarafından kapatılması zorlaştırılmıştır. **Aşağıdakilerden hangisi, bu değişikliklerin amaçlarından biridir?**
- A) Meclise dayalı bir yönetime geçilmesi
- B) Vekillerin sorumluluklarının azaltılması
- C) Padişahın halifelik sanının ön plana çıkarılması
- D) Mecliste milletvekili sayısının artırılması
- E) Hükümet, üyelerinin meclis içinden seçilmesi

10. Mustafa Kemal'in Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde Müdafaa-i Hukuk Grubu oluşturulmasını istemesinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Vatanın bütünlüğünün korunması yolunda kararlar almak
- B) Padişahın yetkilerini artırmak
- C) Hükümette değişiklik yapılmasını sağlamak
- D) Meclisin toplanabilmesi için gerekli çoğunluğu sağlamak
- E) Yasama ve yürütme organları arasında uyum sağlamak
11. Amasya Genelgesi'nde, Sivas'ta toplanacak ulusal kongreye katılacak üyelerin, Müdafaa-i Hukuk-u Milliye cemiyetleri ve belediye başkanları aracılığıyla seçilmeleri istenmiştir. **Bu isteğin amacı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Hilafet ordusunu yıpratmak
- B) Kararların, halkın istekleri doğrultusunda alınmasını sağlamak
- C) Anadolu'da toplanacak kongrelerin sayısını artırmak
- D) Yerel direnişleri başlatmak
- E) İşgal güçleri arasında görüş ayrılığı yaratmak
12. İlk TBMM'nin, yeni bir devlet düzenine geçilmesini sağlayıcı yönleri de bulunmasına rağmen bu yönleri ön plana çıkarılmamıştır. **Böyle bir tutumun amacı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) İtilaf Devletleri'nin, TBMM'ye karşı düşmanca davranmalarını önlemek
- B) Vatanın kurtarılmasına öncelik vermek
- C) Azınlıkların ayrı devlet kurma girişimlerini önlemek
- D) Komşu devletlerin güvenini kazanmak
- E) Kanun-i Esasi'den yararlanmayı sürdürmek

13. I. Dış barışın esaslarının belirlenmesi
II. Türk Devleti'nin tanınması
III. Kapitülasyonların kaldırılması
Yukarıdaki sorunlar, hangi antlaşmayla çözüme kavuşturulmuştur?
- A) Ankara Antlaşması
- B) Moskova Antlaşması
- C) Lozan Barış Antlaşması
- D) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- E) Gümrü Antlaşması
14. Türkiye'de Şeyh Said Ayaklanması ve Menemen Olayı, aşağıdakilerden hangisinin bir süre için ertelenmesine neden olmuştur?
- A) Devletçilik politikasının
- B) Milletler Cemiyeti ile ilişki kurulmasının
- C) Dış ticarete ağırlık verilmesinin
- D) Kadınlara siyasal haklar tanınmasının
- E) Çok partili demokrasiye geçilmesinin
15. Mustafa Kemal Paşa'nın Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda Türk Ulusu'na "ulusun geleceğini, ulusun kendi iradesi belirleyecektir." ilkesini benimsetmeye çalışmasının **temel** amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yönetim şeklini değiştirmek
- B) Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri'ni birleştirmek
- C) Mebuslar Meclisi'nin toplanmasını sağlamak
- D) Saltanatı yabancı güçlerin etkisinden kurtarmak
- E) Padişahlığın yetkilerine ortak olmak
16. Çağımızda ulusal iradeye uyulması zorunludur. Bu nedenle Meclisin toplantıya çağırılması gerekir. Bu yolla, ulus ve ülkenin kaderi üzerinde alınacak kararların Meclis denetimine sunulması şarttır. **Sivas Kongresi'nde alınan bu karar, aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesi için atılmış olan önemli bir adımdır?**
- A) Medeniyetçilik
- B) Devletçilik
- C) Laiklik
- D) Demokrasi
- E) Kanun önünde eşitlik

17. Yeni Türk Devleti, Türk topraklarını ele geçirmek isteyenlerle sonuna kadar savaşmayı, bağımsızlığına saygı gösteren devletlerle siyasal ilişkiler kurarak anlaşmalar yapmayı kendisine temel ilke edinmiştir. **Buna göre, Yeni Türk Devleti'nin dış politikada izlediği yol aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Barış içinde yaşama
- B) Topraklarını genişletme
- C) Bloklasmaya son verme
- D) Rejim değişikliklerini destekleme
- E) Demokrasiyi yayma

DENEME – 5 ÇÖZÜMLERİ

1. Soruda verilen “yiyecek pişirme, saklama kapları, giysiler, silahlar” gibi eşyaların eski yerleşim yerlerinin pek çoğunda bulunması bu eşyaların insanların yaşaması için en temel gereksinimleri olmalarından kaynaklanmaktadır. Yani dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın her uygarlık, giysilere, kendini savunmak için silahlara ve yaşamak için yiyeceğe ihtiyaç duymuştur. Bu durumda insanlığın gereksinimleri temelde benzerdir.

CEVAP: C

2. Orta Asya Türk topluluklarının yaşam tarzına bağlı olarak hayvancılık gelişmiştir. Hayvancılığın yaygın olması, dokumacılığın ve deri, kösele gibi hayvan ürünlerinin ihracının artmasında etkili olmuştur. (I-II)

Ancak, sulama kanalları hayvancılığın yaygınlığına değil, tarım ile uğraşıldığına kanıt olabilir.

CEVAP: D

3. Hz. Muhammed'in vefatı ile Müslümanlar arasında iç ayaklanmalar başlamış, yalancı peygamberler ortaya çıkmış ve dinden dönenler olmuştur. Şura tarafından Halife seçilen Hz. Ebubekir bu olumsuzlukların önüne geçerek, dini ve siyasi yönden hem kendisinin hem de devletin etkinlik kazanmasını sağlamıştır.

CEVAP: C

4. Hat sanatının gelişmesine bağlı olarak minyatür, ciltçilik, tezhip ve kağıt uğraşları gelişmiştir.

Ancak fresk, duvar resmi anlamına gelmektedir. Bu nedenle freskin hattın gelişimine katkısı söz konusu değildir.

CEVAP: D

5. Soruda verilen seçenekler incelendiğinde B,C,D ve E seçeneklerinde verilen bilgilerin beylik döneminde de devlet döneminde de ve imparatorluk döneminde de geçerli olan özellikler olduğunu görüyoruz. Ancak A seçeneğinde verilen “çok uluslu olma” özelliğinin ise devletin sınırlarını ancak Anadolu dışına kadar genişlettikten sonra ortaya çıktığını görürüz. Böylece yeni ülkeler fethedilmiş dolayısıyla devletin bünyesine yeni uluslar katılmıştır.

CEVAP: A

6. Paragrafta verilen bilgilere dikkat ettiğimizde; tarihin akışında rol oynayan kişilere bakılarak bir saptamanın yapıldığını söyleyebiliriz. I ve II numaralı bilgiler, doğrudan doğruya adı geçen padişahların tahta çıkış tarihleridir. III ve IV numaralı bilgilerde verilen isimler ise belirlenen tarih aralıklarında etkili olan ünlü sadrazamlardır.

CEVAP: B

7. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Devri olarak bilinen dönem, 1839 - 1876 yıllarını kapsar. Bu dönem, Osmanlı dağılma dönemidir. Bu dönemde Osmanlı Devleti'nin sorunlarını Batılı devletlerle görüş birliği içinde çözmeye çalışması, genişleme siyasetini bu yolla sürdürmek amacına yönelik olamaz. Çünkü Osmanlı, Tanzimat Dönemi'nde elindeki toprakları korumaya çalışmaktadır.

CEVAP: D

8. İttihat ve Terakki döneminde belirginleşen Türk milliyetçiliği akımı, bu parti tarafından bir süre Türkçülük, İslamcılık ve Osmanlıcılığın birlikte yürütülmesi şeklinde olmuştur. I. Balkan Savaşı'ndan sonra Osmanlı haki-miyeti Arnavutluk'un da bağımsız olmasıyla Osmanlıcılık I. Dünya Savaşı'nda Müslüman Arap isyancıların Osmanlıya saldırması ile İslamcılık önemini yitirmiştir. Bu durumda Türk Milliyetçiliği akımı ön plana çıkmıştır.

CEVAP: A

9. 1909 Anayasa değişikliğinde; bakanların padişaha değil, meclise karşı sorumlu olması, Padişahın otoritesini ve gücünü zayıflatırken, meclisin gücünü artırmıştır. Oysaki I. Meşrutiyet'te bakanlar padişaha karşı sorumluydu. Bu da meclisin varlığının sembolik bir nitelik taşıdığına kanıttır.

CEVAP: A

10. Mustafa Kemal, Mebuslar Meclisi'nin toplandığı İstanbul'un İtilaflar tarafından fiilen işgal altında olmasını ve Padişahın mebuslar üzerinde etkili olacağını hesaba katarak, Anadolu'dan giden vekillerin ortak bir grup kurarak, vatanın bütünlüğünün korunması konusunda kararlar almasını istemiştir. Bir diğer ifade ile, grup oluşturmak isteği ile, ulusal bütünlüğü savunan vekillerin güçlü ve kararlı bir duruş sergileyebilmelerini amaçlanmıştır.

CEVAP: A

11. Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyetleri işgale karşı mücadele etmek için kurulduklarından, bu cemiyetlerin seçeceği temsilcilerin halkın geleceği hakkında, halkın istekleri doğrultusunda karar vereceklerine inanılıyordu.

CEVAP: B

12. Kurtuluş Savaşı ile ilgili sorularda sık karşımıza çıkan bir soru tipidir. Bu ve benzeri sorularda dikkat edeceğimiz en önemli konu, ilk meclisin ve Mustafa Kemal'in en başta öncelik verdiği eylemin, “vatanı kurtarmak” olduğudur. Mustafa Kemal bu konuda ileri de çok derin fikir ayrılıkları yaşayacağı çevrelerle bile uzlaşmacı bir tutumla ilişki kurmuştur.

CEVAP: B

13. A, B, E seçenekleri Kurtuluş Savaşı'nda muharebeler devam ederken imzalanan antlaşmalardır. Mudanya Ateşkes Antlaşması, barış değil ateşkes antlaşması olduğu için cevap olamaz. Çünkü ateşkes antlaşmaları savaş, kesin olarak bitirmez.

Lozan Antlaşması ise, kesin olarak barışı sağlayan, Türk Devleti'nin tanındığı ve kapitülasyonların kaldırıldığı antlaşmadır.

CEVAP: C

14. Şeyh Sait Ayaklanması, 1924 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk muhalefet-partisi olarak kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılmasına neden olmuştur.

1930 yılında kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası, kısa sürede rejim karşıtlarının yuvalandığı bir yer haline geldi. Parti kendi kendisini fes ettikten kısa bir süre sonra, aynı yıl bir gerici hareket olarak Menemen Olayı patlak vermiştir. Bu iki isyan hareketi, Türkiye'nin çok partili hayata geçmesini ciddi şekilde geciktirmiştir.

CEVAP: E

15. “Ulusun geleceğini kendi iradesi ile gerçekleştirmesi, ancak cumhuriyete dayalı bir yönetim sisteminde söz konusu olabilir.” Mustafa Kemal'in bu sözü söylediği yıllarda, Osmanlı toplumu monarşi ile yönetildiğinden yönetimin değiştirileceği ima edilmiştir.

CEVAP: A

16. Paragrafta geçen “ulusal iradeye uyulması zorunludur” ve “...kararların meclis denetimine sunulması şarttır” ifadeleri, bu soru için anahtar cümlelerdir. Çünkü gerek ulusal irade ve gerekse meclis kararı gibi uygulamalar, demokratik bir sistem dışında uygulanamaz.

CEVAP: D

17. Topraklarını ele geçirmek isteyenlere karşı savaş ilan etmek, bir ülkenin en temel hakkıdır. Türkiye kurtuluş savaşında bunu yapmıştır. Gerek savaş süresince ve gerekse savaştan sonra bağımsızlığına saygı gösteren devletlerle siyasi ilişkilerin kurulması da barış içinde yaşama amacına yöneliktir.

CEVAP: A

DENEME – 6 SORULARI

- Aşağıdakilerden hangisi tarihi olayların araştırılmasında başvurulacak yollardan biri olamaz?
A) Kronoloji ve coğrafyadan yararlanma
B) Kaynak taraması yapma
C) Buluntuları inceleme
D) Deney yapma
E) Olaylar arasında ilişki kurma
- Atina şehir devletinde halkın yardımıyla başa geçen Klistenes, sınıf ayrılığını ortadan kaldırmaya çalışmış, Halk Meclisi kurmuş ve bu meclise geniş yetkiler vermiştir.
Klistenes'in bu reformlarla ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?
A) Halkın ülke dışına göçünü önlemek
B) Kanunları yazılı hale getirmek
C) Halkı dış saldırılara karşı korumak
D) Yunan şehir devletlerini birleştirmek
E) Halkın yönetime katılımını artırmak
- I. Hz. Ebubekir Dönemi'nde görevlendirilen bir heyet, Kur'an surelerini toplamıştır.
II. Hz. Osman zamanında Kuran'ın düzenlenmesi yapılmıştır.
III. Düzenlenen Kuran, çoğaltılarak çeşitli yerlere gönderilmiştir.
Yukarıdakilerden hangileri, Kuran'ın özgün halinin bozulması, değişik biçimlerinin ortaya çıkması tehlikesini kesin olarak önlemiştir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III
- Selçuklu sultanları, din ve ırk ayrımı gözetmeden halka toprak dağıtarak boş araziye değerlendirmeyi devletin görevi saymışlardır.
Selçuklu sultanlarının izledikleri bu politika, öncelikle aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yöneliktir?
A) Vergi toplama düzeni
B) Üretimde artışı
C) Toprak bütünlüğünün korunmasını
D) Ülkede asayiş
E) Yönetimde sürekliliği

- II. Bayezid Dönemi'nde İspanya'da Hristiyan engizisyon mahkemelerinin işkencelerinden kaçan Yahudiler, en güvenceli yer olarak gördükleri Osmanlı ülkesine yerleşmişlerdir.
Yukarıda verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?
A) Müslüman olmayan yabancılar Osmanlı ülkesinde güvenlik içindedir.
B) O dönem Hristiyan dünyası hoşgörülü değildir.
C) II. Bayezid Dönemi'nde Osmanlı ülkesinde yaşayan Yahudilerin nüfusu artmıştır.
D) Müslümanlar arasında hoşgörü yoktur.
E) Engizisyon yalnız Hristiyanları değil, diğer dinlerden olan kişileri de yargılamıştır.
- Osmanlı İmparatorluğu'nda;
- İstanbul'un Fethi ile Kuruluş,
- II. Viyana Kuşatması ile Duraklama,
- Patrona Halil Ayaklanması ile de Lale Devri sona ermiştir.
Bu bilgilere dayanarak, devirlerin sona ermesinde aşağıdakilerden hangisinin alındığı savunulabilir?
A) Diğer devletlerle ilişkilerin
B) Ünlü kişilerin
C) Önemli olayların
D) Yapılan yeniliklerin
E) Kentlerin el değiştirmesinin
- Osmanlı Sultanı II. Mahmut yayımladığı bir fermanla, "kişinin malına devletçe el konulması" geleneğini kaldırmıştır.
II. Mahmut, bu fermanla aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?
A) Yabancılar verilen ayrıcalıkların kaldırılmasını
B) Gelir dağılımındaki dengesizliklerin giderilmesini
C) Mülkiyet hakkının güvence altına alınmasını
D) Dışarıdan mal alımının sınırlandırılmasını
E) Yeni bir ekonomik sisteme geçilmesini

- Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında 1913 yılında yapılan İstanbul Antlaşması'nda Bulgaristan'da kalan Türklerin mülk edinmesi, müftülerini kendilerinin seçmesi, ilkökul ve ortaokullarda öğretimlerinin Türkçe olması gibi hükümler yer almıştır.
İstanbul Antlaşması'nda yer alan bu hükümler, Bulgaristan ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?
A) Milliyetçilik anlayışının önemini yitirdiğinin
B) Azınlıklar arasında dini duyguların zayıfladığının
C) Diğer Balkan ülkeleriyle ekonomik işbirliğine gidildiğinin
D) Azınlık haklarının korunacağına güvence verildiğinin
E) Komşu ülkelerle olan sınır anlaşmazlıklarının bittiğinin
- Atatürk, Birinci Dünya Savaşı'nda Suriye ve Hicaz'da bulunan Türk ordusunun sevk ve idaresinde Almanların söz sahibi olmalarından rahatsızlık duymuş ve bunu Savaş Bakanı Enver Paşa'ya gönderdiği bir raporda dile getirmiştir.
Bu durum, Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisini önemseydiğinin bir göstergesidir?
A) Bağımsız devlet anlayışını
B) Ordudaki disiplini
C) Türk-Alman dostluğunu
D) Arap topraklarında başlayan ulusçuluk hareketlerini
E) Türk ordusunun birden fazla cephede savaşmakta olduğunu
- Sivas Kongresi'nde "manda" sorunu tartışmalara yol açmış, bazı yurtseverler Amerikan mandasını savunmuş, fakat sonuçta bu görüş reddedilmiştir.
Manda yönetiminin reddedilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) İstanbul Hükümeti'nin manda isteğine tepkisiz kalması
B) İstanbul Hükümeti'nin kongreye açıkça cephe alması
C) Manda yönetiminin iyi bilinmemesi
D) İngiliz ve Amerikan mandası isteyenler arasında görüş birliği sağlanamaması
E) Manda yönetiminin ulusal bağımsızlığa ters düşmesi

- Mustafa Kemal, anayurdun parçalanması tehlikesi karşısında ülke çapında bir kongre yaparak Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak cemiyetlerini birleştirmiştir.
Mustafa Kemal'in bu yolla ulaşmak istediği ilk amaç aşağıdakilerden hangisidir?
A) Saltanatı kaldırmak
B) Yeni bir anayasa hazırlamak
C) Kurtuluş Savaşı'nı tek elden yönetmek
D) Cumhuriyet'i ilan etmek
E) Halifeliği kaldırmak
- İlk TBMM'nin yasama ve yürütme güçlerini kendisinde toplamasıyla,
I. Meclis'te fikir ayrılıklarından kaynaklanacak gruplaşmaların önlenmesi
II. Meclis üstünlüğünün sağlanması
III. Meclis'te üye sayısının artırılması
sonuçlarından hangilerine ulaşıldığı savunulabilir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III
- Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra İtilaf Devletleri, Türk ve Yunan devletlerine ateşkes önerisinde bulunarak her iki tarafın askeri bakımdan kendi denetimleri altına girmesini istemişlerdir. Türk tarafı ilke olarak ateşkes önerisini benimsediği halde, denetim konusundaki öneriyi reddetmiştir.
Türk Hükümeti, İtilaf Devletleri'nin denetimi altına girmeyi, hangi ilkeye ters düştüğü için reddetmiş olabilir?
A) Devletçilik
B) Bağımsızlık
C) Laiklik
D) Halkçılık
E) Medeniyetçilik
- Lozan Barış Antlaşması'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisi, bu antlaşmanın uluslararası düzeyde önemli bir belge haline gelmesinde en az etkilidir?
A) Çok sayıda devlet tarafından imzalanmış olması
B) Türkiye'nin diğer devletlerle ilişkilerinde esas alınması
C) Çeşitli devletlerin ekonomik çıkarlarını sınırlandıran hükümler içermesi
D) Boğazlar için, çeşitli devletlerin rol aldığı bir komisyon yönetimini getirmesi
E) Türkiye'de Cumhuriyet'in ilanına ortam hazırlaması

15. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de laik anlayışın yerleşmesindeki aşamalardan biridir?

- A) Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun’un kabul edilmesi
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu’nun kabul edilmesi
- C) Kabotaj Kanunu’nun kabul edilmesi
- D) Uluslararası ölçü birimlerinin kabul edilmesi
- E) Arazi vergisinin kabul edilmesi

16. Bir ülkede demokrasinin gerçekleştirilmesi öncelikle aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Bağımsızlık ve milli egemenliğe
- B) Laiklik ve devletçiliğe
- C) Cumhuriyetçilik ve inkılâpçılığa
- D) Halkçılık ve medeniyetçiliğe
- E) Bilimsellik ve milliyetçiliğe

17. Mustafa Kemal Atatürk,

- I. Birinci Dünya Savaşı’na Osmanlı Devleti’nin de girdiği günlerde bu savaşta Almanların yenileceğini,
- II. Çanakkale Savaşı’nın sonlarına doğru düşmanın birkaç gün içinde çekilebileceğini,
- III. 1937 yılında, İtalya’nın Habeşistan’a saldırmasıyla İkinci Dünya Savaşı’nın başlamış olduğunu söylemiştir.

Bunlar, Mustafa Kemal Atatürk’ün kişiliğinin hangi yönünü örneklemiştir?

- A) Yurtta ve dünyada barışa önem verme
- B) Topluma yön verebilecek yollar bulabilme
- C) Olayların gidişinden sonucun ne olacağını görebilme
- D) Savaşın amaç değil, bir araç olduğuna inanma
- E) Türk ulusunun gücüne güvenme

DENEME – 6 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarih bilimi özellikleri bakımından deney ve gözlem gibi araştırma yöntemlerinin kullanılmasına müsait değildir. Örneğin Fransız İhtilali’ni laboratuvar ortamında inceleyemezsiniz. Deney yapma doğa bilimlerine özgü bir araştırma metodudur. Geriye kalan dört seçenek ise, sosyal bilimlerin araştırılmasında kullanılan yaygın yöntemlerdir.

CEVAP: D

2. Öncülde Klistenes’in halkın yardımıyla başa geçtiği ve sonuçta bir halk meclisi kurduğu belirtilmektedir. Klistenes’in halk meclisi açması “halkın yönetime katılımını artırmak” istediğinin bir kanıtıdır.

CEVAP: E

3. Hz. Ebubekir Dönemi’nde Kuran surelerinin toplanması, Kur’an’ın özgün halini koruması için ilk aşama olarak kabul edilmelidir. İkinci aşamada toplanan sureler bir kitap şekline dönüştürülmüştür. Ancak, III numaralı bilgiyi cevap olarak almayız. Çünkü zaten bir bütün haline getirilen Kur’an, çeşitli merkezlere gönderilmiştir.

CEVAP: D

4. Selçuklu yönetiminin ülkedeki boş arazileri din ve ırk ayrımı yapmadan halk arasında paylaşılması, üretimde artışı sağlamaya yönelik bir uygulamadır. “Toprak” dendiğinde ilk akla gelen, işlemek ve üretmek terimleri olduğundan diğer seçenekleri eleyerek B seçeneği üzerinde durmamız gerekir.

CEVAP: B

5. Paragrafta verilen bilgiden yola çıkarak, Osmanlı Devleti’nde “Müslümanlar arasında hoşgörü yoktur”, seçeneğine ulaşamayız. Çünkü kendi asli unsurları arasında bir dayanışma ve hoşgörü olmayan bir devletin, farklı inanıştan bir topluluğu ülkesine davet etmesi söz konusu olamaz.

CEVAP: D

6. Paragrafta verilen bilgileri değerlendirecek; Verilen üç bilgiden ancak ikisinde diğer devletlerle bir ilişkiden bahsedebiliriz. Patrona Halil Ayaklanması ve Lale Devri’nin sonlanması bir iç olaydır. Bu durumda A seçeneği cevap olamaz.

Verilen bilgilerde kişilerden bahsedilmemektedir. Bu durumda B seçeneği cevap olamaz. Lale Devri dışında verilenler bir yenilik değil, askeri olay olduğundan D seçeneği cevap olamaz.

Patrona Halil İsyanı ve Lale Devri’nin kapanmasında kentlerin el değiştirmesi söz konusu olmadığından E seçeneği de cevap olamaz.

Fakat her üç bilgide de önemli olaylar sonucunda dönemlerin kazandığını görebiliriz.

CEVAP: C

7. II. Mahmut’un “kişinin mallarına devletin el koyması geleneğini kaldırması, özel mülkiyetin dokunulmazlığı ile ilgilidir. Çünkü “kişi malı” ifadesi, “özel mülkiyet” anlamına gelir.

CEVAP: C

8. Balkan Savaşları’ndan sonra Balkanlardaki Türkler siyasal olarak azınlık durumuna düşmüşlerdir. 1913 yılında imzalanan İstanbul Antlaşması’nda bu durum gözden geçirilmiş ve Türk azınlığının temel haklarının korunacağı belirtilmiştir. Bulgaristan’ın bu hükümleri kabul etmesi, azınlık haklarının korunacağına güvence verdiği şeklinde yorumlanmalıdır.

CEVAP: D

9. Bir devletin kendi silahlı güçlerini sevk ve idare etmesi “bağımsız devlet” olmanın vazgeçilmez bir koşuludur. I. Dünya Savaşı’nda Suriye ve Hicaz cephelerinde Almanların Türk birliklerini idare etmeleri, bu özelliğinin farkında olan Mustafa Kemal’i endişeye düşürmüştür.

CEVAP: A

10. Manda ve himaye anlayışı I. Dünya Savaşı’ndan sonra galip devletlerin emellerine perde arkasından ulaşmak için uydurdukları bir terimdi. Bu terim kapsamında öngörülenler ise, sömürgecilikten başka bir şey değildir ve bu nedenle dolayısıyla ulusal bağımsızlığa doğrudan ters düşmektedir.

CEVAP: E

11. Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktığı sırada Anadolu'da birçok direniş cemiyeti kurulmuştu. Bu cemiyetlerin en önemli özelliği, bir çatı ayrı ayrı ve yöresel bir şekilde örgütlenmeleriydi. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı eğer bir tek elden yönetilmezse, başarılı olamayacağını çok iyi biliyordu. Bu maksatla milli cemiyetleri Sivas Kongresi'nde tek çatı altında birleştirmiştir.

CEVAP: C

12. Meclisin yasama ve yürütme güçlerini kendisinde toplaması, meclis üstünlüğünün sağlandığını gösterir. Ancak aynı yargı, meclis üye sayısı ve fikir ayrılıklarından kaynaklanabilecek gruplaşmaların önlenmesi ile ilgili değildir. Ayrıca gruplaşmanın önüne geçmek amacıyla "vatanın kurtuluşu" hep ön planda tutulmuştur.

CEVAP: B

13. Türk Kurtuluş Savaşı 19 Mayıs 1919 yılında "tam bağımsızlık" ilkesi doğrultusunda başlamıştır. Bu yüzden Türk Hükümeti, İtilaf- lar'ın, ne ile ilgili olursa olsun" denetim önerisini kabul edemezdi. Bu durum bağımsızlık ilkesine aykırıydı.

CEVAP: B

14. Seçeneklere dikkat edildiğinde; A, B, C ve D seçeneklerinin sadece Türkiye'yi değil başka ülkeleri de ilgilendiği görülür. Bu da anlaşmayı evrensel uluslararası bir özellik kazandırır. E seçeneği ise, sadece Türkiye ile ilgilidir.

CEVAP: E

15. B, C, D ve E seçenekleri doğrudan ekonomik yaşamla ilgilidir. Ekonomi bir alan olarak doğrudan laiklik ilkesi ile ilgili değildir. Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun ise, Türk eğitim sisteminin içeriğinin laikleşmesi konusunda önemli bir gelişme sayılmalıdır.

CEVAP: A

16. Demokrasi; halkçılık, laiklik, cumhuriyetçilik ve bilimsellik gibi değerleri içinde barındıran bir sistemdir. Fakat bunlardan önce, bir ülkede demokrasinin yerleşebilmesi için, o ülkenin bağımsız olması gerekir. Bağımsız olmayan bir ülkede bu değerlerin sağlıklı bir şekilde uygulamaya koyulması imkânsızdır.

CEVAP: A

17. Verilen üç ayrı olayda da Mustafa Kemal, elindeki verileri doğru analiz ederek, ileri bir tarihle ilgili isabetli tahminlerde bulunmuştur. Bu da olayların gidişinden sonucun ne olacağını görebildiğini örneklemiştir.

CEVAP: C

DENEME – 7 SORULARI

1. İlk Çağ'da Mısır'da mimari eserler daha çok taştan yapıldığı halde Mezopotamya'da kerpiç ve tuğladan yapılmış, taş, Mısır'a nazaran daha az kullanılmıştır.
- Yalnız bu bilgiyle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**
- A) Mezopotamya taş işçiliği dalında Mısır'ın etkisinde kalmıştır.
- B) Mezopotamya'da sanattan çok bilime önem verilmiştir.
- C) Mezopotamya mimarisinde dini duygu ve düşüncelerin etkisi olmuştur.
- D) Coğrafi durum ve yaşayış şartlarının farklı olması sanatta etkili olmuştur.
- E) Taşın mimaride kullanılması yapıların tarihi açıdan değerlendirilmelerini kolaylaştırmıştır.

2. Uygur şehirlerinden İdikut'ta kervansaraylar ile Maniheizt, Hristiyan, Budist mabetlerinin ve manastırların harabeleri yan yana bulunmuştur.

Bu bilgiye dayanarak Uygurlar hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tek Tanrı inancında olanlar sayıca fazladır.
- B) İnsanlar ibadetlerinde özgürdür.
- C) Ticaretle uğraşanların sayısı azdır.
- D) Mimarinin dışındaki sanatlar gelişmemiştir.
- E) İnsanların çoğunluğu şehirlerde yaşamaktadır.

3. Selçuklularda resmi yazışmalar Farsça idi. Medreselerde eğitim Arapça yapılıyordu. Halk ve ordu kesimi ise Türkçe konuşuyordu.
- Bu durum, Selçuklularda aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

- A) Ordudaki asker sayısının azalmasına
- B) Yöneticiler ile halk arasındaki bağların güçlenmesine
- C) Türk dilindeki gelişmenin yavaşlamasına
- D) Yabancıların siyasal baskılarının önlenmesine
- E) Yönetimde bilim adamlarının söz sahibi olmasına

4. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'da yerli ve yabancı bilginlere çalışma ortamı sağlamakla ulaşmak istediği amaçlardan biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet yönetiminde yabancılardan yararlanmak
- B) İstanbul'un bir bilim ve kültür merkezi olarak saygınlığını artırmak
- C) İmparatorluğun Avrupa'da sınırlarını genişletmek
- D) İstanbul'da Batı'dakine benzer okullar açmak
- E) Anadolu'da siyasi birliği sağlamak

5. İtalya ve Almanya'nın siyasal birliklerini tamamlayıp güçlü birer devlet haline gelmeleri ve üstünlüklerini sağlamak amacıyla destek aramaları Avrupa'da;

- I. Sömürgecilik hareketlerinin önemini yitirmesi,
- II. Güç dengesinin bozulması,
- III. Yeni ittifakların oluşması
- gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) I ve III
- E) II ve III

6. Yeniçeri Ocağı'nda, Duraklama Dönemi'ne kadar "Ocak devlet içindir." anlayışı egemenken, bu dönemden sonra "Devlet ocak içindir." anlayışı egemen olmaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Yeniçeri Ocağı'ndaki bu anlayış değişikliğinin bir sonucu değildir?

- A) Devletin güçlü bir dayanağını yitirmesi
- B) Yeniçeri Ocağı'nın saygınlığının artması
- C) Gerilemenin hız kazanması
- D) Savaşlarda yenilginin artması
- E) İsyanların artması

7. Sultan Abdülmecid, vergilerin herkesin gelirine göre toplanmasını, mahkemelerin açık yapılmasını, kimsenin haksız yere, yargılanmadan idam edilmemesini öngören Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesine izin vermiştir. Ayrıca herkesin bu Ferman'a itaat etmesini istemiş, kendisinin de Ferman'a uyacağını belirtmiştir.
- Sultan Abdülmecid'in bu tutumu Osmanlı toplumunda aşağıdakilerden hangisinin benimsenmeye çalışıldığının bir göstergesidir?**
- A) Halkın yönetime katılması
B) Dini hoşgörü
C) Bütçe anlayışı
D) Kültürel bağımsızlık
E) Kanun üstünlüğü
8. Osmanlılarda XIX. yüzyıla kadar, kızlar ilkokuldan sonra öğrenime devam edemezlerdi. Olanakları olanlar isterlerse evlerinde özel ders alırlardı. XIX. yüzyılda kızların ilkokuldan sonra devam edebilecekleri öğretmen ve sanayi okulları açıldı.
- XIX. yüzyıldaki bu gelişme aşağıdakilerden hangisini gösterir?**
- A) Bütün okulların devletin denetimi altına alındığını
B) Okuma-yazma seferberliğine geçildiğini
C) Din eğitimi ile çağdaş eğitimin birleştirildiğini
D) Eğitim anlayışında değişiklik olduğunu
E) Karma eğitime (kız-erkek) geçildiğini
9. XIX. ve XX. yüzyıllarda gerçekleşen aşağıdaki olaylardan hangisinin "milliyetçilik"i yansıtmadığı savunulabilir?
- A) Birinci Dünya Savaşı'nda Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı İngilizlerle işbirliği yapması
B) Yunanistan'ın Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını ilan etmesi
C) Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması
D) Avusturya-Macaristan veliahdının bir Sırp öğrenci tarafından öldürülmesi
E) Bosna-Hersek ve Sırbistan'da bağımsızlık hareketlerinin başlaması

10. Birinci Dünya Savaşı sonrasında İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya'nın, Osmanlı Devleti'nin topraklarıyla ilgili yaptıkları gizli antlaşmalardaki paylaşımdan sonra,
- I. İtalya'ya bırakılan İzmir'in, İngiltere'nin desteğiyle Yunanistan'a verilmesi,
II. Rusya'nın savaştan çekilmesi,
III. Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi
- durumlarından hangileri paylaşımda değişiklik olduğunu gösterir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
11. Osmanlı İmparatorluğu'nda, İtilaf Devletlerinin aşağıdaki girişimlerinden hangisi doğrudan "milli iradeyi" yok etmeyi amaçlamıştır?
- A) Boğazların yönetimine el koymaları
B) Mebusan Meclisini dağıtmaları
C) Osmanlı ordusunun büyük bir kısmını terhis ettirmeleri
D) Karadeniz kıyısındaki bazı önemli noktaları kontrol altına almaları
E) Ulaşım ve haberleşme sistemlerinin işlenmesine el koymaları
12. 1921 Anayasası'na göre; Türkiye Devleti, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur ve hükümeti "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti" adını taşır.
- 1921 Anayasası'ndaki bu hükümle ulaşılmak istenen başlıca amaç aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bütün yetkileri TBMM'de toplamak
B) Demokratik devletlerin dostluğunu kazanmak
C) İç isyanlara son vermek
D) Çok partili hayata geçmek
E) Yurtta ve dünyada barışı korumak

13. Ağustos 1921'de çıkan bir yasa "Başkomutan, ordunun maddi ve manevi gücünü büyük ölçüde artırmak ve yönetimi bir kat daha sağlamlaştırmak için TBMM'nin bununla ilgili yetkisini Meclis adına fiili olarak kullanabilir." denilmektedir.
- Bu yasa, Mustafa Kemal Paşa'ya hangi gücü sağlamıştır?**
- A) Saltanatı kaldırma
B) İnkılapları gerçekleştirme
C) Meclis'teki farklı grupları birleştirme
D) Cumhurbaşkanı seçilebilme
E) Devlet işlerinde tek başına karar alma
14. Osmanlı İmparatorluğu'nda Darülfünun'un kurulmasına ve fesin dışarıdan alınmasına karşı çıkan zihniyet, Cumhuriyetimizin ilk yıllarında Darülfünun'un ve fesin kaldırılmasına da karşı çıkmıştır.
- Bu zihniyetteki kişilerin aşağıdakilerden hangisine karşı oldukları söylenebilir?**
- A) Devlet yönetimine
B) Yeni gelişmelere
C) Her türlü eğitime
D) Sınırların genişletilmesine
E) Geleneklerin korunmasına
15. Uluslararası ekonomik ilişkilerde, aşağıdaki inkılaplardan hangisi Türkiye'ye önemli kolaylıklar sağlamıştır?
- A) Kadınlara siyasal haklar tanınması
B) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
C) Ölçü birimlerinin değiştirilmesi
D) Medeni kıyafetlerin kabul edilmesi
E) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
16. "Demokrasinin tam ve en belirgin hükümet şekli cumhuriyettir."
- Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün bu görüşüne uygun Cumhuriyet yönetiminin bir özelliği değildir?**
- A) Egemenliğin ulusa ait kalması
B) Yönetenlerin yasalara bağlı kalması
C) Yönetilenlerin tümünün mecliste temsil edilmesi
D) Yönetenlerin belli bir süre için seçilmesi
E) Yönetilenlerin, tüm eylem ve işlerinde serbest olması

17. Atatürk, "Bilim ve teknik nerede ise oradan alacağız ve herkesin kafasına koyacağız. Bilim ve teknik için kayıt ve şart yoktur." demiştir.
- Atatürk bu sözüyle, aşağıdakilerden hangisi vurgulamıştır?**
- A) Gelişme ve kalkınmanın zaman alacak bir süreç olduğunu
B) Çağın bilimsel gelişmelerinin izlenmesi ve bunlardan yararlanılması gerektiğini
C) Ulusların uygarlıklara sahip çıkması gerektiğini
D) Bilim ve tekniğin ulusal olduğunu
E) İktisadi kalkınmada yabancı sermayeden yararlanmak gerektiğini

DENEME – 7 ÇÖZÜMLERİ

1. Mısır ve Mezopotamya'nın coğrafi özellikleri farklıdır. Bu bölgelerde kurulan uygarlıklar da coğrafi koşullara bağlı kalmıştır. Soru kökünde iki bölge uygarlığının mimaride kullandıkları malzemenin farkından bahsetmektedir. Sanatın bir dalı olarak mimari belki de en fazla coğrafi şartlardan etkilenen bir alandır. Örneğin taşın az olduğu bir bölgede, mimari de genel olarak kerpicin kullanılması söz konusu

CEVAP: D

2. Öncülde verilen bilgilere dayanarak, Uygur şehrinde yaşayan insanların ibadetlerinde özgür oldukları sonucuna ulaşabiliriz. Çünkü üç ayrı dine ait dini mabetlerin yanı sıra bulunması, bu dinlere mensup insanların bundan rahatsızlık duymadıkları ve devletin de bu konuda insanları özgür bıraktığını gösterir. Bu tür uygulamalar toplumsal barışın sağlanmasında da etkili olmuştur.

CEVAP: B

3. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra, özellikle kültürel olarak Araplardan oldukça etkilenebilirler. Uzun yıllar Arap alfabesini kullanmaları buna örnektir. Selçuklu tarihinde de resmi yazışmaların ve eğitim dilinin Türkçe olmaması, en başta Türkçe'nin gelişimi en olumsuz biçimde etkilemiştir. Bu nedenle yüzyıllar sonra bile dönemin kayıtları incelendiğinde çok ağır bir dilin karşımıza çıkması bundan ileri gelmektedir.

CEVAP: C

4. Fatih'in bu tutumu, devletin başkenti olan İstanbul'u bir bilim ve kültür merkezi haline getirme amacına yöneliktir.

Soruda A seçeneğinde verilen bilgi, çeldirici niteliğindedir. Bu seçenek için hatırlamamız gereken bilgi şudur: Osmanlı Devleti'nde yönetimde Türklük ön planda olmuştur. Eğer üst düzey bürokraside yabancılar çalıştırılacaksa da bunlar, erken yaşlarda özel okullarda Türk - İslam kültürüne göre eğitildikten sonra alınmışlardır. Bu sisteme "devşirme" denilmiştir.

CEVAP: B

5. Almanya ve İtalya'nın siyasi birliklerini tamamladıktan sonra yaptıkları ilk faaliyet, sömürge aramak olmuştur. Bu durumda I numaralı seçenekte belirtilen "sömürgecilik hareketlerinin önemini yitirmesi" ifadesi doğru değildir. Tam tersine, sömürgecilik faaliyetleri iyice önem kazanmıştır.

Almanya ve İtalya'nın birliğini tamamlaması ve sömürge arayışına başlamaları mevcut güç dengesini bozmuştur. Bu iki devletin "üstünlüklerini sağlamak amacıyla destek aramaları" ifadesinden hareketle III numaralı seçenekte belirtilen yeni ittifakların oluşması" yargısına ulaşırız.

CEVAP: E

6. Osmanlı Devleti'nde özel bir askeri birim olarak nitelenebilecek olan Yeniçeri Ocağı, XVII. yüzyılda bozulmuş ve birçok ayaklanma bu ocak tarafından çıkarılmıştır. Bu ayaklanmalardan en ünlüsü 1622 yılında II. Osman'ın (Genç Osman) öldürülmesi olayıdır. Bu olaydan sonra "ocak devlet içindir anlayışı yerine, devlet ocak içindir" anlayışı yerleşmiştir. Bu olay, Yeniçeri Ocağı'nı Osmanlı siyasi yaşamının gündemine oturtmuşsa da saygınlıklarını artırmamıştır. Tersine, bir Osmanlı padişahını öldürmeleri, Yeniçeri tarihinde bir "kara leke" olarak kalmıştır.

CEVAP: B

7. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Fermanı ile her gücün üzerinde bir yasa gücünün varlığını kabul edilmiştir. Bu yasalara padişahında uyacağı; paragrafın son cümlesinde şöyle vurgulanmıştır: "padişah herkesin bu fermana itaat etmesini istemiş ve kendisinin de Fermana uyacağını belirtmiştir." Bu da Osmanlı toplumunda kanun üstünlüğünün benimsenmeye çalışıldığının göstergesidir.

CEVAP: E

8. Paragrafta verilen bilgilere göre; başlangıçta ilkokuldan sonra eğitim almasına izin verilmeyen kızlar için, XIX. yüzyılda ilkokuldan sonra devam edecekleri bazı okullar açılmıştır. Bu da eğitim anlayışında bir değişimin meydana geldiğine işaret eder.

CEVAP: D

9. A, B, D ve E seçenekleri Fransız İhtilali sonunda yayılan ulus devlet kurma fikri ile doğrudan ilgilidir. Yani bu gelişmeler "milliyetçi" olaylardır. Osmanlı Devleti'nin bir Avrupalı devlet sayılması ise, milliyetçilikle ilgisi olmayan politik bir gelişmedir.

CEVAP: C

10. I. Dünya Savaşı devam ederken İttihat Devletleri'nin (İngiltere, Fransa, Rusya, İtalya) Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşma projeleri hazırlayarak aralarında yaptıkları gizli antlaşmalar; İzmir'in Paris Barış Konferansı'nda İtalya yerine (İngiltere'nin desteği ile) Yunanistan'a verilmesi (I) ve Rusya'nın kendi ülkesinde yaşadığı Bolşevik İhtilali'nden dolayı savaştan çekilmesi (II) ile değişikliğe uğramıştır.

CEVAP: D

11. "Milli İrade" kavramı, halkın temsilcilerinin meclis çatısı altında, halk adına karar vermesini ifade etmektedir. İttihat Devletleri'nin Meclis-i Mebusan'ı dağıtmaları, ulusal iradeyi yok etme girişimi olarak değerlendirilmelidir. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler ise, Osmanlı Devleti'ni teknik ve askeri güçten yoksun bırakmak amacıyla yapılmıştır.

CEVAP: B

12. "Türkiye Devleti, TBMM tarafından idare olunur.", ifadesinden hareketle, bütün yetkilerin TBMM'de toplandığı sonucuna varabiliriz. Böylece ülkenin ve milletin geleceğiyle ilgili konularda TBMM tek güç haline gelmiştir.

CEVAP: A

13. Kütahya - Eskişehir yenilgisi ile içine girilen bunalım döneminden çıkmak için Mustafa Kemal'e verilen başkomutanlık yetkisi, Mustafa Kemal'e devlet işlerinde tek başına karar alma hakkını tanımıştır. Mustafa Kemal Başkomutanlık yetkisine dayanarak, ordunun güçlenmesi amacı ile Tekalif-i Milliye Emirleri'ni yayınlamıştır.

CEVAP: E

14. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut Devri'nde feshin kullanılmaya başlanması, Tanzimat Dönemi'nde Darü'l Fünun adı ile üniversite açılması toplumsal ve siyasal tepkiler almıştır. Aynı konularda Atatürk Dönemi'nde ise sona erdilişlerine karşı tepki gösterilmiştir. Bu durum toplumun yeni gelişmelere hemen adapte olmadığının kanıtıdır.

CEVAP: B

15. Türkiye Cumhuriyeti, siyasi alanda olduğu gibi ekonomik alanda da özellikle Batılı devletlerle ilişkilerini geliştirmeye kararlıdır. Ancak ekonomik alanda kullanmak zorunda olduğu, saat, takvim, ölçü ve ağırlık birimleri oldukça ilkel. Bu yüzden, bu alanda sıkıntı yaşamamak için uluslararası ölçü ve birimlerinin kabul edilmesine karar verilmiştir.

A, B, D ve E seçeneklerinin hiçbirisi ekonomik alanla ilgili değildir.

CEVAP: C

16. Cumhuriyet sisteminin A, B, C ve D seçeneklerinde verilen özellikleri dışında, önemli bir özelliği de şudur: "Yönetilenler, devletin belirlediği yasa ve kurallara uymak zorundadır." Yani sınırsız bir özgürlük söz konusu değildir. Oysa E seçeneğinde, yönetilenlerin tüm eylem ve işlerinde serbest olması gerektiğinden bahsetmektedir.

CEVAP: E

17. Atatürk, modern Türkiye'yi kurduktan sonra ilk iş olarak toplumun eğitim seviyesini yükseltmeyi hedeflemiştir. Bunun için çağın bilimsel gelişmelerini takip etme çabasına girişmiştir. Bu amaç doğrultusunda hiçbir şart ileri sürülmeden, bilim ve teknolojinin her neresindeyse alınmasını, başlıca hedef seçmiştir.

CEVAP: B

DENEME – 8 SORULARI

1. Çağlar boyunca Türk, İslam ve Hristiyan kültürlerinin etkileşimini ortaya koymak isteyen bir araştırmacı İzmir'e gelmiştir. Çalışmalara başlayacağı sırada bu araştırmacıya, incelemelerini İstanbul'da yapması önerilmiş; böyle yaparsa bu konuda daha çok kanıt bulabileceği söylenmiştir.
- İstanbul'un daha çok hangi özelliğine dayanılarak böyle bir öneride bulunulmuştur?**

- A) Yeni Türk Devleti'nin en kalabalık ve gelişmiş kenti olması
B) Bizans ve Osmanlı dönemlerinde hükümet, ticaret ve kültür merkezi olması
C) Haçlı seferlerinin Anadolu'ya geçiş noktası üzerinde bulunması
D) İstanbul'un, Türklerden önce Araplar tarafından da kuşatılmış olması
E) Halkının, değişik kültürlerden gelen araştırmacıları hoşgörüyle karşılaması

2. Uygurlar, 745 yılında Karluk ve Basmillerle birleşip Göktürk Devleti'ni yıkarak yerine Orhun Nehri kıyılarında başkent Ötüken olmak üzere yeni bir devlet kurmuşlardır. Dokuz aile birliğinden oluşan Uygurlar, Karluk ve Basmil topluluklarını da itaatleri altına alarak bu sayıyı on bire çıkarmışlardır.

Yalnız bu bilgiyle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Göçebe yaşam sürdürülmüştür.
B) Uygurlar, farklı toplulukları bir araya getirmişlerdir.
C) Çin'in baskısıyla batıya göçler olmuştur.
D) Karluklar Uygurlardan önce devlet kurmuştur.
E) Karluklar Orta Asya'nın Türk egemenliğinde kalmasında etkili olmuştur.

3. İslam dünyasının ünlü bilginlerinden İbni Sina'nın "Kanun" adlı eseri Batılılar tarafından on beş defa Latince'ye çevrilerek tıp öğretiminde kullanılmıştır.

Bu durum aşağıdaki genellemelerden hangisini doğrulamaz?

- A) İslam dini bilimsel gelişmelere açıktır.
B) Pozitif bilimlerde İslam bilginlerinin de hizmetleri vardır.
C) Tıp alanında da İslam bilginini yetiştirmiştir.
D) Pozitif bilimler İslamiyet'le birlikte doğmuştur.
E) Batı dünyası İslam bilginlerinden yararlanmıştır.

4. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlılar'da devlet işlerinin görüldüğü "Divan"ın, bir karar organı olmaktan çok bir danışma organı olduğunu gösterir?

- A) Divan görüşmelerinin belli günlerde yapılması
B) Divan'ın gerekli görülen yerde toplanması
C) Görüldüğü işlerin özelliklerine göre çeşitli adlar alması
D) Kararlarda son sözün padişaha ait olması
E) Divan'da büyük davalara da bakılması

5. Toplumsal ve siyasal alandaki gelişmelerin evrenselleşmesi, bu gelişmelerin başka toplumların da gereksinimlerine cevap vermesine bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu düşüncüyü destekleyen bir örnek değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nde veraset sisteminde değişiklik yapılmasıyla, Osmanlıların içinde yaşça en büyük olanın padişah olması
B) Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik ilkesinin imparatorlukların dağılmasına neden olması
C) Amerikan Bağımsızlık Savaşı'nın dünya-ya yeni bir yönetim şekli olan demokrasiyi getirmesi
D) 1848 İhtilalleri'yle anayasal rejimlerin yaygınlaşması
E) Endüstri Devrimi'yle dünyada yaşam düzeyinin değişmesi

6. Tanzimat Fermanı ile,
- Vergilerin herkesin gelirine göre düzenli bir şekilde toplanması
 - Hiç kimsenin haksız yere ve yargısız idam edilmemesi
 - Herkesin kendi mal ve mülküne sahip olması ilkeleri kabul edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilkelerde gözetilenlerden biri değildir?

- A) Eşitlik B) Adalet
C) Özel mülkiyet D) Kişi hakları
E) Bağımsızlık

7. Osmanlı Devleti'nde,

- Tanzimat Dönemi'nde, batılı anlayışla çalışan okulların yanında medreselerin varlığını sürdürmesi
- İkinci Mahmut Dönemi'nde, devlet memurlarının kavuk yerine fes giymelerinin kabul edilmesi
- İkinci Mahmut'un, resmini devlet dairelerine astırması
- Osmanlı matbaasının kurulması ve din kitapları dışındaki kitapların matbaada basılmasına izin verilmesi

uygulamalarından hangileri, toplumun belli bir kesiminin tepkisinden çekildiğini gösterir?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

8. İnsan haklarına ilişkin olarak 1688'den bugüne değin, bazı devletler ve uluslararası kuruluşlar tarafından bildireler yayınlanmıştır.

Bu bildirelerin zamanla daha kapsamlı bir hale gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin önemli bir etken olduğu savunulabilir?

- A) İnsana verilen değer giderek artması
B) Büyük savaş olasılığının giderek azalması
C) Devletlerin yönetim biçimlerinin farklı olması
D) Devletlerin kalkınma hızlarının farklı olması
E) İnsan hak ve özgürlüklerinin giderek daha çok sınırlandırılması

9. 1918 yılında İtilaf Devletleri'nin, bir yandan Anadolu'yu kendi aralarında paylaşırken, bir yandan da dünya kamuoyunu Türkler aleyhine oluşturmaya çalışmalarındaki amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'daki azınlıkların yardımlarını sağlama
B) Türklerle yaşama hakkı tanımayan bir görüşü dünyaya yayma
C) Anadolu'yu haklı nedenlerle paylaştıklarını dünyaya kabul ettirme
D) Türkleri, uygarlık alanında geri kalmış bir toplum olarak dünyaya tanıtmaya
E) Türklerin Anadolu'dan Orta Asya'ya geri gönderilmelerini sağlama

10. Erzurum Kongresi kararları arasında, "Ulusal iradenin ve toplanan ulusal güçlerin Padişahlık ve Halifelik makamını kurtaracağı." hükmü de yer almıştır.

Ulusal egemenlik anlayışına ters düşen böyle bir karar alınmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ortamın böyle bir değişikliğe hazır olması
B) İtilaf Devletleri'nden çekinilmesi
C) İmparatorluğun çökmesinin önlenmek istenmesi
D) Osmanlı Hükümeti'nin desteğine ihtiyaç duyulması
E) Halifeliğin gücünden yararlanmak istenmesi

11. İtilaf Devletleri, Erzurum ve Sivas kongrelerinin dağıtılması yönünde ciddi önlemler almazlarken, son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin Misak-ı Milli doğrultusunda kararlar alması üzerine bu Meclisi kapatmışlardır.

İtilaf Devletleri'nin Erzurum ve Sivas kongrelerine karşı önlem almamış olmaları nasıl açıklanabilir?

- A) Kongre üyelerinin tepkilere karşı çok geniş önlemler almış olmalarıyla
B) Erzurum ve Sivas'ın İstanbul'dan çok uzak olmasıyla
C) Anadolu Hareketi'nin önemini anlamamış olmalarıyla
D) Kendi aralarında ortak bir amacın sağlanmamış olmasıyla
E) İstanbul Hükümeti'nin gücüyle, bu kongrelerin dağıtılacağına inanmalarıyla

12. Türkiye’de, Kurtuluş Savaşı’nın Hazırlık Dönemi’nde Mahalli Kongreler yapılarak TBMM kurulmuştur.

Bu gelişmeler, aşağıdakilerden hangisi için bir hazırlık sayılamaz?

- A) Yeni bir devlet kurma
B) Ulusal egemenliği hakim kılma
C) Demokratikleşme sürecini başlatma
D) Yerel yönetimlere ağırlık verme
E) Ulusal bağımsızlığı kazanma

13. I. Türk Kurtuluş Savaşı bütün tutsak uluslara yol gösterici olmuştur.
II. Fransız İhtilali’nin getirdiği ilkelerden çoğu diğer devletler tarafından da benimsenmiştir.
III. İngiltere ve Fransa’da başlayan Endüstri İnkılabı daha sonraları diğer Avrupa devletlerine de yayılmıştır.

Buna göre, toplumsal ve siyasal alandaki gelişmelerin evrenselleşmesi neye bağlıdır?

- A) Başka toplumların ihtiyaçlarına da cevap vermesine
B) Değişimleri yapan devletlerin kalkınmış olmasına
C) Uygulanmasının kolay olmasına
D) Büyük devletleri etkilemesine
E) İletişim araçlarının yaygınlaşmasına

14. Atatürk Dönemi’nde Türkiye’de tarım, ticaret, endüstri ve bayındırlık işlerinin bir bütün olarak ele alınmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış kaynaklardan kredi almanın kolaylaşmış olması
B) Halktan alınan ağır vergilerin kaldırılmak istenmesi
C) Bu alanlardaki gelişmelerin birbirine bağlı olması
D) Halkçılık ilkesinin yaygın olarak uygulamaya konması
E) Türkiye’nin bir tarım ülkesi haline getirilmek istenmesi

15. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra bir süre tek partili yönetimin sürdürülmüş olmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) İnkılapların yerleşmesini sağlama
B) Halkın belli bir siyasal olgunluğa erişmesini bekleme
C) Kalkınma yolundaki gelişmeleri hızlandırma
D) Tek elden yönetimi, en iyi yönetim biçimi kabul etme
E) Ulusal birlik ve bütünlüşmeyi çabuklaştırma

16. Atatürk, “Ülkemize yardım yapacak devlet ülkemizi ele geçirmek amacını gütmemeli ve devletimizin ulusçuluk ilkesine saygılı olmalıdır.” demiştir.

Atatürk, bu sözüyle aşağıdakilerden hangisine karşı olmadığını belirtmektedir?

- A) Sömürgeciliğin dünyada yaygınlaşmasına
B) Yabancı sermayenin ülkenin çıkarları için kullanılmasına
C) Yabancıların devletlerin iç sorunlarına karışmasına
D) Devletlere ekonomik ayrıcalıklar tanınmasına
E) Ekonomik kalkınmada yalnız sanayileşmeye öncelik verilmesine

17. Türkiye Cumhuriyeti kendi içişlerine karışılmasını istemediği gibi, başka ülkelerin de içişlerine karışmamayı dış politikada ilke edinmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu ilke doğrultusunda yapılan uygulamalardan biri olduğu savunulabilir?

- A) Müslümanlar üzerinde etkili olan halifeliğin kaldırılması
B) Saltanatın kaldırılıp Cumhuriyet’in ilan edilmesi
C) 1924 yılına kadar, 1876 Anayasası’nın 1921 Anayasası’yla birlikte yürürlükte olması
D) Mecelle yerine Medeni Kanun’un kabul edilmesi
E) Tekke ve türbelerin kapatılarak halkın dini duygularının sömürülmesinin engellenmesi

DENEME – 8 ÇÖZÜMLERİ

1. Türk, İslam ve Hristiyan kültürleri arasındaki bir etkileşimin incelenmesi için İstanbul’un seçilmesinin nedeni, İstanbul tarihindeki iki büyük imparatorluğun başkenti olmasındandır. Dolayısıyla İstanbul, kültür, sanat ve hükümet merkezidir.

CEVAP: B

2. Uygurlar ile ilgili olarak verilen öncülde; göçebe yaşam sürdürdükleri veya Çin baskısının oluştuğuna dair herhangi bir bilgi yoktur. Ayrıca Karlukların bir devlet kurduğundan ve Karlukların Orta Asya’daki Türk egemenliği üzerindeki etkisinden de bahsedilmemiştir.

Öncül tamamen Uygurların devlet kurduktan sonra farklı toplulukları himayesi altına aldığından ve onları birleştirdiğinden bahsetmektedir.

CEVAP: B

3. İbn-i Sina’nın bir Müslüman olarak “Kanun” adlı eserini yazması A ve C; Tıp, bir pozitif bilim olduğuna göre B, Batıda bir İslam aliminin kitabının on beş kez Latince’ye çevrilip okutulması E seçeneğini elememiz için yeterlidir. Ancak pozitif bilimlerin İslamiyet’le doğduğu hem doğru değildir, hem de paragrafta bu yönde bir bilgi yoktur.

CEVAP: D

4. Osmanlılar’da devletin en önemli işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yer Divan-ı Hümayundur. Soruda bizden bu kurumun bir karar organı değil de danışma organı olduğunu gösteren seçenek istenmektedir. Buna göre seçenekleri incelediğimizde; D seçeneğinde alınan kararlarda son sözün padişahta olduğunu görüyoruz. Bu durumda Divan’da ne tür bir karar çıkarsa çıksın, padişah bunu istediği gibi kabul veya reddedebilir. Bu da Divan’ın mutlak bir karar organı değil, ancak danışma organı olduğunu gösterir.

CEVAP: D

5. Osmanlı Devleti’nde veraset sisteminde değişiklik yapılması ile Osmanoğulları içinde yaşça en büyük olanın padişah olması, sadece Osmanlı Devleti’ni ilgilendiren bir iç dinamiktir. Bu gelişmenin dünya halklarını da etkilemesi söz konusu değildir. Fakat diğer seçenekler de verilen bilgiler, dünya halklarını ilgilendirdiği için evrensel gelişmelerdir. Hatta bu gelişmelerin günümüz dünyasının siyasi, sosyal ve ekonomik yapısını belirlediğini de rahatlıkla ileri sürebiliriz.

CEVAP: A

6. Vergilerin herkesin gelirine göre düzenli bir şekilde toplanması: hem eşitlik hem adalet ile ilgilidir.

Hiç kimsenin haksız yere idam edilmemesi: Adalet ile ilgilidir.

Herkesin kendi mal ve mülküne sahip olması: Kişi hakları ve özel mülkiyet kavramları ile ilişkilidir.

Verilen bilgileri kullanarak bağımsızlık ilkesine ulaşamayız.

CEVAP: E

7. Soru kökünde verilen yargılara dikkat ettiğimizde; II ve III numaralı seçeneklerde verilen gelişmelerde herhangi bir koşul ileri sürülmemektedir. Ancak I ve IV numaralı seçeneklerde verilen yenilikler, bir koşulla kabul edilmiştir. Batılı okullar kabul edilmiş ancak medreselere de dokunulmamıştır.

Matbaa kabul edilmiş, ancak dini eselerin basılması yasaklanmıştır.

CEVAP: B

8. 1688’den beri insan haklarıyla ilgili bildirgelerin zamanla daha kapsamlı hale gelmesi, insana verilen değer zaman içerisinde giderek artması ile ilgilidir.

Çünkü XVIII. yüzyıldan sonra yaşanan birçok gelişme dünyada demokratik yönetimlerin ve buna paralel anayasal düzenlerin yerleşmesini sağlamıştır. Böylece “insan” yaşamın merkezine oturtulmuştur. Dolayısıyla insan haklarına karşı, yine insanın kendisi daha duyarlı olmaya başlamıştır.

CEVAP: A

9. İtilaflar savaş sonunda yapacakları işgaller için manda ve himaye adı verilen yeni bir sistemi öngörmüşlerdir. Ancak buna rağmen dünya kamuoyunun desteğini alarak eylemlerini meşrulaştırmak için, başta Anadolu olmak üzere işgal ettikleri topraklarda yaşayan halk aleyhine şiddetli bir propaganda kampanyası başlattılar. Örneğin; Batı Anadolu'da Türklerin, Yunanlıları kattettiğine dair sahte belgeler düzenlemeleri.

CEVAP: C

10. Kurtuluş Savaşı yıllarında Mustafa Kemal birçok yerde, gerek ulusal egemenlik ve gerekse ileride kuracağı laik devlet yapısına aykırı kararlar veya söylemlerde bulunmuştur. Bunun nedeni ortamın henüz böyle bir yenilik için hazır olmayışındır. Çünkü padişah veya halifelik karşıtı herhangi bir söylem, zaten geleneksel olan Anadolu halkını manda ve himaye yanlılarının saflarına yönlerebilir.

CEVAP: A

11. İtilaf Devletleri, 19 Mayıs 1919 yılında başlayan Anadolu Hareketi'ni en başlarda, ciddiye almamışlar, eninde sonunda bu hareketin sönmeye mahkûm olacağına inanmışlardır. Fakat son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde, Anadolu Hareketi için bir yol haritası niteliğinde olan Misak-ı Milli'nin kabulü ile durumun ciddiyetinin farkına varmışlardır.

CEVAP: C

12. Mahalli kongrelerin toplanması ve TBMM'nin kurulmasının temel amacı; ulusal bağımsızlığı sağlamaktır. Bu amaçla takip edilen yöntem, ulusal egemenlik esasına dayanmaktadır. Ulusal egemenlik demokratik bir rejim için en vazgeçilmez öğelerden biridir. Dolayısıyla tüm bunlar, ancak yeni bir devlet kuru lursa yürütülebilir.

Ayrıca; TBMM'nin açılması yerel yönetimlerden çok ulusal birlikteliği ve halk iradesini ortaya koymayı hedefler.

CEVAP: D

13. Kendi sınırları dışına çıkabilmek "evrenselleşmek" diye tanımlanabilir. Paragrafta verilen üç gelişme de evrensel niteliklidir. Çünkü kendi sınırları dışında başka toplumların benzer ihtiyaçlarına cevap olmuşlardır. Örneğin Türk Kurtuluş Savaşı'nın, toprakları işgal edilmiş diğer dünya ulusları için de önemli olması gibi...

CEVAP: A

14. Tarım, ticaret, endüstri ve bayındırlık işleri birbirine bağlı faaliyet alanlarıdır. Örneğin bayındırlık endüstri ilişkisini ele alırsak; ulaşımın gelişmediği veya zor olduğu bir bölgede fabrika kuramazsınız. Kursanız bile kısa sürede başarısızlıkla sonuçlanır. Çünkü burada ürettiğiniz ürünleri ticari hayata aktarırsanız, ulaşımı kullanmanız gerekir. Eğer ulaşım imkânları gelişmemişse, üretilen ürünlerin birim fiyatları çok yüksek olur. Bu sadece bir örnektir. Daha olumsuz sonuçlar da doğurabilir.

CEVAP: C

15. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından bir süre sonra ülkenin tek parti ile yönetilmesi, Türk toplumun yüzlerce yıllık gelenekçi ve muhafazakâr yapısının henüz çok partili bir siyasal yapıya uygun olmaması ile ilgilidir. Ancak buna rağmen, Atatürk Dönemi'nde 1924 ve 1930 yılında iki ayrı denemenin yapılması tek elden yönetimi, en iyi yönetim biçimi olarak kabul etmediklerinin kanıtıdır.

CEVAP: D

16. Paragrafta verilen bilgilerde Atatürk, yabancı sermayenin kabul edilmesi için bir şart koşuyor. Bu şart, ülkemizi ele geçirmeye çalışmamak ve ulusçuluğumuza saygı göstermek. Bu kurala uyulduğu zaman, yabancı sermayenin veya dış yardımın kabul edileceğini belirtiyor. Bir diğer ifade ile bu, yabancı sermayenin ülkenin çıkarları için kullanılmasına karşı olmamaktır.

CEVAP: B

17. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen yargılar, sadece Türkiye ile ilgilidir. Ancak A seçeneğinde; Müslümanlar üzerinde etkili olan halifeliliği kaldırmak ifadesi ile, sadece Türkiye Müslümanlarını değil, dünya Müslümanları kast edilmektedir. Bilindiği gibi, Halife de sadece yaşadığı yerdeki Müslümanları değil, tüm dünya Müslümanlarını temelde temsil eder ve onların lideri sayılır. Türkiye Cumhuriyeti, Halifeliliği kaldırarak, dünya Müslümanlarının iç işlerine karışmak gibi bir niyetinin olmadığını açıkça ortaya koymuştur.

CEVAP: A

DENEME – 9 SORULARI

1. Konya yöresinde bakır ve kurşun madenleri bulunmadığı halde, bu yöredeki Çatalhöyük'te bu madenlerden yapılmış boncuk ve yüzük gibi takılar bulunmuştur. Bu bilgiler Çatalhöyük'te yaşamış kültür ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi için kanıt olabilir?
- A) İnsanları bir arada yaşamaya zorlayan bir otorite vardır.
- B) Maden bu kültürde öteki kültürlerden daha önce kullanılmıştır.
- C) Verimli bir bölgede bulunulmasına karşın tarıma önem verilmemiştir.
- D) Başka toplumlarla ticaret yapılmıştır.
- E) Süslenme bu kültürde çok önemli bir ihtiyaçtır.

2. Eski Mısır'da tıp ve mumyacılığın gelişmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatın ölümden sonra da devam ettiği inancı
- B) Akrobaların, ölünün beden yapısını unutmamaları düşüncesi
- C) Ölümlerin kutsal sayılması
- D) Bedenin ruhtan ayrı yaşayabileceği inancı
- E) Aile üyeleri arasındaki sıkı bağıllık

3. Türkler uzun süre direndikten sonra, ancak X. yüzyılda topluca İslamiyet'e girmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu direnmeyi doğuran nedenler arasında sayılamaz?

- A) Din değiştirmenin toplumsal değişikliği de beraberinde getirmesi
- B) Müslüman olmayanlardan haraç ve cizye vergisinin alınması
- C) İslamiyet'in kılıç zoruyla kabul ettirilmek istenmesi
- D) Emevilerin güttüğü Arap milliyetçiliği
- E) Bağımsızlığı kaybetme korkusu

4. Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi'nde İtalyan, Fransız, İranlı, Suriyeli ve Yahudilerden bazı gruplar Antalya, Konya, Kayseri ve Sivas gibi şehirlere, bazı Türkler ise Kıbrıs, Suriye ve Kırım'a yerleşmişlerdir.

Bu durumun başlıca nedeni aşağıdaki alanlardan hangisinde görülen gelişmelerdir?

- A) Ticaret B) Savunma
- C) Eğitim D) Mimari
- E) Tarım

5. Osmanlı Devleti yönetiminde, belli dönemlerde geçerli olmuş ilkelerden bazıları şunlardır:
- I. Ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır.
- II. Devlet yönetimi hükümdar ile oğullarına verilmiştir.
- III. Yönetim hanedanının en yaşlı üyesinin hakkıdır.

Bu ilkeler, aşağıdakilerden hangisi ile ilgili anlayışı ortaya koymaktadır?

- A) Bağımsızlık
- B) Adalet
- C) Egemenlik
- D) Halkçılık
- E) Eşitlik

6. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Avrupa devletleriyle diplomatik ilişkilerine eskisinden daha fazla önem verildiğinin en güçlü göstergesidir?

- A) Padişah Abdülaziz'in Avrupa'ya gezi amacıyla gitmesi
- B) Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi
- C) Avrupa'da, devamlı elçiliklerin kurulması
- D) Avrupa'dan askerî ve teknik alanlarda uzman getirilmesi
- E) Türk matbaasının açılması

7. Aşağıdaki olaylardan hangisi, Osmanlı ülkesinde ordunun yenilikleri koruduğunun bir göstergesidir?

- A) II. Osman'ın devlet düzeninde değişiklik yapmaya çalıştığı için tahttan indirilmesi
- B) Meşrutiyet rejimine karşı olanların çıkardığı 31 Mart Olayı'nı Hareket Ordusu'nun bastırması
- C) III. Selim'in devlet düzeninde yaptığı değişiklikler nedeniyle tahttan indirilmesi
- D) IV. Mehmet Dönemi'nde ulufelerin zamanında ödenmemesi üzerinde yeniçerilerin ayaklanması
- E) Yeniçeri sayısının artması, buna karşılık tımarlı sipahi sayısının azalması

8. Ermeni techiri sırasında suç işleyen Osmanlı idarecilerinin yargılanması amacı ile oluşturulan Divan-ı Harp'te, Osmanlı'nın talebine rağmen bağımsız yargılara yer verilmemiştir. Bu konuda istediği gibi hareket eden İngiltere ve Fransa, Divan-ı Harbi yönlendirmeye çalışmıştır.

İngiltere ve Fransa bu tutumu ile;

- I. Osmanlı Devleti üzerinde baskı oluşturma,
- II. Mahkemeleri kendi istekleri doğrultusunda yönlendirme,
- III. Osmanlı Devleti'ndeki Ermenilerin haklarını koruma

amaçlarından hangilerine ulaşmak istemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I, II ve III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Misak-ı Milli belgesinde Batum, Ardahan, Kars ve Batı Trakya için gerekirse serbest oylama yapılabileceği görüşü yer almıştır.

Bu yörelerin hangi özelliğinden dolayı serbest oylamanın çıkarılmaya uygun olacağı düşünülmüştür?

- A) Stratejik bakımdan önemli bölgelerde olmaları
- B) Uzun süreden beri Osmanlı yönetiminde bulunmaları
- C) Halkın çoğunluğunun Türk ve Müslüman olması
- D) Verimli tarım topraklarına sahip olmaları
- E) Temsilcilerinin Meclis-i Mebusan'da etkili olmaları

10. Amasya Genelgesi'nde, Sivas'ta toplanacak kongre için gelecek temsilcilerin seçimini Müdafaa-i Hukuku Milliye, Redd-i İlhak Cemiyeti ve belediyelerin yapması istenmiştir.

Bu yolla ulaşılmak istenen temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müdafaa-i Hukuk derneklerinin kurulmasını teşvik etmek
- B) Müdafaa-i Hukuk derneklerinin gücünü Türk halkına duyurmak
- C) İşgal kuvvetlerinin dikkatini Sivas'ta yapılacak kongreye çekmek
- D) Milletin güvenini kazanmış, Milli Mücadele taraftarı kişilerin seçilmesini sağlamak
- E) Temsilcilerin can ve mal güvenliklerini sağlamak

11. 23 Nisan 1920 tarihinde kurulan Yeni Türk Devleti, içte ve dışta bazı olumsuz tepkilerle karşılaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu olumsuz tepkilere bir örnektir?

- A) Afganistan ile TBMM arasında dostluk antlaşması imzalanması
- B) İtalyanların işgal ettikleri yerlerden çekilmesi
- C) Londra Konferansı'na TBMM Hükümeti'nin de çağırılması
- D) Sovyet Rusya'nın TBMM ile Moskova Antlaşması'nı imzalaması
- E) İtilaf Devletleri'nin Anadolu'da TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaları desteklemesi

12. Aşağıdakilerden hangisi, ilk TBMM'nin otoritesinin güçlendiğinin bir göstergesi değildir?

- A) İstanbul Hükümeti'nin yaptığı ve yapacağı işleri yok sayması
- B) Vatana ihanet edenler için yasa çıkarılması
- C) Yasama, yürütme yetkilerini kendinde toplaması
- D) Üyeleri arasında gruplaşmaların olması
- E) Vergi oranlarını artırması

13. Sakarya Savaşı'ndan sonra TBMM Hükümeti ile Fransa arasında yapılan Ankara Antlaşmasıyla Türkiye'nin güney sınırı çizilmiştir. Ancak bu antlaşma, Fransa'nın müttefiki olan İngiltere'yi tedirgin etmiştir.

İngiltere'nin bu tedirginliğinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunanlıların Sakarya'ya kadar ilerlemesi
- B) Yeni Türk Devleti'nin daha güçlü hale gelmesi
- C) Anlaşmazlıkların çok uluslu toplantılarda çözülmesi
- D) Demokratik rejimlerin tehlikeye düşmesi
- E) Hatay'ın Türkiye sınırları dışında kalması

14. Osmanlı İmparatorluğu'nun Meşrutiyet Dönemi'nde 31 Mart ayaklanması, Cumhuriyet Dönemi'nde ise Şeyh Said İsyanı ve Menemen Olayı olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu olayların ortak özelliklerinden biridir?

- A) Toplumun her kesiminden insanların katılması
- B) Kişilere yönelik olmaları
- C) Dış güçler tarafından desteklenmeleri
- D) Mevcut yönetime karşı olmaları
- E) Kırsal yörelerden başlamaları

15. Türk kadınlarına 1930 yılında belediye seçimlerine katılma, 1934 yılında da milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır.

Bu gelişmelerin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadının yönetime katılmasını sağlama
- B) Aile yapısında değişiklik yapma
- C) Kadınlar arasında okur-yazar oranını artırma
- D) Çok partili hayata geçme
- E) Seçime katılmayı zorunlu hale getirme

16. Bir devletin yönetimindeki çeşitli toplumsal gruplara kanun önünde kesin eşitlik tanınması, aşağıdaki ilkelerden hangisinin uygulandığına kanıt olabilir?

- A) Halkçılık
- B) Milliyetçilik
- C) İnkılâpçılık
- D) Laiklik
- E) Devletçilik

DENEME – 9 ÇÖZÜMLERİ

1. Uygarlık tarihinde sosyalleşmeye bağlı olarak etkileşim de kaçınılmaz olmuştur. Uygarlıklar arası etkileşimi sağlayan en önemli vasıtalar arasında "Savaş, göç, eğitim, ticaret" gibi unsurlar yer almaktadır. Soruda Konya yöresinde bakır ve kurşun gibi madenler bulunmadığı halde yapılan kazılarda bu madenler kullanılarak yapılmış süs eşyalarına rastlanması burada yaşamış uygarlığın, bu madenlerin bulunduğu başka uygarlıklarla ticaret yapmış olabileceklerini gösteriyor.

CEVAP: D

2. Eski Mısır birçok alanda olduğu gibi "tıp" alanında da ciddi gelişmeler olduğu bir uygarlıktı. Bu yönde gelişimin en önemli nedeni, Eski Mısır Uygarlığında ölümden sonraki yaşama olan inançtı. Eski Mısırlılar ölümlerinin tekrar dirileceğini düşündüklerinden cesetlerin uzun süre çürümeden kalmaları için, özel tekniklerle mumyalarlardı. Bu konuda büyük ilerlemeler kaydetmişlerdir.

CEVAP: A

3. Türklerin İslamiyet'i geç benimsemesinde "Müslüman olmayanlardan Haraç ve Cizye alınması" etkili olmamıştır. Çünkü Türkler İslam'ı benimseseler bu vergileri ödemeyeceklerdi.

CEVAP: B

4. Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi'nde çeşitli ırk ve inanışlardan insanların, soru kökünde belirtilen merkezlere taşınma nedeni ticarettir. Çünkü soru kökünde adı geçen yerler, önemli ticaret merkezleridir.

CEVAP: A

5. Soruda verilen üç bilgi de devletin kime ait olduğu ve kim tarafından yönetileceği konusu ile ilgilidir. Verilen seçeneklerde buna en yakın kavram egemenliktir.

CEVAP: C

6. Soru kökünde verilen "en güçlü" ibaresine dikkat ederek verilen seçenekler incelendiğinde;

B seçeneği diplomatik bir ilişkiden çok, kültürel bir ilişkidir.

D seçeneği, diplomatik bir ilişkiden çok, askeri bir ilişkidir.

E seçeneği, Osmanlı toplumu ile Batı toplumları arasında bilimsel-teknik bir ilişkinin sonucudur.

A seçeneği cevaba yakın olmasına karşın, C seçeneğine göre sadece bir çeldiricidir. Çünkü Avrupa'da devamlı elçiliklerin açılması, doğrudan doğruya diplomatik bir hadisedir. Ülkelerin kendi sınırları dışında elçilikler açmasının nedeni, günümüzde de diplomatik ilişkilerle ilgilidir.

CEVAP: C

7. 1909 yılında gerçekleşen 31 Mart Olayı, meşrutiyet düzeni ile gelen anayasal düzene karşı gerici bir olaydır. Bu isyan, Makedonya'dan getirilen Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır. Bu da ordunun yenilik yanlısı olduğunun açık göstergesidir.

CEVAP: B

8. İngiltere ve Fransa Tehcir konusu ile ilgili yargılamada bağımsız yargıların davaya katılmasını engelleyerek, Osmanlı üzerinde baskı oluşturmayı (I), kararları istedikleri şekilde aldırılmayı (II) ve Osmanlı Ermenilerini korumayı amaçlamıştır (III).

CEVAP: C

9. Batum, Kars, Ardahan ve Batı Trakya'da halkın çoğunluğunun Müslüman ve Türk olması, nedeniyle Wilson İlkeleri'ne de dayanarak, buralarda halk oylamasına başvurulmasına karar verilmiştir.

CEVAP: C

10. Müdafaa-i Hukuk-u Milliye, Redd-i İlhak Cemiyetleri, Anadolu işgaline karşı bağımsızlığı savunan kişiler tarafından kurulduklarından, bu kişilerin seçeceği temsilcilerin güvenilir olacağı düşünülmüştür.

CEVAP: D

11. Dikkat edilirse, A, B, C ve D seçenekleri olumsuz değil, olumlu gelişmelerdir. Fakat İtilaf Devletleri'nin Anadolu'da TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaları desteklemesi, TBMM'yi geçersiz bir kurum haline getirmek ve zorda bırakmak amacına yöneliktir. Bu nedenle birçok olumsuz sonuçlar doğurmuştur.

CEVAP: E

12. Bir siyasi eylem olarak "gruplaşmanın" ilerlemiş durumu "partidir". Aslında bildiğimiz gibi, bu temel bir demokratik öğedir. Ancak vatanın kurtarılması için kurulmuş ilk mecliste gruplaşmalar, faydalı değil, ancak zararlı olabilirlerdi. Çünkü ulusun bağımsızlığı ile ilgili kararlar alınırken, hem gereksiz tartışmalarla zaman kaybı yaşanır, hem de ulusun çıkarları ile bağdaşmayan kararlar alınabilirdi.

CEVAP: D

13. İngiltere'nin, TBMM ile Fransa arasında imzalanan Ankara Antlaşması yüzünden tedirgin olması doğaldır. Çünkü bu antlaşma ile Güney Cephesi kapanmış ve buradaki birlikler Batı Cephesi'ne gönderilmiştir. Böylece yeni Türk Devleti güçlenmiş, zaten zor durumda olan Yunan birliklerinin başarı şansı ise iyice düşmüştü. Bu da İngiliz çıkarlarını olumsuz etkilemekteydi. Ayrıca bu antlaşma ile Fransa'nın Anadolu'dan seçilmesi, İngiltere'nin siyasi ve askeri yalnızlığa düşmesine neden oldu.

CEVAP: B

14. Şeyh Sait İsyanı ve Menemen Olayı, Cumhuriyet rejimine ve laik devlet düzenine karşı Atatürk Dönemi'nde çıkarılan isyanlardır. 31 Mart İsyanı da II. Meşrutiyet rejimine karşı çıkan bir isyandır. Her üç isyanın ortak özelliği, mevcut bir yönetime karşı yapılmış olmasıdır.

CEVAP: D

15. Belediye seçimleri ve milletvekili seçimleri doğrudan yönetimle ilgili olduğu için, amaç kadınların yönetime katılmasını sağlamaktır.

CEVAP: A

16. Soru kökünde verilen tanıma en uygun ilke Halkçılıktır. Ancak benzer soruları yanıtlarken zorlanmamak için, bir halkçılık tanımı yapmakta fayda var.

Atatürk Halkçılığı şöyle tanımlanabilir: Toplumunu oluşturan bireylerin, dil, din, ırk, cinsiyet, sınıf veya zümre ayırt edilmeksizin, ya-salar önünde eşit haklara sahip olmasıdır.

CEVAP: A

17. Türk dilinin yabancı dillerin etkisinden kurtarılması, sadece Türk toplumunu ilgilendiren bir gelişme olduğu için, doğrudan ulusçuluk ilkesi ile alakalıdır. Bilindiği bu amaçla 1932 yılında da Türk Dil Kurumu kurulmuştur.

CEVAP: D

DENEME – 10 SORULARI

1. "Eski bir yerleşme yerinde yapılan araştırmada toprağın en alt katından en üst katına doğru sırayla, yontma taş, cilalı taş, bakır, tunç ve demirden yapılmış araçlara rastlanmıştır."
- Sadece bu bilgiler dikkate alındığında, bu yerleşim yerinde yaşayanlar için aşağıdakilerden hangisinin doğru olup olmadığı belli değildir?**
- A) Demiri işlemesini en son öğrendikleri
B) Uygarlaşmalarının tarihsel gelişmeye uygun olduğu
C) İşledikleri ilk metali bakır olduğu
D) İlk araçlarını taşlardan yaptıkları
E) Topraktan eşya yapmakta ilerlemiş oldukları
2. Abbasilerde Halife Mutasım'dan sonra devlet yönetiminde Türklerin etkisi giderek artmış, Türk komutanlar istediklerini halife yapmaya, istemediklerini indirmeye başlamış ve bu komutanlar bazı eyaletleri de kendi aralarında paylaşmışlardır.
- Bu durumun aşağıdakilerden hangisini gösterdiği savunulabilir?**
- A) Siyasal birliğin çözüldüğünü
B) Saltanat sisteminin dikkate alındığını
C) Türklerin Abbasiler Dönemi'nde İslamiyet'i kabul ettiklerini
D) Mutasım Dönemi'nde sınırların çok genişlediğini
E) Abbasilerin kendilerinden önceki devletlerin etkisinde kaldığını
3. Orta Çağ'da Avrupa toplumlarının soylular, rahipler, burjuvalar ve köylüler olmak üzere sınıflara ayrılması, aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?
- A) Şehirli sınıfın ticaretle uğraştığını
B) Halk arasında eşitsizlik olduğunu
C) Din adamlarının yetkilerine göre sınıflara ayrıldığını
D) Halkın yaşam düzeyinin yüksek olduğunu
E) Halk arasında belli mesleklerle önem verildiğini

4. Aşağıdakilerden hangisi, 1535-1740 yılları arasında verilen kapitülasyonların, bunları imzalayan padişahın saltanatı süresince geçerli olduğunu gösterir?
- A) Her padişahın, sorunları önceliklerine göre çözme yoluna gitmesi
B) Fransa'nın, bir süre için Osmanlı Devleti'nin desteğine gereksinim duyması
C) Kapitülasyonları veren padişahın, Fransa'yı yanına çekmekle Avrupa siyasi birliğini bozmak istemesi
D) Kapitülasyonların her padişah tarafından yenilenmesi
E) Fransa'ya verilen kapitülasyonların başka ülkelere de verilmesi
5. Orta Çağ'ın başlangıcı sayılan Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılması Asya kıtasını bile etkilemezken, Yakın Çağ'ın başlangıcı sayılan Fransız İhtilali tüm dünyayı etkilemiştir.
- Fransız İhtilali'nin bu derece etkili olmasının nedenlerinden biri aşağıdakilerden hangisi olabilir?**
- A) Getirdiği ilkelerin evrensel nitelikli olması
B) Kısa sürede gerçekleştirilmiş olması
C) Amerikan İhtilali'nden etkilenmiş olması
D) Fransa'nın denizaşırı sömürgelere sahip olması
E) Fransa'nın güçlü bir Avrupa devleti olması
6. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ayanlar, halk tarafından seçilmiş; kendilerine devlet tarafından, vergi toplama, fiyatları kontrol etme ve bulunduğu bölgenin güvenliğini sağlama vb. konularda yetki verilmiştir.
- Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi değildir?**
- A) Ayanlığın resmîyet kazandığının
B) Ayanların halkı temsil ettiğinin
C) Ayanların, halkın üzerinde etkili olduğunun
D) Halkın ayanların çalışmalarından memnun olduğunun
E) Bazı konularda denetim sağlamak için devletin ayanlarla işbirliği yaptığının

7. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin toprak kaybetmesi sonucu sınırların daralmasına karşın, devam eden göçler nedeniyle sınırların içindeki nüfus giderek artmıştır.
- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ülkesinde bu durumun sonuçlarından biri değildir?**
- A) Şehirlerde günlük yaşam şeklinin değişmesi
B) Azınlık sorununun ortadan kalkması
C) Tüketime artması
D) Konut gereksiniminin artması
E) Şehir nüfusunun artması
8. İtalya, Trablusgarp'ta Mustafa Kemal ve arkadaşlarının örgütlediği yerli halkın direnişiyle karşılaşınca Ege Denizi'ndeki adalara asker çıkarıp Rodos ve On İki Ada'yı işgal etti. Bu sırada Osmanlı Devleti'ne karşı Balkan ittifakı kuruldu ve Balkan Savaşları başladı.
- Bu durumla ilgili olarak**
- I. İtalya Akdeniz'e egemen olmak istemektedir.
II. Balkan Devletleri, Osmanlı Devleti'nin zor durumunu fırsat olarak değerlendirmiştir.
III. Trablusgarp Savaşı ve Balkan Savaşları aynı tarihte başlamıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
9. Osmanlı Mebusan Meclisi, dağıtılmadan önce Misak-ı Milli'yi kabul ederek Türk yurdunun parçalanmasına razı olmadığını ortaya koymuştur.
- Bu duruma rağmen Padişah, Sevr Antlaşması'nı kabul etmekle aşağıdakilerden hangisine ters düşmüştür?**
- A) Çoğunluğun görüşüne
B) Azınlık çıkarlarına
C) Monarşik anlayışa
D) İtilaf Devletleri'nin görüşüne
E) Mondros Antlaşması hükümlerine

10. Aşağıdakilerden hangisi Kuva-i Milliye'nin kurulmasında doğrudan etkili olmuştur?
- A) İtilaf Devletleri askerlerinin İstanbul'a gelmesi
B) Osmanlı İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı'nda yenilmesi
C) Anadolu'nun yer yer işgal edilmesi
D) Anadolu'da iç isyanlar çıkması
E) Rusya'da ihtilal olması
11. İlk TBMM'nin;
- I. İstiklal Marşı'nı kabul etmesi
II. Bazı vergileri artırması
III. Misak-ı Milli'yi ilke edinmesi
- durumlarından hangileri ulusalcı niteliğine kanıt sayılabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III
12. İsmet İnönü, Lozan Konferansı'nın iç tüzük çalışmalarında;
- I. Türkçe'nin de Fransızca, İngilizce gibi konferans dili olmasını
II. "Karadeniz'de kıyısı olan devletler" ifadesi yerine bu devletlerin adlarının yazılmasını
III. Komisyon başkanlıklarından birinin de İngiltere, Fransa ve İtalya'nın yanında Türkiye'ye verilmesini önermiştir.
- Bu önerilerden hangileri, İsmet İnönü'nün konferansta uluslararası eşitlik kurallarına uyulmasını sağlamaya çalıştığını gösterir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III
13. TBMM Hükümeti ile Sovyet Rusya arasında 1921'de imzalanan Moskova Antlaşması'nın başlangıç kısmında "milletlerin kendi geleceğine serbestçe karar verebilmesi" ilkesine yer verilmiştir.
- Antlaşmaya bu ilkeyi koymakla, TBMM ve Sovyet Rusya aşağıdakilerin hangisi yönünde karşılıklı olarak birbirlerine güvence vermişlerdir?**
- A) Bağımsızlıklarına saygı duyma
B) Dünyadaki bloklaşmalar dışında kalma
C) Avrupa diplomasisini izleme
D) Milletler Cemiyeti'ne üye olma
E) Ekonomik ilişkilerde bulunma

14. "Ulusal egemenlik, demokrasinin vazgeçilmez temel öğelerinden biridir."

Aşağıdakilerden hangisi, bu ilkeye uygun bir uygulama olabilir?

- A) Milletvekili sayısı sınırsız olması
- B) Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin tek kişide toplanması
- C) Milletvekili sayısının 450'den 150'ye indirilmesi
- D) Hükümet yetkilerinin, meclis yetkilerinden üstün olması
- E) Reşit olan her vatandaşın oyunu serbestçe kullanması

15. Türkiye'de 1924 yılında Hilafetin kaldırılması ve öğretimin birleştirilmesi, 1925 yılında ise kıyafette değişiklik ile tekke ve türbelerin kapatılmasına ilişkin yasalar TBMM'de kabul edilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtıdır?

- A) Devletçilik ilkesinin yaygın olarak uygulanmaya konulduğunun
- B) Hızlı bir çağdaşlaşmaya gidildiğinin
- C) Sosyal sorunların ortadan kalktığıının
- D) Yönetimde yeni arayışlara gidildiğinin
- E) Siyasi bağımsızlığın tamamlanmak istendiğinin

16. Atatürk, Cumhuriyeti Türk gençliğine emanet ederken onun, "en son bilimsel ve teknik ilerlemelere dayanan, ulusal ve çağdaş bir devlet" olarak yaşatılması gerektiğini vurgulamıştır.

Atatürk'ün Cumhuriyeti Türk gençliğine emanet etmesinin temel amacı nedir?

- A) Gençleri siyasal hayata katmak
- B) Yenileşmeyi sürekli kılmak
- C) Yurt savunmasını gençlere bırakmak
- D) Ekonomik gelişmede gençlere yetki vermek
- E) Türk gençliğini korumak

17. İki devletin anlaşmasında aşağıdakilerden hangisi temel ilke olarak alınır, bu devletlerin birbirlerinin yönetimlerine saygılı olduğu söylenebilir?

- A) Her devlet kendi geleceğine kendisi karar verecek.
- B) Birinin tanımadığı devletlerarası bir anlaşmayı diğeri de tanımayacak.
- C) Daha önce yapmış oldukları anlaşmalar, yeni durumlardan etkilenmeyecek.
- D) Karşılıklı ekonomik çıkarlara ağırlık verilecek.
- E) Anlaşmalar tek taraflı olarak yürürlükten kaldırılmayacak.

DENEME – 10 ÇÖZÜMLERİ

1. Öncelikle soruda adı geçen yerleşme yerinde yaşamış olan uygarlığın tarihsel sıralamaya uygun bir süreç yaşadığına dikkat etmeliyiz. Demir devri tarih öncesi dönemin en son evresi olduğundan yapılan kazıda en üstte demirin bulunması doğrudur. Bakırdan sonra tunç ve sonra demir kullanıldığına göre kullandıkları ilk maden bakırdır. Yontma Taş Devri'ni en önce yaşamaları ilk araçlarını taştan yaptıklarına işarettir. Fakat E seçeneğinde "topraktan eşya yapmakta ilerlemiş oldukları" seçeneği doğru değildir. Çünkü sadece verilen bilgileri dikkate almamız istendiğinden bu tür bir ayrıntıya verilen bilgilerle ulaşamayız.

CEVAP: E

2. Türkler 751 Talas Savaşı'ndan sonra kitleler halinde İslamiyet'i benimsemiş, dönemin İslam devleti olan Abbasilerin yönetiminde etkili olmaya başlamışlardır. Halife Mutasım'dan sonra gittikçe artan bu etki Türk komutanlarının istediklerini halife yapıp, istemediklerini indirmelerine kadar gitmiştir. Bu komutanlar ayrıca bazı eyaletleri kendi aralarında paylaşarak devletin merkezi özelliğini de zayıflatmışlardır.

Bu durumun getirdiği en önemli sonuç Abbasi devlet yönetiminde aksaklıkların yaşanması ve siyasal birliğin bozulmasıdır.

CEVAP: A

3. Orta Çağ'da Avrupa toplumunun sınıflara ayrılması; halk arasında eşitsizlik olduğuna işarettir.

CEVAP: B

4. Kanuni Dönemi'nde Fransa'ya verilen kapitülasyonların sürekli olmamasına dikkat edilmiştir. Bu yüzden anlaşma maddeleri arasında: "kapitülasyonların her padişah tarafından yenilenmesi" şeklinde bir madde yer almıştır. Bu madde çerçevesinde düşündüğümüzde; eğer her padişah döneminde yenilenecekse, verilen kapitülasyonların sürekli değil, geçici olduğu sonucuna ulaşırız. Söz konusu kapitülasyonlar 1740 yılından sonra sürekli hale getirilmiştir.

CEVAP: D

5. Fransız İhtilali'nin dünya ölçeğinde etkili olması, getirdiği ilkelerin evrensel nitelikte olması ile ilgilidir. Örneğin, milliyetçilik, insan hakları, eşitlik, özgürlük gibi değerler tüm dünya uluslarını etkiledi. Bir diğer ifade ile Fransız İhtilali sonucu yayılan fikirler, ilgilendirdiği için evrensel bir etkiye sahiptir.

CEVAP: A

6. Ayan: Osmanlı merkezi otoritesinin bozulmasına paralel ortaya çıkan, devletle halk arasında bir tür aracı görevi yürüten, yarı feodal bir oluşumdur.

Ayanlara vergi toplama hakkı verilmesi; resmîyet kazandıklarının,

Halk tarafından seçilmeleri, Halkı temsil ettiklerinin,

Ayanlara vergi toplama, bulunduğu bölgenin güvenliğini sağlama yetkilerinin verilmesi; halk üzerinde etkili olduklarının ve devletin denetim sağlamak için ayanlarla işbirliği yaptığının göstergesidir.

Fakat paragrafta verilen bu bilgilere dayanarak, halkın bu denetim ve temsilden memnun olup olmadığını ileri süremeyiz. Ayanlık sistemi II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılmıştır.

CEVAP: D

7. XIX. yüzyılda toprak kayıplarının bir sonucu olarak, devam eden göçlerin sonuçları A, C, D ve E seçeneklerinde verilmiştir.

Fakat "göçler sonucunda nüfusun artması azınlık sorunlarını ortadan kaldırmıştır", seçeneği göçün bir sonucu değildir.

CEVAP: B

8. 1911 yılında İtalya, Osmanlı Devleti'nin Afrika'daki son toprak parçası olan Trablusgarp'a saldırmışlardır. Bölgeyi karadan veya denizden koruyamayan Osmanlı Devleti savunmayı bölgeye gönderdiği subayları aracılığıyla sağlamaya çalışmıştır. Trablusgarp'a giden Mustafa Kemal ve arkadaşları yerli halkı örgütleyerek büyük bir direniş başlatmıştır. İtalya ise direnişten olumsuz etkilenince Ege'deki bazı adalara asker çıkararak ve 12 Ada'yı işgal ederek etkin olmaya çalışmıştır. Buraya kadar bakıldığında İtalya'nın Trablusgarp saldırısı Akdeniz'e hakim olma isteği ile açıklanabilir.

Yaşanan bu olayları fırsat bilen Balkan Devletleri ise Osmanlı Devleti'ne karşı savaş açmıştır.

Ancak, Trablusgarp ve Balkan Savaşları'nın aynı tarihte başladığı söylenemez. Çünkü, Trablusgarp Savaşı 1911 yılında, Balkan Savaşları ise 1912 yılında başlamıştır.

CEVAP: D

9. Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde ulusal bağımsızlık hareketinin en önemli belgelerinden birinin kabul görmesi ve onaylanması, meclis üyelerinin çoğunluğunun mutlak bir bağımsızlıktan yana olduğunu gösterir. Buna rağmen padişahın Sevr Antlaşması'nı onaylaması, meclis çoğunluğunun görüşüne karşı çıktığını kanıtlar.

CEVAP: A

10. Kuva-i Milliye, 15 Mayıs 1919 yılında Yunanlıların İzmir'i işgal etmeleriyle başlayan ve halkın çeşitli kesimlerinden oluşan bir ulusal direniş hareketi olarak tanımlanabilir. Bu hareket ilk başta Batı Anadolu'da ortaya çıkmış daha sonra işgallerin gittikçe genişlemesi ile Anadolu'nun her tarafına yayılmıştır.

CEVAP: C

11. İstiklal Marşı: Türk Kurtuluş Savaşı'nı anlatır. Ulusalıdır.
Misak-ı Milli'nin ilke edinilmesi: Misak-ı Milli Kurtuluş Savaşı'nda milli sınırların belirlendiği yerdir. Ulusalıdır.
Bazı vergilerin artırılması: Tek başına ekonomik bir uygulamadır.

CEVAP: C

12. I ve III numaralı seçeneklerde verilen bilgilerde, başka devletlerin zaten kullandıkları bazı hakların Türkiye'ye de tanınması söz konusu olduğu için, bu iki seçenekte uluslar arası bir eşitlik söz konusudur.
II numaralı seçenek ise, bir öneridir ve herhangi bir devleti bir diğerinden üstün veya aşağıda tutma durumu yoktur. Yani uluslar arası bir eşitsizlik söz konusu değildir.

CEVAP: E

13. Ancak bağımsız milletler kendi geleceklerine kendileri karar verebileceklerinden, TBMM ve Rusya birbirlerinin bağımsızlıklarına saygı duyma konusunda güvence vermişlerdir. TBMM ile Rusya'nın uluslararası alanda birbirlerini tanımaları güçlerini de artırmıştır.

CEVAP: A

14. Ulusun egemenlik hakkını kullanabilmesi, adil bir seçim sisteminde kendisini temsil ettiğine inandığı, herhangi bir siyasi partiye oy vermesi ile mümkün olabilir. Reşit olan her vatandaş oy hakkını serbestçe kullanabilirse ulusal egemenlik tam anlamıyla gerçekleşir.

CEVAP: E

15. Öncülde yer alan gelişmeler Osmanlı Devleti'nden kalan sistem ve uygulamaların kaldırılması ile ilgilidir. Dolayısıyla bu yöndeki devrim adımları hızlı bir çağdaşlaşmaya girdiğinin kanıtıdır.

CEVAP: B

16. Atatürk'ün Cumhuriyeti "en son bilimsel ve teknik ilerlemelere göre çağdaş bir devlet olarak yaşatılması görevini" gençlere vermesinin nedeni; devrimi koruyacak ilk neslin gençler olmasıdır. Yani, devrim kadrosu devrimi yaptıktan sonra, bu işi kendisinden sonra gelen kuşağa, yani gençlere devretmek durumundadır. Cumhuriyeti koruma görevini devralan yeni kuşak da aynı görevi, kendisinden sonra gelen kuşağa verecektir. Böylece rejimin sürekli yenileşmesi sağlanacaktır.

CEVAP: B

17. Soruda bizden istenen, iki devletin birbirlerinin yönetimlerine saygılı olmasının temelde neye dayandığıdır.
B, C, D ve E seçeneklerinde verilenler, iki ülke arasındaki özel durumlarla ilgilidir. Bu seçeneklerde verilenler, tek başlarına yönetimle ilgili değildir. Yani, bu seçeneklerde verilenleri yerine getiren devletler, eğer "her devletin kendi geleceğine kendisinin karar vereceği" ilkesini benimsememişlerse, birbirlerinin yönetimlerine saygılı oldukları anlamı çıkmaz.

CEVAP: A

DENEME – 1 SORULARI

1. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazıda elde edilen bulgular, burada yaşayanların taş devrinden sonra, bakır, tunç ve demir devirlerine aynı zamanda girmiş olduklarını göstermektedir.

Bu yerleşim yerinde yaşayanlar için aşağıdakilerden hangisinin doğru olması en güçlü olasılıktır?

- A) Madenleri işlemek için ateşten yararlanmayı geç öğrenmişlerdir.
B) Yerleşme yeri bakır, kalay ve demir madenleri bakımından zengindir.
C) Bakır ve tunç eşyalara çok geç gereksinim duymuşlardır.
D) Taş devri uygarlığını yaşayanlar, demir devrini yaşayanlardan etkilenmişlerdir.
E) Yerleşme yerinde köklü iklim değişimleri olmuştur.

2. VI. yüzyılda gerçekleşen olaylardan bazıları şunlardır: Orta Asya ipek ticaretinin bir bölümünü elinde tutan Akhunlara karşı, Batı Göktürklerin yöneticisi İstemi Yabgu Sasanilerle anlaştı. Her iki devlet tarafından zorlanan Akhunlar Devleti yıkıldı. Sasaniler, Soğdulu ipek tüccarlarının geçişini yasakladı. İstemi Yabgu bu kez Sasanilere karşı Bizans'la iş birliği yaptı. Bizans'la Sasaniler arasında savaş oldu. Savaş sonunda Sasaniler eski gücünü kaybetti.

Bu olaylara göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?

- A) İpek Yolu Bizans için önemlidir.
B) İpek Yolu'nun Orta Asya ekonomisi için önemi çok büyüktür.
C) Sasanilerin zayıflaması İran'ı saldırıya açık duruma getirmiştir.
D) Batı Göktürk Yabgusu, devletin çıkarları doğrultusunda değişken ittifak arayışlarına girmiştir.
E) Bizans, Akhun topraklarını ele geçirmiştir.

3. Sami dillerinden olan Arapça, İslamiyet'ten önce Arabistan Yarımadası'yla sınırlıyken İslamiyet'ten sonra önem kazanmış ve İslam dünyasında ortak bir dil durumuna gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun nedenlerinden biri olduğu savunulamaz?

- A) Arapçanın Kur'an dili olması
B) Fetihler yoluyla Arapçanın geniş alanlara yayılması
C) Arapçanın Emeviler Dönemi'nde resmî dil olarak kabul edilmesi
D) İslamiyet'i kabul edenlerin sayısının artması
E) Emeviler Dönemi'nde Arapların, Arap olmayan Müslümanlardan üstün tutulması

4. Fatih Sultan Mehmet'in, Osmanlı Devleti'ni, egemenliği Tuna'dan Fırat'a yayılan bir imparatorluğa dönüştürmesinde,

- I. Avarların Bizans'ı kuşatması,
II. Anadolu ve Balkanlarda siyasal mücadelelerden yararlanan bir fetih politikası uygulaması,
III. merkezî otoritesini güçlendiren kul sistemini geliştirmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Avrupa'da yaşanan Sanayi İnkılabı'nın etkisiyle Osmanlı pazarları, Avrupa'nın ucuz malları ile dolmuştur.

Osmanlı Devleti bu olumsuz duruma karşı aşağıdaki tedbirlerden hangisini almıştır?

- A) İthal ürünlerden alınan vergi oranlarını düşürmesi
B) Mal kontrollerini Loncaların yapması
C) Tütün ve tuz dışındaki ürünlerin ithalatının serbest bırakılması
D) Yerli üretimi canlandıracak imalathanelerin açılması
E) Balta Limanı Antlaşması'nın imzalanması

6. Osmanlı Devleti'nde, Sırların ayrıcalık elde etmesi ve Yunanistan'ın bağımsızlık kazanmasında Çarlık Rusyası etkili olmuştur.

Buna göre Çarlık Rusyası'nın aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) İngiltere'yi Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma politikasında desteklemek
B) Balkanlarda kendisine nüfuz alanı yaratmak
C) Karadeniz'de üs elde etmek
D) Deniz gücünü artırmak
E) Rejimini korumak

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda görülen değişimin topluma yansımalarından biri değildir?

- A) Kadına meslek edindirmeyi amaçlayan okulların açılması
B) Her alanda gayrimüslimlere, Müslümanlarla eşit haklar tanınması
C) Modern yargılama usulleri uygulayan mahkemelerin kurulması
D) Medrese eğitiminin başlaması
E) Giyim-kuşamda yeni tarzın uygulanması

8. Anlaşma Devletleri işgal edecekleri alanı genişletmek ve tepkiyi azaltmak amacıyla aşağıdakilerden hangisini uygulamıştır?

- A) Mondros Ateşkesi metnine Kilikya, Mezopotamya gibi sınırları belli olmayan bölge adları koymuşlardır.
B) Mebusan Meclisi'ni kapattırmışlardır.
C) İstanbul'u hep birlikte işgal etmişlerdir.
D) Mustafa Kemal'in Samsun'a gönderilmesini sağlamışlardır.
E) Rum ve Ermenilerin yoğun olduğu bölgelere asker çıkarmışlardır.

9. XX. yüzyılın başlarında, Osmanlı İmparatorluğu'nu destekleme ve kalkındırma görünümünde, Osmanlılar üzerindeki etkisini giderek artıran devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
B) İtalya
C) Rusya
D) Almanya
E) Fransa

10. Balkan Savaşları sonunda yapılan antlaşmalarla Edirne ve Kırklareli Türkiye'ye, Kavala Bulgaristan'a, Yanya, Selanik ve Girit Adası Yunanistan'a verilmiştir.

Bu durumun yol açtığı ve günümüze kadar süregelen sorun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ege hava sahası
B) Anadolu'ya yakın olan Yunan adalarının durumu
C) Ege denizi kıta sahanlığı
D) Kıbrıs Adası'nın durumu
E) Batı Trakya'da kalan Türklerin durumu

11. Mustafa Kemal Paşa, Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Türk Ulusu'nu, tehlikelere karşı uyarmak ve harekete geçirmek amacıyla Havza ve Amasya'da Genelgeler (tamimler) yayınlamıştır.

Bu genelgelerin Türk Ulusu üzerinde etkili olduğunu gösteren ilk belirti ne olmuştur?

- A) Anadolu'da, İtilaf Devletleri'ne karşı protesto ve mitingler yapılması
B) Osmanlı Mebuslar Meclisi kararlarının, İtilaf Devletleri'nin isteklerine uymaması
C) Amasya'da Mustafa Kemal'in İstanbul Hükümeti temsilcisi Salih Paşa ile görüşmesi
D) Erzurum ve Sivas'ta kongreler yapılması
E) İlk TBMM'ye, Osmanlı Mebuslar Meclisi üyelerinin de alınması

12. 1921 Anayasası ile "Güçler Birliği" sisteminin kabul edilmesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meclisi, milletin tek temsilcisi haline getirme
B) Ekonomik alanda kalkınmayı hızlandırma
C) Mustafa Kemal'in meclis başkanı seçilmesini sağlama
D) Padişahın yetkileri ile TBMM'nin yetkilerini dengede tutma
E) Siyasal partilerin kurulmasını kolaylaştırma

13. Yunanlıların Anadolu'ya asker çıkarması ve Anlaşma Devletlerinin İstanbul'u resmen işgal etmesi gelişmelerinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Anlaşma Devletleriyle Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasına
B) İstanbul Hükümeti'ne halkın desteğinin azalmasına
C) Anadolu'da ulusal hareketin güçlenmesine
D) Anlaşma Devletleri'nin İstanbul Hükümetine baskısının artmasına
E) Anadolu'da işgal edilen yerlerin genişlemesine

14. Aşağıdakilerden hangisinin Cumhuriyet Döneminde yapılan inkılapları korumak ve onların sürekliliğini sağlamak amacıyla olduğu savunulamaz?

- A) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
B) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
C) İki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması
E) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kendisini feshetmesi

15. Hindistanlı Müslümanların liderleri Ağa Han ve Emir Ali, İsmet Paşa Hükümeti'ne, Halifelik kurumuna dokunulmamasına ilişkin bir mektup göndermişlerdir. Ancak mektup daha İsmet Paşa'ya ulaşmadan dönemin muhalif gazetesi Tanin'de yayınlanmıştır.

Bu durum ile ilgili olarak;

- I. yabancıların, halifelliği Türkiye'nin içişlerine müdahale için kullandıkları,
II. Halifelik kurumunun tartışma konusu olduğu,
III. Halifelik kurumunun birleştirici yönünün yarar getirdiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) Yalnız II
D) Yalnız I
E) I, II ve III

16. Atatürk: "Türkiye halkı, ırkı veya dinî ve kültürel yönden birleşmiş, bir diğerine karşı karşılıklı hürmet ve fedakârlık hisleriyle dolu ve kaderi, geleceği ve çıkarları ortak olan toplumdur." demiştir.

Atatürk'ün bu anlatımıyla,

- I. kültürel zenginlikleri paylaşan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı,
II. insani değerleri temel alan Atatürk milliyetçiliği,
III. toplumun birlik ve beraberlik ruhuyla bütünleştiği

durumlarından hangilerini kastettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

17. Son yıllara kadar, Türkiye'nin dış ticaretinde Batılı ülkeler önemli bir yer tutmuştur. Günümüzde ise Türkiye'nin dış ticaretinde Ortadoğu ve Afrika ülkeleri ağırlık kazanmaya başlamıştır.

Bu değişmeye yol açan etkenler arasında,

- I. Türk dış politikasındaki değişikliklerin,
II. Ortadoğu ve Afrika ülkelerindeki kalkınma çabalarının,
III. Ortadoğu ve Afrika ülkelerindeki siyasal değişikliklerin,
IV. Ortadoğu ve Afrika ülkeleriyle Batı arasındaki sorunların bulunduğu ileri sürülmektedir.

Türkiye ile Ortadoğu ve Afrika ülkeleri arasındaki ticaretin artmasında, yukarıdakilerden hangilerinin öteki ikisinden daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve IV
E) III ve IV

DENEME – 1 ÇÖZÜMLERİ

1. İnsan topluluklarının bazıları tarihi devirleri sırasıyla yaşamamıştır. Bu doğrultuda düşünüldüğümüzde Taş Devri'ni yaşadıkten sonra bir uygarlığın tarih öncesi çağların doğru sıralanışına göre Cilalı Taş Devri'ni yaşamaması gerekirken, soruda verilen uygarlığın Cilalı Taş Devri'ni atlayarak, maden devrine geçmesi, Demir Devri'ni yaşayan bir uygarlıkla bir şekilde etkileşime girdiğini kanıtlar.

CEVAP: D

2. Öncülde 500'lü yıllarda yaşanan olaylardan bazıları anlatılırken İpek Yolu'nun üzerinde güç elde etmek isteyen devletlerden bahsedilmiştir.

Ancak anlatılanlar içinde, Bizans'ın Akhun topraklarını ele geçirdiğine dair bir bilgiye rastlanmamaktadır.

CEVAP: E

3. Arapça'nın, İslam sonrası dönemde geniş alanlara yayılmasında ve İslam dünyasında ortak bir dil durumuna gelmesinde Arapça'nın Kuran dili olması, siyasi mücadeleler sayesinde geniş alanlarda tanınması, Emevilerin dili resmi hale getirmesi ve İslam'a inanan yani Arapça bilen sayısının artması etkilidir.
- Ancak, Arapçanın geniş alanlarda etkili olmasında Emevilerin Arap ırkçılığı yapmasının bir etkisi olmamıştır.

CEVAP: E

4. Osmanlılar Bizans sınırında bir uc beyliği olarak faaliyetler gösterirken kısa bir süre içinde çok önemli bir dünya gücü haline gelmiştir. Osmanlılar'ın beylikten, devlete; devletten, imparatorluğa uzanan bu yapısının oluşumunda, merkezi otoriteyi güçlendiren, devlete bağlılığı arttıran kul sisteminin uygulanmasının önemi büyüktür (III).

Ayrıca Osmanlılar, Anadolu ve Balkanlardaki siyasal, sosyal ve dinsel mücadelelerin getirdiği otorite boşluğundan yararlanmasını bilecek sınırlarını ve otoritesini genişletmiştir (II).

CEVAP: E

5. Osmanlı Devleti'nin ticari açıdan çöküntü yaşamasında Avrupa'da yaşanan Sanayi İnkılabı'nın büyük etkisi olmuştur. Osmanlı Devleti bu olumsuzluğu gidermek için Avrupa mallarıyla baş etmeye çalışmış ve imalathaneler açmıştır.

CEVAP: D

6. Osmanlı Devleti'nde 1804 yılında Sırp, 1820 yılında da Rumlar isyan etmiştir. Sırp ve Rumların isyanında en önemli nedenlerden biri de Çarlık Rusya'nın kışkırtmalarıdır. Çarlık Rusya bu Balkan topluluklarını kışkırtırken Fanstlavizm ve Panortodoks politikalarını kullanmıştır. Rusya bu yolla Balkanlarda nüfuzunu artırmayı amaçlamıştır.

CEVAP: B

7. XIX. yüzyıl Osmanlı toplumunun, devlet yapısının önemli değişimler yaşadığı dönemdir.
- Bu dönemde halklara eşit haklar tanınmış (B), Batı tarzı modern mahkemeler kurulmuş (C), kadınlara yönelik mesleki okullar açılmış (A), Batılı tarzda kılık - kıyafet uygulamaları başlamıştır (E).

Ancak, medrese eğitiminin başlaması XIX. yüzyılda değil XIV. yüzyılda gerçekleşmiştir.

CEVAP: D

8. I. Dünya Savaşı'nı kazanan Anlaşma Devletleri, Anadolu'yu bir an önce işgal telaşına düşmüşler ve yenik devletlerle ateşkes imzalamışlardır. Osmanlı'nın imzaladığı ateşkes ise Mondros'tur. Anlaşma Devletleri Mondros Ateşkesi'ne koydukları bazı maddelerle işgalin hukuki dayanağını oluşturmuşlardır. Anlaşma Devletleri Mondros metnine Kilikya, Mezopotamya gibi sınırları belli olmayan bölge adlarını yazdırarak, hem işgal edecekleri alanı genişletmeyi, hem de tepkiyi azaltmayı hedeflemişlerdir.

CEVAP: A

9. Berlin Antlaşması'ndan (1878) itibaren İngiltere Osmanlı topraklarını koruma politikasından vazgeçmiştir. Bu durumda bir Osmanlı-Alman yakınlaşması başlar. Ancak Almanya Osmanlı'yı ılımlı bir diplomasi ile kendi politik ve ekonomik çıkarları doğrultusunda yönlendirmiştir. Hatta bunun sonucu olarak iki ülke I. Dünya Savaşı'na aynı safta girmiştir.

CEVAP: D

10. Osmanlı Devleti XIX. yüzyıldan itibaren Balkanlardaki topraklarını kaybetmeye başlamış ve yavaş yavaş çekilmiştir. Fakat kaybettiği Balkan topraklarındaki Türkler zamanla azınlık durumuna düşünce, günümüze kadar gelen Batı Trakya Türkleri sorunu ortaya çıkmıştır.

CEVAP: E

11. Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'ta Samsun'da karaya çıktıktan sonra yayımladığı Havza ve Amasya Genelgesi'nde "Halk tarafından İtilaf Devletleri'ne karşı protesto ve mitingler yapılmasını" özellikle belirtmiştir. Dolayısıyla Anadolu'da işgale karşı ilk tepkiler bu yönde olmuştur. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen tepkiler daha sonraki tarihlerde gösterilmiştir.

CEVAP: A

12. Güçler Birliği, yasama, yürütme ve yargı güçlerinin bir tek elde toplanmasıdır. 1921 Anayasası bu üç gücü TBMM'de toplamıştır. I. Dönem TBMM, bir savaş meclisi olduğuna göre, hızlı ve etkili kararlar alabilmesi için, meclisi milletin tek temsilcisi haline getirmek gerekiyordu.

CEVAP: A

13. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasının ardından başlayan işgaller karşısında İstanbul Hükümeti'nin tepkisiz kalması Hükümete olan halk desteğinin azalmasına yol açmıştır. Ayrıca İstanbul'u işgal eden İtilaflar Hükümet üzerindeki baskıyı da artırmıştır. Bu olumsuzluklar içerisinde itilafların Anadolu'daki işgallerinde de ciddi artışlar söz konusu olmuştur. Anadolu halkı da bu gelişmeler karşısında cemiyetler kurarak ve Kuva-i Milliye birlikleri oluşturarak tepkisini göstermiştir.

Ancak, Yunanistan'ın Anadolu'ya girmesi ve İstanbul'un resmen işgal edilmesi neticesinde Mondros Ateşkesi imzalanmış olamaz. Çünkü Mondros Ateşkesi bu yaşananlardan daha önce imzalanmıştır.

CEVAP: A

14. Cumhuriyet Dönemi'nde siyasal, sosyal, mali, hukuki alanlarda çok önemli inkılaplara imza atılmıştır. Ancak yapılan bu çalışmalara karşı olan bazı gruplar tarafından tepkiler de ortaya çıkmıştır. Bu tepkilere bağlı olarak ta birtakım tedbirler alınmıştır.

Ancak, bu tedbirler arasında "iki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi" yoktur. 1946 yılında geçilen bu sistemin inkılapları geliştirme amacı var olabilir, ancak koruma amacı yoktur.

CEVAP: C

15. Hintli liderler İngiltere'nin de etkisiyle Türkiye'ye gönderdikleri bir mektupla, Türkiye'nin işçilerine müdahale etmişlerdir (I). Ayrıca hali-felik kurumu hem ulusal yönde, hem de uluslararası alanda tartışma konusu olmuştur (II).

CEVAP: A

16. Atatürk anlatımında Türkiye halkının ırk veya din yönleriyle birbirinden ayrılmadığını bir yaşama özelliğine sahip olduğunu bahsetmiştir. bu durum Türk halkının kültürel zenginlikleri paylaşan bir toplum olduğunu göstermektedir (I). Atatürk milliyetçiliği insani değerleri temel alır (II). Ayrıca, toplum birlik ve beraberlik içindedir (III).

CEVAP: E

17. Paragrafta verilen bilgilerden Türkiye'nin bir politika değişikliğine gittiği açıkça anlaşılmaktadır. Bu durumda I numaralı seçeneği kesinlikle almalıyız. Böylece elimizde A, B ve C seçenekleri kalacaktır.

II ve III numaralı seçeneklere göre IV numaralı seçenek daha etkili olmuştur. Çünkü Batı ile sorunları olan Ortadoğu ve Afrika ülkeleri, kendilerine coğrafi ve bir nokta da kültürel olarak yakın olan Türkiye ile ilişkilerini yoğunlaştırmış olmalıdır.

CEVAP: C

DENEME – 2 SORULARI

1. Malatya yakınlarındaki Aslantepe’de yapılan kazılarda, dünyanın en eski kılıçları kabul edilen üzeri işlemeli kılıçlara ve iki farklı ırka ait olduğu tespit edilen kafatası ve kemiklere rastlanmıştır.

Bu bilgilere;

- I. Antropoloji
II. Arkeoloji
III. Paleografya

bilimlerinin hangilerinden yararlanılarak ulaşıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) I, II ve III

2. İlk Çağ’da Mezopotamya’nın kuzeyine Yukarı, güneyine Aşağı Mezopotamya dendiği halde; Mısır’ın kuzeyine, Aşağı, güneyine Yukarı Mısır denmiştir.

“Yukarı” ve “Aşağı” şeklindeki bu belirlemeler neye dayanarak yapılmıştır?

- A) Ekvatora olan uzaklığa
B) Ovaların konumuna
C) Yerleşim merkezlerinin dağılışına
D) Nehirlerin akış yönüne
E) Dağlık bölgelerin konumuna

3. Türk-İslam devletlerinde Müslüman olmayan devletlere sınır olan bölgelere uc denilirdi. Uclar, güvenilir, bölgeyi tanıyan, askerî gücü olan beylerin yönetimine verilirdi. Beyler sınırlara yönelik saldırılar olduğunda ya da bir düşman kalesinin ele geçirilmesinde sultana sormadan hareket edebilirlerdi.

Yalnız bu bilgiyle,

- I. Uc beyleri sivil yönetimden sorumlu değildir.
II. Uc beyleri merkezî otoriteye bazı durumlar dışında bağlıdır.
III. Uclar, çoğunlukla savaşların yapıldığı yerlerdir.
IV. Uc beyleri öldüğünde beyliğe çoğunlukla vârisleri getirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

4. Osmanlı eğitiminin önemli kurumlarından olan medreselerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) İlk medrese hocası Davud-u Kayseri’dir.
B) Medrese hocalarına müderris adı verilir.
C) Medreselerde sadece dini eğitim yapılır.
D) Medreseden mezun olanlara icazetname verilir.
E) Medrese öğrencilerine softa denir.

5. Osmanlı Devleti’nde XVII. yüzyıla kadar miktarı fazla olan tımar arazilerinin, bu yüzyıldan itibaren oranında büyük düşüş görülmüştür. Tımar arazilerinin oranının düşmesinde ise en temel neden iltizama ayrılan toprakların artmasıdır.

XVII. yüzyıldan itibaren iltizama ayrılan toprakların artırılması ile amaçlanan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hükümdarın özel hazinesinin gelirlerini azaltmak
B) Saray giderlerinin önüne geçmek
C) Feodal beylerin ortaya çıkmasını engellemek
D) Hazineye daha fazla nakit sağlamak
E) Arazilerdeki ürün oranını artırmak

6. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti’nin iç işlerine karışmasına ortam **hazırlamamıştır**?

- A) Sened-i İttifak’ın imzalanması
B) Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa Olayı
C) Küçük Kaynarca Antlaşması
D) Cem Sultan Olayı
E) Kapitülasyonlar

7. II. Mahmut Dönemi’nde aşağıdaki müzik teşkilatlarından hangisi **açılmıştır**?

- A) Mehterhane
B) Milli Musiki Cemiyeti
C) Mızıkai Hümayun
D) Darüelhan
E) Musiki Muallim Mektebi

8. Sovyet Rusya, Çarlık Rusyası’nın Berlin Antlaşması’yla Osmanlı Devleti’nden aldığı yerleri I. Dünya Savaşı’ndan çekildiğini belirten Brest-Litovsk Antlaşması’yla Osmanlı Devleti’ne iade etmiş; ancak Anlaşma Devletleri bu kararı geçersiz saymıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Bağımsız devlet sayısının arttığının
B) Sovyet Rusya’nın diğer devletlerle ilişkilerinin Çarlık Rusyası’ninkinden farklı olduğunun
C) Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılığı olduğunun
D) Osmanlı Devleti’nin Avrupa devletler hukukundan yararlandığının
E) I. Dünya Savaşı öncesinde kurulan ittifakların aynen devam ettiğinin

9. Osmanlı İmparatorluğu Balkan Savaşları sonunda toprak kaybetmiş, bu topraklarda yaşayan Türklerin bir kısmı Yunanistan ve Bulgaristan’ın yönetimine geçmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

- I. Kaybedilen topraklarda yaşayan Türkler azınlık durumuna gelmiştir.
II. Osmanlı İmparatorluğu’nun bazı komşularıyla olan sınırlarında değişiklik olmuştur.
III. Osmanlı İmparatorluğu’na sınır komşusu olan bağımsız devlet sayısı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

10. I. Kırım
II. Makedonya
III. Batı Trakya

Yukarıdakilerin hangilerinde yaşayan Türkler, Balkan Savaşları’ndan sonra azınlık statüsüne girmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

11. Amasya Genelgesi’nin, Kurtuluş Savaşı’mızdaki önemi **en çok** hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Anadolu ve Trakya’nın her yanına duyurulmuş olmasından
B) Kurtuluş Savaşı’nın gerekçesi ve yöntemini belirtmesinden
C) İşgallerin başlamasını izleyen günlerde hazırlanmış olmasından
D) Halkı, düşmana karşı silahlı direnişe çağırılmış olmasından
E) İstanbul Hükümeti’ne karşı bir hareket niteliği taşımasından

12. Mustafa Kemal 23 Nisan 1920’de Meclise verdiği önergede “Geçici olmak kaydıyla bir hükümet reisi tanımak veya padişah kaymakamı atamak doğru değildir.” demiştir.

Mustafa Kemal bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) İstanbul Hükümeti ile anlaşmaya çalışılacağını
B) Halifeliğin kaldırılacağını
C) Kendisinin meclis başkanı seçileceğini
D) Hükümet ve meclis başkanlarının aynı kişi olacağını
E) Meclisin, kararlarında bağımsız olması gerektiğini

13. Erzurum Kongresi’ni, İstanbul’da bulunan İngiliz ve Fransız temsilcileri ihtilal olarak nitelendirmiş ve Osmanlı saltanatı aleyhine sonuçlar verebilecek gelişme olarak değerlendirmiştir.

Bu değerlendirmenin Erzurum Kongresi’nin,

- I. ulusal istencin egemen kılınması,
II. yabancı bir devletten teknik ve ekonomik yardım alınabilmesi,
III. Mebuslar Meclisi (Meclis-i Milli)’nin hemen toplanması ve merkezî hükümetin aldığı kararları Meclisin denetimine sunması

kararlarının hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. I. İlk TBMM'nin kurulması
II. Saltanatın kaldırılması
III. Cumhuriyet'in kurulması
Türkiye'deki bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirme amacı taşımamıştır?
A) Ulusal iradeyi hakim kılmak
B) Yeni bir devlet kurmak
C) Anayasal düzeni kurmak
D) Demokratik yönetimi gerçekleştirmek
E) Seçim sistemini değiştirmek
15. Aşağıdaki yeniliklerden hangisi, Türkiye'de kadınlarla erkekler arasında toplumsal ve ekonomik haklar alanında eşitlik sağlama amacını gütmektedir?
A) Öğretimin birleştirilmesi
B) Halifeliğin kaldırılması
C) Cumhuriyet'in ilan edilmesi
D) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
E) Saltanatın kaldırılması
16. Atatürk 1924 yılında Çaltepe konuşmasında: "Muharebe veya meydan muharebesi demek, yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla, bütün maddi ve manevi güçleriyle karşı karşıya gelmesi ve birbiriyle vuruşması demektir." demiştir.
Atatürk'ün bu ifadesiyle,
I. savaş tehlikesinin her an her millet için var olduğu,
II. ordunun teknik donanımının yeterli olduğu,
III. ulusal gücün yalnız silahlı güç olmadığı durumlarından hangilerini vurguladığı savunulabilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Mustafa Kemal Atatürk, önemli kararlar verirken ilgili heyet ya da meclis üyelerinin görüş ve onaylarını da almaya özen göstermiştir.
Bu durum Mustafa Kemal Atatürk'ün nasıl bir lider olduğunu gösterir?
A) Kötü sonuçlardan sorumlu tutulmak istemeyen
B) Kolay ve çabuk karar alma yollarını arayan
C) Yurtseverliğini kanıtlamaya çalışan
D) Heyet ya da meclis üyelerinin görüşlerini kendisinininkinden üstün gören
E) Ulusal iradeyle birlikte hareket etmeye çalışan

DENEME – 2 ÇÖZÜMLERİ

1. Antropoloji: Irk bilimi
Arkeoloji: Kazı bilimi
Paleografya: Yazı bilimi
Öncül incelendiğinde kazıların yapıldığından ve insan ırklarından bahsediliyor. Bu durumda bilgiye ulaşmada Antropoloji ve Arkeolojiden yararlanılmıştır.
Ancak, yazı ile ilgili bir durum söz konusu değildir.
CEVAP: C
2. Mezopotamya ve Mısır'ın kuzey ve güney yönleri için bu ters tanımlamanın nedeni; bu bölgelerde bulunan önemli nehirlerin akış yönü ile ilgilidir.
CEVAP: D
3. Sorunun öncülünde yer alan "Beyler sınırlara yönelik saldırılar olduğunda ya da bir düşman kalesinin ele geçirilmesinde sultana sormadan hareket edebilirlerdi." bilgisinden uc beylerinin bazı konularda sultana sormadan hareket edebildiği ancak bu bazı durumların dışında merkeze bağlı olduğu sonucu ortaya çıkarmaktadır (II).
Uclar yani sınırlar genellikle savaş bölgeleridir sonucuna da parçanın öncülünden ulaşılabılır (III).
CEVAP: B
4. Osmanlı eğitiminin temeli olan medreselerin ilki Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te açılmış ve ilk hocası Davud-u Kayseri olmuştur. Medreselerde hem dini hem de pozitif bilimlerin dersleri verilmiştir. Medrese hocalarına Müderris, öğrencilerine ise Suhte (Softa), Talebe, Danişment denmiştir. Ayrıca medrese mezunlarına diploma mahiyetinde olan İcazetnameler verilmiştir.
Ancak, medresede sadece dini eğitim verilir bilgisi doğru değildir.
CEVAP: C
5. İltizam Sistemi: Bir bölgenin vergilerinin üç yıllığına ihale usulüyle peşin olarak toplanmasıdır. Bu ihaleyi kazanarak vergi toplama ya hak elde eden kişiye de mültezim denir.
Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren tımar arazilerinin oranı düşerken, iltizama ayrılan arazi miktarı artmıştır.
Devlet bu yolla hazinenin nakit ihtiyacını karşılamaya çalışmıştır.
CEVAP: D

6. Avrupa Devletleri Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale edebilmek için; kapitülasyonlar (E), Cem Sultan Olayı (D), Küçük Kaynarca'nın maddeleri (C) ve Mehmet Ali Paşa İsyanı'nı (B) kullanmışlardır.
Ancak, 1808'de Padişah ile Ayanlar arasında imzalanan Sened-i İttifak'ın böyle bir amaca hizmet ettiği söylenemez.
CEVAP: A
7. II. Mahmut Dönemi'nde batı tarzı birçok ıslahat görülmüştür. Askeri alanda da görülen bu reformlardan bir tanesi de Mehteran'ın yerine gelen Mızıkı-ı Hümayun'dur.
Mızıkı-ı Hümayun, Donizetti tarafından kurulmuş ve Türkiye'de çok sesli müziğin temeli olmuştur.
CEVAP: C
8. Ekim 1917 Bolşevik İhtilali'nden sonra kurulan Sovyet Rusya, Çarlık Rusyası'nın aksine Batı karşıtı bir diplomasiye yönelmiştir. Bundan dolayı da Avrupalı devletler Brest-Litovsk Antlaşması'nın hükümlerini tanımadıklarını açıklamışlardır. Dikkat edilirse, Sovyet Rusya ile Çarlık Rusya'sının politik eğilimleri birbirinden oldukça farklıdır.
CEVAP: B
9. Yalnız paragrafta verilen bilgileri kullanarak soruyu incelediğimizde;
Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonunda toprak kaybetmesi ile bu bölgelerdeki Türkler, Yunan ve Bulgar yönetimine geçmiş tir. Bu da Türkleri bu devletlerin sınırları içinde "azınlık" durumuna düşürmüştür.
Balkan Savaşları'nda toprak kaybedilmişse, Osmanlı Devleti'nin bazı komşuları ile sınırlarında değişikliklerin olması kaçınılmazdır.
Ancak III. numaralı seçenekte verilen yargıya ulaşmak için paragrafta bir bilgi ileri sürülmemiştir.
CEVAP: D
10. "Balkan Savaşları" ifadesi, bu savaşlar Balkan bölgesinde geçmiş olduğu için kullanılır. Makedonya ve Batı Trakya, Balkan coğrafyasında yer almaktadır. Kırım ise Karadeniz'in kuzeyinde bir yer olup, Balkan coğrafyası ile bir ilgisi yoktur.
CEVAP: E

11. Amasya Genelgesi Mücadelenin ihtilal bildir-gesidir. Bu genelgede mücadelede izlenecek yöntem, mücadelenin gerekçesi yer almıştır. Bu nedenle genelge önemli bir hal almıştır.

CEVAP: B

12. "Geçici olmak kaydıyla bir hükümet reisi veya padişah kaymakamı atamak doğru değildir" ifadesi doğrultusunda düşündüğümüzde, ilk meclisin kendisi üzerinde bir güç unsuruna yer vermeyi düşünmediğini ve bağımsız çalışmayı ilke edindiği sonucuna varabiliriz. "...Padişah kaymakamı atamak doğru değildir", demekle, en üstün kabul edilen otoritenin bile meclisin kararlarını bağlayamayacağına gönderme yapılmıştır.

CEVAP: E

13. İstanbul'da bulunan İngiliz ve Fransız temsilcilerin Erzurum Kongresi kararlarını bir ihtilal olarak değerlendirmesi ve bunun saltanat makamını olumsuz etkileyeceği yönünde propaganda yapması bu kongrenin "ulusal iradenin (istencin) egemen kılınmasını" sağlaması ile ilgilidir.

Ayrıca kongre kararına göre Meclis'in açılması ve hükümetin denetlenebilmesinin önünün açılması da hem hükümet hem de saltanata zarar getirecek bir yöndür.

CEVAP: D

14. Soruda verilen inkılaplar, ulusal egemenliğe dayalı, demokratik bir devlet kurma amacına yöneliktir. Yeni bir devlet kurma amacı da taşıyan bu gelişmeler ile ulusal irade de hakim kılınmak istenmiştir. Ancak bu inkılaplarda seçim sistemini değiştirmek amacı yoktur. Türkiye Cumhuriyeti'nde seçim sistemi 1946 yılında değişmiştir.

CEVAP: E

15. Türk kadınına en temel hakları 1926 Medeni Kanunun kabul edilmesi ile verilmiştir. Bu yasa ile kadın, toplumsal platformda erkeklerle eşit bir statü kazanmıştır. Bu kanunlar miras, evlilik, velayet, boşanma, tanıklık gibi konularda kadınlara bir takım haklar tanınmıştır.

CEVAP: D

16. Mustafa Kemal Atatürk 1924 yılında yaptığı konuşmasında Muharebenin, sadece orduların karşı karşıya geldiği bir mücadele olmadığını aynı zamanda ulusların da (milletlerin) bu mücadelede yer aldığını belirtmiştir (III).

CEVAP: C

17. Atatürk'ün önemli kararlar verirken ilgili heyet ya da meclis üyelerinin görüşlerini de almaya özen göstermesi, ulusal iradeyle birlikte hareket etmeye çalıştığının göstergesidir.

CEVAP: E

DENEME – 3 SORULARI

1. M.Ö. tarihleri Milat Takvimi'nin başlangıcından geriye doğru gittikçe, M.S. tarihleri ise Milat Takvimi'nin başlangıcından günümüze doğru geldikçe sayısal değer olarak artar.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) M.Ö. iki tarihten sayısal değeri büyük olan küçük olandan daha eski bir tarihi gösterir.
B) M.Ö. iki tarihin arasındaki süreyi bulmak için bu iki tarihi toplamak gerekir.
C) M.Ö. bir tarih ile M.S. bir tarih arasındaki süre bunlardan sayısal değeri küçük olanın sayısal değeri büyük olandan çıkarılmasıyla bulunur.
D) M.S. iki tarihin arasındaki süreyi bulmak için bu iki tarihi toplamak gerekir.
E) M.S. iki tarihten sayısal değeri küçük olan büyük olandan daha yakın bir tarihi gösterir.

2. I. Turan (Hilal) taktiği
II. Hayvan figürleri
III. İkili teşkilat

Türk devletleriyle ilgili yukarıdaki kavramların sanatta betimleme, savaş yöntemi ve devlet yönetimi alanlarına göre doğru sıralanış biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III B) I, III, II C) II, I, III
D) II, III, I E) III, I, II

3. İslamiyet'in ilk yıllarında Arapların özgün bir mimarileri yokken, giderek mimaride belirgin bir Arap sanatı ve üslubu doğmuştur.

Bu kültürel gelişmeyi sağlayan başlıca etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok tanrılı dinler
B) Eski Arap uygarlığı
C) Arap-Çin ilişkileri
D) Fethedilen ülkelerin kültürleri
E) Hellen uygarlığı

4. Orhan Gazi Döneminde Divanühümayun adıyla oluşturulan kurum, I. Murat Döneminde tam olarak teşkilatlanmış ve devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yer olmuştur. Önce Divanühümayun toplantılarına padişahlar başkanlık etmiş, daha sonra Divanühümayun başkanlığı sadrazamlara bırakılmıştır. Divanühümayunun üyeleri seyfiye, ilmiye, kalemiye kollarından seçilmişlerdir.

Buna göre Divanühümayun üyeleri temsil ettikleri kollarda aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	<u>Seyfiye</u>	<u>İlmiye</u>	<u>Kalemiye</u>
A) Sadrazam ve vezirler	Şeyhülislam ve kazasker	Defterdar ve nişancı	
B) Defterdar ve nişancı	Sadrazam ve vezirler	Şeyhülislam ve kazasker	
C) Şeyhülislam ve kazasker	Defterdar ve nişancı	Sadrazam ve vezirler	
D) Sadrazam ve vezirler	Defterdar ve nişancı	Şeyhülislam ve kazasker	
E) Şeyhülislam ve kazasker	Sadrazam ve vezirler	Defterdar ve nişancı	

5. I. Fransa'da XVI. Lui zamanında ve daha sonra ortaya çıkan hareketlerde ya kral tahttan indirilerek Cumhuriyet kurulmuş ya da Cumhuriyete son verilerek krallık veya imparatorluğa geçilmiştir.
II. Osmanlı Devleti'nde, zaman zaman iç isyanlar çıkmış ve bazı padişahlar tahttan indirilmiş olmasına karşın Osmanlı saltanatı devam etmiştir.

Bu iki durum karşılaştırıldığında, Osmanlı saltanatının uzun süre devam etmiş olması nasıl açıklanabilir?

- A) Fransa'daki yönetimin güçsüz, Osmanlılardaki yönetimin güçlü olmasıyla
B) Fransa'daki hareketlerin devlet düzenini, Osmanlılardakilerin ise kişileri değiştirmeye yönelik olmasıyla
C) Fransa'daki soyluların, Osmanlılardaki yeniçerilerden daha etkin olmasıyla
D) Fransa'da dış güçlerin etkili, Osmanlılar da ise dış güçlerin etkisiz olmasıyla
E) Padişahlığın, krallıktan daha kutsal sayılmasıyla

6. Osmanlı Devleti'nin yöneticileri dağılmayı önlemek amacı ile Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı gibi belgeler yayınlamışlardır. Ancak bu fermanlar beklenen yararı sağlayamamıştır.

Tanzimat ve Islahat fermanlarından beklenen yararın sağlanamamasında;

- I. dış güçlerin gayrimüslim tebayı kışkırtmaya devam etmesi,
- II. reformların halk tarafınca tam olarak anlaşılamaması,
- III. Müslümanların bu hakların gayrimüslimler için fazla olduğunu düşünmesi

durumlarından hangilerinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisinin, Osmanlı Devleti zayıfladıkça İngiltere, Rusya ve Fransa devletleri arasında çıkar çatışmalarının odak noktalarından biri olduğu savunulamaz?

- A) Boğazlar B) Kapitülasyonlar
C) Azınlıklar D) Kutsal yerler
E) Mültezimler

8. 1683 yılından 1918 yılına değin Osmanlı İmparatorluğu'nun varlığını sürdürmesinde aşağıdakilerden hangisinin payı en büyüktür?

- A) Osmanlı İmparatorluğu'ndaki azınlıklara inanç özgürlüğü tanınmış olması
B) Osmanlı İmparatorluğu'nun doğal sınırlarla korunmuş olması
C) Askeri alanda yenilikler yapılmış olması
D) Büyük devletlerin, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki çıkarlarını sürdürmesi
E) Avrupa ihtilallerinden Osmanlılar'ın daha az etkilemesi

9. Ulusal Mücadele Dönemi'nde:
I. İstanbul resmen işgal edilmiştir.
II. Osmanlı Mebuslar Meclisi dağıtılmıştır.
III. Misak-ı Milli ilan edilmiştir.
IV. İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal'e 9. Ordu Müfettişliği görevini vermiştir.
V. İstanbul Hükümeti, Temsilciler Kurulu ile görüşme yapmayı kabul etmiştir.

Bu gelişmelerden hangileri Türk milletinin İstanbul Hükümeti'ne olan güvenini sarsmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV
E) IV ve V

10. Erzurum Kongresi'nde yalnızca iç politikayı ilgilendiren ilkeler değil, bazı dış politika ilkeleri de belirlenerek ilan edilmiştir.

Erzurum Kongresi'nin bu tutumu aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Meclis gibi hareket edildiğini
B) İstanbul Hükümeti'ne yardımcı olunmak istendiğini
C) Ekonomik sorunlara siyasi sorunlardan daha çok önem verildiğini
D) Yabancı ülkelerle ilişkilerin arttığını
E) İtilaf Devletleri'nin Anadolu hareketine bakış açısının değiştiğini

11. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra bazı devletlerin "Türklerin çoğunlukta oldukları topraklar üzerinde bağımsız bir Türk devleti kurabileceklerini" bildirmelerine karşın, davranışlarının bu sözleriyle tutarsız olduğunu kanıtlar?

- A) Arapları, Türk egemenliğinden kurtarmaları
B) Anadolu'yu yer yer işgal etmeleri
C) Azınlıkların çıkarlarını korumaları
D) Osmanlı hanedanının çıkarlarını korumaları
E) Boğazların, gemilerin geçişine açık tutulması

12. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi, seçimle gelen üyelerden oluşmuştu. Bu meclis İtilaf Devletleri'nce kapatıldı. Bunun üzerine bazı Meclis üyeleri yeni kurulan TBMM'ye katıldılar.

Osmanlı Mebuslar Meclisi üyelerinin ilk TBMM'ye üye kabul edilmeleri, TBMM'nin hangi kararına dayandırılabilir?

- A) Meclis, yürütme yetkisini hükümet eliyle kullanır.
B) TBMM'nin üstünde bir kuvvet yoktur.
C) Yasama ve yürütme yetkileri TBMM'de toplanır.
D) Vatanın geleceğini ulusal irade belirleyecektir.
E) Meclisin başkanı, hükümetin de başkanıdır.

13. Aşağıdakilerden hangisi, Kars Antlaşması'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) Türkiye'nin Doğu sınırını çizen bir antlaşma olması
B) Kafkas Cumhuriyetleri'nin Sovyet Rusya'ya bağlanması
C) Kafkas Cumhuriyetleri'yle imzalanmış olması
D) Sovyet Rusya'nın yapılmasını öngördüğü bir antlaşma olması
E) Gümrü Antlaşması'ndan daha sonra imzalanmış olması

14. – Lozan Barış Antlaşması'nın 48. maddesi, Türkiye'de azınlıkların şahsi hükümlere ve aile hukukuna ait işlerinin kendi gelenek ve göreneklerine göre çözülmesine uygundu. Ancak azınlıklar, Lozan Antlaşması'ndaki haklarından vazgeçtiklerini, kendilerinin de Türk Medeni Kanunu hükümlerine uymak istediklerini bildirmişlerdir.
– Öğretimin birleştirilmesi yasası ile, okullar yanında varlıklarını sürdüren medreseler kapatılmış, azınlık okulları ve yabancı okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır.

Bu iki duruma dayanarak, Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili,

- I. Uygulamalarda birlik sağlanmıştır.
 - II. Gelenekler önem kazanmıştır.
 - III. Azınlıkların kendi aralarındaki sorunlar giderilememiştir.
 - IV. Yasalar güvence sağlamıştır.
 - V. Azınlık okulları sayıca artmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılır?**
- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV
E) IV ve V

15. Yargı: Dil ulusal duygunun gelişmesinde başlıca etkidir.

Durum: Türkiye Cumhuriyeti ulusal bir devlettir.

Yukarıda verilen yargı ile durum arasında ilişki kurulduğunda, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk dilinin dünyada en yaygın dillerden biri olduğuna
B) Türk dilinin siyasi rejimin gelişmesinde temel öğelerden biri olduğuna
C) Uzun yıllar Türkiye'de dil öğretiminde birlik sağlanamadığına
D) Kültürel ilişkilerin dili de etkilediğine
E) Türk dili ile Türkiye'de okur yazar oranının giderek arttığına

16. Türkiye'de çok partili döneme ilk geçiş denemelerinin başarısız olması üzerine, 1945 yılına kadar çok partili döneme geçiş ertelenmiştir.

Bu ertelemede, aşağıdaki ilkelerden öncelikle hangisinin kötüye kullanılmasını engelleme amacı olduğu savunulabilir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Laiklik
C) İnkılapçılık D) Milliyetçilik
E) Halkçılık

17. Sovyet Rusya,

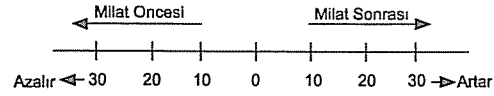
- I. Lozan Görüşmeleri'nde Türkiye'nin Boğazlar konusundaki önerisini desteklemiştir.
- II. Montrö Görüşmeleri'nde, Boğazlardan geçiş hakkı istemiştir.
- III. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'den Boğazlarda kendisine bir üs verilmesini istemiştir.

Bu durumlara bakarak Sovyet Rusya'nın Boğazlarla ilgili politikasında hangi amaca yöneldiği söylenebilir?

- A) Lozan'da kaybettiği haklarını geri almaya
B) Akdeniz yolu üzerindeki engelleri ortadan kaldırmaya
C) Türkiye'nin güçlenmesini engellemeye
D) II. Dünya Savaşı'nda bozulan Avrupa güç dengesini yeniden kurmaya
E) Türkiye'yi kendi rejimi içine almaya

DENEME – 3 ÇÖZÜMLERİ

1.

Soru kökünde de verildiği gibi, M.Ö tarihleri geriye gittikçe sayısal değer olarak artar. Örneğin M.Ö 4000, M.Ö 2000'den daha eskidir. Tersine Milad olarak kabul edilen İsa'nın doğumundan günümüze ise (yani M.S) geriye gidildikçe sayısal değer azalır. Örneğin M.S. 500, M.S 1500'den daha eski bir tarihe işaret eder.

CEVAP: A

2. Sorunun kökünde sanatta betimle, savaş yöntemi ve devlet yönetimi anlamına göre sıralanış istenmektedir.

Bu durumda;

- Sanatta betimle → Hayvan figürü (II)
- Savaş yöntemi → Turan (Hilal) taktiği (I)
- Devlet yönetimi → İkili Teşkilat (III)

şeklinde sıralanış doğrudur.

CEVAP: C

3. Arap Yarımadası'nda İslam Devleti'nin kurulmasından kısa bir süre sonra, bu devlet, sınırlarını Arap Yarımadası'nın dışına taşıdı. Bu durum farklı kültürlerle tanışılmasına ortam hazırladı. Bu gelişme İslam sanat ve mimari üslubunun doğmasının en önemli nedenidir.

CEVAP: D

4.

Osmanlı Devleti'nde Yönetici Sınıf (Askeriye)Seyfiye Sınıfı

✓ İdari ve askeri alanla ilgili görevlilerdir.

- Vezir-i Azam
- Vezirler
- Kaptan-ı Derya
- Yeniçeri Ağası
- Beylerbeyi
- Sancakbeyi

İlimiye Sınıfı

✓ Eğitim, din ve hukuk görevlileridir.

- Şeyh'ül İslam
- Kazasker
- Müderris
- Kadı

Kalemiye Sınıfı

✓ Bürokrasi ve diplomasi alanındaki görevlilerdir.

- Defterdar
- Nişancı
- Reis'ül Küttap
- Katip

CEVAP: A

5. İki durum karşılaştırıldığında Osmanlı saltanatının devam etmesi, iki ülkenin hükümdarlarına karşı yapılan başkaldırıların amacı ile ilgilidir. Osmanlı toplumunda son dönemlere kadar yapılan isyan hareketleri, hiçbir zaman devlet düzenini hedef almamıştır. Şunu da belirtmek gerekir ki Osmanlı Devleti'nde kişilerin hedef alındığı isyanlar sonucunda tahttan indirilen padişahın yerine, yine aynı soydan gelen bir diğerinin geçmesinde de bir tartışma olmamıştır. Bu durum, Osmanlı hanedanının kutsal sayılması ile de ilgilidir.

A seçeneği bir çeldiricidir. Çünkü Osmanlı yönetiminin güçsüz olduğu dönemlerde yapılan isyan hareketlerinde de durum yukarıda açıklaştığımızdan farklı olmamıştır.

CEVAP: B

6. Osmanlı Devleti parçalanmayı önlemek amacı ile XIX. yüzyılda Tanzimat ve Islahat fermanlarını yayınlamıştır. Ancak kötü gidişe dur denilememiştir. Bu fermanlardan beklenen yararın sağlanamamasında; dış güçlerin azınlıkları kışkırtması, yapılan reformların halk tarafından tam anlaşılamaması, Müslümanların tepki göstermesi etkilidir.

CEVAP: E

7. Avrupa devletleri; genişleme, mali ve siyasi güç elde etme gibi amaçlarla varlığı boyunca Osmanlı Devleti'nden yararlanmak amacı gütmüşlerdir.

Avrupa Devletleri yeri gelmiş bireysel çıkarları için birbirleriyle ittifaklar yapmışlar, gerekse birbirleriyle çatışmışlardır.

Osmanlı üzerindeki hedeflerine ulaşabilmek amacı ile zayıfladığı dönemlerde içişlerine müdahaleyi ihmal etmemişlerdir.

Avrupa devletlerinin, Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmak için kullandığı konular arasında Azınlıklar, Kutsal Yerler, Kapitülasyonlar ve Boğazlar yer almıştır.

Ancak Avrupa'nın büyük güçlerinin İltizam Sistemini veya Mültezimleri kullanarak Osmanlı Devleti'ne müdahalesi söz konusu olmamıştır.

CEVAP: E

8. Osmanlı Devleti, özellikle XIX. yüzyılda belli başlı Batılı ülkelerle kıyaslandığında birçok yönden açıkça güçsüzdü. Öyle ki, Batıdaki güçlü bir devletin (Rusya, İngiltere, Fransa gibi) Osmanlı'yı işgal edebilmesi mümkündü. Ancak Batılı devletlerin Osmanlı İmparatorluğu üzerinde birbirlerinden farklı çıkarlara sahip olmaları, böyle bir girişimi daima önlemiştir. Hatırlanacağı gibi İngiltere, emperyalist çıkarları doğrultusunda XIX. yüzyılın son çeyreğine kadar, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruyan bir devlettir.

CEVAP: D

9. Soruda verilen III, IV ve V numaralı seçeneklerdeki bilgiler, halka karşı bir durum olarak değerlendirilemez. Aksine olumlu gelişmelerdir. Ancak I ve II'de verilen bilgiler, hükümetin acizliğini açıkça ortaya çıkardığından, halkın güveni de sarsılmıştır.

CEVAP: A

10. Erzurum Kongresi'nin iç politika dışında, dış politikayla da ilgilenmesi, meclis gibi hareket ettiğinin göstergesidir. Çünkü bir ülkenin dış politikası ile ancak ülkenin en yüksek organı ilgilenebilir. Eğer ülkede bir meclis varsa bu tür ilişkiler meclislerde görüşülür. Dolayısıyla Erzurum Kongresi'nde de bu yönde bir tutum vardır.

CEVAP: A

11. Paragrafta verilen bilgi, ABD Başkanı Wilson'ın ilan ettiği ilkelerde geçer. ABD dışındaki birçok İtilaf Devleti de teoride bu tezi desteklemiştir. Ancak perde arkasında özellikle Manda- Himaye siyasetini öne sürerek, Anadolu'yu yer yer işgal etmeleri (özellikle Mondros Ateşkesi'yle) kendi içinde ciddi bir tutarsızlık oluşturur.

CEVAP: B

12. TBMM, ulus egemenliğini esas alarak kurulmuştur. Paragrafta, Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin seçimle gelen üyelerden oluştuğu bilgisi verilmiştir. Dolayısıyla ulusal irade ilkesine ters bir durum yoktur. O nedenle Mebuslar Meclisi üyeleri Anadolu'ya geçerek, ilk TBMM'ye üye kabul edilmişlerdir.

CEVAP: D

13. Kars Antlaşması'nda Kafkas Cumhuriyetleri'nin Rusya'ya bağlanması ile ilgili bir madde yoktur. Kafkas Cumhuriyetleri, II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan Varşova Paktı çerçevesinde Rusya'nın kontrolüne geçmişlerdir.

CEVAP: B

14. Hem birinci yargıda hem de ikinci yargıda, uygulamada birlik sağlanmıştır. Birincisinde azınlıklar kendilerine Lozan'da kendilerine verilen haklarından vazgeçerek, Türk Medeni Kanunu'nun hükümlerine uymak istemişleridir. İkinci durumda da bütün okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanarak birlik sağlanmıştır.

Azınlıkların Lozan'da kazanılmış haklarına rağmen Türk Medeni Kanunu hükümlerine uymak istemeleri, yasaların güvence sağladığının göstergesidir.

CEVAP: B

15. Ulusal duygu, bir toplumda ortak değerlerin önemsenmesi ve savunulması ile ortaya çıkan bir durumdur. Bu değerlerden biri de dildir. "Türkiye Cumhuriyeti ulusal bir devlettir." yargısındaki ulusallık kavramı ortak dil konusunu da kapsar.

CEVAP: B

16. Yeni Türk Devleti'nde ilk kez çok partili hayat denemesi 1924'te gerçekleşmiştir. Ancak kısa bir süre sonra sona ermiştir. İkinci çok partili hayat denemesi ise 1930 yılında SCF'nin açılması ile olmuştur. Ancak bu parti de çeşitli nedenlerle kapatılmıştır. Atatürk Dönemi'nde bir daha bu yönde bir girişim gerçekleşmemiştir. Türkiye'de çok partili denemelerin ertelenmesinde en önemli etken laiklik karşıtı güç ve grupların bu partileri politikalarına alet etmeleri etkilidir. Bu nedenle Laiklik ilkesinin korunması amacıyla çok partili yaşamda 1945 yılına kadar erteleme söz konusu olmuştur.

CEVAP: B

17. Rusya'nın tarihi emellerinden en önemlisi, Akdeniz'e ulaşmaktır. Bunun için kullanması gereken yol, boğazlardır. Rusya bu nedenlerle Lozan'da Türkiye'nin tezini desteklemiştir. Çünkü boğazların tamamen Batı kontrolünde olmasını çıkarlarına aykırı bulmuştur. (Bilindiği gibi XX. yüzyılda Rusya Batı ülkeleri ile bir rejim çatışması içindedir) Montrö'de ve II. Dünya Savaşı'ndan sonraki tutumları da Akdeniz yolu üzerindeki engelleri kaldırma amacına yöneliktir.

CEVAP: B

DENEME – 4 SORULARI

1. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazıda M.Ö. 3000'li yıllara ait kültürel kalıntı katlarıyla M.Ö. 2000'li yıllara ait kültürel kalıntı katları arasında yoğun kültürel kalıntılar bulunmuş, ayrıca aynı yerleşim yerinde M.Ö. 2000'li yılların başlarına ait, topraktan yapılmış yeni bazı buluntular çıkarılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine bir kanıt olabilir?

- A) Bölgenin uzun süren saldırılar nedeniyle terk edildiğine
B) Günümüzden dört-beş bin yıl önce bölgede yerleşim olduğuna
C) Bölgede köklü iklim değişiklikleri olduğuna
D) Bölgede yaşayanların metali tanımadığına
E) Kültürel kalıntıların aynı topluluğa ait olduğuna

2. Çin'den başlayıp Orta Asya'yı aşarak Akdeniz ve Karadeniz'de sona eren İpek Yolu'nun Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinin bir süre denetiminde olması bu devletleri,

- I. ekonomik açıdan gelişme,
II. Orta Asya siyasetinde söz sahibi olma,
III. tarıma ticaretten fazla önem verme durumlarından hangileri yönünde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Mekkelilerin, Hicret'ten sonra Medine'de toplanan Müslümanları bir güç olarak kabul ettiklerini gösteren bir kanıt değildir?

- A) Kervan ticaretini sürdürmeleri
B) Medinelilere karşı Uhud Savaşı'nı yapmaları
C) Müslümanlara karşı baskılarını artırmaları
D) Müslümanların Kabe'yi ziyaretlerini engellemeye çalışmaları
E) Hz. Muhammed'le Hudeybiye Antlaşması'nı imzalamaları

4. - Müslüman çiftçilerden alınan ürün vergisi
- Savaş, yangın vb. olağanüstü durumlarda toplanan vergi
- Gayrimüslim tebanın askerlik yapmaması karşılığında ödediği vergi
- Toprağını nedensiz şekilde terk eden veya boş bırakan çiftçinin ödediği vergi

Osmanlı Devleti'nde alınan aşağıdaki vergilerden hangisinin açıklaması yukarıda yoktur?

- A) Cizye B) Avarız
C) Bac D) Öşür
E) Çiftbozan

5. "1709'da Ruslara yenilen İsveç Kralı XII. Şarl, 1768'de Ruslara yenilen Lehliler, 1848'de de Ruslara yenilen Macarlar Osmanlı Devleti'ne sığınmışlardır.

Bu olaylara bakarak;

- I. Bu dönemde Osmanlı Devleti güçlü bir devlettir.
II. Osmanlı Devleti milliyetçilik akımlarını desteklemektedir.
III. Rusya, batısındaki ülkelerle çatışma halindedir.
IV. Ruslarla Osmanlılar sürekli olarak savaş halindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

6. Osmanlı Devleti'nin Meclis-i Mebusan'da Balkan uluslarına da temsil hakkını tanımış olmasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Avrupa devletlerinin içişlerimize karışmasını önleme
B) Balkan uluslarını yönetime katma
C) Meclisin devamlılığını sağlama
D) Rusya'nın Balkanları Slavlaştırmasını önleme
E) İmparatorluğun bütünlüğünü koruma

7. Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde, yeni tarzda öğretim yapan okulların yanında mahalle mektepleri ve medreseler de varlıklarını sürdürmüşlerdir.
Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
- A) Dinsel baskının artmasına
B) Yeni bir eğitim politikasının saptanmasına
C) Kültür çatışmalarının ortaya çıkmasına
D) Okur-yazar sayısının azalmasına
E) Bilim ve teknolojinin gelişmesine
8. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Balkan Savaşı sırasında meydana gelen gelişmeler arasındadır?
- A) 31 Mart Olayı'nın çıkması
B) Fransa'nın Tunus'u işgal etmesi
C) Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesi
D) Kıbrıs'ın İngiliz yönetimine bırakılması
E) Osmanlı Devleti'nin İkinci Meşrutiyeti ilan etmesi
9. Fransa ve İngiltere'nin, Rusya ile Birinci Dünya Savaşı başlarında yoğun olan ilişkileri, savaşın sonlarına doğru kesilmiş, buna karşılık İtalya ile olan ilişkileri sıklaşmıştır.
Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Rusya'nın Alman ve Türk birlikleri karşısında gerilemesi
B) Türklerin Çanakkale Savaşı'ndaki üstün başarısı
C) Rusların, İstanbul ve Çanakkale boğazlarını istemesi
D) Rusya'da ihtilalin başlamış olması
E) İtalya'nın, Rusya'ya oranla Türk topraklarından daha az pay istemesi
10. Sivas Kongresi gündeminde yer alan maddelerden bazıları şunlardır:
- I. Yabancı işgallere karşı direnme
II. Tutuklanması için emir verilen Mustafa Kemal'i kongre başkanlığına seçme
III. Amerikan mandasını reddetme
IV. Ali Fuat Paşa'yı Umum Kuva-i Milliye Kumandanlığı'na atama
Bu maddelerden hangileri, kayıtsız şartsız bağımsızlığın amaçlandığını gösterir?
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

11. Sivas Kongresi ile ilgili aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Anadolu'da başlatılan Ulusal Kurtuluş girişiminin bir hükümet gibi hareket edeceğine işaret eden en açık kanıttır?
- A) İstanbul Hükümeti'nin karşı çıkmasına rağmen toplanması
B) Başkanlığına, görevinden azledilen Mustafa Kemal'i seçmesi
C) Kongre'ye katılan üyelerin İttihat ve Terakki Partisi ile ilişkilerinin olmadığına açıklanması
D) Ulusal direnişi sevk ve idare için Temsilciler Kurulu'nun seçilmesi
E) Manda ve himayeye karşı çıkması
12. 1921 Anayasası'na göre, TBMM'nin yetkilerinden bazıları şunlardır:
- I. Hükümette görev alacak bakanları seçme
II. TBMM başkanını, İcra Vekilleri Heyetinin (Bakanlar Kurulu) tabii başkanı sayma
III. Süre dolmadan TBMM seçiminin yenilenmesine karar verme
IV. Savaş ve barışa karar verme
Bu yetkilerin hangilerinde, günümüze kadar bir değişiklik olmamıştır?
- A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV
13. Sakarya Meydan Muharebesi ile Yunan orduları geri püskürtülmüştür. Ancak Yunanlıları takip bir yıl sonra başlamıştır.
Bunun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Türk ordusunun eksiklerinin tamamlanması
B) Çerkez Ethem isyanının bastırılması
C) Fransızların birliklerini Anadolu'dan çekmeye başlaması
D) Doğudaki mücadelenin bitmesinin beklenmesi
E) Tekalif-i Milliye Emirleri'nin çıkarılması

14. Cumhuriyet Dönemi'nde görülen gelişmelerden bazıları şunlardır:
- I. Millet Mektepleri'nin açılması
II. Medeni Kanun'un kabul edilmesi
III. Öğretimin birleştirilmesi
IV. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
V. Din İşleri ve Evkaf Bakanlığı'nın kaldırılması
Bu gelişmelerden hangileri doğrudan laik devlet düzenine geçiş amacını gütmektedir?
- A) I, II ve IV
B) I, III ve IV
C) II, IV ve V
D) II, III ve V
E) I, II, IV ve V
15. Seçim kanununda 1923 yılında yapılan değişiklikle, 50.000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi yerine 20.000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi kabul edilmiştir.
Bu değişiklikle ulaşılmak istenen amaç aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Halkın devlet yönetimine katılımını artırmak
B) Herkesin seçmen olmasını sağlamak
C) Aday belirleme işini kolaylaştırmak
D) Meclisteki gruplaşmaları önlemek
E) Birden fazla partinin mecliste temsil edilmesini sağlamak
16. Aşağıdakilerden hangisi, Mustafa Kemal ile Türk Milleti arasında karşılıklı gelişen güven duygusundan doğan bir sonuç değildir?
- A) Cumhuriyet'in kurulması
B) Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması
C) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurulması
D) Kadınlara siyasal haklar tanınması
E) Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde mahalli derneklerinin kurulması

17. Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde, mezhep ve tarikat ayrılığı yüzünden, bölünmelere kadar giden kardeş kavgaları olmuştur.
Cumhuriyet Dönemi'nde getirilen yeniliklerin hangisi, bu tür olayları önleyici niteliktedir?
- A) Halifeliğin kaldırılması
B) Öğretimin Birleştirilmesi (Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi)
C) Laiklik ilkesinin benimsenmesi
D) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
E) Çok partili hayata geçilmesi

DENEME – 4 ÇÖZÜMLERİ

1. Söz konusu yerleşim yerinde M.Ö 3000 ile M.Ö 2000 yılları arasında bazı kültürel kalın-tıların bulunması, günümüzden yaklaşık 4-5 bin yıl önce bölgede yerleşme olduğunu göstermektedir.

CEVAP: B

2. İpek Yolu Pekin'den başlayan Orta Asya'yı aşarak Karadeniz'e kadar uzanan önemli bir ticaret yoludur. Bu yol için tarihte birçok devlet birbiriyle mücadele etmiştir. Türkler ise bu konuda en büyük mücadeleyi Çin ile yaşamıştır. İpek Yolu üzerinde hakimiyet kurabilmiş olan Türk devletleri ekonomik açıdan gelişme kaydetmişlerdir. Ayrıca yola hakim olan güç sadece ekonomik açıdan değil siyasi açıdan da Orta Asya'da söz sahibi olabilmıştır.

Ancak, Türklerin bu yolda denetim kurmuş olmaları tarıma, ticaretten fazla önem verdiklerini göstermez.

CEVAP: D

3. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler, Mekkelilerin Müslümanları bir tehdit unsuru olarak gördüklerinin göstergesidir ve buna karşı gerek askeri ve gerekse siyasi önlemler alma yoluna gitmişlerdir. Ancak A seçeneğinde yer alan kervan ticaretini sürdürmeleri bilgisi, Müslümanları bir güç olarak görüp görmediklerini kanıtlamaz.

CEVAP: A

4. Cizye: Gayrimüslim tebanın askerlik yapmaması karşılığında ödediği vergi.
Avarız: Savaş, yangın vb. olağanüstü durumlarda toplanan vergi.
Öşür: Müslüman çiftçilerden alınan ürün vergisi.
Çiftbozan: Toprağını sebepsiz yere üç yıl üstüste boş bırakandan alınan vergi.
Bac: Çarşı - pazar esnafından alınan vergi.

CEVAP: C

5. Paragrafta verilen bilgilere dikkat edildiğinde; III- Rusya, batısındaki ülkelerle çatışma halindedir. Çünkü yakın tarihlerde üç ayrı devletle savaşmıştır.

I- Bu dönemde Osmanlı Devleti güçlü bir devlettir. Çünkü yapılan üç savaş sonunda da Rusya'ya yenilen ülkelerden Osmanlı'ya sığınanlar olmuştur. Sığınma olayı, bir tür korunma içgüdüleriyle yapıldığından Osmanlı Devleti'nin bu mültecileri korumaya gücünün yettiği şeklinde yorumlanmalıdır.

CEVAP: B

6. Osmanlı Devleti'nin Meclis-i Mebusan'da Balkan uluslarına da yer vermesi, en başta Balkan uluslarını da yönetime katmaya çalışması anlamına gelir. Ayrıca, bu hareketle, sürekli azınlık haklarını gündeme getiren batılı devletlerin ve Rusya'nın Osmanlı Devleti aleyhine sürdürdükleri dış siyasetin önüne geçmeye çalışmıştır. Böylece azınlıklar milliyetçi isyanlara girişmeyecekler ve Osmanlı Devleti de toprak bütünlüğünü korumuş olacaktı.

Balkan uluslarına mecliste yer vermekle, meclisin devamlılığını sağlamak arasında bir bağ yoktur.

CEVAP: C

7. Osmanlı Devleti'nde yenileşme hareketleri XIX. yüzyılda hız kazanmıştır. Bu yüzyılda medreselerin yanında birçok yeni tarzda eğitim veren okul açılmıştır. Ancak eski sistemde eğitim veren okullar, bu yenileşme hareketi ile kaldırılmamıştır. Dolayısıyla bu okullar aynı zaman diliminde eğitim vermeye devam etmişlerdir. Bu da bu okullara devam eden insanların, farklı bir düşünce yapısına sahip olarak mezun olmalarına yol açmıştır. Bu da ciddi kültür çatışmalarına neden olmuştur.

CEVAP: C

8. Birinci Balkan Savaşı Ekim 1912- Eylül 1913 yılları arasında yaşanmıştır. Buna göre seçenekleri inceleyelim:

- A) 31 Mart Olayı: 1909
B) Fransa'nın Tunus'u işgali: 1881
C) Arnavutluğun bağımsızlığı: Kasım 1912
D) Kıbrıs'ın İngiliz yönetimine bırakılması: 1882
E) Osmanlı Devleti'nin II. Meşrutiyet'i ilan etmesi: 1908

CEVAP: C

9. Başlangıçta bir İtilaf Devleti olan Rusya'da Ekim 1917 Bolşevik İhtilali'nden sonra rejim değişikliğine gidilmiş ve yeni sosyalist rejim Batı karşıtı bir tavır takınmıştır. Bu da İtilaflar ile Rusya arasındaki ilişkilerin kesilmesi sonucunu doğurmuştur.

CEVAP: D

10. Soruda verilen I. ve III. öncüller kayıtsız şartsız bağımsızlığın amaçlandığını gösterir. I- Numaralı seçenekte verilen, yabancı işgalere karşı direnme yargısı; ne olursa olsun hiçbir işgalin kabul edilemeyeceğini ifade etmektedir.

III- Numaralı seçenekte verilen, Amerikan mandasını reddetme; yarı bağımlı bir siyasi seçeneğin kesinlikle kabul edilmeyeceğini işaret etmektedir.

II ve IV numaralı seçeneklerde verilen, yargılar, doğrudan bağımsızlıkla ilgili değil, Kurtuluş Savaşı'nda yapılan bazı uygulamalardır.

CEVAP: B

11. Yürütme eylemi siyasal bir sistemde "hükümet" tarafından yapılır.

"Ulusal direnişi sevk ve idare etmek" bir yürütmedir. Bu yürütmenin Temsilciler Kurulu tarafından yapılacağı açıkça ifade edildiğinden, D seçeneği Temsilciler Kurulu'nun bir hükümet gibi hareket ettiğinin en açık kanıtıdır.

CEVAP: D

12. Günümüzde de süre dolmadan TBMM seçiminin yenilenmesine karar verilebilir. (III) TBMM, günümüzde de savaş ve barışa karar vermektedir. (IV)

Günümüzde hükümette görev alacak bakanlar, başbakan tarafından belirlenir. Meclis karar vermez.

Günümüzde TBMM başkanı Bakanlar Kurulunun doğal başkanı değildir. Bakanlar Kurulunun başkanı Başbakan'dır.

CEVAP: E

13. Yunanlıların son saldırı savaşı olan Sakarya Meydan Muharebesi'nde Türk ordusu büyük bir zafer kazanmıştır. Bu savaşın sonunda başlayan Yunan geri çekilişine rağmen Türk ordusu takip etmemiş bir yıla yakın bekleme yapmıştır. Bu beklemenin temel nedeni taarruz için gerekli hazırlıkları yapmaktır. Çünkü eksikliklerle yapılacak bir taarruz olumlu sonuç vermeyebilirdi.

CEVAP: A

14. Medeni Kanun içerdiği birçok hükümle laiklik ilkesi ile ilgilidir. Mesela reşit olan çocukların din seçiminde özgür olması gibi. Öğretimin birleştirilmesi, medreselerin kapatılması ile gerçekleşmiştir. Bu da pozitif bir müfredata sahip yeni okulların açılması anlamına gelmektedir.

Şer'iye ve Evkaf Bakanlığı'nın kaldırılmasıyla Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuş ve böylece bu kurumun devletin denetiminde sadece din işleri ile ilgilenmesi sağlanmıştır.

CEVAP: D

15. Paragrafta verilen oranlara baktığımızda, 1923 yılından itibaren, her 20 bin kişi için bir milletvekili seçilmesi gerekiyor. Yani 40 bin kişi için 2 milletvekili seçilecektir. Bu da bir önceki dönemle kıyaslandığında halkın yönetime katılmasını % 100'den fazla bir oranın olumlu etkiler.

CEVAP: A

16. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler, her yönü ile ulusal eylemlerdir. Bu eylemler, ancak karşılıklı bir güven ve ortak bir amaç etrafında birleşme ile mümkün olabilir. Fakat E seçeneğinde belirtilen; "Kurtuluş Savaşı döneminde mahalli derneklerin kurulması" yargısının Türk Milleti ile Mustafa Kemal arasında gelişen karşılıklı güven ile bir ilgisi yoktur.

CEVAP: E

17. Öncülde Osmanlı Devleti'nde kardeş kavgalarının çıkma nedeni olarak mezhep ve tarikat ayrılıkları verilmiştir. Bu unsurlar din ile ilgilidir. Bu tür çatışmaları önlemek için cumhuriyet döneminde Laik devlet anlayışı benimsenmiştir. Çünkü laiklik devletin din tarafından yapılması ve din-vicdan özgürlüğünü esas almasıdır.

CEVAP: C

DENEME – 5 SORULARI

1. Herodotos'tan önce tarihi olayların oluşuna ilişkin birtakım listeler, kronoloji cetvelleri ve yıllıklar düzenlenmiş olduğu halde, tarih biliminin öncüsü olarak Herodotos gösterilmektedir.
Herodotos'un tarih biliminin öncüsü olarak kabul edilmesinde, aşağıdakilerden en çok hangisinin etkili olduğu savunulabilir?
- A) Araştırarak ve yansız olmaya çalışarak yazması
B) Pek çok tarihi olayı bizzat yaşamış olması
C) Tarihi olayların kimler arasında ve ne zaman olduğunu belirtmesi
D) Tarihi olayları kronolojik sıraya göre vermesi
E) Olayların geçtiği yerleri gezip görmesi
2. Hattuşaş'ta bulunan ve Hititlerle Mısırlılar arasında yapılan Kadeş Barışı ile ilgili olan metinde, antlaşmaya Hitit Kralı III. Hattuşili'nin mührü yanında, Hitit Kraliçesi Pudahepa'nın da mührü basılmıştır.
Bu bilgi aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?
- A) Antlaşmanın eşit koşullar altında yapıldığının
B) İki devletin yöneticileri arasında akrabalık kurulduğunun
C) Antlaşmanın uzun süre yürürlükte kalacağını
D) Kraliçenin devlet işlerine söz sahibi olduğunun
E) Eski Anadolu'da yasaların kadınları koruduğunun

3. Moğollar ve Anadolu Selçuklu Devleti'yle komşu olan Harzemşahlar Devleti'nin 1231 yılında yıkılmasından sonra, Anadolu Selçuklu Devleti Moğollarla savaşmak zorunda kalarak ağır bir yenilgiye uğramıştır. 1243 yılındaki bu yenilgiden sonra Moğolların Anadolu üzerindeki baskısı giderek artmıştır.
Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biridir?
- A) Anadolu Selçuklu Devleti'nin Bizanslılarla Miryakefalon Savaşı'nı yapması
B) İlk Haçlıların Anadolu'ya gelmesi
C) Anadolu'da ilk Türkmen beyliklerinden Saltukluların kurulması
D) Moğolların Anadolu Selçuklu Devleti'ni kendilerine bağlı bir hükümet gibi yönetmesi
E) Büyük Selçuklu Devleti'nin parçalanması
4. Avrupa'da yaşanan;
I. Barut yapmanın öğrenilmesi
II. Derebeyliğin yıkılması
III. Ateşli silahların yapılması
IV. Merkeziyetçi yönetimlerin güçlenmesi
olaylarının oluş sırası nedir?
- A) I, III, II ve IV
B) III, IV, I ve II
C) II, IV, I ve III
D) IV, II, III ve I
E) I, II, III ve IV
5. XVII. yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğu'nda;
I. Padişahların çoğu başarısız olmuştur,
II. Devlet dairelerinde rüşvet ve haksızlık yaygınlaşmıştır,
III. Uzun süren ve başarısızlıkla sonuçlanan savaflara girilmiştir.
Aşağıdakilerden hangisi, bu sorunların XVII. yüzyılda ortaya çıkan bir sonucu olarak kabul edilebilir?
- A) İslahat hareketlerinin hızlanması
B) Anayasal yönetime geçilmesi
C) İç ayaklanmaların artması
D) Yeni ekonomik önlemler alınması
E) Batı ile diplomatik ilişkiler kurulması

6. Osmanlı tarihinin, Kuruluş Dönemi'nde "üm-met", Tanzimat Dönemi'nde "devlet" Meşrutiyet Dönemi'nde "Türklük" anlayışı egemen olmuştur.
Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerde etkili olmamıştır?
- A) Yönetimdeki kişiler
B) İslam dini
C) Ekonomik yapı
D) Siyasal değişimler
E) Avrupa'daki gelişmeler
7. XIX. yüzyılda Rusya'nın;
I. Balkan Yarımadası'nı Slavlaştırmaya çalışma
II. Açık ve sıcak denizlere inmek isteme
III. Osmanlı ülkesindeki Ortodoksların haklarını korumaya çalışma
IV. Gücünü Avrupa devletlerine kabul ettirmeye çalışma
V. Osmanlı ülkesinde yapılan ıslahatları yetersiz bulma
VI. Hürriyetçi fikirlere karşı çıkma
girişimlerinden hangileri, Osmanlı-Rus ilişkileri üzerinde en az etkili olmuştur?
- A) I ve III
B) III ve V
C) I ve V
D) IV ve VI
E) I ve II
8. I. Dünya Savaşı sonucunda kurulmuş olan üç yeni devlet aşağıdakilerden hangisidir?
A) Bulgaristan - Romanya - İsviçre
B) Hollanda - Belçika - Danimarka
C) Arnavutluk - Sırbistan - Karadağ
D) Yugoslavya - Çekoslovakya - Polonya
E) Avusturya - Macaristan - Yunanistan
9. I. ve II. Dünya savaşları arasındaki dönemde;
I. Almanya'da Nasyonal Sosyalizm'in yükselmesi,
II. İtalya'da aşırı ırkçı grupların etkinlik kazanması,
III. Kore Savaşı'nın başlaması
gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?
- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III
E) Yalnız III

10. Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır." maddesinin yer alması, aşağıdakilerden hangisinin değişeceğinin bir işareti-dir?
- A) Mebuslar Meclisi'ndeki üyelerin
B) Ülkedeki egemenlik anlayışının
C) İstanbul Hükümeti'nin
D) Merkezden yönetimin
E) Başka uluslarla yapılan antlaşmaların
11. I. Yöre halkının ve milis güçlerinin Urfa'yı Fransızlara karşı başarıyla savunması
II. İstanbul'un resmen işgal edilmesi ve Mebuslar, Meclisi'nin dağıtılması
III. İstanbul Hükümeti'nin Amasya Protokolleri'yle Kuva-i Milliye'yi tanıması
gelişmelerinden hangilerinin ülkede birlik ve beraberliği güçlendirip Ulusal Kurtuluş Savaşı'na katılımı artırdığı savunulabilir?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III
12. Osmanlı Anayasası hükmü: Osmanlı Mebuslar Meclisi'ni açma ve kapatma yetkisi padişaha aittir.
Durum: Seçimle gelen üyelerden oluşan son Osmanlı Mebuslar Meclisi'ni İngilizler basmış, bazı milletvekilleri tutuklanmış, tutuklanmayanlardan bir kısmı Anadolu'da yeni açılan TBMM'ye katılmıştır.
Yukarıda verilen durumun Osmanlı Anayasası'nın hükmüyle bağdaşmayan yönü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin Anadolu'da toplanmamış olması
B) Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin seçimle gelen üyelerden oluşması
C) Osmanlı Mebuslar Meclisi üyeleri arasında fikir ayrılığı olması
D) Osmanlı Mebuslar Meclisi üyelerinin vatanın kurtarılmasını amaç edinmesi
E) İngilizlerin, Osmanlı Mebuslar Meclisi'ni çalışamaz hale getirmesi

13. Mustafa Kemal, Temsilciler Kurulu adına vilayetlere, sancaklara ve kolordu komutanlıklarına gönderdiği bir genelge ile, Ankara'da bir millet meclisi açılacağını; İstanbul'un işgaliyle dağıtılmış olan Mebuslar Meclisi'nden Anadolu'ya kaçabilen milletvekillerinin haklarının saklı tutulduğunu ve açılacak olan millet meclisine onların da katılabileceğini bildirmiştir.

Bu genelge aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olamaz?

- A) Ulusal iradenin kurumsallaştırılmakta olduğunu
- B) Ulusal güçlerin etkin kılınmak istendiğinin
- C) Yeni meclisin geçici nitelikte olduğunu
- D) Ülkede birlik ve beraberliğin sağlanmak istendiğinin
- E) Temsilciler Kurulu'nun sivil ve askeri yöneticilerle birlikte hareket etmek gereksiniminde olduğunu

14. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiğini gösterir?

- A) Doğu Trakya'da Meriç Irmağı'nın sol sahiline kadar olan bölge on beş gün içinde Yunanlılar tarafından terk edilecektir.
- B) Doğu Trakya'nın devir teslim işi İtilaf Devletleri'nin memurları aracılığıyla otuz gün içinde yapılacaktır.
- C) Lozan Konferansı'nın bitimine kadar Türkler Doğu Trakya'da sekiz bin asker bulunduracaktır.
- D) İstanbul ve Boğazlar, Büyük Millet Meclisi Hükümeti yönetimine bırakılacaktır.
- E) İtilaf Devletleri'nin kuvvetleri Lozan Antlaşması'na kadar İstanbul'da kalacaktır.

15. Cumhuriyet'in ilanından sonra yapılan aşağıdaki değişikliklerden hangisi, toplumsal hayattaki uygulamalarda, aynı konuda var olan farklılıkları ortadan kaldırma amacına yönelik değildir?

- A) Medreselerin kapatılması
- B) Şer'i Mahkemeler'in kaldırılması
- C) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- D) Miladi Takvim'in kabul edilmesi
- E) Ölçülerde metrik sisteme geçilmesi

16. Atatürk, Türk tarihini yalnız Osmanlı ve Selçuklu dönemiyle sınırlı olarak değil, çok daha gerilere giderek dünya tarihi çerçevesinde incelemeleri için tarihçileri teşvik etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi böyle bir çalışmanın amacı olamaz?

- A) Türklerin, çok sayıda devlet ve uygarlık kurmuş olduklarını göstermek
- B) Türklerin, dünyanın eski bir ulusu olduğunu ortaya koymak
- C) Anadolu'da ilk yaşayan kavimlerin Türk olduğunu belgelemek
- D) Türklerin çoğu kez tarihin akışına yön verdiklerini göstermek
- E) Asya uygarlığını yaratanlar arasında Türklerin de bulunduğunu kanıtlamak

17. Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri, 1925-1937 yılları arasında Balkan Antantı'na ve Sadabad Paktı'na öncülük etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu girişimlerin amacı değildir?

- A) Sınırların güvenliğini sağlamak
- B) Yurtta barış, dünyada barış ilkesine uymak
- C) Komşu devletlerin dostluğunu kazanmak
- D) Komşu devletler arasındaki anlaşmazlıklara çözüm bulmak
- E) Devletlerarası güç birliği kurmak

DENEME – 5 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarih biliminin en önemli özelliklerinden biri "tarafsızlık (Objektiflik)" ve ileri sürülen bir hipotezin "belgelere" dayanmasıdır. Bu bilgi göz önüne alındığında Herodotos'dan önce yapılanlara rağmen, tarih biliminin öncüsü olarak Herodotos'un gösterilmesi O'nun yansız ve ileri sürdüğü tezleri önceden araştırmasıdır.

CEVAP: A

2. Tarihin ilk yazılı antlaşması olarak kabul edilen Kadeş Antlaşması'nda Hitit Kralı ve kraliçesinin mührünün bulunması, kraliçenin de yönetimde söz sahibi olduğunu gösterir. Ayrıca Hititlerde Kral, Tavananna ve Pankuş şeklindeki üçlü yönetim yapısında, Tavananna'nın Hitit kraliçesi olması da verilen yargıyı doğrulamaktadır.

CEVAP: D

3. Neden doğru cevap olamazlar.

A) Anadolu Selçukluları Bizans ile Miryakefalon Savaşı'nı 1176 yılında yani 1243 Köseadağ Savaşı'ndan önce yapmışlardır.

B) Haçlılar Anadolu'ya ilk kez 1096 yılında gelmiştir.

C) Anadolu'nun ilk Türk beyliği olan Saltuklar 1071 Malazgirt Savaşı'ndan hemen sonra kurulmuştur.

E) Büyük Selçuklu Devleti, Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulduğu sırada parçalanmıştır.

Bakıldığında, öncüle bağlı olarak soru kökünde 1243 Köseadağ Savaşı'nın sonuçları sorulmaktadır. Bu nedenle kronolojik olarak A - B - C - E seçenekleri savaştan daha önce gerçekleşmiştir.

D) 1243 Köseadağ Savaşı ile Anadolu Selçuklu Devleti'ni mağlup eden Moğollar bir süre Selçukluları kendilerine bağlı bir hükümet gibi yönetmişlerdir.

CEVAP: D

4. Doğru sıralanış, I, III, II ve IV'tür. Avrupalılar Haçlı Seferleri ile Doğu dünyasında tanıdığı barutu (I) ateşli silahlarda kullanmışlar (III) ve böylece yıkılmaz diye düşünülen derebeylikleri yıkmışlardır (II). Derebeyliklerin yıkılması ile de merkezi yönetimler yeniden güç kazanmıştır (IV).

CEVAP: A

5. Soruda verilen bilgiler doğrultusunda düşünüldüğünde;

A) Islahat hareketlerinin hızlanması; XVII. yüzyılda görülür. Ancak bu ıslahatlar aynı yüzyıl için oldukça yüzeyseldir ve her alanı kapsamaz. Bu seçenek güçlü bir çeldiricidir.

B) Anayasal yönetime geçilmesi, XIX. yüzyılda gerçekleşmiştir.

C) Soruda verilen üç gelişme Yeniçeri, Celali (Anadolu) ve Merkez (İstanbul) isyanlarına neden olmuştur. Bu isyanların bazıları yaklaşık iki yüzyıl yıl boyunca bir şekilde devam etmiştir.

D) Yeni ekonomik önlemlerin alınması; XVII. yüzyılda bazı yüzeysel ekonomik önlemler dışında, sorunların temeline inilmemiştir.

E) Batı ile diplomatik ilişkilerin kurulması, XVIII. yüzyılda gerçekleşmiştir.

CEVAP: C

6. Osmanlı Devlet adamları devleti yönetirken, şartların da etkisi ile, farklı anlayışlarla devleti yönetmiştir. Osmanlılar kuruluş döneminde Hristiyan dünya ile şiddetli bir mücadele içindedirler. Bu durumda özellikle Anadolu'daki Müslüman beylik veya devletlerin desteğini sağlamak için, aynı dinden olmak anlamında "ümme" fikri hayati bir mana taşıyordu.

Fakat zamanla devletin sınırları ciddi şekilde genişlemiş ve bu durumda artık ümmet siyaseti yerine, din, dil ve ırk farkı gözetmeksizin herkesin Osmanlı olması, yani tek devletin çatısı altında yaşaması ögesi benimsenmiştir.

XIX. yüzyılın son yarısına girildiğinde ise, artık azınlık isyanlarının önü alınamamaktadır. Yüzyıl bittiğinde Osmanlı devleti Türk olmayan topraklarının önemli bir kısmını kaybetmiştir. Bu durumda, Türklük siyaseti hiç olmadığı kadar güçlenmiştir.

Görüldüğü gibi, Osmanlı tarihsel sürecindeki bu değişikliklerde ekonomik yapı etkili değildir. Zaten başından sonuna kadar, Osmanlı ekonomisi radikal (köklü) bir değişiklik de yaşamamıştır.

CEVAP: C

7. XIX. yüzyılda Osmanlı - Rusya ilişkileri üzerinde etkili olan başlıca unsur, Rusya'nın sıcak denizlere inme siyasetidir. Rusya bu siyasetinde başarılı olmak için bazı yöntemler uygulamıştır. Bunlar;

- Osmanlı Devleti'nde azınlık hareketlerini kışkırtmak
- Osmanlı kontrolündeki slav kökenli Balkan uluslarının dini ve siyasi temsilciliği rolünü oynamak

Dolayısıyla IV. ve VI. numaralı seçeneklerde verilen bilgiler, diğerlerine göre en az etkili olmuştur.

CEVAP: D

8. I. Dünya Savaşı dünya haritasını önemli ölçüde değiştirmiş ve bunun sonucunda birçok yeni devlet kurulmuştur. Yugoslavya, Çekoslovakya ve Polonya bu devletlerden bazılarıdır.

CEVAP: D

9. 1918 - 1939 yılları arasında; Almanya'da Hitler'in iktidara gelmesine bağlı olarak Nasyonel Sosyalizm gelişmiştir. Ayrıca 30'lu yılların başından itibaren Mussolini'nin etkisiyle faşizm ortaya çıkmıştır.

Ancak, Kore Savaşı bu süreçte yaşanmış bir gelişme değildir. Bu savaş 1950-53 yılları arasında yaşanmış bir gelişmedir.

CEVAP: B

10. "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır" maddesinde yer alan "milletin kararı" ifadesi, ulusal egemenliğe dayalı bir rejimle ancak söz konusu olabilir. Bu rejim, cumhuriyet rejimidir. Bununla, ülkedeki egemenlik anlayışının değişeceğine işaret edilmiştir.

CEVAP: B

11. I ve III numaralı seçeneklerde verilen yargılar, doğrudan askeri ve siyasi başarıyı gösterdiği için Kurtuluş Savaşı'na katılımı artırmıştır.

II numaralı seçenekte verilen yargı ise, diğer iki seçeneğe göre biraz daha dikkat edilmesi gereken bir durum içeriyor. İstanbul'un işgali ve Meclisin dağıtılması, Anadolu'da TBMM'nin açılma sürecini hızlandırmış ve böylece tüm umutların Anadolu'ya bağlanması sonucunu doğurmuştur. Bu yüzden II. numaralı seçeneği de cevap olarak almamız gerekir.

CEVAP: E

12. İngilizler, sadece padişah tarafından açılıp kapatılabilen meclisi, güç kullanarak dağıtmak ve üyelerinden birçoğunu da tutuklamak suretiyle;

- Padişahın temel bir hakkını çiğnemişler
- Meclisi çalışamaz hale getirmişlerdir.

CEVAP: E

13. Genelgenin sancak ve kolordu komutanlıklarına gönderilmesi ile B ve E seçeneği, Ankara'da bir meclisin açılacağına duyurulması ile A seçeneği, Mebuslar Meclisi'nden Anadolu'ya kaçabilen vekillerin haklarının saklı tutulduğu ve yeni meclise onların da katılabileceği ifadesiyle; D seçeneği uyumaktadır.

Ancak verilen bilgilerde yeni meclisin geçici nitelikte olduğuna yönelik hiçbir bilgi yoktur.

CEVAP: C

14. Başkent bir devletin hukuki varlığına kanıttır. Osmanlı'nın başkenti İstanbul'da itilaflar tarafından Osmanlı'ya değil TBMM'ye teslim edilmiştir. Bu da Osmanlı'nın hukuken yok sayıldığı anlamına gelmektedir.

CEVAP: D

15. A, B, D ve E seçeneklerinde verilen devrimlerle, çağdaş uygulamalarla çelişen, dolayısıyla da aynı konuda var olan farklı uygulamaların kaldırılması hedeflenmiştir. Fakat seçim sistemindeki değişikliklerle böyle bir amaç güdülmemiştir.

CEVAP: C

16. Atatürk'ün Türk tarihinin Selçuklu ve Osmanlı öncesi döneminin de araştırılması için, tarihçileri teşvik etme nedeni, Türklerin de dünya uygarlık tarihine yön veren, tarihi süreci; ekonomik, siyasi ve kültürel olarak etkileyen bir millet olduğunu kanıtlamaktır. A, B, D ve E seçenekleri bu amaca yöneliktir. Ancak bu amaçlar arasında Anadolu'da yaşayan ilk kavimlerin Türk olduğunu belgelemek yoktur.

CEVAP: C

17. Sadabat ve Balkan antantları, 1930'lu yıllarda saldırgan Alman ve İtalyan politikalarına karşı sınır güvenliğini esas alarak gerçekleştirilmiştir. Yani bir dış soruna karşı bölgesel işbirliğine gidilmiştir. Bunda temel amaç ise dünya barışıdır.

Fakat, bu birliklerin kurulmasında, komşu devletler arasındaki anlaşmazlıklara çözüm bulmak yoktur.

CEVAP: D

DENEME - 6 SORULARI

1. Kalkolitik Çağ'da Anadolu'da avcılık önemini kaybetmiş, tarım öncelik kazanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak Kalkolitik Çağ ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Verimli topraklara göç edilmiştir.
- B) Yerleşik hayata geçilmemiştir.
- C) İnsanların yaşantısı değişmiştir.
- D) Hayvancılık yapılmamıştır.
- E) Tüketim üretimden çok olmuştur.

2. İlk Türk devletlerinde kurultayın savaş, barış gibi önemli konularda aldığı kararlar kağanı bağlamazdı.

Buna göre Kurultay aşağıdakilerden en çok hangisine benzemektedir?

- A) Meclis Hükümeti
- B) Olağanüstü Meclis
- C) Kurucu Meclis
- D) Ulusal Meclis
- E) Danışma Meclisi

3. İslamiyet'i kabul eden Mısır ve Kuzey Afrika'nın Arap olmayan yerli halkı sadece din değiştirmekle kalmayarak zamanla yeni bir kimlik de kazandılar. Türkler ve İranlılar ise din değiştirmelerine karşın kimliklerini korudular.

Türklerin ve İranlıların kimliklerini korumaları aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Arapça'yı din dili olarak kabul etmelerinin
- B) İslamiyet'i gruplar halinde kabul etmelerinin
- C) Araplarla siyasal ilişkilerinin geç başlamasının
- D) Ülkelerinin Arabistan'a daha uzak konumda olmasının
- E) Eski ve köklü bir kültüre sahip olmalarının

4. Osmanlı Devleti'nde Türkçe, Arapça ve Farsça kelime ve kuralların karışımı bir dil olan Osmanlıca, resmî yazışma ve yazılı edebiyatta kullanılırken halk arasında Türkçe kullanılmıştır.

Bu duruma göre,

- I. Osmanlı Devleti'nde yönetilenlerle yöneticiler arasında kültür farklılığı olmuştur.
- II. Türkçe, Arapça ve Farsçanın etkisinde kalmıştır.
- III. Uluslararası ilişkilerde Arapçanın kullanımını diğer dillerden fazladır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Rusya, Osmanlı üzerindeki hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla aşağıdakilerden hangisini uygulamış olamaz?

- A) Osmanlı'daki Ortodoksların koruyuculuğunu üstlenme
- B) Panslavizm fikri ile Balkan topluluklarını kışkırtma
- C) Girit ve çevresini topraklarına katma
- D) Osmanlı teknik gücünün üstüne çıkma
- E) Anadolu'nun doğusundaki Ermenileri kışkırtma

6. Aşağıdaki belgelerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin ayanlara söz geçiremeyecek hale geldiğini gösteren bir kanıttır?

- A) Fatih Kanunnamesi
- B) Sened-i İttifak
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Islahat Fermanı
- E) Kanun-i Esasi

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı İmparatorluğu'nda, XVII. yüzyıldan XIX. yüzyılın ilk yarısına kadar yapılan ıslahatlarda askeri alana ağırlık verilmesine yol açan öncelikli etkenlerden biri değildir?

- A) Askeri harcamaların hızla artması
- B) Yeniçeri Ocağı'nın bozulması
- C) İmparatorluğun toprak kaybetmesi
- D) İmparatorluğun dağılma tehlikesiyle karşılaşması
- E) Devletin uluslararası saygınlığının azalması

8. Aşağıdakilerden hangisi Çanakkale Savaşı'nın doğrudan sonuçlarından biri değildir?

- A) İtilaf Devletleri'nin Ruslara gerekli askeri yardımı yapamaması
- B) I. Dünya Savaşı'nın uzaması
- C) Yarım milyona yakın insanın ölmesi
- D) İngiliz ve Fransız donanmalarının büyük kayıplar vermesi
- E) Rusya'nın I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesi

9. 1919 yılında İtilaf Devletleri'nin, "Türklerin Anadolu'daki Hristiyanları katletmek üzere olduğu" şeklinde asılsız bir haberi dünya kamuoyuna yaymalarının amacı neydi?

- A) Anadolu'daki iç isyanları desteklemek
- B) Sevr Antlaşması'nın imzalanmasını çabuklaştırmak
- C) İzmir'in işgalini haklı göstermek
- D) İstanbul'un işgalini haklı göstermek
- E) Anadolu'da zararlı dernekler kurulmasını hızlandırmak

10. Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda Mustafa Kemal, "Artık İstanbul Anadolu'ya hâkim değil tâbi olmak mecburiyetindedir." görüşünü savunuyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu görüşü destekleyen bir gerekçe olamaz?

- A) İstanbul'un işgal edilmesi
- B) Milli Mücadele hareketinin güç kazanması
- C) Mustafa Kemal'in Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı'ndan ayrılması
- D) Anadolu'da düzenli ordunun kurulması
- E) Osmanlı Devleti'nin işgaller karşısında etkisiz kalması

11. İstanbul Hükümeti, Amasya Protokolü'nde yer alan "Temsil Kurulu'nun rızası olmadan düşmanlarla barış görüşmelerine gidilmemesi" kararını reddetmiş, "Mebusan Meclisi'nin toplanması" kararını ise kabul etmiştir.

İstanbul Hükümeti'nin, Temsil Kurulu'na verilmek istenen yetkiyi kabul etmemekle ulaşmak istediği amaç, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un işgal edilmesini engellemek
- B) Temsil Kurulu'nu Osmanlı Meclisi'nde etkili hale getirmek
- C) İtilaf Devletleri'yle ilişkileri geliştirmek
- D) Merkezi otoriteyi korumak
- E) Milli birliği sağlamak

12. Aşağıdakilerden hangisi "Türkiye Devleti yalnız TBMM tarafından temsil olunur." ilkesi doğrultusundaki gelişmelerden biri değildir?

- A) Ankara Antlaşması'nın TBMM tarafından onaylanması
- B) Osmanlı Hükümeti varken TBMM'nin yeni bir hükümet kurması
- C) Osmanlı Hükümeti'nin Lozan'a çağırılması üzerine TBMM'nin saltanatı kaldırması
- D) TBMM'nin Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey başkanlığında bir heyeti Moskova'ya göndermesi
- E) Londra Konferansı'na Osmanlı Hükümeti ile TBMM Hükümeti'nin birlikte katılması

13. İlk TBMM Hükümeti:

- I. I. ve II. İnönü Savaşları'nı kazanması üzerine Sovyetler Birliği ile Moskova Antlaşması'nı,
- II. Sakarya Meydan Savaşı'nı kazanması üzerine Fransa ile Ankara Antlaşması'nı,
- III. Başkomutanlık Meydan Savaşı'nı kazanması üzerine de itilaf Devletleriyle Mudanya Ateşkes Antlaşması'nı yapmıştır.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) TBMM Hükümeti, haklarını savaşarak alma yanlısıdır.
- B) Sovyetler Birliği ile Fransa, Yunanlılara karşıdır.
- C) Sovyetler Birliği ile Fransa, Türklerle savaşı göze alamamışlardır.
- D) TBMM Hükümeti, varlığını askeri alandaki başarılarıyla kabul ettirmiştir.
- E) Sovyetler Birliği, İtilaf Devletleri'ni TBMM Hükümeti'yle antlaşmaya zorlamıştır.

14. I. Okuma yazmayı öğreterek okur yazarlığı yaygınlaştırma
II. Türkçe'yi yabancı dillerin baskısından kurtarma
III. Kitle iletişim araçlarının yayınlarını denetleme
IV. Türk Dili'nin zenginliklerini ortaya koyma

Yukarıdakilerden hangilerinin, Türk Dil Kurumu'nun esas çalışmalarından olduğu savunulabilir?

- A) I ve II B) I ve IV
- C) II ve III D) II ve IV
- E) I, III ve IV

15. TBMM'nin 30 Kasım 1925 tarihinde kabul ettiği bir kanunla, tekke, türbe ve zaviyeler kapatılmış; ancak tekke ve zaviyelerden cami ve mescit olanlara dokunulmamıştır.

Bu uygulama laiklik ilkesinin,

- I. bütün dinlere eşit davranılması,
- II. din adına birtakım batıl inançların yayılması karşısında devletin taraflı davranması,
- III. ibadet özgürlüğü tanınması

özelliklerinden hangilerini yansıtmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) Yalnız III D) I ve II
- E) II ve III

16. Cumhuriyet'in kurulmasından sonra gerçekleştirilen, milli eğitimle ilgili uygulamalardan bazıları şunlardır:

- I. Durmaksızın daha çağdaş ve daha doğruya yönelinmesi
- II. Okur-yazar olmayan birey bırakmamak ülküsüyle eğitim yatırımları yapılması
- III. Halkın kendi kendini yönetmesinin bir erdem olduğu düşüncesinin eğitimle yaygınlaştırılması

Bu uygulamaların Atatürk ilkeleriyle ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik	Devletçilik
B) İnkılapçılık	Devletçilik	Cumhuriyetçilik
C) Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık	Devletçilik
D) Devletçilik	Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık
E) Devletçilik	Cumhuriyetçilik	Cumhuriyetçilik

17. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin,

- I. Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması ve görevinin Türk tarafına geçmesi
- II. Yabancı savaş gemilerinin Boğazlardan geçişinin sınırlandırılarak, Türkiye'nin denetimine bırakılması
- III. Yabancı devletlere ait ticaret gemilerinin her iki yönde Boğazlardan geçişlerinin serbest olması

hükümlerinden hangileri, Türkiye'nin dünya devletleri arasındaki saygınlığının daha da arttığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) Yalnız III D) I ve II
- E) I, II ve III

DENEME – 6 ÇÖZÜMLERİ

1. Soruda geçen Kalkolitik Devir, M.Ö 5.500-2500 yılları arasında Taş- Bakır devirleri arasında bir geçiş dönemidir. Dolayısıyla insanların sürekli tüketim durumundan üretici duruma geçtiği Cilalı Taş Devri'ni de içine alır. Bu da insan ırkının yaşam tarzının değiştiğini gösterir. Çünkü Cilalı Taş Devri'nden önce üretici insan topluluğu yoktur.

CEVAP: C

2. Demokratik devlet düzenlerinde meclis kesin karar alma organıdır. Bu tür düzenlerde devlet başkanın tek başına verdiği kararlar meclisi bağlamaz. Fakat eski Türk devletlerinde bunun tam tersi varsa, bu durumda meclis, mutlak karar alma organı değil de, "danışma kurulu" düzeyindedir.

CEVAP: E

3. Mısır ve Kuzey Afrika'nın yerli halkına nazaran Türkler ve İranlıların Araplaşmamaları ve İslamiyet'i kabul etmelerine rağmen benliklerini korumaları, iki toplumun da eski ve köklü bir kültürel geçmişe sahip olmaları ile ilgilidir.

CEVAP: E

4. Osmanlı Devleti'nde resmi işlemlerde, edebiyatta Osmanlıca'nın kullanılması halk arasında ise Türkçe'nin yaygın olması; yönetenlerle yönetilenler arasında ciddi bir kopukluğa ve kültürel farklılığa yol açmıştır (I).

Ayrıca Farsça ve Arapça'nın karışımı olan Osmanlıca'nın yoğun kullanımı Türkçenin etkinliğini de azaltmıştır (II).

CEVAP: C

5. Rusya I. Petro'dan itibaren sıcak denizlere inme, Balkanlarda etkili olma gibi hedefler gütmüştür. Rusya bu amaçlarına ulaşabilmek için yeni gelmiş panslavizm politikasıyla Balkanları kışkırtmış, yeri gelmiş Osmanlı tebası olan Ortodoksların koruyuculuğunu üstlenmiş ve yeri gelmiş teknik üstünlüğünü kullanmıştır.

Ancak, Rusya'nın hedeflerine ulaşabilmek için giriştiği faaliyetler arasında Girit ve çevresini ele geçirme yoktur. Bu hedef Yunanistan'ın kurulmasını isteyen Rumların hayalidir.

CEVAP: C

6. Fatih Kanunnamesi, Osmanlı gelenek hukukun yazılı hale getirilmesi ile ilgilidir. Tanzimat Fermanı: Osmanlı devletinin batı baskısını azaltmak için Osmanlı halkının tamamı için öngördüğü bazı hukuki düzenlemelerle ilgilidir.

Islahat Fermanı: yine Avrupa baskısını azaltmak için daha çok azınlık tebaa için yapılmış bazı düzenlemelerle ilgilidir.

Kanun-i Esasi: İlk Türk Anayasasıdır.

Sened-i İttifak: II. Mahmut ile Ayanlar arasında 1808 yılında imzalandı. Buna göre, padişah ayanların varlığını tanıyacak, ayanlar da Osmanlı padişahının yapacağı reform hareketlerini destekleyecekti. Ancak bir Osmanlı padişahının devlet dışında bir güçle aynı masaya oturması, ayanlara söz geçiremediğine işaretti.

CEVAP: B

7. Osmanlı'da modernleşme süreci en başta, askeri alanda başlamıştır. Bunun nedenleri B,C, D ve E seçeneklerinde verilmiştir.

Ancak "Askeri harcamaların hızla artması" yargısı, askeri ıslahatlara ağırlık verilmesinin bir nedeni olamaz. Çünkü askeri ıslahatların amacı, harcamaları kısmak değil, orduyu Batı modelinde yenileştirmektir.

CEVAP: A

8. Rusya'nın I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesi, doğrudan Çanakkale Savaşı'nın bir sonucu değildir. Rusya Ekim 1917 yılında Bolşevik İhtilali'nin sonucunda savaşı terk etmiştir.

CEVAP: E

9. İzmir, 15 Mayıs 1919'da işgal edilmiştir. İşgal hemen her yönü ile uluslararası hukuka aykırıydı. İtilaflar bu işgallerini yasal (meşru) göstermek için "Türkler Hristiyanları katlediyor" şeklinde bir propaganda yürütmüşlerdir.

CEVAP: C

10. A, B, D ve E seçeneklerinde, İstanbul'un artık bir etkinliğinin kalmadığı ve buna karşı Anadolu halkının ulusal idareyi eline aldığından bahsedilmektedir.

Mustafa Kemal'in Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı'ndan ayrılması ise, I. Dünya Savaşı sonunda zaten beklenen bir gelişmedir. Kaldı ki bu sırada Anadolu'da henüz bir direniş söz konusu değildir.

CEVAP: C

11. Osmanlı Hükümeti, Amasya Görüşmeleri'nde Temsil Heyeti ile görüşmeyi kabul etmesine rağmen, hala kendisini milletin gerçek temsilcisi, Temsil Heyeti'ni de kısa ömürlü bir halk tepkisi olarak görüyordu. Bu nedenle İstanbul Hükümeti işgalcilerle barış görüşmelerinde kendi rızasının alınmasını, bir otorite sorunu olarak değerlendirmiş ve kabul etmemiştir.

CEVAP: D

12. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen bilgilere baktığımızda; TBMM aktif bir konumdadır ve karar organıdır. Osmanlı Hükümeti bu seçeneklerde ya hiç yok, ya da, C seçeneğinde olduğu gibi, Lozan sürecine dahil olacakken, tamamen kaldırılmıştır.

Fakat Londra Konferansı'na hem TBMM hem de İstanbul Hükümeti aynı derecede aktif konumdadır.

CEVAP: E

13. Öncülde verilen bilgilere göre, her diplomatik başarının öncesinde askeri bir zaferin yaşandığı görülmektedir. Bu durumda TBMM Hükümeti varlığını askeri alandaki başarıları ile kabul ettirmişti.

CEVAP: D

14. I. Okuma yazmayı öğretmek okuryazarlığı yaygınlaştırma, ülke geneline yayılmış okulların görevidir.

II. Türkçe'yi yabancı dillerin baskısından kurtarmak, Türk Dil Kurumu'nun önemli görevlerinin başında gelir

III. Kitle iletişim araçlarının yayınlarını denetleme, RTÜK vb. kurumların görevidir.

IV. Türk dilinin zenginliklerini ortaya koyma, Türk Dil Kurumu'nun önemli görevleri arasındadır.

Bu bilgilere göre (II) ve (IV) Türk Dil Kurumu'nun faaliyetlerindendir.

CEVAP: D

15. Cami ve mescid İslam dininin temel ibadet mekânları olduklarından, laikliğin ibadet özgürlüğü ilkesi doğrultusunda bu tür yapılara dokunulmamıştır.

Tekke, türbe ve zaviyelerde İslam dışı ve batıl fikirler öğretildiği için, devlet, bu mekânları kapatarak toplumun çıkarı için çalışma yapmıştır.

Paragrafta sadece İslam dini ile ilgili bazı uygulamalara yer verildiği için, "bütün dinlere eşit davranılması" seçeneğini alamayız.

CEVAP: E

16. I. Durmaksızın daha çağdaş ve daha doğruya yönelmesi: Sürekli bir değişim ve gelişmeden bahsettiği için İnkılâpçılık

II. Okur-yazar olmayan birey bırakmamak ülküsüyle eğitim yatırımları yapılması: Devlet, toplumsal bir faydayı, sınıfsal bir ayrıma gitmeden herkes için hedeflediği için; Devletçilik

III. Halkın kendi kendini yönetmesinin bir erdem olduğu düşüncesinin eğitimle yaygınlaştırılması: Halk ancak Cumhuriyet rejiminde kendi kendini yönetme imkânı bulabileceği için; Cumhuriyetçilik.

CEVAP: B

17. I ve II numaralı seçeneklerde verilen hükümlerde Türkiye'nin tek başına belirleyici unsur olduğu anlaşılmaktadır. III numaralı seçenekte ise, ticaret gemilerinin geçişleri serbesttir. Bu noktada Türkiye belirleyici değildir. Dolayısıyla bu seçeneği alamayız.

CEVAP: D

DENEME – 7 SORULARI

1. Bir tarihi olayda rolü olanların katkılarının doğru olarak değerlendirilmesi için aşağıdakilerden hangisinin göz önünde tutulması gerekir?

A) Olayın geçtiği zamandaki koşulların
B) Başka olaylarla benzerliklerin
C) Olayla ilgili değişik yorumların
D) Olaydan sonra kaç yıl geçmiş olduğunun
E) Eleştirinin yapılmış olduğu günün koşullarının

2. Mezopotamya'da Sus'ta bulunan taranmış üçgen, taranmış baklava dilimli motifler ve çizgiler içeren seramik çanaklara Aşkabat yakınlarında Anav yöresinde de rastlanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. Buluntular, insanlık tarihiyle ilgili bilgilere ulaşılmasını sağlamıştır.
II. Seramik sanatı farklı yerleşim yerlerinde aynı zamanda başlamıştır.
III. İnsanlar seramiği gereksinimlerini karşılamada kullanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

3. İslamiyet'i kabul eden milletler, kutsal kitaplarını okuyabilmek için Arap dilini ve alfabesini öğrenmeye başlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun sonuçlarından biri değildir?

A) Bazı toplumlarda, İslamlaşmanın Araplaşma şeklinde ortaya çıkması
B) İslamiyet'in, İslam ülkeleri arasında farklı algılanması
C) İslamiyet'in kutsal kitabının, özgün biçimini koruması
D) Arap kültürünün, diğer kültürleri etkilemesi
E) Arapça sözcüklerin diğer dillerde de kullanılır hale gelmesi

4. Türk devlet anlayışında yönetme yetkisi, kurucu hanedana özgü sayılmıştır. Bu nedenle başka bir hanedan saltanat mücadelesinde bulunamamıştır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşça büyük hanedan üyesinin tahta geçmesi
B) Hanedan üyelerinin illere vali olarak atanması
C) Hükümdarlığın hukuksal kaynağının tanrısal olduğuna inanılması
D) Yönetimin babadan oğula geçmesi
E) Hükümdar eşlerinin devlet yönetiminde söz sahibi olabilmesi

5. Duraklama Dönemi'nde, askerlikle ilgili olmayanların Yeniçeri Ocağı'na alınmasıyla devletten maaş alan yeniçeri sayısı artmış; ayrıca, Tımar Sistemi'nin bozulmasıyla da köylü toprağını bırakarak şehirlere göç etmek zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu iki durumun da önemli bir rolü vardır?

A) Ülke ekonomisinin bozulmasında
B) Eğitime önem verilmesinde
C) Dış ülkelerle diplomatik ilişkiler kurulmasında
D) Toprağın, elde edilen gelire göre gruplara ayrılmasında
E) El sanatlarında gelişme olmasında

6. II. Mahmut'tan itibaren, Osmanlı ülkesinde Avrupa usulünde eğitim gören aydın bir sınıf yetişmiştir. Bu sınıf, şahıslara göre devamlı değişen bir yönetim yerine, hukuka dayalı, kurumları olan yeni bir yönetimin kurulması için çalışmıştır.

Bu duruma göre, Osmanlı aydınlarının ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı toplumunda ulus bilincini yerleştirmek
B) Öğretim sisteminde ikiliği kaldırmak
C) Veraset sistemini değiştirmek
D) Gelenek ve görenekleri sürdürmek
E) Egemenlik anlayışını değiştirmek

7. Aşağıdakilerden hangisi, Tanzimat'ın ilanı ile "her gücün üstünde yasa gücünün olduğu" ilkesinin benimsendiğini gösteren **en güçlü kanıttır?**

A) Herkesin mal ve mülküne sahip olması ve bunu çocuklarına bırakması
B) Rüşvet ve adam kayırmancılığın kaldırılması
C) Vergilerin herkesin gelirine göre toplanması
D) Osmanlı halkının can ve mal güvenliğine kavuşturulması
E) Padişahın yetkilerinin sınırlandırılması

8. Aşağıdakilerden hangisi Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılığına neden olmuştur?

A) San Remo Konferansı kararları
B) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın yürürlüğe konması
C) İngiltere'nin Paris Konferansı'nda İzmir'in Yunanistan'a verilmesini istemesi
D) Yunanistan'ın I. Dünya Savaşı'na katılması
E) Londra Konferansı'na Osmanlı Devleti'nin çağırılması

9. Mustafa Kemal, Damat Ferit'in yerine sadrazam olarak getirilen Ali Rıza Paşa'ya çektiği telgrafta, yeni hükümetin Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde saptanan ilkelere ve ulusun amaçlarına uyması durumunda Kuva-i Milliye'nin hükümete yardımcı olacağını belirtmiştir.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İstanbul Hükümeti'nin Kuva-i Milliye kararlarına uyduğu
B) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu hareketine çekilmek istediği
C) Kuva-i Milliye'nin giderek güçlenmesinden endişe duyulduğu
D) Yalnızca kongre kararlarının geçerli olacağı
E) Kuva-i Milliye'nin kongre kararıyla oluştuğu

10. "Amasya'da yapılan görüşmelerin sonuçlarını içeren tutanakların protokol olduğunu kabul ettirmek ve bunları İstanbul Hükümeti'nin temsilcisi olan Bahriye Nazırı Salih Paşa'ya imza ettirmek önemliydi."

Atatürk'ün, Nutuk'ta yer alan bu sözlerle aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istediği savunulabilir?

A) Görüşmelere resmi nitelik kazandırılmasının önemini
B) İstanbul Hükümeti'nin alınan kararları Mebuslar Meclisi'nin onayına sunmak istediğini
C) Görüşmelerle İstanbul Hükümeti'nin zaman kazanmak istediğini
D) Salih Paşa'nın görüşmelerin yapılması için İstanbul Hükümeti'ni yönlendirdiğini
E) Anlaşma Devletleri'nin görüşmeler sırasında İstanbul Hükümeti'ne baskı yaptığını

11. Birinci TBMM'de, hükümet kurulmasına ilişkin olarak kabul edilen ilkelerden bazıları şunlardır:

I. Meclis'in üstünde bir güç yoktur.
II. Meclis'te toplanan milli iradeyi, doğrudan vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.
III. Padişah ve Halife, baskıdan kurtulduğu zaman, Meclis'in düzenleyeceği yasaya uygun esaslar içinde durumunu alır.

Bu ilkelerden hangileri, halk egemenliğine dayanan bir hükümet kurulmasının planlandığını gösterir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

12. 20 Ocak 1921 tarihinde kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nda "TBMM üyelerinin her biri yalnız kendisini seçen ilin milletvekili olmayıp bütün milletin vekilidir." maddesi yer almaktadır.

Bu madde ile,

I. Milletvekili seçiminde oyların sayımını kolaylaştırma
II. Birlik ve beraberliği sağlama
III. Ulus egemenliğini pekiştirme

hedeflerinden hangilerine ulaşılacak istendiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

13. TBMM Hükümeti'nin ilk askeri başarısı sonucunda yaptığı antlaşma, Batı ve Güney cep-helerinin güçlenmesini sağlamış ve daha sonraki gelişmelerde de etkili olmuştur.

Burada sözü edilen antlaşma aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Lozan Barış Antlaşması
B) Gümrü Antlaşması
C) Kars Antlaşması
D) Moskova Antlaşması
E) Ankara Antlaşması

14. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet'in kurulmasından çok geliştirilmesi amacına hizmet etmiştir?

- A) Düzenli ordunun kurulması
B) Saltanatın kaldırılması
C) Laik devlet anlayışı
D) Kurtuluş Savaşı
E) Lozan Barış Antlaşması

15. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

- I. Öğretim Birliği Kanunu'nun kabul edilmesi,
II. Tekke ve türbelerin kapatılması,
III. Medreselerin kapatılması

gelişmelerinden hangilerinin kültür de-ğişmesini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) II ve III
E) I, II ve III

16. Yeni Türk Devleti'nde,

- I. Saltanatın kaldırılması
II. Türk parasını koruma ile ilgili kanun çıkarılması
III. Mahkemelerde tanıklıkta kadın-erkek eşitliğinin sağlanması

gelişmeleri laiklik, cumhuriyetçilik ve mil-liyetçilik ilkeleriyle ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak grup-lanmıştır?

Laiklik Cumhuriyetçilik Milliyetçilik

- A) I II III
B) III I II
C) II III I
D) III II I
E) I III II

17. İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden bu yana geçen süre içinde teknolojiye meydana gelen gelişmenin, İkinci Dünya Savaşı öncesiyle karşılaştırıldığında çok hızlı olduğu görül-müştür.

Teknolojik gelişme hızındaki bu artışta,

- I. Ham madde gereksiniminin azalması,
II. Bilimin ilerlemesi ve bilgi birikiminin art-ması,
III. Sanayileşmenin hızlanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

DENEME - 7 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarih biliminin prensiplerinden biri de "tarihi olay ancak gerçekleştiği zamanın ve mekân-ın şartları ile değerlendirilirse doğru sonuca ulaşılabilir" düşüncesidir. Örneğin, Türk Kur-tuluş Savaşı yıllarında İstiklal Mahkemeleri konusunu inceleyen bir tarihçi, dönemin ola-ğanüstü şartlarını dikkate almadan, günümüz değer yargıları ve hukuk anlayışı ile hareket ederse yanlış bir sonuca ulaşacaktır. Olayla-rın, yaşandığı zaman ve mekanının incelen-mesi sonucunda açıklanması objektifliği güç-lendiren bir unsurdur.

CEVAP: A

2. Öncelikle bulunan arkeolojik kalıntılar insan-lık tarihi ile ilgili bilgilere ulaşmamızı sağla-mıştır. Ayrıca bu buluntulardan hareketle, farklı coğrafi bölgelerde seramik kalıntılarına ulaşılması bunların birtakım gereksinimleri karşılamada kullandıklarına işaretler. Ancak paragrafta verilen bilgiler, seramiğin Aşkabat ve Mezopotamya'da aynı zamanda ortaya çıkıp çıkmadığı konusunda bir yargıya ulaş-mamız için yeterli değildir.

CEVAP: C

3. İslamiyet'i kabul eden toplumların kutsal kitabı okuyabilmek için Arap dilini öğrenmeye başlaması, İslamiyet'in İslam ülkeleri arasın-da farklı algılanması sonucunu doğurmaz. Tersine, kutsal kitabın dilini öğrenen birbirin-den farklı toplumlar, İslamiyet'i aşağı yukarı aynı şekilde algılamışlardır.

CEVAP: B

4. Türk devlet anlayışı ve ilkelerinde hükümdara ve onun ait olduğu sülaleye ülkeyi yönetme yetkisinin Tanrı veya Allah tarafından verildi-ğine inanılmaktadır. Bu nedenden ki bu yö-netici sülalenin karşısına bir başka sülale (hanedan) saltanat mücadelesi için çıkmamıştır.

CEVAP: C

5. Paragrafta verilen bilgiler, Osmanlı ülkesinde ekonomik sonuçlar doğurmuştur.

Yeniçeri sayısı artınca, hazine zor durumda kalmıştır. Çünkü yeniçeriler her üç ayda bir "Ulufe" adıyla devletten maaş alırlar.

Tımar Sistemi'nin bozulması ve köylünün toprağını terk etmesi, en başta, tarımsal üre-timde düşüşler yaşanması sonucunu doğur-muştur. Bu durum ayrıca, kentlere kontrolsüz bir şekilde göçlerin yaşanmasına ve şehir ekonomisinin bozulmasına neden olmuştur.

CEVAP: A

6. Öncülde yer alan verilen bilgiler, II. Mah-mut'tan sonra Osmanlı aydınlarının yönetim sisteminde bir değişiklik amaçladıklarını açıkça ortaya koyuyor. Bu yüzden A, B ve D seçenekleri en başta elenmelidir. C seçeneği önemli bir çeldiricidir. Fakat "Veraset Siste-mi", tahta çıkma usulü ile ilgili olduğundan yönetim sisteminde bir değişiklik yaratmaya-caktır. Bu yüzden C seçeneğini de cevap olarak alamayız.

Osmanlı aydınları, "hukuka dayalı, kurumları olan bir yönetim sistemi" derken, egemenlik anlayışının değiştirilmesini amaçlamışlardır.

CEVAP: E

7. Tanzimat'a kadar, Osmanlı Devleti'nde her gücün üzerinde ancak Padişahın gücü vardı. Bu tüm imparatorluk sınırları içinde tartışıl-maz bir durumdu. Tanzimat'la Padişahın yet-kilerinin sınırlandırılması, her gücün üzerinde bir yasa günün varlığını göstermiştir.

CEVAP: E

8. İngiltere, I. Dünya Savaşı devam ederken İtalya'yı kendi saflarına çekmek için, bu dev-lete Anadolu'da İzmir ve çevresini vaat et-miştir. Ancak İngiltere savaş sonunda topla-nan Paris Barış Konferansı'nda Akdeniz'in stratejik bir noktasına güçlü bir İtalya'yı yer-leştirmeyi uzun vadede çıkarlarına aykırı bulmuştur. Bu nedenle bu bölgenin denetim hakkını kendi çıkarları açısından güçsüz bir devlet olan Yunanistan'a verilmesini talep edince, Anlaşma Devletleri arasında derin görüş ayrılıkları oluşmuştur.

CEVAP: C

9. Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde işgale ve işbirlikçilere İstanbul'da kurulmuş olan karşı ulusal kararlar alınmıştı. Mustafa Kemal, yeni hükümetin bu kararları kabul etmesi halinde Kuva-i Milliye'nin hükümete yardımcı olacağını bildirmiştir. Bu da yeni İstanbul Hükümeti'nin işgalcilere değil, Anadolu Hareketi'ne çekilmek istendiğinin göstergesidir.

CEVAP: B

10. Amasya Görüşmeleri sonuçlarının bir protokol olarak kabul ettirilmesi ve İstanbul Hükümeti temsilcisi Salih Paşa'ya imza ettirilmesi, Amasya Görüşmeleri'ne resmi bir nitelik kazandırmıştır. Resmi ilişkiler de ancak birbirine eşit iki siyasi güç arasında söz konusu olabileceği için, İstanbul, Anadolu Hareketi'ni tanımış olacaktı.

CEVAP: A

11. I. de verilen bilgiye dayanarak, tek yetkilinin halkın temsilcilerinin oluşturduğu TBMM olacağına
II. de verilen Milli İrade – Halk egemenliğine
III. de verilen "padişahın durumunun daha sonra, meclisin düzenleyeceği yasa ile belirleneceği" Halk egemenliğine, işaretler.

CEVAP: E

12. Kurtuluş Savaşı'nın yaşandığı yıllarda milletin en önemli ihtiyacı birlik beraberlikti. Bu nedenle TBMM her vekili tüm yurttan sorumlu kıldı. Maksat beraberliği sağlamak ve milli egemenliği pekiştirmektir. (II ve III)

CEVAP: E

13. TBMM Hükümeti ilk askeri başarısını Ermenistan'a karşı Doğu'da kazanmıştır. Bu zafer sonunda Aralık 1920 tarihli Gümrü Antlaşması imzalanmıştır. Böylece Doğu Cephesi kapanmış ve buradaki birlikler Batı ve Güney cephesine gönderilmiştir.

CEVAP: B

14. A, B, D ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, kronolojik olarak Cumhuriyet'in ilanından önce gerçekleşmiştir. Ancak laik devlet anlayışı, Cumhuriyet'in ilanından sonra, bu devrimi geliştirmek amacına hizmet etmiştir.

CEVAP: C

15. Öğretim Birliği Kanunu'nun kabul edilmesi ile medreseler kapatılmış ve tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır. Böylece, eğitim sistemi çağdaş esaslara göre bir bütün olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu da kültürel değişimi hızlandırmıştır.

Tekke ve türbelerin kapatılması ile temelsiz dini ve gerici akımların halkı etkilemesinin önüne geçilmiş ve bu da çağdaş düşünce şekillerinin toplumda yerleşmesine ortam hazırlamıştır.

CEVAP: E

16. Saltanatın kaldırılması; en başka kişi egemenliğine dayalı bir devlet yönetiminin kaldırılması anlamına geldiği için Cumhuriyetçilik ilkesi ile ilişkilidir.

Türk Parası'nın korunması; Sadece Türk milleti ile ilgili bir uygulama olduğu için Milliyetçilik ilkesi ile ilişkilidir.

Mahkemelerde tanıklıkta kadın-erkek eşitliğinin sağlanması; İslam hukukunun bir boşluğundan yararlanmak suretiyle iki kadının şahitliğinin bir erkeğin şahitliğine eşit olması şeklindeki uygulamayı sonlandırdığı için laiklik ilkesi ile ilişkilidir.

CEVAP: B

17. Teknolojik gelişme, doğrudan bilimsel bilgi birikimi ile ilgilidir. Bu durumda II numaralı yargının olmadığı seçenekleri elemeliyiz. Bu durumda B, C ve E seçeneği kalır.

Sanayileşmenin hızla artması, yeni teknolojilerin bulunmasını zorunlu kılar. III numaralı seçeneği de cevap olarak almalıyız.

CEVAP: E

DENEME – 8 SORULARI

1. Tarihi çağlara ayırmanın amacı aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Tarihe yardımcı bilimlerden yararlanılmasını sağlamakla
B) İktisadi faaliyetlerin gelişimini kontrol etmekle
C) Olayları sınıflandırarak öğrenimi kolaylaştırmakla
D) Dönemin koşullarını yargılamakla
E) Toplumların coğrafi koşullarını belirlemekle

2. Aşağıdakilerden hangisi, İslamiyet öncesi Türklerde astronomi ile ilgilenildiğine kanıttır?

- A) Yenisey Kitabeleri'nin yazılması
B) Balbal taşlarının dikilmesi
C) Balık adı verilen şehirlerin kurulması
D) Oniki Hayvanlı takvimin hazırlanması
E) Sulama kanallarının açılması

3. Emeviler Dönemi'nde,

- I. İlk Arap parasının basılması
II. Arap olmayan Müslümanlara mevali (köle) adı verilmesi
III. Aileler arasında iktidar mücadelesi olması
IV. Ülkeye katılan ulusların kültürlerinden yararlanılması

olgularından hangileri, Arap milliyetçiliğinin göstergesi sayılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

4. Osmanlı Devleti uyguladığı iskan politikası ile göçer durumdaki Türkmenleri yerleşik hayata geçirmek amacıyla yoğun çaba göstermiştir.

Osmanlı Devleti iskan politikasıyla aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olamaz?

- A) Vergi gelirlerinin artırılmasını
B) Sosyal barışın sağlanmasını
C) Hayvancılığın geliştirilmesini
D) Tarım ekonomisinin canlandırılmasını
E) Türkmenlerin kontrolünün kolaylaştırılmasını

5. I. Yeni ticaret yollarının bulunması
II. Rönesans ve Reform hareketleri
III. Fransız İhtilali
IV. Amerika'nın keşfi
V. Otuz yıl Savaşları
VI. Mutlak krallıkların kurulması

Bunlardan hangileri, siyasi ve ekonomik açıdan, Osmanlı İmparatorluğu'nu diğerlerinden daha fazla etkilemiştir?

- A) II ve V
B) II ve IV
C) IV ve VI
D) I ve III
E) V ve VI

6. Osmanlı Devleti, batı eğitim sisteminden etkilenecek XVIII. yüzyılda Mühendishane-i Bahri Hümayun, Mühendishane-i Berri Hümayun, Tıbbiye ve Harbiye gibi okullar açmıştır.

Bu gelişmeler Osmanlı Devleti'nin hangi alanda batılılaşmaya öncelik verdiğini göstermektedir?

- A) Medrese eğitiminde
B) Yönetim şeklinde
C) Askeri alanda
D) Ekonomik alanda
E) Hukuk alanında

7. Osmanlı Devleti Dönemi'nde İngiltere ile yapılan Balta Limanı Antlaşması'ndan başlayarak o zamana kadar yüzde üç olan gümrük vergisi ihracatta yüzde on iki, ithalatta ise yüzde beş olarak belirlenmiştir.

Bu bilgiye dayanarak,

- I. Osmanlı Devleti'nde sanayi gelişecektir.
II. Osmanlı tacirleri yabancı tacirlere rekabet edecek duruma gelecektir.
III. Yabancı mallar Osmanlı Devleti'nin pazarlarına egemen olacaktır.
IV. Osmanlı Devleti ticaret yolları üzerindeki egemenliğini sürdürecektir.
V. Osmanlı Devleti ekonomik yönden gide rek dışa bağımlı olacaktır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
B) I ve V
C) II ve III
D) II ve V
E) III ve V

8. Birinci Balkan Savaşı'nın sonunda, Balkan ülkelerinin kendi aralarında anlaşmazlığa düşmelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alınan toprakların paylaşılmasında sorun çıkması
- B) Bulgar kilisesinin özerklik kazanması
- C) Osmanlıların Balkanlarda ıslahat hareketlerini geciktirmesi
- D) Balkanlardan Anadolu'ya göç edenlerin sayısının artması
- E) Osmanlıların Edirne'yi geri almak için harekete geçmesi

9. Amasya Genelgesi'nde milletin özgürlüğünü ve devletin bağımsızlığını sağlamak amacıyla Sivas'ta bir kongrenin toplanacağı belirtilmiştir.

Bu kararın aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Seçimlerin yenilenmesine gerek duyulduğunun
- B) Yerel cemiyetlerin kurulması gerektiğinin
- C) Mebuslar Meclisi'nde Misak-ı Milli'nin ilan edildiğinin
- D) Yurt çapında başka kongrelerin değişik zamanlarda toplandığının
- E) İstanbul Hükümeti'nin sorumluluğunu yerine getirmediğinin

10. Damat Ferit Hükümeti düşürüldükten sonra Ali Rıza Paşa Kabinesi kurulunca, Anadolu'daki millicilerle uzlaşma yolları arandı. Mustafa Kemal'in eski bir arkadaşı olan Abdülkerim Paşa aracılığıyla ilişki kuruldu. Mustafa Kemal İstanbul Hükümeti'yle görüşme önerisini, teklifin İstanbul Hükümeti'nden gelmesi koşuluyla kabul etti.

Mustafa Kemal'in böyle bir koşul getirmesi, aşağıdakilerden hangisine verdiği önemi gösterir?

- A) Abdülkerim Paşa'nın kişiliğine
- B) Anadolu'daki milli hareketin İstanbul Hükümeti'nce tanınmasına
- C) Sorunların kısa zamanda çözülmesine
- D) Padişahın Anlaşma Devletleri'nin etkisinden kurtarılmasına
- E) İstanbul Hükümeti'yle her türlü ilişkinin kesilmesine ortam oluşturmaya

11. Mustafa Kemal ve arkadaşları, Ahmet İzzet başkanlığında oluşturulan Osmanlı Heyeti'yle 5 Aralık 1920 tarihinde Bilecik'te görüşmüşlerdir. O günün tanınmış devlet adamlarından oluşan bu heyeti daha sonra Mustafa Kemal trenle Ankara'ya götürmüştür.

Mustafa Kemal'in Osmanlı Heyeti'ni Ankara'ya götürmesindeki amacı, aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulamaz?

- A) Ankara ile İstanbul hükümetlerinin uzlaştığı izlenimi yaratmak
- B) İstanbul Hükümeti'nin, Kuva-i Milliye'ye katılanlar hakkında verdiği kararların uygulanmasını geciktirmek
- C) Osmanlı Heyeti'nin önerilerini uygulamak
- D) Kendisine olan kamuoyu desteğini artırmak
- E) Osmanlı Heyeti'nin ulusalcılara katıldıkları görüntüsünü vermek

12. TBMM Hükümeti'nin 1922 de aldığı ekonomik önlemlerden hangisi, ulusal ekonomide yabancı sermaye ve işletmeciliğe karşı bir tutumu yansıtmaktadır?

- A) Geri kalmış sanayii canlandırarak modernleştirmek
- B) Kamu yararını doğrudan ilgilendiren işletmeleri millileştirmek
- C) Tarımın gelişmesi için gerekli önlemleri almak
- D) Ormanları geliştirerek, onlardan gerekli yararı sağlamak
- E) Devletin gelirleriyle giderleri arasında denge kurmak

13. Lozan Konferansı'nın birinci döneminde uzun tartışmalara yol açan konulardan biri kapitülasyonlardı. Çünkü, imtiyazlı devletler kapitülasyonların devamını istiyorlardı.

Bu durum, imtiyazlı devletlerin aşağıdakilerden hangisini kabul etmek istemediklerini göstermektedir?

- A) Savaşın sona erdiğini
- B) Demokratik ilkelerin gerekliliğini
- C) Uluslararası ilişkilerin önemini
- D) Ekonominin, siyasal ilişkileri etkilediğini
- E) Yeni Türk devletinin bağımsızlığını

14. Türkiye'de,

- I. milletvekili seçimlerinin yapılma süresinin uzatılması,
 - II. çok partili sisteme geçilmesi,
 - III. halkın, temsilcilerini doğrudan seçmesi
- gelişmelerinden hangileri için toplumun belli bir siyasal olgunluğa erişmesinin önemli olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Türkiye'deki yabancı okulların binalarındaki dini izlerin ve işaretlerin kaldırılmasına karar verilmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

- I. yabancı okullarda öğrenim görme isteğinin değişmediği,
- II. eğitim ve öğretimin devletin denetiminde olduğu,
- III. Türk kültürünün gelişmesine gereken önemin verildiği

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

16. Atatürk, "Benim yaptığım işler, biri ötekine bağlı ve gerekli olan şeylerdir." demiştir.

Atatürk'ün, bu sözüyle, yaptığı işlerin,

- I. Birbirini tamamlayıcı olma,
 - II. İkili uygulamalara son verme,
 - III. Bir ihtiyaca cevap verme,
 - IV. Zaman içinde, yavaş yavaş benimsenme
- özelliklerinden hangilerini vurguladığı savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) II, III ve IV

17. Lozan Antlaşması'nda yeni Türk adliyesini düzenlemek için birkaç yabancı uzmanın 5 yıl süreyle Türkiye'de görevlendirilmesi; ancak Türk Hükümeti'nin, bu uzmanların önerilerini dikkate almak zorunda olmaması esas kabul edilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Egemenlik haklarının gözetildiğini
- B) Hukuk alanında birlik olmadığını
- C) Her konuda uzmana gereksinim olduğunu
- D) Uzmanların görev sürelerinin uzatılabildiğini
- E) Her alanda düzenleme yapılması gerektiğini

DENEME – 8 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarihi çağlara ayırmanın temel amacı; oldukça uzun sayılabilecek uygarlık tarihini daha rahat öğrenmektir. Aksi takdirde tarih öğretimi daha zor ve karmaşık olacaktır.
CEVAP: C
2. İslamiyet öncesi Türk topluluklarında var olan faaliyetlerden biri de Oniki Hayvanlı takvimin kullanılmasıdır. Bu takvimin varlığı Türklerde astronomi ve matematik alanında çalışma yapıldığının kanıtıdır.
CEVAP: D
3. Emeviler Dönemi'ne kadar İslam devletleri başka toplumların paralarını kullanırken, bu dönemde ilk Arap parasının basılması, Arap olmayanlara mevali (köle) muamelesinin yapılması Emeviler'in Arap olmaya aşırı şekilde önem verdiklerini gösterir.
Ancak, III ve IV numaralı bilgiler ise milliyetçi bir tutumla ilgili değildir.
CEVAP: C
4. İskan politikasıyla Türkmenlerin bir bölgeye yerleşmesi ve tarıma yönelmeleri sağlanmıştır. Böylece gelirler artmıştır. Ayrıca toplumların kaynaşması sağlanarak sosyal barışın önü açılmıştır.
Ancak, iskan politikası ile hayvancılığın geliştirilmesi söz konusu değildir.
CEVAP: C
5. I. Yeni ticaret yollarının bulunması: Coğrafi Keşifler'in sonucunda gerçekleşti. Osmanlı Devleti'nin elindeki liman ve ticaret yolları önemini kaybetti. Bu da Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin azalmasına yol açmıştır. (Ekonomik)
III. Fransız İhtilali: Dünya genelinde ulusçuluk hareketlerini tetikledi ve Osmanlı Devleti gibi çok uluslu imparatorlukların bünyesinde milliyetçilik isyanları yaratarak bu tür devletlerin parçalanmasına yol açtı. (Siyasal)
CEVAP: D
6. Osmanlı Devleti'nde "batılılaşma" hareketleri ilk kez XVIII. yüzyılda askeri alanda gerçekleşmiştir.
Paragrafta verilen okullar da askeri okullardır. Örneğin;
Mühendishane-i Bahr-i Hümayun: Deniz subayı yetiştirmek için kurulmuştur
Mühendishane-i Berr-i Hümayun: Kara subayı yetiştirmek için kurulmuştur.
CEVAP: C
7. Balta Limanı Antlaşması'na göre; Osmanlı Devleti dışarıya mal satarken (ihraç ederken) % 12 gümrük vergisi ödeyecek, ancak dışarıdan mal alırken (ithal ederken) % 5 gümrük vergisi alacaktır. Bu durumda dışarıya mal satmak oldukça pahalı bir iş durumuna gelmiştir.
Anlaşma, dışarıdan mal alımlarını % 5 gibi düşük bir gümrük tarifesine tabi tuttuğu için, yabancı mallar Osmanlı Devleti'nin pazarlarına egemen olacaktır. Bu da ekonomik olarak dışa bağımlı olma durumunu yaratır.
CEVAP: E
8. I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı, Avrupa devletlerinin beklentisinin aksine ağır bir yenilgi aldı. Bu savaş sonunda Doğu Trakya dahil bir çok toprağını kaybetti. Savaşa katılan; Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ aralarında bu toprakların paylaşılması konusunda anlaşmazlığa düştüler. Bu durum ise II. Balkan Savaşı'na zemin hazırlamıştır.
CEVAP: A
9. Soru kökünde Sivas Kongresi'nin milletin özgürlüğünü ve devletin bağımsızlığını sağlamak amacıyla toplanacağı belirtilmektedir. İşgale karşı bağımsızlığı İstanbul Hükümeti'nin sağlaması gerekirken, (Çünkü İstanbul Hükümeti devleti temsil etmektedir) Sivas Kongresi'nin bu amaçla toplanacağının vurgulanması, İstanbul Hükümetinin sorumluluğunu yerine getirmediğinin göstergesidir.
CEVAP: E
10. Mustafa Kemal'in bir "kişi" yerine, doğrudan İstanbul Hükümeti'nin temas kurmasında ısrar etmesi, Anadolu'daki milli hareketin İstanbul tarafından tanınmasını sağlamak amacıyla yöneliktir.
CEVAP: B

11. Paragrafta verilen bilgilerde Osmanlı yönetiminin Mustafa Kemal'e herhangi bir öneride bulunduğu bahsetmemektedir.
CEVAP: C
12. Kamu yararını doğrudan ilgilendiren işletmeleri millileştirmek, ulusal ekonomide yabancı sermaye ve işletmeciliğine karşı bir tutumu yansıtır. Zira, ulusal ekonomi politikasının özü, kamusal kurumların yabancıların elinde değil, milli devletin delinde olmasıdır.
CEVAP: B
13. Türkiye Lozan Barış Anlaşması'nda iki öğeden kesinlikle taviz vermemiştir. Bu öğeler, ekonomik ve siyasal bağımsızlıktır. Kapitülasyonların varlığı Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığını yok saymaktaydı. İtilaflar'ın kapitülasyonların kaldırılmasını reddetmeleri, Türk Devleti'nin bağımsızlığını kabul etmek istemedikleri şeklinde değerlendirilmelidir.
CEVAP: E
14. Çok partili siyasal yaşama geçmek, belli bir siyasal olgunluğu gerektirir. Aksi halde, ülkede ideolojik çatışmalar ve bölünmeler söz konusu olabilir.
Halkın temsilcilerini doğrudan seçmesi de siyasal olgunluk gerektirir. Yani halk, hangi partinin ülkesi ve dolayısıyla kendisi için en uygun seçim olduğunu tespit edebilecek düzeyde olmalıdır.
Milletvekili seçimlerinin yapılma süresinin uzatılmasının siyasal olgunlukla doğrudan ilgisi yoktur.
CEVAP: E
15. Sadece verilen bilgileri kullanarak, eğitim ve öğretimin devlet denetiminde olduğu sonucuna ulaşabiliriz. Çünkü; paragrafta Türkiye'nin yabancı okullarda bazı dini işaretlerin kullanılmaması isteğinin karara bağlandığından söz edilmektedir. Bu da doğrudan devlet denetimidir.
Fakat yabancı okullardaki dinsel simge ve işaretlerin kaldırılması, ne Türk kültürünün gelişimi ne de yabancı okullarda öğrenim görme isteği ile bir ilgili değildir.
CEVAP: B
16. "Benim yaptığım işler, biri ötekine bağlı ve gerekli şeylerdir." ifadesindeki; biri ötekine bağlı, sözünden, Atatürk'ün yaptığı işlerin birbirini tamamlayıcı olduğuna ulaşırsınız.
Benim yaptığım işler... gerekli şeylerdir. Sözünden bu işlerin bir şeylere cevap verdiği sonucu çıkar.
CEVAP: C
17. Türkiye'de beş yıl süre ile kalacak uzmanların görüşlerinden yararlanılacaktır. Fakat bu görüşlere uymak zorunluluğu yoktur. Bu ifadeler, Türkiye'nin sebep ne olursa olsun, egemenlik haklarını gözetmediği anlamına gelir. Çünkü bağımsız bir ülke dışarıdan zorla dayatılan esasları değil, ancak kendi toplumsal-kültürel şartlarına uygun gördüklerini kabul edebilir.
CEVAP: A

DENEME – 9 SORULARI

1. Tarih öncesinde yaşayan insanlar eşya ve alet yapımında aşağıdaki maddelerden hangi sırayla yararlanmaya başlamışlardır?

- A) Toprak-Taş-Maden
- B) Toprak-Maden-Taş
- C) Taş-Maden-Toprak
- D) Taş-Toprak-Maden
- E) Maden-Taş-Toprak

2. Anadolu ile Mezopotamya arasında Eski Çağ'da var olan ticaret ilişkilerinin Orta Çağ'da Anadolu Selçukluları Dönemi'nde de devam etmesi ve önemini korumasında;

- I. İki bölge arasında ulaşım kolaylıklarının olması
- II. İki bölgenin üretimlerinin birbirinin gereksinimlerini karşılayacak nitelikte olması
- III. İki bölge arasında siyasi sorunların bulunması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. İslamiyet'te dini yaymak için yapılan savaşlar kutsal sayılmış, diğer yandan İslam devletlerinde Müslüman olmayan tebaaya, özel vergiler gibi belli koşullarda, din serbestliği tanınmıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olamaz?

- A) Devlet yönetiminde hoşgörü olduğunun
- B) Devlet gelirlerinin artırıldığıının
- C) Çeşitli vergilerin alındığının
- D) İslamiyet'in yayılması için çaba harcanmışlığının
- E) Müslüman olmayanların yönetime katıldıklarının

4. Aşağıdakilerden hangisi, vergi gelirlerini belirli bir süre için ve açık artırma yolu ile toplama görevini üstlenen kişidir?

- A) Mültezim
- B) Ahi
- C) Muhtesip
- D) Yeniçeri Ağası
- E) Vakanüvist

5. Fransız İhtilali, Osmanlı Devleti'nde

- I. Tanzimat Fermanı'nın ilanı
- II. Yeni Osmanlılar Cemiyeti'nin kurulması
- III. Kanun-i Esasi'nin kabul edilmesi
- IV. Milliyetçilik hareketlerinin başlaması gibi gelişmelerde etkili olmuştur.

Bu gelişmelerden hangileri, Osmanlı Devleti'nin yönetim biçiminde değişikliklerle ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) I, II, III ve IV

6. Mustafa Reşit Paşa'nın Tanzimat Dönemi'nin Millet Meclisi haline gelen "Meclis-i Valâ-yı Ahkâm-ı Adliye" üyelerine dokunulmazlık hakkı verilmesi isteğine karşı çıkış nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış baskının Mustafa Reşit Paşa üzerindeki etkisi
- B) Meclise azınlıkların da girebileceğini düşünerek parçalanmayı önlemek istemesi
- C) Islahat yanlısı olmayanların meclise girebileceklerini düşünmüş olması
- D) Padişahın yetkilerini korumak istemesi
- E) Mustafa Reşit Paşa'nın tutucuların etkisinde kalması

7. I. Dünya Savaşı'nda yenilen Almanya ile Versay Antlaşması, Bulgaristan ile Nöyyi antlaşması imzalanmıştır.

Bu antlaşmaların esasları aşağıdakilerin hangisinde belirlenmiştir?

- A) Paris Konferansı
- B) Berlin Konferansı
- C) Londra Konferansı
- D) Viyana Kongresi
- E) Yalta Konferansı

8. Atatürk, Erzurum Kongresi sırasında, "Anadolu, savunmasıyla yalnızca kendi hayatıyla ilgili görevi yerine getirmiyor, belki bütün Doğu'ya yönelik saldırılara set çekiyor." demiştir.

Atatürk'ün bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurguladığı savunulabilir?

- A) Anadolu savunmasının işgallerin hemen ardından milis güçleriyle başladığını
- B) Sömürgecilğe karşı koymanın, hedef olabilecek diğer ülkeleri de koruyucu etkilerinin olduğunu
- C) Anadolu savunmasının dünyada pek çok örneğinin bulunduğunu
- D) Uluslar arasında siyasi, ekonomik ve askerî ilişkilerin giderek öneminin azaldığını
- E) Sömürgecilik hareketlerinin yeni başlamış olduğunu

9. Aşağıdakilerden hangisi, Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra, işgallere karşı Anadolu ve Trakya'da kurulan bölgesel derneklerin amaçlarından biri değildir?

- A) Korunmak ya da savunmak
- B) Bölge halkının desteğini sağlamak
- C) Haklarını basın ve yayın yoluyla duyurmak
- D) Azınlıklara da bağımsızlıklarını sağlamak
- E) Avrupa büyük devletlerinin desteğini sağlamak

10. Erzurum Kongresi'nin sonunda ortaya çıkan temel görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Hükümeti'ne yardımcı olma
- B) Azınlıkların çıkarlarına son verme
- C) Mebuslar Meclisi'nin toplanmasını sağlamak
- D) Doğu Anadolu'yu düşman saldırısına karşı koruma
- E) Ulusal egemenliği koşulsuz olarak gerçekleştirmek

11. İlk TBMM hükümeti üyeleri kimler arasından seçilmiştir?

- A) Kurtuluş Savaşı'nı yürüten komutanlar
- B) Meclis dışındaki yetenekli kişiler
- C) Osmanlı Mebuslar Meclisi üyeleri
- D) Meclis başkanlığınca belirlenen kişiler
- E) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri

- 12. I. Vatan ve milletin kurtuluşunu her şeyin üstünde tutma
- II. Ülke yönetimini elinde bulunduran tek organ olma
- III. Kurduğu hükümeti devam ettirme
- IV. Laik düzene geçmeyi amaçlama
- V. Dış ilişkilerde güçlü olma prensibini benimseme
- VI. Ayaklanmaları bastırma

Yukarıdakilerden hangileri, ilk TBMM'nin Milli Mücadele'nin sonuna kadar düzenli çalışmasını ve süratli karar almasını sağlamıştır?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) IV ve V
- D) V ve VI
- E) III ve V

13. Aşağıdakilerden hangisi, Lozan Barış Antlaşması'na, önemli bir uluslararası antlaşma niteliği kazandırmaktadır?

- A) Bu antlaşmayı bütün dünya devletlerinin onaylamış olması
- B) Bu antlaşmanın, geçerliğini uzun süre koruyabilmesi
- C) Bu antlaşmanın, uzun süren görüşmeler sonunda yapılmış olması
- D) Bu antlaşmanın birçok antlaşmaya örnek teşkil etmesi
- E) Bu antlaşmayla ilgili tarafların tüm isteklerinin gerçekleşmiş olması

14. 1934 yılında uygulamaya konulan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nda temel tüketim mallarının üretimine önem verilmesi ve hammadde Türkiye'de bulunan sanayi işletmelerinin kurulması amaçlanmıştır.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

- I. İthalatın azaltılması istenmektedir.
- II. Ticaret dengesinin korunması istenmektedir.
- III. Yabancı sermayeden yararlanmak istenmektedir.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

15. Türkiye Cumhuriyeti'nde, düşünce ve duyguda birleşen bir toplumun oluştu-
rulmasında aşağıdakilerden hangisinin
katkısının en çok olduğu savunulabilir?

- A) Türk Tarih Kurumu'nun açılması
- B) Harf İnkılabı'nın yapılması
- C) Millet Mektepleri'nin açılması
- D) Eğitim kurslarının açılması
- E) Tüm öğretim kurumlarının bir merkezden yönetilmesi

16. Atatürk, "Osmanlı İmparatorluğu'nun çökü-
şü, batıya karşı elde ettiği zaferlerden çok
mağrur olarak kendisini Avrupa milletlerine
bağlayan ilişkileri kestiği gün başlamıştır. Bu
bir hata idi; bunu tekrar etmeyeceğiz." demiş-
tir.

Atatürk'ün bu sözleri Osmanlı Devleti'nin,

- I. Diğer devletlerdeki gelişmelere uzun sü-
re kayıtsız kalma
 - II. Yalnız askeri başarılarla yetinme
 - III. Kendini diğer devletlerden üstün görme
- politikalarından hangilerini hata olarak
kabul ettiğinin bir göstergesidir?
- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III

17. Mustafa Kemal, Ulusal Bağımsızlık Sava-
şı'mıza ilişkin önemli kararların alınma-
sında aşağıdakilerden hangisini temel il-
kelerinden biri olarak uygulamıştır?

- A) Kısa sürede kesin sonuç verecek çö-
zümlere yönelmek
- B) Askeri çözümleri siyasal çözümlere ter-
cih etmek
- C) Son sözü söyleyen kişi olmak
- D) Heyet ya da meclis üyelerinin görüş ve
onaylarını almak
- E) Düşmanların güçsüz olduğunu savun-
mak

DENEME – 9 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarih öncesinde insanlar, basitten karmaşığa
doğru bir sıra takip ederek; taş, toprak ve
maden kullanmışlardır.

CEVAP: D

2. Anadolu ve Mezopotamya arasında Eski
Çağ'da var olan ticari ilişkilerin Orta Çağ'da
da devam etmesi, en başta iki bölgenin temel
tüketim ürünleri açısından birbirlerine ihtiyaç
duyduğunu gösterir (I). Ayrıca bu karşılıklı ih-
tiyaçların uzun bir tarihi süreçte aksamadan
giderilmesi de iki bölge arasında ulaşım ko-
laylıklarının olduğunu gösterir (II).

İki bölge arasında siyasi sorunların bulunma-
sı ise, paragrafta anlatılan durumu olumsuz
etkileyeceğinden sorunun cevabı olamaz.

CEVAP: C

3. Müslüman olmayanlara din serbestliğinin
tanınması A, Müslüman olmayan halktan
vergiler alınması B ve C, İslamiyet'in yayıl-
ması için yapılan savaşların kutsal sayılması,
İslamiyet'in yayılması için çaba harcandığını,
dolayısıyla D seçeneklerini elememiz için ye-
terlidir. Ancak paragrafta İslam olmayanların
yönetime katılıp katılmadığına ilişkin bir bilgi
yer almamaktadır.

CEVAP: E

4. - Mültezim: Bir bölgenin vergi gelirlerini
ihale usulüyle 3 yılına toplamakla gö-
revli kişi
- Ahi: Esnaf teşkilatının üyesi
- Muhtesip: Belediye işlerinden sorumlu
kişi
- Yeniçeri Ağası: Yeniçeri Ocağı'nın en
üst rütbelisi ve İstanbul'un güvenliğinden
sorumlu kişi
- Vakanüvist: Osmanlı Devleti'nin resmi
tarih yazarları

CEVAP: A

5. Osmanlı devletinde yönetim biçiminin de-
ğişmesi, Kanun-i Esasi'nin kabul edilmesi
(1876) ile gerçekleşmiştir. Böylece Osmanlı
devletinde meşrutiyet ilan edilmiş ve devlet
Meşruti Monarşi (anayasalı monarşi) ile yö-
netilmeye başlamıştır.

CEVAP: B

6. Meclis-i Valay-ı Ahkâm-ı Adliye, XIX. yüzyıl-
da gerekli ıslahat girişimlerini yapacak temel
kurumdur. Bu kuruma üye olacak kişilere do-
kunulmazlık verilmesi, bazı yenilik karşıtı
çevrelerin, meclis çatısı altında ıslahatlara
karşı rahatlıkla örgütlenmeleri tehlikesini ya-
ratabilirdi.

CEVAP: C

7. Versay ve Nöyvi antlaşmaları I. Dünya Sava-
şı'ndan sonra imzalanan barış antlaşma-
larından ikisidir. Savaş sonunda yenilen dev-
letlerle imzalanacak barış antlaşmalarının
esasları Ocak 1919'da toplanan Paris Barış
Konferansı'nda belirlenmiştir.

CEVAP: A

8. Anadolu Hareketi, özellikle Asya ve Afrikalı
ulusların dikkatlerini Anadolu'ya çekmiştir.
Çünkü Anadolu işgale karşı, sömürüye karşı
direnmektedir. Bu da sömürü altında yaşa-
yan birçok Doğulu ulus için açıkça örnek
oluşturmuştur. Mustafa Kemal, paragrafta ve-
rilen ifadeleri ile Anadolu savunmasının sö-
mürü altında yaşayan diğer ulusları da koru-
yucu etkisinin olduğunu kastetmiştir.

CEVAP: B

9. Mondros'tan sonra kurulan bölgesel dernek-
ler, daha öncede açıklandığı gibi, milli bir
ruhla kurulmuşlardır. Mondros Ateşkesi'yle
birlikte iyice gündeme gelen azınlıkların ba-
ğımsızlıklarını sağlamayı asla hedeflememiş-
lerdir. Kaldı ki, azınlıkların talepleri doğrudan
Anadolu'nun siyasi olarak parçalanması he-
define yönelikti.

CEVAP: D

10. Erzurum Kongresi'nin, aldığı kararlar açısından ulusal bir kongre olarak nitelenmesinin en önemli nedeni; Ulusal egemenliği koşulsuz olarak gerçekleştirmeyi karara bağlaması ile ilgilidir. B ve C seçenekleri de ulusal kararlar olarak değerlendirilebilir. Ancak soru kökünde "temel görüş" ifadesi dikkate alınmalıdır. Dolayısı ile E seçeneği, B ve C seçeneğine göre daha temel görüştür.

CEVAP: E

11. Birinci TBMM'de "Meclis Hükümeti Sistemi" uygulandığı için, hükümet üyeleri de TBMM üyeleri tarafından seçiliyordu.

CEVAP: E

12. Birinci TBMM'nin en önemli amacı: Vatani kurtarmaktır. Bu amaç, soru kökündeki "sonuna kadar" ifadesine uymaktadır. Ayrıca hızlı karar almak için TBMM, ülkeyi yöneten tek organ olarak kabul edilmiştir. Bu özellik de "sonuna kadar" devam etmiştir.

CEVAP: A

13. Lozan Antlaşması günümüze kadar uzanan bir süreçte geçerliliğini koruduğu için, uluslar arası bir antlaşma niteliğindedir. Lozan Antlaşması ile tüm dünyaya Türk Devleti'nin bağımsızlığı kabul ettirilmiştir.

CEVAP: B

14. Paragrafta geçen; "temel tüketim mallarının üretimine önem verilmesi" cümlesinden ithalatın azaltılmak istendiği sonucunu çıkarabiliriz. Ayrıca "...hammaddesi Türkiye'de olan sanayi işletmelerinin kurulması amaçlanarak" ticaret dengesinin korunmak istenmiştir. Paragrafta yabancı sermaye ile ilgili hiçbir bilgi yoktur.

CEVAP: C

15. Düşünce ve duyguda bütünlük düzenli bir eğitim sistemi ile mümkündür. A, B, C ve D seçenekleri bir şekilde eğitim ile ilgilidirler. Fakat tek başlarına yeterli değildir. Ancak E seneğindeki "Tüm öğretim kurumlarının bir merkezden yönetilmesi" diğer tüm seçenekleri kapsar. Böylece bir düzene giren eğitim sisteminde, düşünce ve duyguda birlik amacına daha kolay ulaşılabilir.

CEVAP: E

16. Öncülde verilen bilgiler doğrultusunda üç seçeneğe de ulaşabiliriz.

Osmanlı'nın çöküşü, Batı'ya karşı kazandığı askeri zaferlerle çok mağrur (kibir, gurur) olarak kendisini Avrupa milletlerine bağlayan ilişkileri kestiği gün başlamıştır. Yani, Osmanlı batıya karşı askeri zaferleri yeterli görmüş ve bunu bir üstünlük (mağrur kelimesinden) olarak kabul etmiş, sonrada Batıdaki gelişmeleri takip etme gereği hissetmemiştir.

CEVAP: E

17. Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'a çıktığı zaman, savaşı kazanmak için, mücadeleyi halka dayandırması gerektiğini biliyordu. Bu yüzden gerek, ulusal nitelikli kongreler toplayarak ve gerekse TBMM'yi kurarak, sorunun ancak ulusal bir tutumla çözülebileceği mesajını vermiştir.

CEVAP: D

DENEME – 10 SORULARI

1. Mısır'da, öğütleri ve ahlak kurallarını kapsayan, M.Ö. 3000 yıllarına ait edebi eserler bulunmuştur. Anadolu'nun tarih öncesi dönemlerini aydınlatan, aynı yıllara ait buluntular arasında bu tür eserlere rastlanmamaktadır. Anadolu'da aynı döneme ait buluntular sadece günlük işlerde kullanılan eşyalardan oluşmaktadır.

Bu farkın, Anadolu'nun hangi özelliğinin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Önemli ticaret yolları üzerinde bulunmasının
B) Sık sık istilaya uğramasının
C) İhtiyaçların Mısır'dakinden farklı olmasının
D) Yazıya geçişin daha geç olmasının
E) Verimli topraklara sahip olmasının

2. Selenga Nehri ile Baykal Gölü kıyılarında yapılan kazılarda, Hunlar Dönemi'nde yapılmış;

- I. Sulama kanalları
II. Tahıllarını saklamak için özel olarak açılmış çukurlar
III. Tahılları öğütmek için kullanılan taşlar
IV. Saban demirleri ve oraklar bulunmuştur.

Bu buluntulardan hangileri, Hunlar döneminde tarım yapıldığının doğrudan kanıtıdır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) I ve IV
E) II, III ve IV

3. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Muhammed Dönemi'nde gerçekleşmiştir?

- A) Hakem Olayı
B) Kerbela Olayı
C) Hicret
D) Kur'an'ın toplanması
E) Deve Olayı (Cemel Vakası)

4. Anadolu Selçukluları Dönemi'nde çiftçilere işleyebilecekleri kadar toprak verilir, topraklar ekilip biçildikleri sürece babadan oğula kalırdı. **Bu durumun aşağıdakilerden hangisine karşı bir önlem niteliği taşıdığı savunulabilir?**

- A) Toprakların devletin denetimi dışında el değiştirmesine
B) Ayaklanmaların baş göstermesine
C) El sanatlarının önemini kaybetmesine
D) Başka ülkelerden kaçak olarak gelenlerin yerleşmesine
E) Yöneticilerin aynı aileden seçilmesine

5. Skolastik düşünceyi yıkarak yerine pozitif düşünceyi getiren Hümanizm hareketlerinin İtalya'da başlamasında, İtalya'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisi en çok etkili olmuştur?

- A) Farklı rejimlerdeki devletlere bölünmüş olması
B) Önemli bir ticaret merkezi olması
C) Roma ve Hellen kültürlerinin etkilerinin sürmekte olması
D) Hristiyan aleminin dini merkezinin burada bulunması
E) Akdeniz'in ortasında bir yarımada olması

6. XVI. yüzyılın sonlarında Osmanlı İmparatorluğu'nda;

- I. Şehirlerde işsizliğin artması,
II. Köylerde yaşamının güçleşmesi,
III. Köylerden şehirlere göçün hızlanması
durumları aşağıdakilerin hangisinde verilen sıraya göre gerçekleşmiştir?

- A) I, II ve III
B) I, III ve II
C) II, I ve III
D) II, III ve I
E) III, II ve I

7. Fransa ve İngiltere 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü kabul ederken, Birinci Dünya Savaşı sırasında aralarında yaptıkları gizli antlaşmalarla Osmanlı Devleti'ni parçalamışlardır.

Fransa ve İngiltere'nin tutumundaki bu değişme,

- Osmanlı Devleti siyasi gücünü yitirmiştir.
- Avrupa'da sosyalist görüşlerin neden olduğu iç olaylar çıkmıştır.
- Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ni yenilik yapmaya zorlamıştır.
- Avrupa devletlerinin ham madde ve pazar gereksinimleri artmıştır.

yargılarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) I ve IV D) II ve IV
E) III ve IV

8. 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan önce Avrupa devletleri tarafından Osmanlı Devleti'ne bildirilen Londra Protokolü'nde, Osmanlı topraklarından olan Bosna-Hersek ve Bulgaristan'da ıslahat yapılması, bu yörelerde bulunan Osmanlı ordusunun bir kısmının terhis edilmesi ve yapılacak ıslahatın İstanbul'daki elçiler tarafından kontrol edilmesi istenmiştir.

Avrupa devletlerinin bu istekleri, aşağıdakilerden hangisine bir hazırlık niteliğindedir?

- A) Osmanlı Devleti'nin içte ve dışta güç kazanmasına
B) Müslüman olmayanların mecliste, Müslüman olanlarla aynı oranda temsil edilmesine
C) Bu yörelerin yönetimde özerklik kazanmasına
D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda toprak bütünlüğünün korunmasına
E) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletler hukukundan yararlanmasına

9. Aşağıdakilerden hangisi vatan topraklarının azınlıklara verilmesi düşüncesine ve bununla ilgili eylemlere karşı kurulan direniş cemiyetlerinden biri **değildir**?

- A) Trakya Paşaeli Cemiyeti
B) Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti
C) Trabzon ve Havalisi Ademi Merkeziyet Cemiyeti
D) Redd-i İlhak Cemiyeti
E) Mavri Mira Cemiyeti

10. Amasya Genelgesi, Türk ulusunun, ulusal egemenliğine kavuşması yolunda bir çağrıdır.

Bu çağrının gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatanın bütünlüğünün ve ulusun geleceğinin tehlikede olması
B) İstanbul hükümetinin görevini yapmaktan çekinmesi
C) Ulusun bağımsızlığını yine ulusun istem ve kararının kurtaracağı
D) Ulusal bir kongrenin kısa sürede Sivas'ta toplanmasına karar verilmesi
E) Her olasılığa karşı durumun ulusal bir sır halinde tutulması

11. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti ile birlikte TBMM Hükümeti'nin Londra Konferansına çağrılmasında etkili olmuştur?

- A) I. İnönü Muharebesi
B) II. İnönü Muharebesi
C) Sakarya Meydan Muharebesi
D) Başkomutanlık Meydan Muharebesi
E) Doğu illerinin düşmandan temizlenmesi

12. Kurtuluş Savaşı'mızın sonunda, milli çıkarlarımızı dost ve düşman devletlere onaylatmak amacıyla Lozan'a İsmet Paşa'nın (İnönü) gönderilmesinde O'nun **hangi başarısı daha etkili olmuştur?**

- A) I. ve II. İnönü Savaşlarını kazanması
B) Türkiye'de düzenli ordu kurulmasına katkısı
C) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda milli çıkarlarımızı korumuş olması
D) Mustafa Kemal Paşa'nın güvenini ve arkadaşlığını kazanması
E) Çerkez Ethem isyanını bastırması

13. Mudanya Görüşmeleri'nde Fransız temsilcisi Trakya'nın TBMM Hükümeti'ne teslim edilmesini kabul ederken, İngiliz temsilcisi buna şiddetle karşı çıkmış, İtalyan temsilcisi ise bu konuda hükümetinden bilgi alması gerektiğini bildirmiştir.

Anlaşma Devletleri'nin bu tutumlarına dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Fransa TBMM Hükümeti'nin yanında yer almıştır.
B) İngiltere İtalya'nın politikasını desteklemiştir.
C) İtalya temsilcisi, görüşmelere hükümetinden izin almadan katılmıştır.
D) Fransa, İngiltere ve İtalya İstanbul Hükümeti'ni desteklemiştir.
E) İngiltere TBMM'nin varlığını tanımamıştır.

14. 1923 yılında Seçim Kanunu'nda yapılan değişiklikle yirmi beş yaş yerine on sekiz yaşını tamamlayan her erkek vatandaş milletvekili seçme hakkını kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin, Seçim Kanunu'nda yapılan bu değişikliğin sonuçlarından biri olduğu savunulabilir?

- A) Seçilen milletvekillerinin aynı sayısı görüşte olması
B) Kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına önem verilmesi
C) Milletvekili sayısının artırılması için yeni seçim yöntemlerinin denenmesi
D) Milletvekili seçiminde seçmen sayısının artırılması
E) Seçimde okur-yazar olma özelliğinin aranması

15. İzmir'de toplanan Türkiye I. İktisat Kongresi'nde, "ekonominin her kesiminde bağımsızlığın sağlanması ve korunması" bir ilke olarak kabul edilmiştir.

Lozan Barış Antlaşması'nın bu ilkeyi destekleyici hükmü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boğazlar komisyonunun kurulması
B) Azınlık mahkemelerine son verilmesi
C) Harp tazminatının Yunanistan'a yüklenmesi
D) Kapitülasyonların kaldırılması
E) Osmanlı dış borçlarının ödenmesinin bazı esaslara bağlanması

16. Atatürkçü milliyetçilik anlayışı, toplumu sadece ırk çizgileriyle değil din ve mezhep çizgileriyle bölmeyi de reddeder.

Bu duruma göre aşağıdakilerden hangisinin öneminin vurgulandığı savunulabilir?

- A) Sınırları belli ve bölünmez vatan anlayışının
B) Ulusal ve insani değerleri kaynaştırmanın
C) Devletin ulusal ve bağımsız olmasının öngörüldüğü
D) Siyasi varlığının dışındaki Türklerin yönetimlerine saygılı olmanın
E) Bir milletin mutluluğunun diğer milletlerin de mutluluğuna bağlı olduğuna inanmanın

17. İngiltere, ABD ve Sovyetler Birliği'nin katılımıyla 1943 yılında yapılan Tahran Konferansı'nda, Türkiye'nin, II. Dünya Savaşı'na katılması konusunda karar alınmış ve bu kararın Türkiye'ye bildirilmesi için İsmet İnönü Kahire'ye davet edilmiştir. İsmet İnönü, Kahire'ye kararın bildirilmesini kabul etmek için değil, bu kararı taraflarla serbestçe tartışmak ve görüşmek için gideceğini söylemiştir.

İsmet İnönü'nün yalnızca bu tutumuna dayanarak,

- Ulusların eşitliğini gözetme,
- Bağımsız devlet anlayışına saygı duyma,
- Sorunlara kısa sürede çözüm bulma

yaklaşımlarından hangilerini benimsediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

DENEME – 10 ÇÖZÜMLERİ

1. Mısır uygarlığı, Anadolu uygarlıklarına göre yazıyı daha erken bir tarihte kullanmaya başlamıştır. Paragrafta da bu bilgi örneklerle gösterilmiştir. Aynı dönemde Mısır'da birtakım öğüt ve kuralları içeren edebi eserlerin varlığı, yazının kullanıldığını gösterirken, Anadolu'da günlük işlerde kullanılan bazı eşyaların bulunması, yazının bilinmediğini gösterir.

CEVAP: D

2. Bir toplumda tahıl saklama kapları veya çukurların olması, orada tarım yapıldığını kanıtlamaz. Neticede toplumlar tahılları başka bir yerden de ticari ilişkiler neticesinde almış olabilirler. Tahılları öğütmek için taşların kullanılması da tarım yapıldığını doğru kanıtlamaz. Yine dışarıdan alınan ham buğday buralarda öğütülmüş olabilir. Ancak sulama kanalları ve saban demirlerinin bulunması, tarım yapıldığının en temel kanıtıdır.

CEVAP: D

3. Hakem Olayı ---- Hz. Ali Dönemi'nde Kerbela Olayı ---- Emeviler Dönemi'nde Hicret (622) ---- Hz. Muhammed Dönemi'nde Kuran'ın toplanması ---- Hz. Ebu Bekir Dönemi'nde Deve Olayı ---- Hz. Ali Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

CEVAP: C

4. Bu soru için hatırlamamız gereken bilgi; Türk-İslam devletlerinde toprak mülkiyetinin devlete ait olduğudur. Soru kökünde de toprağın babadan oğula geçmesi için "ekilip biçilmesi" şartı koşulmuştur. Böylece devlet, toprağının kendi denetimi dışında el değiştirmesini önlemiş oluyordu. Ayrıca bu uygulama, bir tür derebeyliğin doğmasını da önliyordu.

CEVAP: A

5. Soru kökünde "en çok" ifadesi geçtiği için cevap dışındaki diğer seçeneklerinde doğru olabileceğini göz önünde tutmamızda fayda var. Buna göre seçenekleri incelediğimizde; A, B, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler, Hümanizma hareketinin İtalya'da ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

Ancak bir fikir akımı olarak Hümanizma (insanı yaşamın merkezine koymak) akımının başlamasını en fazla etkileyen özellik, İtalya'da "Roma ve Helen kültürlerinin etkilerinin sürmekte olması" etkili olmuştur. Çünkü tüm antik dönemler boyunca biriken bu gelenek, XV. yüzyıl İtalyası için zengin bir kültürel miras olmuştur. İlk hümanist düşünürlerin bu kültürel zenginlikten beslenmişlerdir.

CEVAP: C

6. Soruda verilen yargılar birlikte düşünüldüğünde bir sebep-sonuç ilişkisi içinde oldukları görülür. Bu durumda; İnsanların köylerini terk ederek kentlere göç etmesi için, köylerde yaşamın güçleşmesi gerekir. Köylerden kentlere yoğun göç sonunda kentlerde işsizlik artacaktır. İşsizlik bu yönde gelişen bir sosyo-ekonomik sorunun en kaçınılmaz sonucudur.

CEVAP: D

7. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti çöküş dönemini yaşamasına rağmen, dünya siyasetinde hala etkili bir devlettir. Bu yüzden Batılı devletler Osmanlı toprak bütünlüğüne açıktan karşı çıkmamaktadırlar. XX. yüzyılda siyasi güncü yitirmesi ile Osmanlı, Batılı devletlerin dikkatini tekrar çekmiştir. Ancak bu kez, gittikçe artan hammadde ve pazar gereksinimlerini karşılamak için bir kaynak olarak değerlendirmişlerdir.

CEVAP: C

8. Avrupa devletlerinin istekleri, ilerisi için bu bölgelerde özerk (yarı bağımsız) bir yönetimin kurulmasına zemin hazırlamak amacına yöneliktir. Dikkat edilirse, bölgede Osmanlı ordusunun terhis edilmesi istenmekte ve yapılacak reformlarında Batılı elçiler tarafından kontrol edileceği belirtilmektedir.

CEVAP: C

9. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen cemiyetler, işgale karşı milli bir ruhla kurulmuşlardır. Mavri Mira Cemiyeti: Megalo İdea emelini gerçekleştirmek maksadıyla İnebolu'dan Muğla'ya kadar çekilen bir çizginin batısında kalan İstanbul, Trakya ve Batı Anadolu'nun Yunanistan'a ilhakı için gerekli zemini hazırlamak için kurulmuş zararlı bir cemiyettir.

CEVAP: E

10. Amasya Genelgesi'nde ulusun direnişe çağrılmasına gerekçe (sebebi) olarak: "Vatanın bağımsızlığının ve Ulusun geleceğinin tehlikede olması" gösterilmiştir.

CEVAP: A

11. TBMM düzenli orduya geçtikten sonra, ilk başarısını Doğu'da Ermenilere karşı kazanmıştı. TBMM'nin Batı Cephesi'nde de ilk ciddi Yunan taarruzunu İnönü mevkinde durdurması, (I. İnönü) İtilaflar'ın TBMM'yi artık görüldüğüne gereken bir güç olarak değerlendirmeye zorlamıştır. Bu yüzden Sevr Antlaşması'nın maddeleri yumuşatarak TBMM'ye kabul ettirmek için Londra Konferansı'nı düzenlediler.

CEVAP: A

12. İsmet Paşa, Büyük Taarruz'dan sonra imzalanan Mudanya Ateşkesi'nde de Türk heyetinin başkanlığını yapmış ve sonuçta TBMM savaş yapmadan birçok ülke toprağını geri almayı başarmıştı. Bu başarıya dayanarak Meclis, İsmet Paşa'yı Lozan'a göndermeye karar vermiştir. İsmet Paşa'nın Lozan'a gönderilmesinde ayrıca İnönü Muharebeleri'ndeki başarısı da etkili olmuştur.

CEVAP: C

13. Sadece paragraftaki bilgilere baktığımızda, İngiltere açıkça Türkiye aleyhine bir tutum takınmış, İtalyan temsilci ise, kararsız kalmıştır.

Fransız temsilcisi, Trakya'nın TBMM Hükümeti'ne teslim edilmesini açıkça kabul etmekle, TBMM Hükümeti'nin yanında yer almıştır.

CEVAP: A

14. Seçim kanunundaki değişiklik, 25 yaş yerine, 18 yaşını tamamlayan herkese milletvekili seçebilme olanağını vermiştir. Bu da milletvekili seçiminde seçmen sayısını doğal olarak artırır. Çünkü ülkede bu değişiklikten önce, 18-24 yaş arasındaki vatandaşlar seçime katılamıyorken, bu değişiklikle katılmaya başlamıştır. Bu da seçimlere seçmen olarak daha fazla kişinin katılması demektir.

CEVAP: D

15. Osmanlı Devleti'nin ekonomisini dışa bağımlı kılan en önemli unsurlardan biri kapitülasyonlardı. Lozan'da kapitülasyonlar şartsız olarak kaldırıldı. Bu da I. İktisat Kongresi'nde vurgulanan "ekonominin her kesiminde bağımsızlığın sağlanması ve korunması" ilkesini desteklemektedir.

CEVAP: D

16. Atatürk milliyetçiliği ırk, din ve mezhep olgularına vurgu yapmaz. Atatürk, milliyetçiliği tanımlarken, ortak tarih ve kültürel geçmişe vurgu yapmıştır. Böylece Anadolu gibi, tarih boyunca birçok uygarlığın gelip geçtiği topraklarda ulusal ve insani değerli kaynaştırmanın önemine vurgu yapmıştır.

CEVAP: B

17. İsmet İnönü, Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'na dahil edilmesi kararına onay vermek için Kahire'ye gitmiyor. Bu paragrafta açıkça ifade edilmektedir. Buna dayanarak İsmet İnönü'nün bağımsız devlet anlayışına saygı duyma yaklaşımını benimsediğini söyleyebiliriz. Çünkü söz konusu Tahran kararı, Türkiye dışında başka devletler tarafından alınmıştır. İsmet paşanın Tahran Konferansında alınan kararı serbestçe tartışmak için gitmesi de Türkiye'nin ulusların eşitliği ile ilgilidir. Çünkü Türkiye bir savaşa katılacaksa, bunu diğer milletler gibi eşit koşullarda, konferansta tartışarak kendi özgür iradesi ile karara bağlamalıdır.

CEVAP: D

DENEME – 1 SORULARI

- Aşağıdaki uygarlık merkezlerinden hangisi Kapadokya bölgesinde değildir?
A) Tuşpa B) Alışar
C) Alacahöyük D) Boğazköy
E) Kültepe
- Asya ve Avrupa'nın siyasi ve kültürel yapısının değişmesinde,
I. Türgiş,
II. Avar,
III. Hun
devletlerinden hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III
- Timurlular Devleti Dönemi'nde bilim adamlarına önem verilmiş, hükümdarlar bilim ve edebiyat çalışmalarını bizzat desteklemiştir. Bu dönemde yaşamış, Semerkant'ta kendi adına yaptırdığı rasathanesiyle ünlü astronomi bilgini ve devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Uluğ Bey B) Ali Kuşçu
C) Hüseyin Baykara D) Ali Şir Nevai
E) Şahrüh
- Aşağıdakilerden hangisi III. Haçlı Seferi'nin sonuçlarından biridir?
A) Mezhep kavgalarının sona ermesi
B) Kudüs'ün Müslümanların elinde kalması
C) Selçukluların Anadolu'ya yerleşmesi
D) Feodalite yönetim sisteminin ortaya çıkması
E) Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması

- Osmanlı Devleti'yle Avusturya arasında 1533 yılında imzalanan İstanbul Antlaşması'nda, Avusturya imparatorunun Osmanlı sadrazamıyla protokol bakımından denk sayılması ve Avusturya imparatorunun barışı bozmadıkça Antlaşma'nın yürürlükte kalması kabul edilmiştir. Bu duruma göre Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
A) Barış süresinin Avusturya'nın davranışına bağlı olduğu
B) Sadrazamla padişahın yetkilerinin eşit olduğu
C) Avusturya üzerinde üstünlük kurduğu
D) Güçlü bir devlet olduğu
E) Savaştan galip çıktığı
- Osmanlı İmparatorluğu'nda;
I. sınırların genişlemesi
II. kapıkulu askerlerine maaş verilmesi
III. padişah değişikliklerinin olması
durumlarından hangileri, devletin hem gelirlerinin hem de giderlerinin artmasına neden olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III
- Tanzimat Fermanı'nın kendisinden önce yapılan ıslahat hareketlerinden çok daha önemli bir belge sayılmasında,
I. Avrupa'nın üstünlüğünün kabul edilmesi,
II. Tebaa arasındaki ayrıcalıkların giderilmesi,
III. Yönetimde yeni esaslar getirilmesi
durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

- 1876 yılında düzenlenen İstanbul Konferansı'nın toplandığı ilk gün, Osmanlı Devleti'nin Kanun-i Esasi'yi yürürlüğe koymasını ve Meşrutiyet'i ilan etmesinin nedenlerinden birinin aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?
A) Konferansın alacağı kararlarda etkili olmak istemesi
B) Konferansın dağılmasını önlemeye çalışması
C) İngiltere'nin Kıbrıs'a yerleşmesini önlemek istemesi
D) Balkanlarda yapılacak ıslahat için Rusya'nın desteğini sağlamayı gerekli görmesi
E) Osmanlı-Rus savaşını önlemek amacıyla Londra'da toplanacak konferansı etkilemek istemesi
- Aşağıdaki devletlerin hangisinde Birinci Dünya Savaşı sonunda rejim değişikliği olmuştur?
A) Fransa B) Almanya
C) İngiltere D) İsveç
E) Japonya
- Erzurum ve Sivas kongrelerinde seçilen Temsil Kurulu'nun görevi aşağıdakilerden hangisiyle sona ermiştir?
A) TBMM'nin açılmasıyla
B) Batı Cephesi'nin oluşturulmasıyla
C) İstanbul'un işgal edilmesiyle
D) Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri'nin kurulmasıyla
E) Kuva-i Milliye'nin oluşturulmasıyla
- Amasya Protokolü'yle, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti yasal bir kuruluş olarak İstanbul Hükümeti'nce tanınmıştır. İstanbul Hükümeti'nce tanınması, bu cemiyete hangi konuda önemli bir imkan sağlamıştır?
A) Temsil Kurulu'nu oluşturması
B) Mustafa Kemal'i başkan seçmesi
C) Üyelerini seçimle belirlemesi
D) Ulusal cemiyetleri bünyesinde toplaması
E) Siyasi etkinliğini artırması

- I. Bitlis ve Muş'un geri alınması
II. İngilizlerin Halep'in kuzeyinde durdurulması
III. Çanakkale Boğazı'nın savunulması
IV. Derne ve Tobruk'ta İtalyanlarla savaşılması
Yukarıdakilerden hangileri, Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'ndaki etkinliklerini kapsar?
A) I ve III B) II ve III
C) I, II ve III D) I, III ve IV
E) II, III ve IV
- I. Grup II. Grup
I. İstanbul Hükümeti'nin Anzavur
halkın dinî duygularını Ayaklanması
kötüye kullanması
II. Anadolu'da bazı ailelerin Millî Kongre
gücü ve otoriteyi ellerine Cemiyeti
geçirip TBMM'nin emirlerine karşı gelmesi
III. Azınlıkların, bulundukları Delibaş
bölgelerde bağımsız devlet kurmak istemesi Mehmet
IV. Bazı Kuva-i Milliye birliklerinin Millî Mücadele'de yeni Mehmet
orduya katılmak istememesi Efe
V. Yapılan devrimlere karşı Ali Galip
çıkılması Olayı
Yukarıda I. grupta verilenlerden hangileri II. grupta verilenlerle doğru olarak eşleştirilmiştir?
A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

14. İnönü Savaşları'nı kazanan TBMM Ordusu, Batı Anadolu'yu düşmandan temizleme hareketine girişmemiş, bu amaç, daha sonra Başkomutanlık Meydan Savaşı'yla gerçekleştirilmiştir.

İnönü Savaşları'nın, Kurtuluş Savaşı'mız içindeki en önemli rolü ne olmuştur?

- A) İstanbul Hükümeti'nin desteğini sağlama
B) TBMM kuvvetlerinin savaş gücünü sınaması
C) Düşmanın gücü hakkında bilgi edinme
D) İtilaf Devletleri'ni, Yunanistan'ı desteklemekten caydırma
E) Düşmanı oyalayarak zaman kazanma

15. Türkiye'de, çağdaşlaşma yolundaki değişimlerin **en yoğun** olduğu yıllar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1923 - 1933
B) 1933 - 1938
C) 1938 - 1945
D) 1945 - 1950
E) 1950 - 1960

16. Türkiye, Lozan Antlaşması'nı imzalamış olan devletlere 1936 yılında bir nota vererek, Avrupa'da gelişen buhranların, Boğazların güvenliği için verilmiş olan kolektif garantiyi artık işlemez hale getirdiğini belirtmiş, Boğazların güvenliği ve egemenlik haklarının, korunması için bu sözleşmenin değiştirilmesini istemiştir.

Yukarıda sözü edilen dönemin koşulları göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin bu isteğinde haklı olduğuna bir kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Dünya uluslarının giderek belli bloklarda toplanmaya başlaması
B) Milletler Cemiyeti'nin uluslararası sorunların çözümünde etkisiz olması
C) Almanya ve İtalya'nın saldırgan bir tutum içine girmeleri
D) Dünyanın önemli bir ekonomik bunalıma girmesi
E) Yabancı ülkelerin, Boğazlar statüsünün değiştirilmesi için çaba göstermeleri

17. Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde Türkiye'deki patrikhaneler din işleri dışında azınlıkların haklarını izleme gibi bazı günlük işlerde de yetki sahibiydiler.

Patrikhanelerin bu durumuna aşağıdaki yeniliklerin hangisiyle son verilmiştir?

- A) Laikliğin kabul edilmesi
B) Öğretimin birleştirilmesi
C) Yeni Türk Alfabesi'nin kabul edilmesi
D) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
E) Türk kadınlarına siyasi hakların verilmesi

DENEME – 1 ÇÖZÜMLERİ

1. Bugünkü Kapadokya Bölgesi Nevşehir, Aksaray, Niğde, Kayseri ve Kırşehir illerinin kapladığı alandır. Daha dar bir alan olan kayalık Kapadokya Bölgesi ise Uçhisar, Ürgüp, Avanos, Göreme, Derinkuyu, Kaymaklı, İhlara ve çevresinden ibarettir.
Ancak Tuşpa bugünkü Van ilimizin sınırlarında yani Doğu Anadolu bölgesindedir.

CEVAP: A

2. Avarlar, Göktürkler tarafından yıkılınca Batıya göç etmişler ve Romanya ve Macaristan'ı işgal etmişlerdir. Ayrıca İstanbul'u iki kez kuşatmışlardır. Dolayısıyla bu uygarlık Avrupa'nın siyasi yapısında değişikliklere neden olmuştur.
Hunlar ise, M.S. 375 yılında kavimler göçüne yol açarak bugünkü Avrupa'nın etnik yapısının şekillenmesinde başrol oynamışlardır.
Ancak Türgişler, Avrupa'dan çok Asya tarihi üzerinde etkili olmuştur.

CEVAP: E

3. Türk - İslam dünyasının ünlü astronomi bilgilenlerinden Uluğ Bey kendi adına yaptırdığı rasathanesiyle bilinmektedir. Timurlar Dönemi'nde yaşayan bilgin devlet tarafından da büyük bir destek görmüştür.

CEVAP: A

4. Mezhep savaşlarının son bulması: Reformun bir sonucudur.
Selçukluların Anadolu'ya yerleşmesi: Haçlı Seferleri çerçevesinde düşünüldüğünde bir sonuç değil, sebeptir.
Feodalitenin ortaya çıkması: Kavimler Göçü'nün sonucudur.
Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması: Kavimler Göçü'nün sonucudur.
Kudüs'ün Müslümanların elinde kalması: III. Haçlı seferinin en önemli sonucudur. Bu sefer için yapılan Hittin Savaşı'nda Haçlılar, Eyyubi Sultanı Selahattin'e yenilerek Kudüs'ün İslamların elinde kalmasına razı olmak zorunda kalmışlardır.

CEVAP: B

5. 1533 yılında Osmanlı Devleti ile Avusturya İmparatorluğu arasında imzalanan İstanbul Antlaşması'na göre; Osmanlı sadrazamı ile Avusturya Kralı protokolde denk sayılmıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nin savaştan galip çıktığını ve buna bağlı olarak Avusturya üzerinde güçlü bir sıfatı ile üstünlük kurduğunu gösterir.

Ayrıca, Antlaşma'nın süresinin Avusturya'nın barışı koruyacağı zaman olarak belirlenmesi de barış süresinin Avusturya'nın tutum ve davranışına bağlı olduğunu kanıtlamaktadır.

Ancak, İstanbul Antlaşması'nın bu özellikleri Osmanlı Devleti'nde Sadrazam ile Padişah'ın yetkilerinin eşit olduğu anlamına gelmez.

CEVAP: B

6. I. **Sınırların genişlemesi:** Bu durum devletin hem gelirlerini, hem de giderlerini artırır. Çünkü yeni topraklar elde edildiğinden ülke ekonomisi bundan olumlu yönde faydalanabilir. Ama aynı zamanda, bu bölgenin imarı, yönetimi konularında da devlete fazladan ekonomik bir yük oluşturur.
II. **Kapıkulu askerilerine maaş verilmesi:** Hazineye doğrudan bir yükür. Devletin gelirlerinin artması söz konusu olamaz.
III. **Padişah değişikliklerinin olması:** Bu da birçok yönü ile giderleri artırır. Örneğin her taht değişikliğinde Yeniçerilere ödenen "cülus bahşişi" hazineye fazladan bir yük oluşturmuştur.

CEVAP: A

7. Tanzimat Fermanı ile Batı üstünlüğü ilk kez kabul edilmiyordu. Bilindiği Osmanlı Lale Devri'nden (1718- 1730) beri Batı'nın üstünlüğünü zaten kabul etmişti.
Ancak tebaa (halk) arasındaki ayrıcalıkların giderilmesi ve yönetimde yeni esaslar getirmesi, daha önce yapılan ıslahatlarda yer almadığı için, bu belgeyi, önceki ıslahat hareketlerinden daha önemli kılan unsurlardır.

CEVAP: E

8. Balkanlarda Osmanlı Devleti-Sırbistan-Karadağ anlaşmazlıklarına bir çözüm bulmak için toplanan İstanbul Konferansı öncesi, Osmanlı Devleti'nin Kanun-i Esasi'yi yürürlüğe koymasının nedeni, konferansta alınacak kararlarda etkili olmak istemesiydi.

CEVAP: A

9. I. Dünya Savaşı'ndan sonra rejim değişikliği olan ülke Almanya'dır. Savaş sonunda Alman imparatorluğu yıkılmıştır. 1933 yılında Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi (Nazi), Adolf Hitler liderliğinde iktidara geldi. Naziler iktidara ele geçirdikten sonra 1945 yılına kadar süren aşırı milliyetçi (faşist) bir siyasi düzen kurdular. Ayrıca II. Dünya Savaşı'nın başlamasında etkili oldular.

CEVAP: B

10. İlk defa Erzurum Kongresi ile oluşturulan Temsil Kurulu, TBMM açılana kadar bir tür hükümet gibi çalışmıştır. TBMM'nin açılışı ile yasal olarak görevi sona ermiştir.

CEVAP: A

11. İstanbul Hükümeti'nin Temsil Kurulu'nu tanıması; Anadolu hareketinin saygınlığını otoritesini ve resmen varlığını tanıdığına kanıttır.

CEVAP: E

12. Derne ve Tobruk'ta İtalyanlarla savaşılmaması, Trablusgarp savaşında yaşanan gelişmelerdir. I. Dünya Savaşı ile bir ilgisi yoktur.

CEVAP: C

13. İstanbul Hükümeti, I. TBMM'nin açılması ile mevcut gücünü kaybedeceğini düşünerek halkın dini duygularını kötüye kullanarak Ahmet Anzavur İsyanı'nı başlatmıştır. İstanbul Hükümeti'nin başlattığı ve diğer adı da Kuva-i Muhammediye olan isyan bastırılmıştır.

Bazı Kuva-i Milliye birlikleri düzenli birliklere katılmak istememiştir. Bunların başında da Demirci Mehmet Efe gelmektedir. Bu isyan da TBMM güçleri tarafından bastırılmıştır.

CEVAP: B

14. I. İnönü, II. İnönü, Kütahya- Eskişehir ve Sakarya Savaşı bir taarruz savaşı değil, savunma savaşıdır. TBMM, düzenli ordu sistemine geçmesine rağmen, henüz bir saldırı savaşı için hazır değildir. O nedenle, büyük taarruza kadar olan savaşlar, düşmanı oyalayarak zaman kazanma amacına yöneliktir.

CEVAP: E

15. 1923 yılında çağdaşlaşma yolunda en önemli adımlar atılmıştır. Örneğin Cumhuriyet'in ilanı, halifeliğin kaldırılması, kadın hakları, harf devrimi bunlardan bazılarıdır.

CEVAP: A

16. İtalya'nın 1922, Almanya'nın 1933 yılından itibaren faşist bir devlet politikası ile dış ilişkilerinde saldırgan bir politika takınmaları, Türkiye'yi haklı bir endişe içine sokmuştur.

CEVAP: C

17. Medeni Kanun (1926) ile Türkiye'de yaşayan halkın din, cinsiyet ve zümre farkı gözetmeksizin eşit olduğu ilkesi benimsenmiştir. Bu bağlamda, Patrikhanelerin de azınlıkların haklarını izlemek gibi "dünyevi" yetkileri yasa çerçevesinde yasaklanmıştır.

CEVAP: D

DENEME – 2 SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisinin Cilalı Taş Devrini Yontma Taş Devrinden ayıran özelliklerden biri olduğu savunulamaz?

- A) Köylerin kurulması
B) Tarımla uğraşılması
C) Araç ve gereç yapılması
D) Dokumacılığın başlaması
E) Hayvanların evcilleştirilmesi

2. Türk tarihinde görülen Kürşad Ayaklanması'yla ilgili olarak aşağıda verilen,

- I. Türklerin, bağımsızlığı amaçlayan hareketlerinden biridir.
II. Doğu Göktürk Devleti'nin Çin egemenliği altında bulunduğu dönemde gerçekleşmiştir.
III. Türklerin, İslamiyet'i kabul etmelerinde etkili olmuştur.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Halifeler Gelişmeler

- I. Ebubekir Kuran'ın kitap haline getirilmesi
II. Osman Tunus'un fethedilmesi
III. Ömer Vilayetlere kadıların atanması
IV. Ali İktisad Sisteminin başlaması
V. Muaviye Halifeliğin babadan oğula geçmesi

Yukarıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) V. B) IV. C) III. D) II. E) I.

4. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da feodallitenin kurulmasına ortam hazırlayan etkenlerden biridir?

- A) Haçlı Savaşları
B) Coğrafi Keşifler
C) Rönesans Hareketleri
D) Kavimler Göçü
E) Reform Hareketleri

5. Yeniçeri Ocağına asker yetiştirmek için ---- zamanında ---- kurulmuştur.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Osman Bey – Kapıkulu Süvari Birliği
B) II. Murat – Sekban-ı Cedit
C) III. Murat – Timar sistemi
D) I. Murat – Acemioğlanlar Ocağı
E) II. Mahmut – Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye

6. İngiltere'nin, 1789 Devrimi sonrasındaki Fransız yönetimine karşı tutumu ne olmuştur?

- A) Fransa'daki krallık yanlılarına ve soylulara yardım etme
B) Ülkesini Fransız Devrimi'nin etkilerinden korumak için önlemler alma
C) Yeni Fransız yönetimi ile dostluk kurma
D) Fransız sömürgelerini işgal etmeye başlama
E) Fransız Devrimi'ne karşı olan monarşik devletlerin yanında yer alma

7. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyıl ıslahat hareketlerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Sorunların nedenlerini yeterince araştırmama
B) Bozulan düzeni eski durumuna getirme
C) Çıkan sorunlar için geçici çözümler getirme
D) Kişilere bağlı kalma
E) Avrupa'yı örnek alma

8. Hünkar İskelesi Antlaşması'nda Osmanlı Devleti, Rusya bir saldırıya uğrarsa Boğazları kapatmayı kabul etmiştir.

Bu durumdan büyük ölçüde rahatsız olan devletlerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prusya B) İngiltere
C) Avusturya D) Piyamento
E) İspanya

9. Mekke ve Medine'nin bulunduğu Hicaz'ın Osmanlı egemenliğinden çıkması, aşağıdaki savaşlardan hangisinin bir sonucudur?

- A) Doksan Üç Savaşı
- B) Birinci Balkan Savaşı
- C) Trablusgarp Savaşı
- D) Birinci Dünya Savaşı
- E) İkinci Balkan Savaşı

10. Milli Mücadele tarihimizde "Batı Cephesi" olarak adlandırılan cephe, aşağıdakilerin hangisinde alınan kararlar sonucunda kurulmuştur?

- A) Balıkesir ve Alaşehir Kongreleri
- B) İzmir Müdafaa-i Hukuk-i Osmaniye Cemiyeti
- C) Erzurum ve Sivas Kongreleri
- D) Nazilli ve Afyonkarahisar Kongreleri
- E) Edime ve Lüleburgaz Kongreleri

11. Türkiye'de, "saltanat" ve "ulusal devlet" taraftarları arasındaki tartışmanın en yoğun olduğu dönem hangi yılları kapsar?

- A) 1908-1912 B) 1915-1918
- C) 1920-1923 D) 1923-1925
- E) 1925-1928

12. Londra Konferansı'nda, Sevr Antlaşması'nın bazı maddelerinde değişiklikler yapılması önerilmiş, bu önerileri Türk delegeler Ankara'ya bildirmeden Yunanlılar saldırıya geçmiştir.

Yunanlıların hemen saldırıya geçmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Tekâlif-i Milliye Emirleri (Ulusal Vergi Emirleri)'nin uygulamaya konması
- B) Yunanistan'ın birinci İnönü Savaşı'nın yenilgisini unutturmak istemesi
- C) Türkiye'nin Misak-ı Milli'yi dünya kamuoyuna duyurması
- D) Konferansın hiçbir sonuca varılmadan dağılması
- E) Antlaşma Devletleri'nin Yunanistan'ı kışkırtması

13. Aşağıdakilerin hangisinde, "Boğazların, uluslararası bir komisyona verilerek bütün devletlerin gemilerine açık tutulması." hükmü yer almaktadır?

- A) Ankara Antlaşması'nda
- B) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda
- C) Moskova Antlaşması'nda
- D) Sevr Antlaşması'nda
- E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde

14. Sovyet Rusya'nın Kurtuluş Savaşı'nda Türk milli mücadelesini desteklemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) TBMM'nin halkçılığı temel alması
- B) Sovyet Rusya'nın, Boğazların Anlaşma Devletlerinin eline geçmesinden endişe duyması
- C) Sovyet Rusya'nın kendi rejimini pekiştirmek istemesi
- D) Anlaşma Devletleri'nin TBMM Hükümeti'ni Londra Konferansı'na çağırması
- E) İngilizlerin desteğiyle Kafkaslarda, Kafkas Cumhuriyetleri'nin kurulması

15. Türkiye'de, 1929 yılından itibaren uygulamaya konulan koruyucu gümrük politikası,

- I. yerli malların kullanımını artırma,
- II. ticaret yapılan devlet sayısını artırma,
- III. dış ticaret açığını kapatma

amaçlarından hangilerine hizmet etmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) Yalnız III D) I ve III
- E) I, II ve III

16. Atatürk "... Artık hükümet ile millet arasında geçmişteki ayrılık kalmamıştır. Hükümet millet, millet hükümettir." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle aşağıdaki ilkelerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) İnkılapçılık B) Milliyetçilik
- C) Devletçilik D) Cumhuriyetçilik
- E) Laiklik

17. Lozan Antlaşması'ndan sonra, 1936'da Türkiye'nin Boğazlarda asker bulundurma isteğini kabul ettirmesinde,

- I. Almanya'nın Ren Bölgesi'ne girmesi,
- II. İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi,
- III. Rusya'da rejim değişikliği olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

DENEME – 2 ÇÖZÜMLERİ

1. Köylerin kurulması, tarım ile uğraşılması, dokumacılığın başlaması, hayvanların evcilleştirilmesi, porselen yapımının başlaması gibi özellikler Cilalı Taş Devrini, Yontma Taş Devri'nden ayıran niteliklerdir.

Ancak, "araç ve gereç yapılması" Cilalı Taş Devrini, Yontma Taş Devrinden ayıran bir özellik değildir. Çünkü bu faaliyet her iki dönemde de görülmektedir. Tek farklılık şudur ki Cilalı Taş Devri'nin araç ve gereçleri Yontma Taş Devri'nin araç ve gereçlerine göre daha gelişmiş düzeydedir.

CEVAP: C

2. Kürşad isyanı Çin hakimiyetinde yaşayan Doğu Göktürk Devleti'nin Dönemi'nde gerçekleşmiştir (II).

Kürşad önderliğinde başlayan ayaklanma Çin baskısına karşıdır. Çin tesiri ile bağımsızlık özeliğini kaybeden Göktürkler bu duruma daha fazla dayanamayarak "bağımsızlığı amaçlayan bir hareket" içine girmişlerdir (I).

Ancak bu ayaklanmanın Türklerin, İslamiyet'i kabul etmelerinde bir etkisi söz konusu değildir.

CEVAP: D

3. İslam tarihinde İktisadi Sistemi Hz. Ali değil, Hz. Ömer Dönemi'nde başlamıştır.

CEVAP: B

4. Kavimler Göçü (M.S 375) ile birlikte, Avrupa'ya doğru hareket eden "barbar" kavimler, Avrupa'nın güvenlik ortamını zedelemişlerdir. Halkını barbar saldırılarına karşı koruyamayan kralların yerini, derebeyleri almıştır. Topraklarında çalışmaları şartıyla derebeyleri halkı koruyacaklardı. Bu durum yüzyıllar içinde bir gelenek halini alarak XV. yüzyıla kadar sürmüştür.

CEVAP: D

5. Osmanlı Devleti'nin en önemli ordu kısmı merkez ordusu olan Kapıkıllı'dır. Kapıkıllı ordusunun askerleri de Acemioğlanlar Ocağı'ndan yetişen kişilerden oluşmuştur. Acemioğlanlar Ocağı "I. Murat Dönemi"nde Kapıkıllıların en önemli birimi olan Yeniçeri Ocağı'na asker yetiştirmek amacıyla açılmıştır.

CEVAP: D

6. Fransız İhtilali ulusçu fikirler içerdiğinden, ortaya çıkışından itibaren çok uluslu devletleri endişelendirmiştir. İngiltere çok uluslu bir devlet değilse de, Fransız İhtilali'nin elindeki sömürgelerde isyanlara neden olacağını düşünerek, "Fransız Devrimi'ne karşı olan monarşik devletlerin yanında yer alma" yolunu seçmiştir.

CEVAP: E

7. Osmanlı kurumlarında XVII. yüzyıldan itibaren başlayan bozulmalar beraberinde ıslahat hareketlerinin de başlamasına ortam hazırlamıştır.

XVII. yüzyıl ıslahatlarının en önemli yönü sorunların nedenlerinin yeterince araştırılmadan çözüm aranmasıdır (A). ıslahatlar halka indirgenememiş ve kişilere bağlı kalmıştır (D). Çözümler geçicidir (C) ve Batı'ya yönelinmemiştir (B).

Osmanlı Devleti'nde Avrupa'nın örnek alınması ile yapılan ıslahatlar XVIII. yüzyılın özelliğidir.

CEVAP: E

8. Rusya'nın Boğazlar üzerinde diğer Batılı devletlerden avantajlı bir durum elde etmesi, on dokuzuncu yüzyılın en sömürgeci iki devletini rahatsız etmiştir. İngiltere ve Fransa. Bu iki devlet Akdeniz bölgesinde önemli sömürgelere sahipti. Rusya'nın Hünkâr İskelesi Antlaşması'na dayanarak, boğazlar yolu ile Akdeniz'e inme ihtimali bu iki devleti endişe içinde bırakmıştır.

CEVAP: B

9. Osmanlı Devleti "Hicaz" bölgesini I. Dünya Savaşı sonunda kaybetmiştir. Hicaz'ın kaybedilmesinde bölgedeki Arap unsurların İngilizlerin yanında yer alması önemli bir nedendir.

CEVAP: D

10. Batı Anadolu'da 15 Mayıs 1919 yılında başlayan Yunan işgali sonrasında toplanan Balıkesir ve Alaşehir kongreleri, bölgeyi işgalden kurtarmak için Batı Cephesi'nin kurulmasını kararlaştırmışlardır.

CEVAP: A

11. Saltanat ve ulusal devlet yanlısı olanların en fazla 1920 - 1923 yılları arasında birbirlerine muhalif olduklarını söyleyebiliriz.

Çünkü 1920 yılında ulusal egemenliğin temeli sayılan TBMM açılmış ve saltanat yanlıları, artık yeni bir rejime geçileceği konusunda daha da endişe duymaya başlamışlardır. Ulusal devlet taraftarlarının da bu konuda ki ısrarlı ve kararlı tutumları tartışmaların yoğunluğunu artırmıştır. Bu tartışmalar sonucunda 1 Kasım 1922'de saltanat kaldırılmış; 29 Ekim 1923'te ise Cumhuriyet ilan edilmiştir.

CEVAP: C

12. Londra Konferansı, I. İnönü Zaferi'nden sonra gündeme gelmiştir. Tekâlif-i Milliye Emirleri ise, Sakarya Savaşı öncesi yürürlüğe girmiştir. I. İnönü ile Sakarya Savaşı arasında iki savaş yaşanmıştır. Dolayısıyla, Yunanlıların hemen saldırıya geçmelerinin Tekâlif-i Milliye Emirleri ile ilgisi yoktur.

CEVAP: A

13. "Boğazların uluslararası bir komisyona verilerek, bütün devletlerin gemilerine açık tutulması" Sevr Antlaşması'nda geçen bir maddedir.

Bu madde 1936 yılında Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde kaldırılmıştır. Montrö Sözleşmesi Boğazlarda Türk egemenliğini kesinleştiren belgedir.

CEVAP: D

14. Rusya'nın Kurtuluş Savaşı'nda TBMM'ye yardım etmesi ortak düşman ve Rus çıkarları ile ilgilidir. A, B, C, E seçenekleri, Rusya'nın TBMM'ye yardım etmesini gerektiren yargılardır.

Anlaşma Devletleri'nin TBMM Hükümeti'ni Londra Konferansı'na davet etmesi ise, Rusya'nın TBMM'ye yardımı için bir gerekçe olamaz.

CEVAP: D

15. Koruyucu gümrük politikası, ülkeye dışarıdan gelecek malların kontrolü ile ilgilidir. Bu politikanın doğal sonucu olarak, ülkede üretilen temel ürünlerin, dışarıdan ülkeye girişi kısıtlanacak ve bu da yerli malların kullanımını artıracaktır. Bu durumda ithalat (dışarıdan mal alma) azalacağı için dış ticaret açığı kapanacaktır. Yani ihracat (yurt dışına mal satma) artacaktır.

CEVAP: D

16. Atatürk verilen sözünde "Artık hükümet millet, millet de hükümdür." diyerek halkın yönetiminden yani Cumhuriyetçilikten bahsetmiştir.

CEVAP: D

17. I. Dünya Savaşı'nın sonunda İtalya ve Almanya gibi devletlerde rejim değişiklikleri yaşanmış ve totaliter idareciler iktidara gelmiştir. Nazizm'in sonucunu Hitler ve faşizmin sonucunu Mussolini izledikleri yayılmacı politikalarla güçlerini farklı bölgelerde hissettirmeye başlamışlardır.

Bu durum doğrudan olmasa da Türkiye Cumhuriyeti'ni de etkilemiştir. Lozan'da Boğazların durumu belirlenirken askerden ve silahtan arındırılmış bölge oluşturulmuştur. Ancak Almanya'nın Ren Bölgesine girmesi (I), İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi (II), Türkiye'nin 1936 yılında Boğazlar ile ilgili tedirgin olmasına ve Avrupalılarla baskı yaparak Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalamasını sağlamıştır.

CEVAP: D

DENEME – 3 SORULARI

- I. Lidyalılar
II. İbraniler
III. Urartular
IV. Hititler
V. Fenikeliler
VI. İyonlar
İlk Çağ'da yukarıdaki kavimlerden hangileri harf yazısını kullanmamışlardır?
A) I ve III B) II ve V
C) III ve IV D) IV ve V
E) V ve VI
- Orta Asya'da Avar egemenliğinin sona ermesinden sonra 552 yılında kurulmuş olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
A) Göktürk B) Uygur
C) Hun D) Moğol
E) Akhun
- Cengiz Han'ın ölümünden sonra Çin'de varlık gösterdiler.
- Devletin ilk lideri Ögeday'dır.
- Kadınlar da yöneticilik yapabildiler.
Yukarıda özellikleri verilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?
A) Altın Orda B) İlhanlı
C) Kubilay D) Babür
E) Çağatay
- Orta Çağ başlarında Avrupa'nın etnik coğrafyasının büyük ölçüde değişmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
A) Hristiyanlığın yayılması
B) Haçlı Savaşları'nın sona ermesi
C) Kolonizasyon hareketlerinin başlaması
D) Kavimler Göçü'nün ortaya çıkması
E) İslamiyet'in doğması
- Kanuni Sultan Süleyman Döneminde çıkan Canberdi Gazâli ve Ahmet Paşa ayaklanmalarının ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Mısır'a egemen olmak
B) Toprak düzenini değiştirmek
C) Devlet rejimini değiştirmek
D) Hanedan değişikliği yapmak
E) İslahat hareketlerine karşı çıkmak

- I. Leh milliyetçileri
II. İsveç Kralı XII. Şarl (Demirbaş Şarl)
III. İspanya'dan kaçan Yahudiler
Yukarıdaki sığınmacılardan hangileri Osmanlı Devleti'yle Rusya arasında savaşa neden olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Fransız İhtilali'nin etkisiyle görülen gelişmelerden biri değildir?
A) Meşrutiyet'in ilan edilmesi
B) Tanzimat Fermanı'nın hazırlanması
C) İslahat Fermanı'nın ilan edilmesi
D) Bağımsızlık hareketlerinin başlaması
E) Gayrimüslimlere inanç özgürlüğü tanınması
- Aşağıdakilerden hangisi Süveyş Kanalı'nın açılmasının sonuçlarından biri değildir?
A) Mısır'ın stratejik öneminin artması
B) İngiltere'nin Orta Doğu'ya giden denizyolunun kontrolünü sağlaması
C) Akdeniz limanlarının önem kazanması
D) İsrail Devleti'nin kurulması
E) İngiltere'nin Mısır'ı işgal etmesi
- Aşağıdaki belgelerden hangisi ABD'nin Avrupa ve Anadolu politikalarından uzak durmasını ve buraların işlerine karışmaması esaslarını belirlemiştir?
A) Wilson Prensipleri
B) Balfour Deklarasyonu
C) Monro Doktrini
D) Marshall Planı
E) Truman Doktrini
- Amasya Genelgesi'nde, Sivas'ta bir kongrenin toplanması ve bütün illerin her sancağından, halkın güvenini kazanmış üç delegenin bu kongreye katılmak üzere hemen yola çıkarılması hükmü yer almıştır.
Bu hüküm, Amasya Genelgesi'nin,
I. Tüm ülkenin temsil edildiği bir kuruluşu öngörme,
II. Gizli maddeleri olma,
III. Birlik ve beraberlik çağrısında bulunma özelliklerinden hangileri için bir kanıt sayılabilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi, ilk TBMM'nin aldığı kararlardan biri değildir?
- A) İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi
B) Ulusal Hükümetin kurulması
C) Hiyanet-i Vataniye Kanunu'nun kabul edilmesi
D) Moskova'ya bir kurul gönderilmesi
E) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi
12. İlk TBMM, aşağıdakilerden hangisini diğerlerinden önce gerçekleştirmiştir?
- A) Yeni Türk Devleti'nin ilk Anayasası'nın kabulünü
B) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın onaylanmasını
C) Saltanatın kaldırılmasını
D) Gümrü Barış Antlaşması'nın onaylanmasını
E) Ankara Antlaşması'nın onaylanmasını
13. Aşağıdakilerden hangisi, düşmanın silahlı kuvvetlerini yok etmek ve önemli arazi bölümlerini ele geçirmek amacıyla yapılmıştır?
- A) Balkan Savaşları
B) Çanakkale Savaşı
C) İnönü Muharebeleri
D) Sakarya Meydan Muharebesi
E) Büyük Taarruz
14. Anlaşma Devletleri'nin Lozan'da toplanacak konferansa TBMM Hükümeti ile birlikte İstanbul Hükümeti'ni de çağırması üzerine, TBMM Hükümeti Anlaşma Devletleri'ne, konferansta İstanbul Hükümeti temsil edilirse konferansa katılmayacağını bildirmiştir. TBMM Hükümeti'nin bu yolla aşağıdakilerden hangisini engellemek istediği savunulabilir?
- A) Anlaşma Devletleri'nin, İstanbul Hükümeti'ni tanımayı sürdürmesini
B) Barış görüşmelerine ara verilmesini
C) Anlaşma Devletleri'nin TBMM Hükümeti'ni yalnız bırakmasını
D) Anlaşma Devletleri'nin birlikte hareket etmesini
E) İstanbul Hükümeti'nin bazı üyelerini değiştirmeden konferansa katılmasını

15. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türk kadınlarına,
- I. Milletvekili seçme ve seçilme,
II. Belediye meclislerine üye seçme ve seçilme,
III. İstedığı mesleğe girebilme hakları tanınmıştır.
- Aşağıdakilerden hangisi ilgili hakların tanınma sırasını gösterir?
- A) I, III, II
B) II, I, III
C) III, II, I
D) III, I, II
E) II, III, I
16. Halkçılık, yönetimde, siyasette, kalkınmada, gelirin dağılımında, devlet ve ulus olanaklarının kullanılmasında halk yararının gözetilmesini amaçlar. Bu amaç doğrultusunda devleti önlemler almak, yasalar çıkarmak, düzenlemeler yapmak, engelleri ortadan kaldırmakla görevli kılard.
- Buna göre,
- I. Aşar vergisinin kaldırılması,
II. Okuma yazma seferberliğinin başlatılması,
III. Hicri takvim yerine miladi takvimin kabul edilmesi
- uygulamalarının hangilerinde doğrudan Halkçılık ilkesinin temel alındığı savunulabilir?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III
17. Türkiye'nin Musul'u geri almaya çalışması karşısında İngiltere'nin gösterdiği tepkilerden biri aşağıdakilerden hangisi olmuştur?
- A) Türklere karşı Yunanlıları destekleme
B) Türklere karşı Araplarla işbirliği yapma
C) Şeyh Said Ayaklanması'nı çıkarma
D) Kıbrıs'ı işgal etme
E) Menemen Olayı'nı çıkarma

DENEME – 3 ÇÖZÜMLERİ

1. Harf yazısı Fenikeliler tarafından bulunmuş, daha sonra İbraniler, Lidyalılar ve İyonlar tarafından da kullanılmıştır. Hititler ise, Sümer çivi yazısını ve bir tür resim yazısı olan Hiye-roglif yazısını kullanmışlardır. Bu durum Urartular içinde geçerlidir.
- CEVAP: C
2. Avar egemenliğinden sonra 552 yılında kurulan devlet, Bumin Kağan ve İstemi Yabgu önderliğinde kurulan Göktürk Devleti'dir. Göktürklerin en önemli siyasi özelliği, Orta Asya'da kurulan Türk devletleri içinde sınırları en geniş olandır.
- CEVAP: A
3. Kubilay Hanlığı (1280 - 1368)
Cengiz Han'ın torunu Kubilay, Uygur Türklerinin de yardımıyla Çin'i fethederek merkezi Pekin olan Kubilay Hanlığı'nı kurmuştur (1280). Kubilay'dan sonra devlet zayıflamış, Çinliler uzun süren mücadeleler sonunda Moğolları Çin'den çıkarmışlardır (1368).
Kubilay Hanlığı'nda diğer Moğol Devleti parçalarının aksine İslâmiyet yerine Budizm ve Hristiyanlığın Katolik mezhebi yayılmıştır. Kubilay Hanlığı zamanla Çinleşmiştir.
- CEVAP: C
4. M.S 375 yılında Asya'dan Batı'ya doğru kitleler halinde hareketlenen Asya Hunları, Karadeniz'in kuzeyindeki barbar Kavimleri yerinden oynatarak, bu kavimlerin rotalarını Avrupa'ya çevirmelerinde etkili oldu. Bu durum, Avrupa'yı yüz yıldan fazla süren bir kaosla karşı karşıya bıraktı. Roma İmparatorluğu'nu bile parçalayan bu kaos sonunda Avrupa birçok yeni milletin yeni yerleşkesi haline geldi.
- CEVAP: D
5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde çıkan Canberd Gazali ve Ahmet Paşa İsyanlarının ortak amacı Mısır bölgesine egemen olma isteğidir (A).
Osmanlı Devleti'nde Mısır, isyanların yoğun görüldüğü yerlerden biridir. Bunun en temel nedeni Mısır'ın merkeze uzak bir noktada olmasıdır.
- CEVAP: A

6. Osmanlı ile Rusya arasında özellikle XVII. yüzyıldan itibaren yoğun ilişkiler başlamıştır. Genellikle olumsuz şekilde gelişen bu ilişkilerde devletlerin arasında sorun yaratan konulardan biri "Leh Milliyetçileri" (I) meselesidir, bir diğeri de İsveç Kralı'nın Rusya'dan kaçarak Osmanlı'ya sığınması ve Osmanlı'nın Kralı Rusya'ya vermemesidir (II).
Ancak, İspanya'dan kaçarak Osmanlı'ya sığınan Yahudiler konusu ile ilgili Osmanlı ile Rusya değil, Osmanlı ile İspanya sorun yaşamıştır.
- CEVAP: D
7. 1789, 1830 ve 1848 Fransız ihtilalleri, çok uluslu yapısından dolayı Osmanlı Devleti'ni de olumsuz etkilemiştir. Osmanlı Devleti'nde başlayan azınlık isyanları (D) neticesinde devlet imparatorluğun parçalanmasını engellemek için 1839'da Tanzimat Fermanı'nı (B), 1856'da Islahat Fermanı'nı (C), 1876'da da Meşrutiyet'i ilan etmiştir (A).
Ancak gayrimüslimlere inanç özgürlüğü Fransız İhtilali'nden önce de halka tanınan bir haktır.
- CEVAP: E
8. İngiltere Mısır'ı işgal edince, Mısır'ın stratejik önemi de artmıştır. Ayrıca İngiltere, Orta Doğu'ya giden denizyolunun kontrolünü de sağlamıştır. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Akdeniz limanları da canlanarak önem kazanmıştır. Ancak İsrail Devleti'nin kurulması 1947 yılında BM'in aldığı kararla Filistin topraklarında kurulmuştur.
- CEVAP: D
9. Monreo Doktrini ABD'nin tarafsızlık ilanlarında kullandığı belgedir. Bu belge ile ABD'nin Avrupa ve Anadolu politikalarından vazgeçtiği ortaya konmuştur.
- CEVAP: C
10. "Sivas'ta toplanacak kongrenin bütün illerin her sancağından üç delegenin katılması" bilgisinden I. Numaralı seçeneğe ulaşırız. Ayrıca ülkenin her tarafından delegelerin bir kongre için Sivas'a davet etmesinden III numaralı seçeneğe ulaşırız.
Fakat paragrafta verilen bilgilerde Amasya Genelgesi gizli madde içerip, içermediğine yönelik bir bilgi verilmemiştir.
- CEVAP: D

11. Birinci TBMM'nin görev süresi 1923 yılında bitmiştir. Teşvik-i Sanayi Yasası 1927 yılında çıkarıldığı için, Birinci meclisin aldığı kararlardan biri olamaz.

CEVAP: E

12. A) Yeni Türk Devletinin ilk Anayasası'nın kabulü: 20 Ocak 1921
B) Mudanya Ateşkesi'nin onaylanması: 11 Ekim 1922
C) Saltanatın kaldırılması: 1 Kasım 1922
D) Gümrü Barış Antlaşması'nın onaylanması: 2 Aralık 1920
E) Ankara Antlaşması'nın onaylanması: 20 Ekim 1921

CEVAP: D

13. Büyük Taarruz dışında verilen savaşlar savunma savaşlarıdır. Savunma savaşlarında da toprak ele geçirmek ve düşmanın silahlı kuvvetlerini yok etmek, genel olarak söz konusu değildir. Başkomutanlık Muharebesi'ne kadar Türk ordusunun savunmada kalması taarruz gücüne ulaşamadığının göstergesidir.

CEVAP: E

14. TBMM'nin "...Konferansta İstanbul Hükümeti temsil edilirse, konferansa katılmayacağını" bildirmesi, Anadolu'da tek yetkilinin kendileri olduğunu vurgulamaktır. Eğer bu istek kabul edilseydi, Anlaşma Devletleri açıkça İstanbul Hükümeti'nin meşruiyetini (yasallığını) reddetmiş olacak, yani tanımamış olacaktı.

CEVAP: A

15. III-İstediği mesleğe girebilme: 1926 Medeni Kanun
II-Belediye meclislerine üye seçme ve seçilme: 1930
I-Milletvekili seçme ve seçilme: 1934

CEVAP: C

16. Aşar (Öşür) Vergisi kaldırılınca, toprakla uğraşan halkın sırtından önemli bir yük kalktığı için bu yenilik, halkçılık ile ilgilidir. Paragrafta halkçılığın amacı doğrultusunda devletin önlemler almak, yasalar çıkarmak, düzenlemeler yapması gerektiğinden bahsedildiği için, okuma yazma seferberliğinin başlatılması da doğrudan halkçılık ilkesi ile ilgilidir. Hicri takvim yerine miladi takvimin kullanılması, batılılaşmak paralelinde, devrimcilik ilkesi ile daha çok ilgilidir.

CEVAP: C

17. Daha öncede belirttiğimiz gibi Türkiye Musul bölgesinin stratejik öneminin farkındadır. 1925 yılında askeri yollarda dahil, bölgede ağırlığını arttırmayı düşünmekteydi. Fakat İngiltere, bunu önlemek için Doğu ve Güneydoğu bölgesinde Şeyh Said İsyanı'nın çıkmasına öncülük ederek, Türkiye'nin bu girişimini durdurmuştur.

CEVAP: C

DENEME – 4 SORULARI

1. Yeni Taş (Çıralı Taş) Devri yerleşim alanlarından biri olan Konya Çatalhöyük'ün, insanlık tarihi açısından, aynı devre ait Çayönü yerleşim alanından farklı olan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yerleşik hayata geçilmesi
B) Bakırdan yapılmış süs eşyalarına rastlanması
C) Heykelciklerin bulunması
D) İlk şehir yerleşmesi olarak kabul edilmesi
E) Hayvanların evcilleştirildiğini gösteren buluntulara rastlanması
2. Orta Asya'da kurulan Türk Devletlerinin (Hun-Göktürk - Kutluk) kısa sürede yıkılmalarında, aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden daha etkili olmuştur?
A) Türklere komşu olan Çin'in saldırıları
B) Orta Asya'nın coğrafi durumu
C) Geleneklere göre devletin prensler arasında bölünmesi
D) İyi bir devlet örgütünün kurulamamış olması
E) Türklerin boylar halinde yaşamaları
3. Hz. Muhammed, aşağıdaki savaşlardan hangisiyle Şam ticaret yollarının güvenliğini sağlamıştır?
A) Bedir Savaşı B) Uhud Savaşı
C) Hayber Savaşı D) Hendek Savaşı
E) Huneyn Savaşı
4. Osmanlı Devleti'nde uygulanan Şeri Hukuk'un;
I. örfi temellere dayanma,
II. ceza hükümlerini de içermesi,
III. ilmiye sınıfının denetiminde olma
özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi Nizam-ı Cedit Devri gelişmelerinden değildir?
A) Levent Kışlası'nın kurulması
B) İrad-ı Cedit Hazinesi'nin oluşturulması
C) Avrupadaki elçiliklerin sürekli hale getirilmesi
D) İlk Türk matbaasının kurulması
E) Fransızca'nın askeri okullarda eğitim dili olması
6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde III. Ahmet'in padişahlık, Nevşehirli Damat İbrahim'in de veziriazamlık yaptığı Lale Devri'nin özelliklerinden biri değildir?
A) Kağıt ve çini imalathanelerinin açılması
B) Yurtdışına elçiliklerin açılması
C) Çiçek aşısının uygulanması
D) İlköğretimin zorunlu hale getirilmesi
E) Sivil mimari eserlerinin yaygınlaşması
7. 1871 yılında birliğini sağlayan Almanya, Hindistan'a giden ticaret yollarını kesmek ve aynı zamanda Osmanlı padişahı olan halifenin manevi gücünü kullanarak bölgedeki Müslümanları ayaklandırmak istemiştir. Almanya, Osmanlı Devleti üzerinde nüfuz sahibi olmayı amaçlayan bu yaklaşımıyla aşağıdaki devletlerden hangisinin üstünlüğüne son vermek istemiştir?
A) İngiltere B) İtalya
C) Hollanda D) İspanya
E) Portekiz
8. 1877-78 Osmanlı Rus Savaşı'ndan sonra yapılan Berlin Antlaşması'yla Bosna-Hersek'i denetimi altına alan Avusturya, Osmanlı Devleti'nde Meşruiyet'in ilanının ilk günlerindeki iktidar boşluğundan yararlanarak bu toprakları kendine bağlamıştır. Avusturya'nın bu davranışının amacı aşağıdakilerden hangisinin engellenmesidir?
A) Süveyş Kanalı'nın açılmasının
B) Rusya'nın Balkanlarda yayılmasının
C) Yunanistan'ın bağımsızlığını kazanmasının
D) Macar mültecilerinin Osmanlı Devleti'ne sığınmasının
E) Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'ı İtalya'ya bırakmasının

9. Midilli Adası, Sakız Adası ve Batı Trakya hangi savaş sonunda Osmanlı egemenliğinden çıkmıştır?
A) Balkan Savaşları
B) 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı
C) I. Dünya Savaşı
D) Trablusgarp Savaşı
E) Kurtuluş Savaşı
10. İstanbul Hükümeti ile Temsilciler Kurulu arasında yapılan Amasya Görüşmesi'nde,
I. Temsilciler Kurulu'nun rızası olmadan düşmanlarla barış görüşmelerine gidilmemesi
II. Mebuslar Meclisi'nin toplanması
III. Türklerin çoğunlukta olduğu yerlerin işgaline izin verilmemesi
IV. TBMM'nin kurulması
V. Temsilciler Kurulu'nun Ankara'ya gelmesi konularından hangileri ele alınmamıştır?
A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V
11. 1 Kasım 1922'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin saltanatı kaldırmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) İstanbul'u yeni Türkiye Devleti'nin başkenti yapma isteği
B) Padişahlığın da içinde bulunduğu tarafa karşı kesin askeri zaferin kazanılmış olması
C) Bir ülkede iki hükümetin yaşayamayacağına anlaşılmış olması
D) Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki muhalefeti sindirme çabası
E) Cumhuriyet yönetiminin TBMM'de benimsenmiş olması
12. Aşağıdakilerden hangisi, 23 Nisan 1920'de Ankara'da açılan TBMM'nin, kendisiyle ilgili olarak aldığı kararlar arasında yer almaz?
A) Bu meclisin ulusu temsil eden en yüksek organ olduğu
B) Yasama ve yürütme görevlerini bu meclisin yapacağı
C) Bu meclisin, bir kurucu meclis olduğu
D) Kurulacak hükümetin devamlı olacağı
E) Bu meclis içinde padişahlık kaymakamlığına yer verilmeyeceği

13. Lozan Antlaşması'nda aşağıdaki konuların hangisiyle ilgili kararın, Türkiye'nin egemenliğiyle bağdaştığı savunulamaz?
A) Azınlık hakları
B) Kapitülasyonlar
C) Boğazların yönetimi
D) Yunanistan ile sınır
E) Borçların ödenme biçimi
14. İlk TBMM'nin aldığı aşağıdaki kararlardan hangisinde, İstanbul Hükümeti'nin yok sayıldığı en belirgin bir biçimde ortaya çıkmaktadır?
A) Hükümet kurmak gereklidir.
B) TBMM'nin üstünde bir kuvvet yoktur.
C) Geçici bir hükümet başkanı tanımak veya padişah vekili atamak doğru değildir.
D) TBMM yasa yapma ve yürütme yetkisine sahiptir.
E) Padişah ve halife meclisin düzenleyeceği yasaya göre yerini alır.
15. I. Şapkanın kabul edilmesi
II. Laikliğin kabul edilmesi
III. Kadınlara siyasal haklar tanınması
IV. Öğretimin birleştirilmesi (Tevhid-i Tedrisat Kanunu)
V. Medeni Kanun'un kabul edilmesi Türkiye Cumhuriyeti'ni ilgilendiren yukarıdaki olayların kronolojik sırası nedir?
A) V, III, I, II, IV
B) II, III, IV, V, I
C) III, V, I, IV, II
D) IV, I, V, II, III
E) I, IV, III, II, V
16. 1934 yılında çıkarılan kanunla Ağa, Hacı, Hafız, Hoca, Molla gibi eski toplum zümrelerini belirten unvanlar kaldırılmıştır. Bu durumun, Atatürk ilkelerinden hangisinin doğrudan bir gereği olduğu savunulabilir?
A) Halkçılık
B) Devletçilik
C) Milliyetçilik
D) İnkılapçılık
E) Laiklik
17. Türkiye, II. Dünya Savaşı'na fiilen katılmadığı halde Türk ekonomisi bu savaştan olumsuz yönde etkilenmiştir. Aşağıdakilerden hangisi buna neden olarak gösterilemez?
A) Halkın satın alma gücünün azalması
B) Tarafsız kalmak için dış satım yapılamaması
C) Dış alıma bağlı malların sağlanamaması
D) İşgücünün askere alınması yüzünden üretimin gerilemesi
E) Nüfusun hızla artması

DENEME - 4 ÇÖZÜMLERİ

1. Konya Çatalhöyük uygarlık tarihinin ilk yerleşim yeri olarak kabul edilirken; Çayönü ise, ilk üretim merkezi olarak kabul edilmektedir.
CEVAP: D
2. Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinin kısa sürede parçalanmasının en temel nedeni; veraset anlayışlarıdır. Buna göre, her prensin devletin yönetimi konusunda yasal hakkı vardır. Hükümdar ölmeden önce yerine bir veliaht (prens) atasa da sonuç değişmez. Kısa sürede taht kavgaları baş gösterir ve ülke çeşitli bölümlere ayrılarak parçalanır. A seçeneği kısmen doğrudur, ama genellenemez. E seçeneği de A seçeneğine benzer bir çelirici olarak verilmiştir.
CEVAP: C
3. Hayber kenti, Şam ticaret yolu üzerinde özellikle Yahudilerin yaşadığı bir yerdi. Hayber kalesinin 629'da fethedilmesi ile Medine- Şam ticaret yolunun güvenliği sağlanmış oldu.
CEVAP: C
4. Osmanlı Devleti'nde uygulanan Şeri hukuk;
- Ceza hükümleri içerir.
- İlimiye sınıfının denetimindedir.
- Yürütülmesinden kadılar sorumludur.
- Temelini İslam kurallarından alır.
Ancak Şeri Hukuk'un örfi temellere dayandığı söylenemez. Bu temellere dayanan hukuk örfi hukuktur.
CEVAP: D

5. - III. Selim Devri, ilk radikal değişikliklerin yapıldığı dönemdir. Bu yüzden III. Selim'in yeniliklerine Nizam-ı Cedit hareketi (Yeni düzen) denilmiştir.
- Nizam-ı Cedit hareketinin yürütülmesi için İrad-ı Cedit denilen yeni bir hazine kurulmuştur. (B)
- Nizam-ı Cedit ordusu kurulmuştur. (Avrupalı tarzında ilk Osmanlı ordusu)
- Deniz ve Kara Mühendislik okulları çağdaş hale getirilmiştir.
- Dış politikada, "denge politikasını" sürdürmek için Avrupa'da sürekli elçilikler açılmıştır. (C)
- Yerli mal kullanımı teşvik edilmiştir.
- Levent ve Selimiye kışlaları açılmıştır. (A)
- Devlet matbaası kurulmuştur. (Matbaa-ı Âmiri)
- Devlet dairelerinde ve okullarda yabancı dil olarak Fransızca kullanılmaya başlanmıştır. (E)
Ancak ilk Türk matbaası Lale Devri'nde kurulmuştur.
CEVAP: D
6. - Avrupa'nın önemli merkezlerinde (Paris, Viyana, Moskova, Varşova) ilk kez geçici elçilikler açılmıştır. Osmanlı Devleti, elçilikleri kurmakla; Avrupa'daki teknik, bilimsel ve sosyal gelişmeleri takip etmeyi ve Avrupa devletlerinin politikalarını öğrenmeyi amaçlamıştır (B).
- Yalova'da kağıt imalathanesi ve İstanbul'da kumaş ve çini imalathaneleri açılmıştır (A).
- İlk defa çiçek hastalığı için aşı uygulanmıştır (C).
- Kütüphaneler açılmıştır (En önemlileri Enderun ve Yeni Cami kütüphaneleridir).
- Said Efendi ve İbrahim Müteferrika tarafından ilk Türk matbaası kuruldu (1727). İbrahim Müteferrika'nın evinde kurulan bu ilk Osmanlı matbaasında dini kitaplar hariç tarih, coğrafya ve edebiyata ait kitaplar basılmıştır. Matbaada basılan ilk eser Vankulu Lügati (Sihah-ı Cevheri) adlı sözlüktür. Matbaa Avrupa'dan alınan ilk teknik yeniliktir.
- Yeniçerilerden oluşturulan bir itfaiye bölüğü kurulmuştur. (Tulumbacılar).
- Doğu klasiklerinden bazı eserler Türkçe'ye tercüme edilmiştir.
- Resim, minyatür, edebiyat ve az da olsa bilim alanında gelişmeler gözlenmiştir.
- Avrupa'dan Rokoko ve Barok tarzı örnek alınarak çeşitli mimari eserler yapılmıştır (E).
Ancak, ilköğretimin zorunlu hale getirilmesi II. Mahmut Dönemi gelişmesidir.
CEVAP: D

7. Hindistan ve Ortadoğu bölgesinde önemli İngiliz sömürgeleri vardır. Almanya, birliğini tamamladıktan sonra İngiltere ile şiddetli bir hammadde ve pazar rekabetine girmiştir. Bu girişimiyle Almanya, İngiltere'nin bölgedeki üstünlüğüne son vermeyi amaçlamıştır.

CEVAP: A

8. Avusturya, XIX. yüzyılda Rusya'nın yayılma politikasından rahatsız olan devletlerden biridir. Özellikle Rusya'nın tüm XIX. yüzyıl boyunca takip ettiği Panslavizm politikası, Avusturya'nın da toprak bütünlüğünü tehdit etmektedir. Bu amaçla Rusya'nın genişleme yolu üzerinde bir bölge olan Bosna - Hersek'i topraklarına katmakla Rusya'nın Balkanlarda yayılmasını önlemeye çalışmıştır.

CEVAP: B

9. Midilli Adası, Sakız Adası ve Batı Trakya Balkan Savaşları sonunda Osmanlı egemenliğinden çıkmıştır.

CEVAP: A

10. TBMM'nin kurulması ve Temsilciler Kurulu'nun Ankara'ya gelmesi Amasya Görüşmesi'nden sonra olan gelişmelerdir.

CEVAP: E

11. A seçeneğinde yer alan bilgi doğru değildir. E seçeneği cevap olamaz, çünkü cumhuriyet, saltanatın kaldırılmasından sonra ilan edilmiştir.

Meclis içindeki muhalefet sadece saltanat yanlılarından oluşmadığından D seçeneği cevap olamaz.

Saltanatın kaldırılmasının temelinde, bir ülkede iki hükümetin yaşayamayacağı gerçeği yoktur. Sorun bir rejim sorunudur. Bu nedenle C seçeneği cevap olamaz.

Büyük Taarruz'la İtilaf işgalini sonlandıran TBMM, Lozan öncesinde padişah yanlısı tarafa karşı da kesin zafer kazanmak için saltanatı kaldırmıştır. Çünkü başından sonuna kadar padişah ve çevresi İtilaf Devletleri'nin yanında yer almışlardır.

CEVAP: B

12. Birinci TBMM'nin "kurucu meclis" olarak faaliyete geçmesi başlangıçta düşünülmüştür. Ancak sonra bundan vazgeçilmiştir. Çünkü halkın bazı kesimleri, bunu açıkça rejim değişikliği olarak algılayıp, isyanlar çıkarabiliyordu. Bunun yerine "olağanüstü yetkilere sahip meclis" sıfatı daha uygun görülmüştür.

CEVAP: C

13. Lozan Antlaşması'nda A, B, D ve E seçeneklerinde verilen sorunlar kesin olarak çözülmüştür.

Boğazlar sorunu için getirilen çözüm, Sevr Antlaşması'na göre, Türkiye'nin lehine olsa Türkiye'nin egemenlik haklarını önemli ölçüde zedeliyordu.

Ana hatları ile Lozan'da Boğazlar için kabul edilen madde şöyleydi: "Türkiye'nin başkanlığında uluslar arası bir komisyon tarafından yönetilecektir..." dikkat edilirse, Türkiye başkanı olsa bile, bir komisyondan bahsedilmektedir. Bu durum, Türkiye'nin tek başına Boğazları kontrol edemeyeceğini gösterir.

CEVAP: C

14. 1920 yılında Osmanlı Devleti bir şekilde fiilen varlığını sürdürmüştür. Buna rağmen, ilk TBMM'nin aldığı "TBMM'nin üstünde bir kuvvet yoktur" ifadesi, belirgin bir şekilde İstanbul'un yok sayılması demektir. C ve D seçenekleri B seçeneğine göre çok belirgin olmadıklarından, ancak çeldirici olarak düşünülebilir.

CEVAP: B

15. IV. Öğretimin birleştirilmesi: 1924

I. Şapka Kanunu: 1925

V. Medeni Kanun'un kabul edilmesi: 1926

II. Laikliğin kabul edilmesi: 1928

III. Kadınlara siyasal hakların verilmesi: 1930

CEVAP: D

16. Daha önce Atatürk Halkçılığını şöyle tanımlamıştık: Toplumu oluşturan bireylerin, dil, din, ırk, cinsiyet, sınıf veya zümre ayrıtılmaksızın, yasalar önünde eşit haklara sahip olmasıdır.

Ağa, Hacı, Hafız, Hoca... kavramları bir zümre veya sınıfa işaret ettiği için, bu durum doğrudan halkçılık ile ilgilidir.

CEVAP: A

17. Türkiye II. Dünya Savaşı'na fiilen katılmamıştır. Fakat her an savaşa girecekmiş gibi, ordu sınırlarda hazır bekletilmiştir. Ayrıca bütçenin ve devlet gelirlerinin önemli bir kısmı da savunmaya ayrılmıştır. Bu bilgiler paralelinde, A, B, C ve D seçenekleri neden olarak gösterilebilir.

Nüfusun hızla artmasının, Türkiye'nin savaştan olumsuz etkilenmesi ile doğrudan bir ilgisi yoktur.

CEVAP: E

DENEME - 5 SORULARI

1. I. Midas'ın Mezarı
II. Bergama Tapınağı
III. Augustus Tapınağı
IV. Bozdoğan Kemer
V. Apollo Tapınağı
VI. İvriz Kabartması

Anadolu'da bulunan yukarıdaki sanat eserlerinden hangileri Roma Dönemi'ne aittir?

- A) I ve II B) III ve IV
C) III ve V D) IV ve V
E) V ve VI

2. Türk tarihinde,

- I. Düzenli ordunun kurulması,
II. Devlet teşkilatının kurulması,
III. Hareketli harf sistemine dayanan matbaanın bulunması

gelişmelerinden hangileri Hunlar Dönemi'ne aittir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. İslam mimarisi ilk kez aşağıdakilerden hangisinin döneminde, Hristiyan mimarisi ile yarışabilecek bir düzeye ulaşmıştır?

- A) Osmanlılar B) Dört Halife
C) Abbasiler D) Emeviler
E) Selçuklular

4. 840 - 1212 yılları arasında Türkistan'da siyasal varlık göstermiş olan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneliler
B) Uygurlar
C) Karahanlılar
D) Harzemşahlar
E) Göktürkler

5. Osmanlı Devleti'nde miras, ticaret ve boşanma davalarının karara bağlanması aşağıdakilerden hangisinin görevidir?

- A) Kadı B) Sadrazam
C) Reisülküttap D) Şeyhülislam
E) Nişancı

6. I. İspanya'da siyasi ve dinî baskılarla karşılaşan Yahudiler
II. İsveç Kralı XII. Şarl
III. Avusturya ve Rusya'ya karşı direnen Macarlar

Yukarıdakilerden hangilerinin Osmanlı Devleti'ne sığınmasıyla gelişen olaylar 1711 Osmanlı-Rus Savaşı'na neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

7. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, Rusya'nın özgürlük ve milliyetçilik düşüncesi karşısında bir politika izlediğinin göstergesi olduğu savunulamaz?

- A) Balkan Slavlarını birleştirmek istemesi
B) Lehistan'ın iç işlerine karışması ve istediği kişiyi Leh Kralı seçtirmek istemesi
C) Mora'da Yunanlıların bağımsız olmak için çıkarttıkları isyanı desteklemesi
D) Islahat hareketleriyle Osmanlı Devleti'nin güçlenmesinden çekinmesi
E) Yunanistan'a katılmak isteyen Giritli Rumları İngiltere ve Fransa'yla birlikte desteklemesi

8. Osmanlı Devleti'nin gelir kaynaklarına el koymak demek olan Genel Borçlar İdaresi (Duyun-u Umumiye) aşağıda adları yazılı padişahlardan hangisi zamanında kurulmuştur?

- A) II. Abdülhamid
B) Abdülaziz
C) Vahdettin
D) V. Mehmet Reşat
E) Abdülmecid

9. "Temsilciler Kurulu, Doğu Anadolu'nun bütünü temsil eder." kararı, "Temsilciler Kurulu yurdun bütünü temsil eder." şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Bu yeni düzenleme aşağıdakilerden hangisinde yapılmıştır?

- A) Edirne Kongresi
B) Erzurum Kongresi
C) Sivas Kongresi
D) Balıkesir Kongresi
E) Alaşehir Kongresi

10. Aşağıdakilerden hangisi son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin onayından geçmiştir?
- A) Takrir-i Sükûn Kanunu
B) Hiyanet-i Vataniye Kanunu
C) İstiklal Mahkemeleri
D) Misak-ı Milli
E) Tekalif-i Milliye Emirleri
11. TBMM'nin ilk yıllarında, Hiyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılarak İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur.
Bu önlemin, düzenli ordunun kurulması dışında öncelikle aşağıdakilerin hangisinde etken olduğu savunulabilir?
- A) Yeni bir anayasanın hazırlanması
B) Ayaklanmaların önlenmesi
C) Cumhuriyetin kurulması
D) Halifeliğin kaldırılması
E) Saltanatın kaldırılması
12. Aşağıdakilerden hangisi 1921 Anayasası'nın dayandığı temel ilkedden biri değildir?
- A) Milli egemenlik
B) Tek meclis
C) Güçler birliği
D) Meclisin üstünlüğü
E) Tek dereceli seçim
13. Aşağıdaki şehirlerden hangisi düşman işgalinden Mudanya Ateşkes Antlaşması'yla, savaş yapmadan kurtarılmıştır?
- A) İzmir
B) Urfa
C) Gaziantep
D) Kars
E) Edirne

14. Aşağıdaki antlaşmaların hangisinde büyük devletler, Türkiye'deki azınlıkların Türk uyruklu olduklarını ve diğer yurttaşlardan farkları olmadığını kabul etmişlerdir?
- A) Gümrü Antlaşması
B) Moskova Antlaşması
C) Lozan Antlaşması
D) Sevr Antlaşması
E) Ankara Antlaşması
15. 3 Kasım 1928 tarihinde aşağıdaki devrimlerden hangisi gerçekleşmiştir?
- A) Halifeliğin kaldırılması
B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
C) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
D) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
E) Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi
16. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de Devletçilik ilkesinin kabul edilmesi için doğrudan bir gerekçe olamaz?
- A) Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan beklenenin gerçekleşmemesi
B) İhtiyaçtan fazla üretime geçilmek istenmesi
C) Özel kesimde yeterli sermaye birikiminin olmaması
D) Ülkedeki üretimin temel ihtiyaçları bile karşılayamaması
E) Doğal kaynaklardan yararlanmaya çalışılması
17. Avrupa'da savaş belirtilerinin artması ve Akdeniz'de güvenliğin bozulması karşısında, Türkiye'nin 1936 yılında aldığı önlem aşağıdakilerden hangisi olmuştur?
- A) Boğazların statüsünü ilgili devletlerle yeniden düzenlemek
B) Sovyetlerle saldırmazlık anlaşması yapmak
C) Milletler Cemiyeti'ne üye olmak
D) Balkan Antantı'nı (İttifakını) kurmak
E) Sadabat Pakti'na üye olmak

DENEME - 5 ÇÖZÜMLERİ

1. Midas'ın Mezarı = Frigyalılar (Ankara- Polatlı)
Bergama Tapınağı = Helen Kültürü (İzmir)
Apollo Tapınağı = İyonlar (İzmir)
İvriz Kabartmaları = Hititler (Konya)
Agustus Tapınağı = Romalılar (Ankara)
Bozdoğan Kemeri = Romalılar (İstanbul)
CEVAP: B
2. Hun Hükümdarı Mete Han, M.Ö. 209 yılında onluk sisteme geçerek düzenli ordu birliklerini kurdu. Hunlar aynı zamanda ilk düzenli devlet teşkilatını kuran Türk devletidir. Hareketli harf sistemine dayalı matbaa ilk kez Uygur Türkleri tarafından kullanılmıştır.
CEVAP: D
3. Emeviler Dönemi'nde İslam Devleti'nin sınırlarını genişletmesine paralel, farklı kültürlerden de etkilenmesi, mimaride ciddi gelişmeler yaşanmasını sağlamıştır. Bu dönemde İslam tarihinin ilk sarayları yapılmıştır. (Kasr-ı Hayrî Garbî ve Kasr-ı Hayrî Şarkî)
CEVAP: D
4. İlk Türk-İslam devleti olma özelliğine sahip Karahanlı Devleti, Maverâünnehr'de 840-1212 tarihleri arasında yaşam sürmüştür.
CEVAP: C
5. Osmanlı Devleti'nde miras, ticaret ve boşanma davalarının karara bağlanması "kadı"nın görevleri arasındadır.
CEVAP: A
6. 1709 yılında Rusya'ya yenilerek Osmanlı ülkesine sığınan İsveç Kralı'nı (Demirbaş Şarl) takip bahanesiyle, Rusya'nın Osmanlı sınırlarını ihlal etmesi bir Osmanlı- Rus savaşını kaçınılmaz kılmıştır. (1711 - Prut Savaşı)
Yahudilerin İspanyol baskısından Osmanlı Devleti'ne sığınmaları XV. yüzyılda gerçekleşmişti.
Rus-Avusturya baskısından dolayı Macarların Osmanlı'ya sığınmaları XIX. yüzyılda gerçekleşmiştir. (Mülteciler Sorunu)
CEVAP: B

7. C ve E seçeneklerinde Rusya'nın açıkça milliyetçilik hareketlerini desteklediğini görüyoruz. A seçeneğinde Balkan Slavlarını bir çatı altında birleştirmek istemesi, cevap olamaz. Çünkü bu bölgedeki aynı ırktan (Slav) gelen insanları bir araya toplamak siyaseti uygulanarak bir anlamda milliyetçilik siyasetine destek vermiştir.
Rusya'nın Lehistan'ın iç işlerine karışarak istediği kişiyi kral seçemeye çalışması ise, Doğrudan Lehistan'ın bağımsızlığına dolayısıyla da özgürlüğüne müdahaledir.
CEVAP: B
8. Duyun-u Umumiye 1881 yılında kurulmuştur. II. Abdülhamid 1876- 1909 yılları arasında Osmanlı padişahı olduğu için, doğru yanıt II. Abdülhamid olmalıdır.
CEVAP: A
9. "Temsilciler Kurulu yurdun bütünü temsil eder" kararı, her yönü ile ulusal bir kongre olan Sivas Kongresinde alınmıştır.
CEVAP: C
10. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler TBMM kararlarıdır.
Misak-ı Milli kararları Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin onayladığı kararlardır. Bilindiği gibi, Mebusan Meclisi bu kararları onayladığı için İtilaf devletleri tarafından basılmış ve İstanbul resmen işgal edilmiştir.
CEVAP: D
11. 23 Nisan 1920 yılında ilk TBMM açıldığında, hem İstanbul Hükümeti ve hem de İtilaf Devletleri'nin ilk tepkisi; Anadolu'nun genelinde ayaklanmalar çıkarmak olmuştur. Bu nedenle ilk meclis önlem olarak, Hiyanet-i Vataniye Kanunu ve İstiklal Mahkemeleri'ni kurmuştur.
CEVAP: B
12. Tek dereceli seçim 1946 yılında Türkiye'de çok partili hayata geçildikten sonra yürürlüğe girmiştir. Daha öncesinde çift dereceli seçim sistemi uygulanmaktaydı.
CEVAP: E

13. Mudanya Ateşkes Antlaşması ile İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya savaş yapılmadan kurtarılmıştır. Edirne, Doğu Trakya'da yer alan bir ilimizdir.

CEVAP: E

14. TBMM, Lozan'a gidecek heyetten azınlıklar konusunda taviz vermemelerini özellikle dikte etmiştir. TBMM temsilcileri Lozan'da azınlıkların Türk uyruklu olduklarını diğer yurttaşlardan farklı olmadıklarını Anlaşma Devletleri'ne kabul ettirmişlerdir. (Böylece Batılı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine müdahale etmeleri önlenmiştir)

CEVAP: C

15. 3 Kasım 1928 yılında Arap Alfabeti yerine Yeni Türk harfleri kabul edilmiştir.

CEVAP: D

16. 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu sırada, ülkede en temel tüketim maddeleri bile üretilmiyordu. Bu nedenle devlet bir süre özel girişimciyi teşvik yoluna gitmiş, fakat halk ciddi sermaye sorunları yaşadığı için, bundan istenilen sonuç alınamamıştır. Bu nedenle devlet 1930 yılından sonra açıkça ekonomide devletçilik politikasını takip etmeye başlamıştır.

Doğal kaynaklardan yararlanmaya çalışmanın devletçilik ilkesinin kabul edilmesi ile bir ilgisi yoktur.

CEVAP: E

17. 1930'lu yıllarda Faşist ve saldırgan bir dış siyaset izleyen Almanya ve İtalya dünya barışını tehdit etmektedir. Bu durumda Türkiye, Lozan'da öngörülen Boğazlar rejimi ile sınırlarını koruyamayacağını öne sürerek, Boğazların statüsünü ilgili devletlerle yeniden düzenlemiştir. (1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi)

CEVAP: A

DENEME – 6 SORULARI

1. Frigyalılar, Anadolu uygarlığına aşağıdakilerden hangisini kazandırmışlardır?

A) Çivi yazısını
B) Altın ve gümüş parayı
C) Tapetes adıyla bilinen halı ve kilimleri
D) Silindir şeklinde damga mühürleri
E) Hiyeroglif yazısını

2. Türk Devletleriyle ilgili olgulardan bazıları şunlardır:

I. Avrupa'da devlet kurmuşlardır.
II. Maniheizm'i kabul etmişlerdir.
III. Alfabelerinde 14-18 harf kullanmışlardır.
IV. Orduyu onluk sisteme göre ilk kez düzenlemişlerdir.
V. Moğollar döneminde kültürel etkinlikleri olmuştur.
VI. Siyasi varlıklarına Göktürkler son vermiştir.

Bu olgulardan hangileri Uygurlara ilişkindir?

A) I ve III
B) I ve V
C) IV ve VI
D) II, III ve V
E) II, IV ve VI

3. İslam tarihinde, fethedilen yerlerin yönetim birimlerine ayrılmasına ilk defa kimin zamanında başlamıştır?

A) Hz. Muhammed
B) Hz. Ebu Bekir
C) Hz. Ömer
D) Hz. Osman
E) Hz. Ali

4. XIII. yüzyılın ilk yarısında Anadolu'da

- Selçuklu şehzadeleri arasında taht kavgalarının olması
- Beyliklerin ortaya çıkması

aşağıdakilerden hangisinin sonuçları arasındadır?

A) Katvan Savaşı
B) Yassı Çemen Savaşı
C) Köseadağ Savaşı
D) Miryokefalon Savaşı
E) Dorileon Savaşı

5. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde görülen gelişmelerden biri değildir?

A) Kanunname düzenlenmesi
B) Topkapı Sarayı'nın yapılması
C) Sahn-ı Seman Medresesi'nin kurulması
D) Şehzadelerin "sancağa çıkma usulünün" kaldırılması
E) Divan üyelerinin aldıkları kararları, arz odasında padişaha sunulmaya başlanması

6. XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde ekonomik durumun bozulması ve merkezi yönetimin zayıflamasına paralel olarak aşağıdakilerin hangisinde azalma olduğu savunulabilir?

A) Vergi miktarı
B) Ayanların nüfuzu
C) Tımarlı sipahi sayısı
D) Padişah değişikliği
E) Yeniçerilerin baskısı

7. Osmanlı Devleti'nde yenilik taraftarları aşağıdakilerin hangisinde rol oynamıştır?

A) 31 Mart Olayı'nın çıkmasında
B) Abdülaziz'in tahttan indirilmesinde
C) III. Selim'in tahttan indirilmesinde
D) Genç Osman'ın tahttan indirilmesinde
E) Tarhuncu Ahmet Paşa'nın öldürülmesinde

8. Ayastefanos ve Berlin antlaşmaları arasında büyük ölçüde benzerlik olmasına karşın bu antlaşmaların bütün hükümleri birbirinin aynı değildir.

Bu iki antlaşmanın aşağıdakilerden hangisi ile ilgili hükümleri arasında bir fark vardır?

A) Kars, Ardahan ve Batum'un Rusya'ya verilmesi
B) Romanya'ya bağımsızlık verilmesi
C) Karadağ'a bağımsızlık verilmesi
D) Sırbistan'a bağımsızlık verilmesi
E) Doğu Beyazıt'ın Osmanlı Devleti'nde kalması

9. 1919 yılında toplanan Alaşehir Kongresi'nde, Afyonkarahisar-Inegöl hattının batısındaki bölgeden düşman çekilinceye kadar savaşın devam ettirilmesi sorumluluğunun özel bir idare şeklinde yüklenilmesine yönelik kararlar alınmıştır.

Bu bilgilere dayanarak, aşağıdakilerden hangisinin Alaşehir Kongresi'nde alınan bu kararın nedenlerinden biri olduğu savunulamaz?

- A) Özsavunma gereksinimi
B) İşgalin ortaya koyduğu tehdit
C) Hükümete duyulan güvensizlik
D) Mevcut yönetimden kopup ayrı bir devlet kurma isteği
E) Silahlı bir savunma gücü oluşturma gereği

10. Kurtuluş Savaşı sırasında, İstanbul Hükümeti ile Temsil Kurulu aşağıdakilerin hangisinde birlikte hareket etmiştir?

- A) Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasında
B) Amasya Protokolleri'nin hazırlanmasında
C) Sivas Kongresi kararlarının alınmasında
D) Kuva-i Milliye'nin desteklenmesinde
E) Erzurum Kongresi kararlarının alınmasında

11. Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu hareketinin İstanbul Hükümeti'nce de tanındığını gösterir?

- A) Salih Paşa'nın Amasya'ya gönderilmesi
B) Mustafa Kemal'in Temsil Kurulu Başkanı seçilmesi
C) Ali Fuat Paşa'nın Kuva-i Milliye kumandanlığına tayin edilmesi
D) Ulusal direniş derneklerinin birleştirilmesi
E) Kazım Karabekir Paşa'nın Doğu Cephesi'ne tayin edilmesi

12. Çerkez Ethem ve kardeşlerinin TBMM Hükümeti'ne isyan etmesi üzerine siyasal ve askeri durumu elverişli bulan Yunanlılar Anadolu'yu işgal hareketlerini hızlandırmışlardır.

Bunun üzerine, Yunanlıları durdurma amacıyla yapılmış olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskişehir ve Kütahya
B) İkinci İnönü
C) Birinci İnönü
D) Sakarya
E) Dumlupınar

13. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti ile birlikte TBMM Hükümeti'nin Londra Konferansı'na çağırılmasında etkili olmuştur?

- A) I. İnönü Muharebesi
B) II. İnönü Muharebesi
C) Sakarya Meydan Muharebesi
D) Başkomutanlık Meydan Muharebesi
E) Doğu illerinin düşmandan temizlenmesi

14. Lozan Barış Görüşmeleri'nde, TBMM temsilcisi İsmet Paşa aşağıdakilerin hangisinde Anlaşma Devletleri'ne kesinlikle ödün vermemiştir?

- A) Musul sorunu
B) Kapitülasyonlar
C) Dış borçlar
D) Boğazlar
E) On İki Ada

15. Aşağıdaki dönemlerin hangisinde Misak-ı Milli ilkelerine uygun antlaşmalar yapılmıştır?

- A) 1936-1939 B) 1933-1935
C) 1930-1932 D) 1927-1929
E) 1924-1926

16. Atatürk, "Harp zorunlu ve yaşamsal olmalı... Millet yaşamı tehlikeye uğramadıkça, harp cinayettir." demiştir.

Atatürk bu sözle,

- I. Sivil savunma örgütlerinin yaygınlaştırılması
II. Barışın korunması
III. Milletin, kendisini savunma hakkının olması

durumlarından hangilerinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

17. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri için bir sorun olmamıştır?

- A) Türk-Yunan ilişkileri
B) Boğazlar
C) Kapitülasyonlar
D) Hatay
E) Türkiye-Irak sınırı

DENEME – 6 ÇÖZÜMLERİ

1. Anadolu'nun önemli medeniyetlerinden Frigyalılar bulundukları bölgenin etkisi ile tarım faaliyetlerine büyük önem vermişlerdir. Frigyalılarda tarım kadar bir başka önemli faaliyette hayvancılıktır. Hayvancılığın gelişmiş olması da dokumacılığın gelişmesini etkilemiştir. Dokumacılığın gelişmesi dünyanın ilk ve önemli halı, kilim örneklerinin Frigyalılardan çıkmasına ortam hazırlamıştır.

CEVAP: C

2. Uygurlar, Maniheizm'i kabul ederek ilk din değiştiren Türk toplumu olmuşlardır (II). Ayrıca Uygurlar kendilerine özgü 14-18 harften oluşan alfabe kullanmışlardır (III). Yine Uygurlar devlet kadrolarında yer aldıkları Moğolları kültürel yönden etkilemişlerdir (V).

CEVAP: D

3. İslam tarihinde fethedilen bölgelerin yönetim birimlerine ayrılması ve başlarına valilerin atanması, Hz. Ömer Dönemi'nde olmuştur. Ayrıca Hz. Ömer Dönemi, farklı alanlarda da kurumsallaşmanın yaşandığı bir dönem olarak da dikkati çekiyor.

CEVAP: C

4. XIII. yüzyıl, yani 1200'lü yıllarda Anadolu'da taht kavgalarının başlaması, beyliklerin ortaya çıkması; 1243 yılında Anadolu Selçuklu Devleti'nin Moğollara yenildiği Köseadağ Savaşı'nın sonuçları arasındadır. Bu savaş sonunda Anadolu'da merkezi otorite bozulmuştur.

CEVAP: C

5. Şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılması XVII. yüzyılda I. Ahmet Dönemi'nde başlayan bir uygulamadır. I. Ahmet ile gelen "Ekber ve Erşed" sisteminde, şehzadeler sancaklara gönderilmek yerine, saraylarda kontrol altında tutulurlardı. Bu sisteme de "kafes sistemi" denirdi.

CEVAP: D

6. Ekonominin bozulması ve merkezi otoritenin zayıflaması ile yenicilerin baskısı azalmamış, artmıştır. Ekonomik bozukluk isyanlara neden olduğu için çok sık padişah değişikliği olmuştur. Ayrıca merkezi otoritenin bozulması, ayanların da nüfuzunu (gücünü) artırmıştır. Vergi miktarının azalması da daha çok toprak kayıpları ile ilgilidir.

Tımarlı Sipahiler, Osmanlı Devleti'nde Tımar Sistemi denilen toprak sisteminin içinden yetiştirildikleri için, ekonomi bozulunca, Tımarlı sipahilerin sayısı önemli ölçüde azalmıştır.

CEVAP: C

7. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen olaylarda Osmanlı devletinde yenilik karşıtlarının etkili olması söz konusudur. B seçeneğinde ise, 1876 yılında Mithat Paşa ve diğer Genç Osmanlılar, Meşrutiyet rejimini ilan etmek için, yenilik karşıtı Abdülaziz'in tahttan indirilmesinde etkili olmuşlardır. Mutlak Monarşik düzen ile kıyaslandığında, meşrutiyet ilerici bir hareket olduğundan, B seçeneğinde yenilik taraftarlarının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

CEVAP: B

8. "Doğu Beyazıt" Ayastefanos Antlaşması'nda Rusya'ya verilecekti. Fakat Batılı devletlerin itirazları sonucu bu antlaşmanın yerine imzalanan Berlin Antlaşmasında, Doğu Beyazıt Osmanlı Devleti'ne verilmiştir.

CEVAP: E

9. Düşman çekilinceye kadar direnişin devam edeceği bilgisinden, işgalin devam etmekte olduğu ve tehdit oluşturduğu, bunun için öz savunmanın şart olduğu sonucuna ulaşabiliriz. Bu süreçte sorumluluğun özel bir idare şeklinde yüklenilmesinden, bölge halkının hükümete güvenmediği sonucuna ulaşabiliriz. Öngörülen savaş silahla yapılacağından, silahlı bir savunma gücü oluşturma gereğine ulaşabiliriz.

Fakat paragrafta verilen bilgiler ışığında ayrı bir devlet kurma isteğinin olduğundan söz edemeyiz.

CEVAP: D

10. İstanbul Hükümeti, Ekim 1919 yılında Temsil Heyeti ile Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin nerde ve nasıl toplanacağını belirlemek için bir araya gelmiştir. Amasya Protokolleri olarak bilinen bu görüşmeler sonucunda, her ne kadar alınan kararlar İstanbul tarafından tam olarak uygulanmamışsa da, iki siyasi gücün birlikte hareket ettiği sonucu çıkar.

CEVAP: B

11. İstanbul Hükümeti'nin Sivas Kongresi'nden sonra Salih Paşa'yı, Temsi Kurulu ile görüşmesi için Amasya'ya göndermesi, Anadolu Hareketi'nin İstanbul tarafından resmen tanındığının göstergesidir.

CEVAP: A

12. Çerkez Ethem İsyanı ile eylemlerini artıran ve Batı Cephesi'nde düzenli bir taarruza girişen Yunanlılara karşı I. İnönü Savaşı ile karşılık verilmiştir.

CEVAP: C

13. TBMM'nin I. İnönü Savaşı'nda Yunan ilerleyişine izin vermemesi ve geri çekilmeye zorlaması üzerine, Anlaşma Devletleri TBMM'nin de davetli olduğu Londra Konferansı'nı düzenlemişlerdir.

CEVAP: A

14. Lozan'a giden Türk heyeti iki konuda kesinlikle ödün vermemiştir. Birincisi azınlık hakları, ikincisi Kapitülasyonlar ve Duyun-u Umumiye'dir.

CEVAP: B

15. 1936- 1939 yılları arasında Lozan'da çözülemeyen veya Türkiye'nin aleyhine çözülen bazı sorunlar düzeltilmiştir. Örneğin; 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Türkiye'nin boğazlar üzerinde tek yetkili olması 1939 yılında Hatay'ın Anavatan'a katılması

CEVAP: A

16. Atatürk, "harp zorunlu ve yaşamsal olmalı" derken, milletin kendisini savunma hakkının olması gereklidir demek istemiştir. Ayrıca "milletin yaşamı tehlikeye girmedikçe harp cinayettir", derken de barışın korunmasına vurgu yapmıştır.

Fakat Atatürk'ten alıntılanan paragrafta, sivil savunma örgütlerinin yaygınlaştırılmasından bahsedilmemektedir.

CEVAP: E

17. Kapitülasyonlar, Lozan Barış Antlaşması'nda koşulsuz olarak kaldırıldığı için, Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri için bir sorun olmamıştır.

CEVAP: C

DENEME – 7 SORULARI

- İyonya'nın bir kültür merkezi olmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - Pers istilasına uğraması
 - Ön Asya'dan gelen ticaret yollarının bitiş noktasında olması
 - Tarıma elverişli bir bölgede olması
 - Şehir devletlerinden oluşması
 - Deniz kıyısında ve yarımadalar üzerinde bulunması
- Aşağıdakilerden hangisi Avarların tarihteki etkilerinden biridir?
 - Dede Korkut Hikâyeleri'nin ortaya çıkması
 - Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması
 - Slav topluluklarının birbirleriyle kaynaşıp bütünleşmesi
 - Türkler arasında İslamiyet'in yayılmaya başlaması
 - Kuruldukları bölgenin adının, onların adıyla günümüze kadar gelmesi
- Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçukluları ve Beylikler Dönemi'ne ait değildir?
 - Sivak Gök Medrese
 - Erzurum Çifte Minareli Medrese
 - Konya Karatay Medresesi
 - Edirne Selimiye Medresesi
 - Tokat Yağıbasan Medresesi
- Gazneliler, Selçuklular ve Avarlar adlı Türk devletlerinden hangisi, "etnik kökenine", hangisi "kurucusu"na ve hangisi "kuruluş yeri"ne göre adlandırılmıştır?

Gazneliler	Selçuklular	Avarlar
A) Kuruluş yeri	Kurucusu	Etnik köken
B) Kuruluş yeri	Etnik köken	Kurucusu
C) Etnik köken	Kuruluş yeri	Kurucusu
D) Kurucusu	Etnik köken	Kuruluş yeri
E) Kurucusu	Kuruluş yeri	Etnik köken
- Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - Tanzimat Fermanı, Sultan Abdülmecit Döneminde ilan edilmiştir.
 - İlmiye grubunun en üst yöneticisi beylerbeyidir.
 - Kazalarda asayiş ve güvenlikten subaşılar sorumludur.
 - Topkapı Sarayı XIX. yüzyıla kadar devletin yönetildiği yer olmuştur.
 - Osmanlı Devleti'nde ilk para Osman Bey tarafından bastırılmıştır.

- Yakın Çağ başlarında, Osmanlı İmparatorluğu Ortodoks Hristiyanları birleştiren bir güç olma özelliğini yitirmiştir. Bu güç aşağıdaki devletlerden hangisine geçmiştir?
 - İngiltere
 - Fransa
 - Avusturya
 - Rusya
 - Almanya
- Kırım Savaşı'nı kazanan devletlerden biri olarak Paris Antlaşması'na katılan Osmanlı Devleti'nin, bu antlaşmanın aşağıda verilen maddelerinden hangisiyle yenilmiş bir devlet durumuna düşürüldüğü anlaşılmaktadır?
 - Osmanlı Devleti'nin, devletlerin genel hakları bakımından bir Avrupa devleti sayılması
 - Avrupa devletlerinin, Osmanlı Devleti'nin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü tanımaları
 - Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nden, Hristiyan azınlığın haklarını yeniden düzenlemesini istemeleri
 - Osmanlılarla, Rusların Karadeniz'de tersane ve savaş gemisi bulundurmamaları
 - Osmanlı Devleti ile bu antlaşmayı imzalayan devletlerden biri arasında anlaşmazlık çıktığında, önce antlaşmayı imzalayan öteki devletlere başvurulması
- XIX. yüzyılın son çeyreğinden itibaren, Almanya ile Osmanlı Devleti arasında yakınlaşma başlamış, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti Almanya'nın yanında yer almıştır. Aşağıdakilerden hangisinde bu yakınlaşmada etkili olduğu savunulabilir?
 - Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın isyan etmesi
 - Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması
 - Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Fermanı'nı ilan etmesi
 - Osmanlı Devleti'nin parçalanma tehlikesi altında olması
 - Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun parçalanması

9. Aşağıdaki olaylardan hangisi, Osmanlı devlet düzenini değiştirme amacına yöneliktir?
- A) Kabakçı Mustafa isyanı
B) Patrona Halil isyanı
C) Abdülaziz'in tahttan indirilmesi
D) 31 Mart ayaklanması
E) Genç Osman'ın öldürülmesi
10. Aşağıdaki olayların hangisi, Mustafa Kemal'e, ulusal mücadeleyi padişah adına da yürüttüğünü söyleme olanağı vermiştir?
- A) İstanbul'un İtilaf Devletleri'nce işgal edilmesi
B) Mustafa Kemal'in istifa ederek görevinden ayrılması
C) İstanbul Hükümeti'nin Mustafa Kemal'i öldürtmek istemesi
D) Bazı devlet adamlarının İstanbul'dan ayrılarak Anadolu'ya geçmesi
E) Mustafa Kemal'in Amasya'da İstanbul Hükümeti temsilcisiyle görüşmesi
11. Anlaşma Devletleri'nin Osmanlı Mebusan Meclisi'ni kapatmaları, aşağıdaki olaylardan hangisine yol açmıştır?
- A) Erzurum ve Sivas kongrelerinin yapılmasına
B) Ulusal derneklerin birleştirilmesine
C) Amasya Görüşmeleri'nin yapılmasına
D) Amasya Tamimi'nin yayımlanmasına
E) TBMM'nin Ankara'da açılmasına
12. Kurtuluş Savaşı'mızın sonuçları dikkate alındığında, Padişah ve taraftarlarının aşağıdakilerden hangisini önemsemediği söylenebilir?
- A) Türk Milletinin gücünü
B) İngiltere'nin politikasını
C) Saltanat çıkarlarını
D) İşgal kuvvetlerinin gücünü
E) Sevr Antlaşması'nı
13. TBMM Hükümeti ilk siyasi ilişkilerini aşağıdaki Avrupa ülkelerinden hangisiyle kurmuştur?
- A) İngiltere
B) Almanya
C) Fransa
D) Sovyet Rusya
E) İtalya

14. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra, Türk Hükümeti aşağıdakilerden hangisini, bir iç sorun saydığı için yabancı devletlerle görüşmeyi reddetmiştir?
- A) Hatay'ın geleceği
B) Musul'un geleceği
C) Türk ve Rum nüfusun mübadelesi
D) Türkiye'deki yabancı okulların yönetimi
E) Boğazların denetimi
15. Türkiye'de
- I. Saltanatın kaldırılması
II. TBMM'nin kurulması
III. Çok partili sisteme geçilmesi
IV. Kadınlara siyasal haklar tanınması
- gibi demokrasileşme gelişmelerinin kronolojik sırası aşağıdakilerden hangisidir?
- A) II., I., IV., III. B) I., II., IV., III.
C) II., III., I., IV. D) I., IV., III., II.
E) IV., II., I., III.
16. "Halkçılık" aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangilerinin doğal bir sonucudur?
- A) Devletçilik - Laiklik
B) Devletçilik-İnkılâpçılık
C) İnkılâpçılık - Laiklik
D) Laiklik - Milliyetçilik
E) Cumhuriyetçilik - Milliyetçilik
17. 1930 yılından sonra Türkiye'nin Yunanistan'la geliştirdiği dostluk ilişkileri, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?
- A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin yapılması
B) Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olmasına
C) Hatay'ın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içine alınmasına
D) Sadabat Pakti'nin kurulmasına
E) Balkan Antantı'nın kurulmasına

DENEME - 7 ÇÖZÜMLERİ

1. Soruda İyonya'nın bir kültür merkezi olmasının en önemli nedeni sorulmaktadır. Bu yüzden C ve E seçeneklerine dikkat etmemiz gerekiyor. Çeldirici şeklinde verilen bu seçenekler tek başlarına bir yerin kültür merkezi halini alması için yeterli değildir. Oysa bir bölgenin ticaret yollarının bitiş noktasında olması birçok farklı kültürün de izlerinin aynı bölgede yerleşmesine olanak verir.

CEVAP: B

2. Avarlar, Göktürklerle yenildikten sonra bugünkü Romanya'ya göç ederek devlet kurmuşlardır. İki yüzyıldan fazla Avrupa da hüküm süren Avarlar, bugünkü Slav toplumlarının oluşmasında önemli bir rol oynadılar. Slav toplumlarını devlet ve askeri teşkilat konularında etkilemişlerdir.

CEVAP: C

3. Verilen eserlerden A, B, C ve E seçeneğinde olanlar Anadolu Selçuklularına veya Beyliklere aittir.
- Ancak, Edirne Selimiye Medresesi Osmanlı Devleti'ne aittir.

CEVAP: D

4. Gazneliler: Afganistan'ın Gazne şehrinde kurulduğundan "kuruluş yerine" göre adlandırılmıştır.
- Selçuklular: Kurucusu Selçuk Bey olduğundan "kurucusu"na göre adlandırılmıştır.
- Avarlar: Avar Türkleri tarafından kurulduğundan "etnik köken"ine göre adlandırılmıştır.

CEVAP: A

5. B) İlimiye grubunun en üst yöneticisi Beylerbeyi'dir bilgisi yanlıştır. Çünkü "Beylerbeyi" ilmiye değil seyfiye sınıfının mensubudur. İlimiye sınıfının en üst makamı Şeyhülislam'dır.

CEVAP: B

6. Osmanlı Devleti'nin Ortodoks Hristiyanlarını korumaya başlaması, özellikle İstanbul'un fethi ile söz konusu olmaya başlamıştır. Ancak Yakın Çağ başlarına gelindiğinde Osmanlı Devleti eski askeri ve siyasi gücünü yitirmiş durumdadır.

Aynı tarihlerde Avrupa'da gittikçe güçlenen devlet Ortodoks Rusya'dır ve zamanla Ortodoks Hristiyanları birleştirici bir güç olmuştur.

CEVAP: D

7. Kırım Savaşı bir Osmanlı- Rus savaşıdır. Fakat bu savaşta Avrupalı bazı devletler kendi çıkarları gereği, Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'nin yanında yer almışlardır. Savaşı Osmanlı ve müttefikleri kazanmıştır. Fakat savaş sonunda imzalanan Paris Antlaşması'nın "Osmanlılarla, Rusların Karadeniz'de tersane ve savaş gemisi bulundurmamaları" maddesi Osmanlı'yı yenik duruma düşürmüştür. Bu madde, savaşı kazanan devletlerden biri olarak Osmanlı Devleti'ni, savaşı kaybeden Rusya ile aynı statüye koymuştur.

CEVAP: D

8. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılın son çeyreğinde Almanya ile yaklaşmasının temel nedeni, İngiltere'nin bu tarihlerde Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma politikasını diğer Avrupa ülkeleri ile birlikte terk etmesidir. Bu durumda Osmanlı Devleti'ndeki ayrılıkçı hareketlere açıkça destek vererek, Osmanlı'yı parçalama siyasetini açıkça takip etmeye başlamıştır. Bu durumda bütün yüzyıl boyunca takip edilen "denge politikası"nın gereği olarak, Osmanlı Devleti Almanya ile yakınlaşmaya başlamıştır.

CEVAP: D

9. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen isyanlar, devlet düzenine değil, kişi - kişilere veya ıslahatlara karşı yapılmıştır. 31 Mart ayaklanması ise doğrudan doğruya 1908'de başlayan II. Meşrutiyet düzenine karşı Abdülhamid'in baskıcı düzenini getirmeyi amaçladığından, mevcut devlet düzenine karşı yapılmıştır.

CEVAP: D

10. Mustafa Kemal Anadolu hareketini yürüten Halifelik ve Saltanat makamına içinde bulunulan olağanüstü şartlar gereği açıkça karşı çıkmamıştır. İstanbul resmen işgal edilince, Anadolu'da padişahın artık resmen esir olduğu ve idareyi tamamen kaybettiği propagandası yapılmıştır. Böylece direnişçiler arasında padişah yanlılarının muhtemel tepkileri de önlenmiştir.

CEVAP: A

11. Anlaşma Devletleri'nin Meclis-i Mebusan'ı kapatmaları, Anadolu Hareketi açısından olumlu bir sonuç doğurmuştur. Bu sonuç, TBMM'nin açılışının hızlanmasıdır. Çünkü İstanbul'daki meclis kapatılınca, yurdu kurtarmak için bir meclise ihtiyaç duyulduğunu halka açıklamak oldukça kolay olmuştur. A, B, C, D seçenekleri Mebusan Meclisi'nin kapatılmasından önce gerçekleşen gelişmelerdir.

CEVAP: E

12. Padişah ve İstanbul Hükümetleri, işgalin ilk günlerinden itibaren Türk milletinin gücünü önemsemek yerine manda- himaye politikalarına sarılmışlardır.

CEVAP: A

13. TBMM ilk siyasi ilişkilerini bir Doğu Avrupa devleti olan Sovyet Rusya ile 1921 yılında imzaladığı Moskova Antlaşması ile kurmuştur.

CEVAP: D

14. Türkiye'nin bir iç problem sayarak, yabancı devletlerle görüşmeyi reddettiği sorun; yabancı okulların yönetimi sorunudur. Bu, Türkiye'nin eğitim sistemi ile ilgili, başka ülkeleri doğrudan ilgilendirmeyen bir sorundur. Yeni Türk Devleti'nin dış politikada çözüme kavuşturduğu ilk sorun Yabancı Okullar meselesinin çözümüdür.

CEVAP: D

15. II. TBMM'nin kurulması: 1920
I. Saltanatın kaldırılması: 1922
IV. Kadınlara siyasal haklar verilmesi: 1930
III. Çok Partili sisteme geçilmesi: 1946

CEVAP: A

16. Cumhuriyetçilik, halkın kendi yararına kendisini yönetecek kişileri seçme ve değiştirme özgürlüğüdür. Bu sistemde halkın çıkarları en ön plandadır. Halkçılık ilkesi bu bağlamda Cumhuriyetçilikle doğrudan ilgilidir. Fakat bu sistem, ortak değerler etrafında birleşmiş, sınıfsız, imtiyazsız bir milletle ancak kalıcıdır.

CEVAP: E

17. Türkiye Kurtuluş Savaşı'nın en önemli kısmını Batı destekli Yunanistan'a karşı sürdürmüştür. Buna rağmen, Türkiye savaştan sonra Yunanistan'a karşı düşmanca ve saldırgan bir tutum takınmak yerine, bu ülke ile diplomatik ilişkilerini olumlu yönde geliştirmeye çalışmıştır. Bu da dünya barışı misyonu ile kurulmuş olan Milletler Cemiyeti'nin Türkiye'yi üye olarak kabul etmesinde etkili olmuştur.

CEVAP: B

DENEME – 8 SORULARI

1. Anadolu uygarlığında, aşağıdaki kentlerden hangisi bir tıp merkezi olarak tanınmıştır?

A) Efes B) Bergama
C) Perge D) Milet
E) Halikarnas

2. İslam dininin Müslümanlara maddi ve manevi ayrıcalıklar tanımış olması, aşağıdaki gelişmelerin hangisinde en çok etkili olmuştur?

A) Kabileler arasındaki savaşların sona ermesi
B) İslam devletlerinin sınırlarını genişletmesi
C) İslamiyet'in, dünyanın çeşitli yerlerine yayılması
D) Bu dünyadan daha çok ahirete önem verilmesi
E) İslamiyet'in diğer dinlerden üstün görülmeğe başlanması

3. Karahanlılar Dönemi'nde kaleme alınan Divan-ı Lügati't Türk adlı eserin;

I. Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılma,
II. İlk Türkçe Ansiklopedik sözlük olma,
III. "Mutluluk veren bilgi" anlamına gelme
özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) Yalnız I C) Yalnız II
D) I ve III E) II ve III

4. 1243 yılında Moğollar ile Selçuklular'ın yaptığı savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Katvan
B) Miryokefalon
C) Köseadağ
D) Malazgirt
E) Pasinler

5. I. Sahn-ı semân Medreseleri Kadı ve müderris yetiştiren yüksek okullar
II. Salyaneli Eyaletler Timar sisteminin uygulanmadığı eyaletler
III. Reaya Yönetenler
IV. Has Yüksek dereceli görevlilere verilen dirlik
V. Vaka-i Hayriye Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

Yukarıdakilerden hangisinin açıklaması, karşısında yanlış olarak verilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. 1798 yılında Rusya ve İngiltere aşağıdakilerden hangisine tepki göstererek Osmanlı Devleti'yle ittifak yapmış ve Osmanlılarla birlikte mücadele etmiştir?

A) Sırpların ayaklanması
B) Romanya'nın bağımsız olması
C) Napolyon'un Mısır'ı işgal etmesi
D) Navarin'de Osmanlı donanmasının yakılması
E) Doğu Rumeli'nin Bulgaristan ile birleşmesi

7. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde görülen bir yenilik (islahat) değildir?

A) Divan'dan Meclis-i Mebusan'a geçiş
B) Monarşi'den Meşrutiyet'e geçiş
C) Yeniçeri Ocağı'ndan Nizam-ı Cedit'e geçiş
D) Mecelle'den Kanun-u Esasi'ye geçiş
E) Medrese'den Enderun'a geçiş

8. I. I. Mehmet (Çelebi)
II. III. Selim
III. I. Osman
IV. II. Mahmud
V. Sultan Abdülmecid

Yukarıdaki Osmanlı padişahları kurucular ve islahatçılar olarak iki grupta toplansa aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

A) III - II / I - IV - V
B) III - I / II - IV - V
C) II - V / III - II - V
D) I - II - III / IV - V
E) III - IV - II / I - V

9. Balkan Savaşları sonunda Bulgaristan ve Yunanistan'da kalan Türklerin sahip oldukları hakları belirleyen antlaşmalar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?
A) Edirne - İstanbul
B) İstanbul - Atina
C) Belgrat - Bükreş
D) Londra - Edirne
E) Bükreş - Atina
10. Kurtuluş Savaşı sırasında, "Ulusal egemenliğimizin koşulsuz olarak gerçekleştirilmesine" ilk defa nerede karar verilmiştir?
A) Erzurum Kongresi'nde
B) Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde
C) Sivas Kongresi'nde
D) İlk TBMM'de
E) Amasya Görüşmesi'nde
11. İlk TBMM'nin aldığı aşağıdaki kararların hangisinde, Cumhuriyet yönetimine geçilebileceği en kesin bir şekilde ifade edilmiştir?
A) Bakanlar, TBMM'ye karşı sorumludur.
B) TBMM Başkanı hükümetin de başkanıdır.
C) Kurulacak hükümet devamlı olacaktır.
D) Yasama ve yürütme görevleri TBMM'ye aittir.
E) Padişah ve Halife, TBMM'nin çıkaracağı yasaya göre yerini alacaktır.
12. İlk TBMM'nin üyeleri arasında, aşağıdakilerden hangisi ile ilgili olarak bir görüş ayrılığı ortaya çıkamamıştır?
A) Ordunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesi
B) Yeni bir ordunun kurulması
C) Başkomutanlık Kanunu ile tanınan sürenin uzatılması
D) Saltanatın kaldırılması
E) Londra Konferansına temsilci gönderilmesi
13. Aşağıdaki sorunlardan hangisi, Lozan Barış Antlaşması'nda bir çözüme kavuşturulamamıştır?
A) Azınlık hakları
B) Harp tazminatı
C) Türkiye-İrak sınırı
D) Kapitülasyonlar
E) Dış borçlar

14. I. Ankara Antlaşması
II. Gümrü Antlaşması
III. Moskova Antlaşması
IV. Londra Konferansı
TBMM'nin siyasi alanda bir varlık olarak tanınmasında etkili olan yukarıdaki antlaşmaların kronolojik sırası nedir?
A) I, IV, III, II
B) II, IV, III, I
C) III, I, II, IV
D) IV, III, II, I
E) IV, I, III, II
15. Aşağıdakilerden hangisi, ulusçuluktan çok medeniyetçiliğe yöneliktir?
A) Saltanatın kaldırılması
B) Yeni ölçü sistemlerinin kabul edilmesi
C) Öğretimin birleştirilmesi
D) TBMM'nin kurulması
E) Türk diline önem verilmesi
16. "Her ulus, kendi devletini kurup, kendi isteğine göre kendisini yöneltmelidir." görüşü, aşağıdakilerden hangisinde verilen ilkelelereye uygundur?
A) Ulusçuluk - Halkçılık
B) Devletçilik - İnkılâpçılık
C) Devletçilik - Laiklik
D) Laiklik - Halkçılık
E) İnkılâpçılık - Laiklik
17. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi II. Dünya Savaşı'nın çıkmasına ortam hazırlayan etkenlerden biridir?
A) Sen Jermen
B) Versay
C) Sevr
D) Nöyyi
E) Trianon

DENEME - 8 ÇÖZÜMLERİ

1. Antik Çağ'ın en önemli tıp merkezi Helen uygarlığına ait Bergama kentidir. Bergama sağlık merkezi o dönemde en önemli bilimsel çalışmaların yapıldığı bir yer haline gelmiştir.
CEVAP: B
2. Soru kökünde verilen "maddi ve manevi ayrıcalıklar" ifadesinden hareketle; İslami anlayışta iki kavramı hatırlamamız gerekiyor. Birincisi; maddi ayrıcalıklar veren İslam savaş hukukudur. Bu uygulamada savaşlarda ganimetlerin 5/4'ü savaşan askerlere verilir. Bu anlayış, savaşa katılanları motive etmiştir. İkincisi; manevi ayrıcalıklarla ilgili olan şehitlik inancıdır. Bu inanışa göre; din uğruna savaşarak ölenler cennete gidecektir. Bu iki öğeye Gaza ve Cihad anlayışı denir ki, bunun İslam devletlerinin sınırlarının genişlemesi üzerinde etkili olduğu savunulabilir.
CEVAP: B
3. Divan-ı Lügati't Türk, Kaşgarlı Mahmut tarafından Araplara Türkçeyi anlatmak amacıyla yazılmıştır. Divan-ı Lügati't Türk bu amacın dışında Türk töresini, Türklerin yaşam merkezlerini, Türk kültür özelliklerini de anlatmaktadır. Divan-ı Lügati't Türk'te ilk Türk Dünyası haritası yer almaktadır. Eser çoğunlukla Arapça kaleme alınmıştır. Ancak, "mutluluk veren bilgi" anlamına gelen eser Divan-ı Lügati't Türk değil Kutadgu Bilig'dir.
CEVAP: A
4. Köseadağ Savaşı 1243 yılında Moğollar ile Anadolu Selçukluları arasında yapılmıştır. Bindiği gibi bu savaşta Selçuklular yenilmiş ve dağılma sürecine girmişlerdir. Ayrıca bu savaşın sona II. Beylikler Dönemi başlamıştır.
CEVAP: C
5. "Reaya" Osmanlı toplumunda yöneten değil, yönetilen kesimdir. Osmanlı'da yönetenlere verilen isim "Askeriye"dir. Osmanlı Devleti'nde reayalar vergi vermekle, askere gitmekle yükümlüdür ve devletten maaş almazlardı.
CEVAP: C

6. 1798'te Fransız komutan Napolyon, donanması ile Akdeniz'e açılarak rotasını Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika toprağı Mısır'a çevirmiştir. Amacı Akdeniz'de üstünlüğü ele geçirmektir. Bu burum İngiltere ve Rusya'nın çıkarlarına uymadığından, Osmanlı Devleti ile Fransa'ya karşı bir ittifak oluşturmuşlardır.
CEVAP: C
7. Osmanlı Devleti'nde Medrese'den Enderun'a geçiş diye bir şey söz konusu değildir. Osmanlı'da medrese ayrı, Enderun ayrı bir kurumdur. Medrese, Orhan Bey Dönemi'nde kurulan ve Osmanlı'da genel eğitimin verildiği okullara verilen addır. Enderun ise, Fatih Dönemi'nde devlet adamı yetiştirmek için kurulan saray okuludur. Fatih Dönemi'nde Enderun'un Topkapı Sarayı'nda kurulması ile medreseler kapatılmıştır.
CEVAP: E
8. I. Osman devletin asıl kurucusudur. I. Mehmet Çelebi ise, Osmanlı Devleti'ni 1402-1413 yılları arasında yaşanan Fetret Devri'nden çıkaran kişidir. Bu sebeple devletin ikinci kurucusu olarak kabul edilir. III. Selim, II. Mahmut ve Abdülmecid ise, XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ndeki önemli reformist padişahlardır.
CEVAP: B
9. Balkan savaşları sonunda Osmanlı Devleti'nin kaybettiği Balkan topraklarında bir kısım Türk nüfusu kalmıştır. Yunanistan'la imzalanan Atina ve Bulgaristan'la imzalanan İstanbul antlaşmaları ile bu topraklarda azınlık statüsündeki Türklerin sahip olacağı haklar belirlenmiştir.
CEVAP: B
10. Milli Mücadele sürecinde ulusal egemenliğin koşulsuz gerçekleştirilmesinin gereğinden Erzurum Kongresi'nde bahsedilmiştir.
CEVAP: A
11. TBMM halk egemenliğine dayalı, ona göre kurulmuş bir meclistir. Yasama ve yürütme yetkilerinin böyle bir meclise ait olduğunun belirtilmesi, ulusal egemenlikle ilgilidir. Bu ise Cumhuriyet yönetimine geçileceğinin kesin kanıtıdır.
CEVAP: D

12. Londra Konferansı'na temsilci gönderilmesi, ilk TBMM'de görüş ayrılığı yaratmamıştır. Yurt dışında Anadolu direniş hareketinin duyurulması söz konusu olduğu için, meclis topyekûn bu olaya olumlu bakmıştır.

CEVAP: E

13. Türkiye - Irak sınırı sorunu, Lozan'da Türkiye ile İngiltere arasında sert tartışmalara sahne olmuş, ancak hiçbir çözüm getirilememiştir.

CEVAP: C

14. Ankara Antlaşması - 20 Ekim 1921
Gümrü Antlaşması - 23 Aralık 1920
Moskova Antlaşması - 16 Mart 1921
Londra Konferansı - 23 Şubat 1921

CEVAP: B

15. Yeni ölçü sistemlerinin kabul edilmesi, modern dünya ile gerçekleştirilecek her türlü ilişkinin kolaylaşması amacına yönelik olduğu için, medeniyetçilik (uygarlık) ile ilgidir.

CEVAP: B

16. Her ulusun kendi devletini kurması ulusçuluk ilkesine uygun bir görüştür. Her ulusun kendi isteğine göre kendisini yönetmesi ise halkçılık ilkesine uygun bir görüştür.

CEVAP: A

17. Birinci Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti'nden sonra en fazla Almanya'yı olumsuz şekilde etkilemiştir. Almanlar, savaştan sonra imzaladıkları Versay Antlaşması ile bütün sömürgelerini kaybettiler. Ayrıca savunma sanayileri uluslar arası ambargo ve kontrollere tabi tutuldu. 1933 yılında iktidarı ele geçiren Naziler, Versay'a karşı çıktılar ve I. Dünya Savaşı'nın galiplerine karşı sert bir dış politika takip etmeye başladılar. Bu da II. Dünya Savaşı için gerekli ortamı hazırlamıştır.

CEVAP: B

DENEME - 9 SORULARI

- İlk Çağ'da düşünce hayatı ile Doğu-Batı kültürlerinin kaynaşmasında aşağıdaki-lerden hangisinin etkisi yoktur?
A) Paranın icat edilmesinin
B) Yazının bulunmasının
C) Uluslararası ticaretin
D) İskender'in Asya seferinin
E) Skolastik düşüncenin
- Aşağıdaki savaşlardan hangisi Müslüman Arapların Horasan'a kadar ilerlemelerine ve sonraki yıllarda Türklerin Müslüman olmalarına ortam hazırlamıştır?
A) Huneyn Savaşı
B) Sıffin Savaşı
C) Puvatya Savaşı
D) Nihavend Savaşı
E) Tebük Savaşı
- Timur Devleti ile ilgili olarak verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?
A) Fatımiler tarafından yıkılmıştır.
B) Babür Şah tarafından kurulmuştur.
C) Farabi, dönemin ünlü bilginlerindendir.
D) 1402 yılında Ankara Savaşı'nda Osmanlı ordusunu mağlup etmiştir.
E) Balkanların kuzeyinde varlık göstermiştir.
- İslam dünyasında önemli bir eğitim öğretim kurumu olan Nizamiye Medresesi'ni aşağıdaki devletlerden hangisi kurmuştur?
A) Selçuklular
B) Abbasiler
C) Karahanlılar
D) Gazneliler
E) Samanoğulları
- I. Ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı olması
II. Toprağın gelirleri göre parçalara ayrılması
III. Halife - Sultan ayrımı olması
durumlarından hangileri Selçuklularla Osmanlıların ortak özellikleri arasındadır?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

- XVIII. yüzyılda Rusya'nın;
- Kırım'ı tehdit eder duruma gelmesi,
- Kapitülasyonlardan yararlanabilmesi,
- Osmanlı egemenliğindeki Balkanlarda konsolosluklar açabilmesi
durumlarının ortaya çıkması aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin bir sonucudur?
A) Prut
B) Edirne
C) İstanbul
D) Zıstovi
E) Küçük Kaynarca
- Osmanlı-Rus ilişkileri üzerinde, Rusya'nın hangi tutumu en az etkili olmuştur?
A) Balkan yarımadasını Slavlaştırmaya çalışması
B) Açık ve sıcak denizlere çıkmak istemesi
C) Orta Asya'ya yayılma siyaseti izlemesi
D) Osmanlı ülkesindeki Ortodoksların haklarını korumaya çalışması
E) Kendini Avrupa devletlerine kabul ettirmeye çalışması
- XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesinde küçük sanayi atölyeleri ortadan kalkmış, işsiz insan sayısı artmıştır.
Bu durumun ortaya çıkışında aşağıdaki-lerden hangisi en önemli etken olmuştur?
A) Dışarıdan bol ve ucuz sanayi ürünü mal gelmesi
B) Arazi dağıtımının dengesiz olması
C) Hammaddenin sanayileşmiş Avrupa ülkelerine satılması
D) Sürekli savaşlar sonucu kaliteli insan gücünün azalması
E) Ticaretin azınlıklar elinde olması
- Bulgaristan'ın Birinci Dünya Savaşı sonunda İtilaf Devletleri'yle yaptığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
A) Brest Litovsk Antlaşması
B) Triyanon Antlaşması
C) Sen Germain Antlaşması
D) Nöyyi Antlaşması
E) Versay Antlaşması

10. Mebuslar Meclisi'nin İstanbul dışında toplanması sağlanamayınca, Mustafa Kemal'in girişimiyle, Temsilciler Kurulu merkezinin Sivas'tan Ankara'ya taşınmasına ve burada mebuslarla gruplar halinde görüşülmesine karar verilmiştir. Ancak İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal'in mebuslarla görüşmesini engellemeye çalışmıştır. **İstanbul Hükümeti'nin bu tutumunun aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olduğu savunulabilir?**
- A) Anlaşma Devletleri'nin azınlıkları desteklemelerinden rahatsız olmasının
B) Doğu illerinin örgütsüz kalmasını istemesinin
C) Anlaşma Devletleri'nin İstanbul'u işgal etmelerinden korkmasının
D) Mebusların Ankara'ya gitmekten çekindiklerini düşünmesinin
E) Yasama gücünün etki altında kalacağından kaygı duymasının
11. Mustafa Kemal Paşa "ulusal güçleri birleştirmek" amacıyla öncelikle aşağıdakilerden hangisinin kurulmasına ağırlık verilmiştir?
- A) Düzenli bir ordu
B) Mahalli dernekler
C) Yeni bir meclis
D) İstanbul hükümeti ile diyalog
E) Dış devletlerle iyi ilişkiler
12. İlk TBMM, yeni Türk devletine işlerlik kazandırmak amacıyla aşağıdakilerden hangisini diğerlerinden daha önce gerçekleştirmiştir?
- A) Saltanatı kaldırma
B) Yeni bir anayasa hazırlama
C) Başkomutanlık Kanunu'nu kabul etme
D) Meclis Hükümeti'ni kurma
E) Sovyet Rusya ile dostluk antlaşması yapma
13. Aşağıdakilerden hangisi, Sakarya Meydan Muharebesi'nin sonuçlarından biri değildir?
- A) TBMM Hükümeti ile Sovyet Rusya arasında Moskova Antlaşması'nın yapılması
B) Antlaşma Devletleri'nin, TBMM Hükümeti'ne ateşkes önerisinde bulunmaları
C) Yunanistan'ın taarruz kabiliyetinin kırılarak savunma zorunda bırakılması
D) İtalya'nın, Anadolu'da işgal ettiği toprakları boşaltmaya başlaması
E) TBMM Hükümeti ile Fransa arasında Ankara Antlaşması'nın yapılması

14. 23 Nisan 1920'de kurulan TBMM'nin 1 Nisan 1923'te yenilenmek istenmesinin ana nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Meclisin, o yılların zor koşulları altında yıpranmış olması
B) Çok partili hayata geçilmeye çalışılması
C) Mustafa Kemal Paşa'nın etrafında idealistlerin toplanması
D) Lozan Barış Görüşmeleri'ne yeniden başlanacağı düşüncesinin güçlenmesi
E) Yeni bir seçim sisteminin denenmek istenmesi
15. Cumhuriyet tarihimizdeki gelişmelerden üçü şunlardır:
- I. Türk kadınlarına siyasal haklar tanınması
II. Türkiye'de laik devlet anlayışının benimsenmesi
III. Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
- Bu gelişmelerin kronolojik sırası nedir?**
- A) III, I, II
B) III, II, I
C) I, II, III
D) II, I, III
E) II, III, I
16. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'nın sonuçlarından biridir?
- A) Sovyet Rusya'nın Çekoslovakya'yı işgal etmesi
B) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
C) Yugoslavya'nın kurulması
D) Bulgaristan'ın Ege Denizi ile bağlantısının kesilmesi
E) Macaristan'ın bağımsızlığını kazanması
17. Aşağıdakilerden hangisi kronolojide, Türkiye Cumhuriyeti'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması için çağrı yapılmasından sonra yer alır?
- A) Birinci İzmir İktisat Kongresi
B) Kapitülasyonların kaldırılması
C) Yunanistan ile mübadele sorununun çözülmesi
D) Çok partili döneme geçme denemesinin yapılması
E) Sâdabat Paketi'nin imzalanması

DENEME - 9 ÇÖZÜMLERİ

1. Soruda A, B, C ve D seçeneklerinde verilen yargılar kültürel etkileşimi sağlayabilecek öğelerdir. Skolastik düşünce ise, temelde etkileşimi, dışa açılımı ve yeni olanı reddeden bir anlayış olduğundan Doğu - Batı kültürlerin kaynaşmasında etkili olamaz. Orta Çağ'da Avrupa'da yaygın olarak görülen skolastik düşünce kilisenin etkisiyle gelişmiştir.
- CEVAP: E**
2. Huneyn Savaşı 630'da Mekkelilerle, Siffin Savaşı Hz. Ali Dönemi'nde Müslümanların kendi aralarında bir iç savaş olarak 657 yılında, Puvatya Savaşı 752'de Emeviler ve Franklar arasında, Tebuk Seferi ise Hz. Muhammed'in son savaşı olarak 631'de Bizans'a karşı yapılan savaşlardır. Nihavent Savaşı ise, Hz. Ömer Dönemi'nde Sasani İmparatorluğu'nu yıkılma sürecine sokan bir savaştır (642). Bu savaş sonunda Müslümanlar Türklerle ilk kez komşu oldular. Böylece İslam devletinin sınırları Horasan'a kadar uzandı.
- CEVAP: D**
3. Timur İmparatorluğu (1370 - 1507)
- Timur, Çağatay Devleti'nin topraklarında devletini kurmuştur. XIV. yüzyılın ikinci yarısında kurulan bu devlet sınırlarını Hindistan'dan Anadolu'ya, Basra Körfezi'nden Aral gölüne ve Ukrayna'ya kadar genişletmiştir. Timur Bağdat, Musul ve Güneydoğu Anadolu'yu aldıktan sonra Osmanlıları kendisine rakip olarak görerek Ankara Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ni büyük bir mağlubiyete uğratmıştır (1402). Timur daha sonra Çin seferine çıktıysa da yolda ölmüştür (1405). Timur'dan sonra çocukları bir süre imparatorluğu devam ettirmişler, 1507'de Özbekler devletin siyasi varlığına son vermişlerdir.
- CEVAP: D**
4. Nizamiye Medreseleri, Büyük Selçuklu Devleti'nin ünlü Veziri Nizamülmülk tarafından Bağdat'ta kurulmuştur.
- CEVAP: A**

5. Selçuklular ve Osmanlılar'da ülke hükümdar ailesinin ortak malıydı. Toprak her iki devlette de gelirlerine göre has, zeamet ve tımar olmak üzere üçe ayrılırdı. Fakat III numaralı bilgide verilen halife sultan ayrımı, 1517 yılında halifeliğin Osmanlılara geçmesiyle olmuştur.
- CEVAP: D**
6. Soru kökünde verilen durumlar, 1774 tarihli Küçük Kaynarca Antlaşması'nın bir sonucudur.
- CEVAP: E**
7. Rusya'nın Osmanlı'yı ilgilendiren politikası Akdeniz'e inme projesidir. Ancak bu projeyi uygulamak için önünde Osmanlı engeli vardır. A, B, C ve D seçeneklerinde bu projeyi gerçekleştirmek için Rusya'nın denediği bazı metotları görüyoruz. Bu metotlar, Osmanlıyı doğrudan ilgilendirdiği için, Osmanlı- Rusya ilişkilerinde temel belirleyici unsurlar olarak düşünülmelidir.
- Fakat Rusya'nın kendini Avrupa ülkelerine kabul ettirme politikası, Osmanlı - Rusya ilişkilerinde diğer seçeneklere göre çok az etkili olmuştur.
- CEVAP: E**
8. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde atölyelerin kapanması ve işsizliğin artması, Sanayi Devrimi ile ilgilidir.
- Sanayi Devrimi ile Avrupa'da fabrikalar kurulmuş ve seri üretime geçilmiştir. Batılı sanayi ülkeleri, ürettikleri malları kapitülasyonlar aracılığı ile kolaylıkla Osmanlı pazarlarına sürmüşlerdir. İlkel metotlarla üretim yapmaya çalışan Osmanlı üreticisi, Avrupa'dan gelen daha ucuz ve bol mallarla rekabet edememiş, bu da kısa sürede işyerlerinin ardı ardına kapanmasına neden olmuştur. Bunun doğal sonucu da işsizlik olmuştur.
- CEVAP: A**
9. Bulgaristan, 1915 sonlarında Çanakkale'deki başarılı Osmanlı direnişi sonunda İttifaklar devletlerinin tarafında savaşa dahil oldu. Savaşı İttifakların kaybedeceği belli olunca, Nöyyi Barış Anlaşması ile ittifak bırakan ilk devleti oldu.
- CEVAP: D**

10. İstanbul'a gidecek milletvekilleri mecliste yasama gücünü oluşturacaklardır. Aslında yasama dediğimiz şey, meclisteki vekillerdir (mebuslar). Mustafa Kemal'in mebuslarla gruplar halinde toplantılar yapması, İstanbul'un yasama gücünün etki altında kalacağından kaygı duymasına neden olmuştur. Çünkü Mustafa Kemal'in mebuslara bazı kritik konularda direktifler vereceğini biliyorlardı.

CEVAP: E

11. Ulusal güçleri birleştirmek fikri, halk adına alınması gereken bir millî bir karardır. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'nda ulusal bağımsızlık ile ilgili kararların mecliste halkın temsilcileri ile birlikte alınması gerektiğini belirtmiştir. Bu yüzden düzenli ordu kurulmadan önce, yeni bir meclis (TBMM) kurulmuştur.

CEVAP: C

12. Devletin yönetme işini yapabilmesi, yani işlerlik kazanabilmesi için, hükümete ihtiyacı vardır. Hükümet olmadan devlet, ülke işlerini yürütemez, yürütse bile kısa sürede ciddi sorunlarla karşılaşır. Dikkat edilirse; A, B, C ve E seçenekleri de ancak bir hükümetin yapabileceği girişimlerdir.

CEVAP: D

13. TBMM'nin Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nı imzalaması I. İnönü Savaşı'nın bir sonucudur.

CEVAP: A

14. Birinci TBMM'nin bir savaş meclisi olduğunu daha öncede belirtmiştik. 1920- 1923 yılları arasında meclis ciddi şekilde yıprandığı için, 1 Nisan 1923 yılında seçimler yapılmış ve İkinci TBMM görevi devralmıştır. II. TBMM ise 1927 yılına kadar faaliyetlerine devam etmiştir.

CEVAP: A

15. II- Türkiye'de laik devlet anlayışının benimsenmesi: 1924 (Türkiye'de laik devlet anlayışının benimsenmesi dediği için halifeliğin kaldırıldığı tarih olan 1924 yılı alınmalıdır. Eğer laikliğin kabul edilmesi denilseydi, 1937 yılı alınmalıydı.)

III- Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi: 1926

I-Türk kadınlarına siyasal haklar verilmesi: 1930-1933-1934

CEVAP: E

16. Milletler Cemiyeti'nin kuruluşu, Yugoslav-ya'nın kuruluşu, Bulgarların Ege ile bağının kesilmesi ve Macaristan'ın bağımsız olması I. Dünya Savaşı'nın sonrasında yaşanmıştır. Ancak, Sovyet Rusya'nın Çekoslovakya'yı işgal etmesi II. Dünya Savaşı'nın bir sonucudur.

CEVAP: A

17. Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması 1932 yılında gerçekleşmiştir. Birinci İzmir İktisat Kongresi: 1923 Kapitülasyonların kaldırılması: 1923 Yunanistan ile mübadele sorununun çözülmesi: 1930 (Türk - Yunan Dostluk Antlaşması) Çok partili döneme geçme denemelerinin yapılması: 1924 - 1930

Sadabat Paktı'nın imzalanması: 1937

CEVAP: E

DENEME – 10 SORULARI

1. Romalıların Anadolu'da büyük yollar yapmalarının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uygarlıklarını yayma isteği
- B) Anadolu'nun iç kısımlarını ele geçirme gayesi
- C) Anadolu'ya devamlı yerleşme amacı
- D) İran harplerinden yararlanma düşüncesi
- E) Anadolu'nun doğal güzelliklerinin çekiciliği

2. Aşağıdaki İslam devletlerinin hangisinde sultan din bakımından halifeye, halife de siyaset bakımından sultana bağlı kalmıştır?

- A) Endülüs Emevileri
- B) Karahanlılar
- C) Emeviler
- D) Büyük Selçuklular
- E) Osmanlılar

3. I. Harzemşahlar
II. Hazarlar
III. Selçuklular

Yukarıdaki devletlerin hangilerinde iktisadi sistemi uygulanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Büyük Selçuklularda, fethedilen toprağın fethedenin malı olması, aşağıdakilerin hangisinde etkili olmuştur?

- A) Feodal beyliklerin ortaya çıkmasında
- B) Merkeziyetçiliğin güçlenmesinde
- C) Deneyimsiz kişilerin komutan olmasında
- D) Ticarete önem verilmesinde
- E) Ülkede bayındırlık işlerinin aksammasında

5. Osmanlı Devleti'nde "kalemiyye" meslek grubunu aşağıdaki devlet görevlilerinden hangileri oluşturmaktaydı?

- A) Sadrazam ve vezirler
- B) Beylerbeyi ve sancak beyleri
- C) Nişancı ve defterdarlar
- D) Subaşılar ve kale koruyucuları
- E) Kadılar ve müderrisler

6. I. Rusya
II. İtalya
III. Fransa

Yukarıdakilerden hangileri, XVIII. yüzyılda kendi çıkarları doğrultusunda Osmanlı Devleti'ne baskı yapan devletler arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Yeniçeri Ocağı'nın ortadan kaldırılması Osmanlı yönetimine aşağıdaki yararlarından hangisini sağlamıştır?

- A) İç isyanların önlenmesini
- B) Halkın yönetimine katılmasını
- C) Toprak dağıtımının yeniden düzenlenmesini
- D) Savaşlardaki yenilgilerin sona ermesini
- E) Padişahların yönetime yeniden egemen olmasını

8. XIX. yüzyılın başlarında yapılan bir anlaşmayla Osmanlı padişahı II. Mahmut, ayanların varlığını ve haklarını tanımış, ayanlar da devletin emirlerine uyacaklarına söz vermişlerdir.

Mutlakiyetle yönetilegelen Osmanlı Devleti'ni böyle bir anlaşma yapmaya sevk eden durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Padişahın yenilik yaparken ayanların desteğine ihtiyaç duyması
- B) Devletin, eyaletlerden asker almak için ayanlardan yararlanmak istemesi
- C) Devletin, ayanlara söz geçiremeyecek kadar zayıf düşmüş olması
- D) Devletin, vergi toplamada ayanlardan yararlanmak istemesi
- E) Padişahın yetkilerinden bir kısmını ayanlara vererek sorumluluğunu azaltmak istemesi

9. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan Sen Jermen Antlaşması ile aşağıdakilerden hangisi bağımsız bir devlet olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Arnavutluk
- B) Romanya
- C) Çekoslovakya
- D) Sırbistan
- E) Karadağ

10. Aşağıdakilerden hangisi İstanbul Hükümeti'nin, Sivas Kongresi'nde seçilen Temsil Kurulu'nu tanıdığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Londra Konferansı'na TBMM Hükümeti ile birlikte temsilci göndermesi
- B) Mustafa Kemal Paşa ile Amasya Görüşmeleri yapması
- C) Mebusan Meclisi'nin toplanmasını kabul etmesi
- D) Misak-ı Milli'nin kabul edilmesine ses çıkarmaması
- E) Lozan Konferansı'na temsilci göndermek için TBMM'ye başvurması

11. Kurtuluş Savaşı'mızın amacı, gerekçesi ve yöntemi ilk kez hangi yolla açıklanmıştır?

- A) Misak-ı Milli belgesiyle
- B) Amasya Genelgesi'yle
- C) Sivas Kongresi kararlarıyla
- D) Erzurum Kongresi kararlarıyla
- E) İlk TBMM kararlarıyla

12. Aşağıdakilerden hangisi ilk TBMM'de kabul edilmiştir?

- A) Takrir-i Sükûn Kanunu
- B) Lozan Antlaşması
- C) Ankara'nın başkent yapılması
- D) Cumhuriyet'in ilan edilmesi
- E) Mustafa Kemal'e Mareşal rütbesinin verilmesi

13. Aşağıdakilerden hangisi Lozan Barış Antlaşması'nın getirdiği bir sonuç değildir?

- A) Yeni Türk Devleti'nin resmen tanınması
- B) Osmanlı İmparatorluğu'ndan kalan sorunlardan birçoğunun çözülmesi
- C) Türkiye'nin bağımsızlığını ve egemenliğini sınırlayıcı engellerin ortadan kaldırılması
- D) Azınlıkların, Türk uyruklu olduğunun kabul edilmesi
- E) Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması

14. Atatürk Dönemi'nde, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış siyasetinde aşağıdakilerin hangisi önemli bir sorun olmamıştır?

- A) Nüfus değişimi
- B) Irak sınırı ve Musul
- C) Milletler Cemiyeti'ne üye olma
- D) Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması
- E) Hatay'ın Anavatan'a katılması

15. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de Medeni Kanun'un kabulüyle sağlanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Kadına mesleğini seçme hakkı verilmesi
- B) Tanık olmada kadın erkek eşitliğinin getirilmesi
- C) Ailelere soyadı alma zorunluluğunun getirilmesi
- D) Vatandaşlar arasında din ve mezhep farkı gözetilmemesi
- E) Patrikhanelerin dünya işleriyle ilgili yetkilerinin kaldırılması

16. Aşağıdaki devletlerden hangisinin izlediği dış politikanın güvensizlik yaratması Balkan Antantı'nın kurulmasının nedenlerinden biri olmuştur?

- A) Yugoslavya
- B) Romanya
- C) İtalya
- D) Yunanistan
- E) Türkiye

17. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'ndan sonra görülen gelişmelerden biri değildir?

- A) Varşova Pakti'nin kurulması
- B) Mısır'ın bağımsızlığını kazanması
- C) Yahudilere Filistin'de bir devlet kurma olanağı verilmesi
- D) Rusya'da rejim değişikliği olması
- E) Almanya'nın ikiye ayrılması

DENEME - 10 ÇÖZÜMLERİ

1. Romalıların Anadolu'da büyük yollar yapmalarının nedeni, İran savaşlarında bu yollardan yararlanma düşüncesidir. Bilindiği gibi, savaşlarda orduların hızlı ve güvenli bir şekilde bir yerden başka bir yere nakledilmesi ciddi önem taşır. Romalılar bu amaçla Anadolu'da mevcut yolları da onarmışlardır. Soruda A seçeneği çeldirici olarak verilmiştir. Sonunun doğrudan değil, ancak dolaylı cevabı olabilir.

CEVAP: D

2. Abbasi iktidarının son dönemleri Büyük Selçuklu Devleti Dönemi'ne tekabül eder. Bu yıllarda Abbasilerin Şii baskısı altında Müslüman Büyük Selçuklu sultanlarından yardım istemesi, Abbasi halifelerini siyasi anlamda, Selçukluların himayesine bağımlı kılar. Bu durum, soruda da belirtildiği gibi, karşılıklıdır. Büyük Selçuklu sultanları da dini olarak halife bağılıklarını ilan ederler.

CEVAP: D

3. İktisadi Sistemi, Türk - İslam devletlerinde uygulanan askeri - ekonomik bir sistemdir. Buna göre düşünüldüğünde, Hazarların elenmesi gerekir. Çünkü Hazarlar İslamiyet'i kabul etmemişlerdir.

CEVAP: D

4. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan, komutanlarına Anadolu'nun fethine devam etmelerini ve fethedilen yerlerin kendilerine verileceğini belirtmiştir. Böylece Anadolu'da ilk feodal Türk beylikleri kurulmuştur.

CEVAP: A

5. Osmanlı Devleti'nde toplum Yönetilen sınıf (Reaya) ve Yönetici sınıf (Askeriyye) olmak üzere ikiye ayrılmaktaydı. Yönetici sınıf görev alanlarına göre; Seyfiyye, İlmiyye ve Kalemîyye olarak adlandırılmaktaydı. Bürokrasi ve diplomasi alanıyla ilgilenen Kalemîyye sınıfı içerisinde; Nişancı, Defterdar, Reis'ül Küttap ve Katipler bulunmaktaydı.

CEVAP: C

6. XVIII. yüzyıl (1700-1799) Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri kazanmaya çalıştığı aynı zamanda da Batı'yı örnek almaya başladığı dönemdir. Bu yüzyılda Rusya (I) ve Fransa (III) gibi bazı güçler kendi çıkarları doğrultusunda zaman zaman Osmanlı Devleti'ne baskı yapmışlardır.

Rusya'nın bu yüzyıldaki en önemli girişimi Kırım'ı kendi topraklarına katmak olurken, Fransa da farklı devletlerle Osmanlı arasında arabuluculuk yaparak imtiyazlarını sürekli hale getirmiştir.

CEVAP: D

7. Yeniçeri Ocağı, temelde ekonomik nedenler yüzünden XVII. yüzyılda bozulmuştur. 1622 yılında II. Osman'ın Yeniçeriler tarafından öldürülmesi ile Ocak, devlet yönetiminde etkili olmaya başlamıştır. Bilindiği gibi, bu aşamadan sonra "ocak devlet içindir" anlayışı yerine, "devlet ocak içindir" anlayışı egemen olmaya başlamıştır. Artık Osmanlı padişahları ülkeyi yönetirken Yeniçerilerden bağımsız hareket edememişlerdir. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması, Osmanlı padişahlarının yeniden yönetime egemen olmasını sağlamıştır.

CEVAP: E

8. II. Mahmut'un ayanların varlığını tanıması bir otorite sorunudur. Dikkat edilirse, ayanlar, devletin emirlerine uymak için, devletin kendilerini tanımlarını istemişlerdir. Devlet de bu şartı kabul etmiştir. Bu da devletin ayanlara söz geçiremeyecek kadar zayıf düştüğünü gösterir.

CEVAP: C

9. I. Dünya Savaşı'ndan sonra yıkılan imparatorluklardan biri de Avusturya-Macaristan'dır. Bu imparatorluk yıkıldıktan sonra toprakları üzerinde birçok yeni devlet kuruldu. Bu devletler; Çekoslovakya, Polonya ve Yugoslavya'dır.

Seçeneklerde verilen diğer devletlerin bağımsızlık tarihleri şöyledir:

Arnavutluk: 1912

Romanya: 1878

Sırbistan: 1878

Karadağ: 1878

CEVAP: C

10. İstanbul Hükümeti'nin Anadolu'da Temsil Kurulu ve Mustafa Kemal ile görüşmesi için bir temsilci (Bahriye Nazırı Salih Paşa'yı) göndermesi, Temsil Kurulu'nu kendisi ile eşit bir siyasi güç olarak gördüğünün bir göstergesidir. Bu da Temsil Kurulu'nun tanındığının kanıtıdır.

CEVAP: B

11. Amasya Genelgesi'nde;
- Vatanın bağımsızlığı tehlikededir, İstanbul hükümeti görevini yerine getirmemektedir. (Gerekçe)
 - Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır (Amaç ve Yöntem) maddeleri ile ilk kez gerekçe ve yöntemden bahsedilmiştir.

CEVAP: B

12. Mustafa Kemal'e Mareşallik rütbesi Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra, yani I. TBMM Dönemi'nde verilmiştir.

CEVAP: E

13. Boğazlar Komisyonu Lozan'da kaldırılmamıştır. Sadece komisyonun başkanlığına Türkiye getirilmiştir. Boğazlar Komisyonu, 1936 Mont-rö Boğazlar Sözleşmesi'nde kaldırılmıştır.

CEVAP: E

14. Türkiye A, B, D ve E seçeneklerinde verilen sorunlarla ilgili birçok devletle uzun süren diplomatik girişimlerde bulunmak zorunda kalmıştır. Bu girişimlerin bazıları Türkiye aleyhine çözülmüştür.

Ancak, 1932 yılında Milletler Cemiyeti'nin resmi daveti ile Türkiye kolaylıkla cemiyete üye kabul edilmiştir.

CEVAP: C

15. Ailelere soyadı alma zorunluluğu Medeni Kanunu'nun değil, 1934 yılında kabul edilen Soyadı Kanunu'nun kapsamındaki bir uygulamadır. Bu yolla toplumsal eşitsizlik giderilmeye çalışılmıştır.

CEVAP: C

16. İtalya 1930'lu yıllarda müttefiki Almanya gibi, Avrupa'da saldırgan bir politika takip etmeye başlayınca, Türkiye öncülüğünde karşılıklı sınırların korunması için Balkan Antantı kuruldu.

CEVAP: C

17. II. Dünya Savaşı 1939-1945 yılları arasında yaşanmıştır. Bu bilgiye göre seçeneklere baktarsak;

Varşova Paktı: Rusya'nın öncülüğünde 1955

Mısır'ın bağımsızlığı: 1952

Yahudilere Filistin'de bir devlet kurma olanağının verilmesi: 1948

Almanya'nın ikiye ayrılması: 1945

Rusya'da rejim değişikliği: 1917

CEVAP: D